

CUPRINS

1.	Introducere	3
1.1	Ce este Planul de Acțiune pentru Energie Durabilă (PAED)	3
1.1.1	Scop și obiective	3
1.1.2	Metodologie	4
1.1.3	Ținta de reducere a emisiilor de CO ₂ pentru Municipiul Suceava	6
1.1.4	Domeniul de aplicare al PAED	6
1.1.5	Concordanța PAED cu alte documente strategice	7
1.2	Structura de organizare și monitorizarea planului acțiunii.....	7
2.	Municipiul Suceava - Descriere generală.....	10
2.1	Poziție geografică și limite	10
2.2	Climă.....	10
2.3	Relief	11
2.4	Ape	11
2.5	Istoric	12
2.6	Caracteristici socio-economice	13
2.7	Spații verzi.....	18
2.8	Reglementari de urbanism.....	19
2.9	Utilitățile publice	19
2.10	Rețele energetice.....	20
2.11	Iluminat public.....	22
2.12	Salubritate	23
2.13	Transport public local	23
2.14	Fond locuibil	25
2.15	Profil economic	25
3.	Cadrul energetic național și internațional.....	27
3.1	Evoluții globale	27
3.2	Politica europeană în domeniul energiei	27
3.3	Politica energetică a României	30
3.4	Rolul autorităților locale în implementarea politicilor energetice	34
4.	Capitolul III - Cadrul legislativ și al reglementărilor existente în sectorul energiei	35
5.	Situația energetică locală din municipiul Suceava și problematica aferentă	39
5.1	Evaluarea emisiilor de CO ₂ generate la nivelul municipiului Suceava pe diferite sectoare.....	39
5.1.1	SECTOR TRANSPORT	40
5.1.2	SECTOR ENERGETIC	45
5.1.3	SECTOR REZIDENȚIAL	54
5.1.4	SECTOR INSTITUȚIONAL	57
5.1.5	MANAGEMENTUL DEȘEURILOR	63
5.1.6	PARCURI ȘI SPAȚII VERZI	66
5.1.7	SECTOR APA.....	68

Planul de Acțiune pentru Energie Durabilă a Municipiului Suceava

5.1.8	INDUSTRIE/MEDIUL DE AFACERI	72
5.2	Inventarul de bază al emisiilor CO ₂	73
5.2.1	Importanța inventarului	73
5.2.2	Stabilirea anului de referință	73
5.2.3	Factorii de emisie și metodologia de calcul	75
5.2.4	Rezultatele de referință și ținta reducerii emisiilor de CO ₂ a municipiului Suceava.....	78
5.3	Analiza SWOT	80
6.	Prezentarea Planului de Acțiune pentru Energie Durabilă al municipiului și a implicațiilor sale în sectorul energetic	86
6.1	Scop, viziune, obiective.....	86
7.	Direcții strategice în domeniul energiei pe termen mediu (2020).....	87
7.1	DS.1 Reabilitarea termică a clădirilor publice.....	87
7.2	DS.2 Termoficare.....	88
7.3	DS.3 Furnizarea de energie (inclusiv regenerabilă).....	91
7.4	DS.4 Iluminat public	93
7.5	DS.5 Transport public.....	94
7.6	DS.6 Planificare urbană	96
8.	Reducerea emisiilor de CO ₂ în perioada 2005 - 2020	102
9.	Proiecte realizate în perioada 2005 - 2012 (sau în implementare) și luate în calcul pentru reducerea emisiilor	105
9.1	APĂ și CANALIZARE.....	105
9.2	ILUMINAT	106
9.3	MOBILITATE.....	106
9.4	TERMICA.....	110
9.5	CLĂDIRI	111
10.	Planul de Acțiune pentru Energie Durabilă al municipiului Suceava - acțiuni și rezultate estimate pe termen mediu (2013-2020).....	113
11.	Fișe proiecte viitoare.....	120
12.	Prioritizarea proiectelor viitoare	126
13.	GANT-ul proiectelor.....	130
14.	Glosar de termeni	136

1. Introducere

1.1 Ce este Planul de Acțiune pentru Energie Durabilă (PAED)

1.1.1 Scop și obiective

PAED este un document politic strategic aprobat de consiliul local municipal, prin care se asumă sprijinul politic pentru asigurarea succesului procesului de îmbunătățire a eficienței energetice în teritoriul de competență a autorității locale, în vederea depășirii țintelor propuse de Uniunea Europeană pentru reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră cu mai mult de 20% față de emisiile generate în teritoriul administrativ în anul de referință 1990.

Scopul PAED este asigurarea implementării pe termen scurt și mediu a politicilor locale formulate prin aprobarea strategiei de dezvoltare socio-economică a municipiului „Strategia de Dezvoltare Locală”, cu detalierea obiectivelor și direcțiilor de acțiune generale ale acesteia pe obiective și direcții de acțiune specifice, în sectorul energiei și protecției mediului.

Obiectivele, direcțiile de acțiune și rezultatele așteptate ale PAED coincid cu cele ale Strategiei de Dezvoltare Locală (SDL), completate firesc cu detalierea SDL în activități concrete, specifice domeniului energetic și de mediu local, în instituții responsabile, în termene de realizare și resurse alocate.

PAED reprezintă un set de măsuri de eficientizare a utilizării resurselor la nivel local, de introducere a surselor de energie regenerabilă, de dezvoltare de programe locale și acțiuni destinate reducerii consumurilor de energie în sfera serviciilor comunitare de utilități publice.

De asemenea, prezentul plan are ca scop informarea și motivarea cetățenilor, a companiilor și a altor părți interesate la nivel local cu privire la acțiunile din cadrul PAED dar și cu privire la modul de utilizare a energiei în mod eficient.

Obiectivul prioritar al PAED este de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră cel puțin cu 20% până în anul 2020 și de promovare a investițiilor derulate pe raza Municipiului Suceava care să conducă la utilizarea eficientă a energiei prin îmbunătățirea performanțelor energetice existente sau dezvoltarea de construcții, instalații, echipamente și tehnologii cu eficiență energetică performantă, incluzând sursele regenerabile de energie viabile.

PAED reprezintă metodologia prin care Municipiul Suceava își va îndeplini obiectivele până în 2020, folosind rezultatele Inventarului de Referință a Emisiilor (BEI - Baseline Emission Inventory) în vederea identificării celor mai bune zone de acțiune și oportunităților existente pentru a se atinge obiectivul local de reducere a emisiilor de CO₂. PAED definește măsurile concrete de reducere, împreună cu planificarea în timp, responsabilitățile desemnate și bugetele propuse.

PAED trebuie privit ca instrument de comunicare și promovare pentru factorii de decizie, instrument de referință pentru implementare. PAED nu trebuie să fie privit drept un document rigid având în vedere că periodic circumstanțele se schimbă iar rezultatele acțiunilor aduc experiență, astfel că este necesară revizuirea planului în mod regulat.

Câteva principii sunt avute în vedere la elaborarea PAED, considerate ca fiind elemente cheie, și anume:

- 1) sprijin politic pentru asigurarea succesului acestui proces prin aprobarea PAED de către autoritatea administrației publice locale;
- 2) referire clară la angajamentul de reducere a emisiilor de CO₂ cu 20% până în 2020;
- 3) PAED va fi elaborat având la bază cunoștințe temeinice asupra situației locale cu privire la energie și la emisiile de gaze cu efect de seră, pe baza unei analize a cadrului actual care pleacă de la inventarul de referință al emisiilor (BEI);
- 4) stabilirea unei viziuni pe termen lung cu obiective clare, PAED conținând un set coerent de măsuri care să acopere sectoarele cheie de activitate:
 - Clădiri și instalații sub autoritatea administrației locale;
 - Sectorul rezidențial;
 - Sectorul terțiar;

- Transport public și privat;
 - Industrie (opțional).
- 5) planul trebuie să conțină o prezentare clară a acțiunilor strategice pe care autoritatea locală intenționează să le ia pentru a ajunge la obiectivele sale în 2020, care trebuie să conțină:
- strategia pe termen lung și obiectivele până în 2020, inclusiv angajamente ferme în domeniul precum amenajarea teritoriului, transport și mobilitate, achiziții publice, standarde pentru clădirile noi / renovate etc.
 - măsuri detaliate pentru următorii 3-5 ani care să transpună strategia pe termen lung și obiectivele în acțiuni, cu descrierea fiecăreia dintre ele, departamentul sau persoana responsabilă de realizare;
 - calendarul (start-scop, repere majore), estimarea costurilor și a finanțării, economia de energie estimată / creșterea producției de energie regenerabilă, reducerea emisiilor de CO₂;
- 6) PAED va prezenta care din structurile existente sau în curs de organizare vor implementa acțiunile și care vor urmări rezultatele cu evidențierea resurselor umane disponibile;
- 7) planul va arăta cum a fost implicată societatea civilă în etapa de elaborare și cum va fi implicată în implementare și monitorizare;
- 8) planul va identifica principalele resurse financiare preconizate ce vor fi utilizate la finanțarea acțiunilor.
- 9) PAED va conține o descriere scurtă a modului în care autoritățile locale intenționează să asigure continuarea (follow-up) acțiunilor, cum vor monitoriza rezultatele cunoscându-se faptul că monitorizarea regulată permite evaluarea modului de atingere al obiectivelor și adoptarea de măsuri de corectare, dacă este necesar.

1.1.2 Metodologie

Metodologia utilizată pentru întocmirea PAED este cea recomandată în ghidul „Cum se elaborează un Plan de Acțiune pentru Energie Durabilă”, realizat de Comisia Europeană prin intermediul Centrului Comun de Cercetare (JRC), Institutului pentru Energie (IE) și a Institutului pentru Mediu și Durabilitate (IES). Ghidul include recomandări detaliate pentru întregul proces de elaborare a strategiei locale de energie și mediu, de la angajamentul politic inițial și până la punerea în aplicare.

În cadrul PAED s-a utilizat factorul „standard” de emisie în conformitate cu principiile IPCC (Intergovernmental Panel of Climate Change), iar raportarea s-a făcut în emisii CO₂.

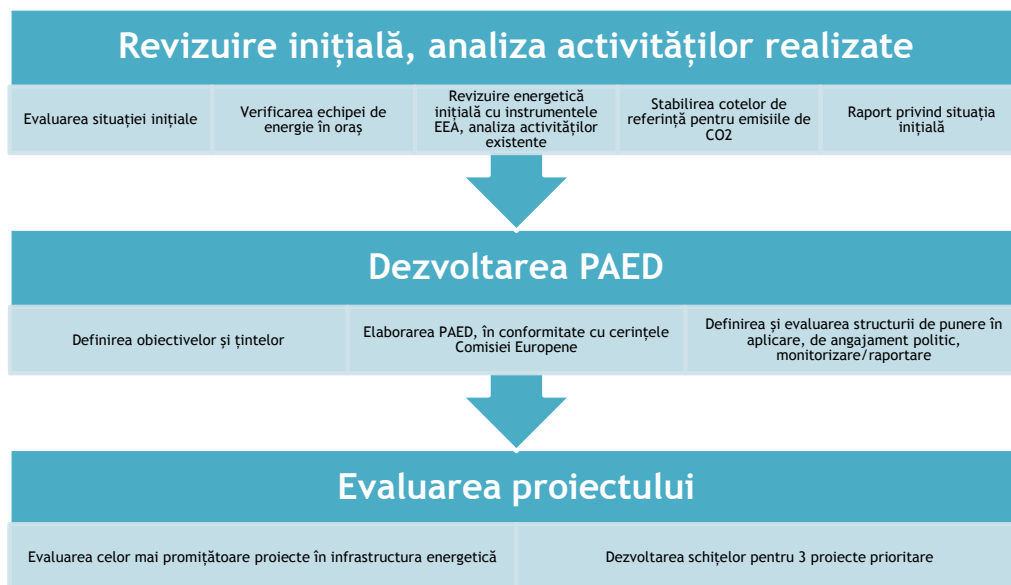
Metodologia stabilește niște granițe privind informațiile ce trebuiesc culese și evaluate care sunt conexe unor activități care contribuie la emisiile gazelor cu efect de seră pe raza unei municipalități.

Rezultatele evaluării informațiilor vordă direcții utile în stabilirea unor măsuri în vederea atenuării și combaterii schimbărilor climatice și includerea acestora în Planul de Acțiune pentru Energie Durabilă al municipiului Suceava.

Metoda aplicată se va concentra pe sectoarele de activitate care pot fi influențate direct sau indirect de către Municipiul Suceava și anume:

- Sectorul Transport;
- Sectorul Energie;
- Sectorul Rezidențial;
- Sectorul Instituțional;
- Sectorul Deșeuri;
- Sectorul Spații verzi;
- Sectorul Apă;
- Sectorul Industrial.

Proiectul va fi structurat în 3 etape principale de lucru indicate în diagrama de mai jos:

Evaluarea referințelor existente

În cadrul “Evaluării referințelor existente” Municipiul Suceava împreună cu echipa de consultanți a evaluat situația locală prin culegerea datelor relevante și prin înțelegerea gradului în care condițiile organizatorice existente permit un management eficient și efectiv al procesului de sustenabilitate locală. S-au identificat surse de poluanți, tipurile de poluanți și proporțiile în care acestea contribuie (din totalul GES - Gaze cu efect de seră) la încălzirea globală, în sectoarele relevante descrise mai sus. De asemenea, au fost subliniate domeniile conflictuale în raport cu schimbările climatice și modul de abordare/soluționare ale acestora.

Rezultatele modului de lucru:

- Inventar de referință a emisiilor cu efecte de seră (GHG:CO₂);
- Analiza și evaluarea situației existente - cantitatea totală de CO₂/cap de locuitor;
- Caracterizarea condițiilor inițiale.

Este esențial a se inventaria emisiile de CO₂ pentru un an calendaristic pentru a stabili punctul de plecare (baseline = de bază, de referință) în vederea alocării atât a obiectivelor, țintelor, măsurilor relevante pe termen scurt, mediu și lung, cât și pentru evaluarea modului de atingere al obiectivelor stabilite, evaluare care se va realiza în faza de monitorizare.

Principala țintă a unui Inventar de referință a emisiilor de gaze cu efect de seră este acela de a realiza un tablou de ansamblu al situației actuale. Cantitatea totală de emisii de gaze cu efect de seră ne dă informații despre impactul activităților de pe raza municipiului asupra climei.

Evaluarea situației actuale la nivelul sectoarelor prin cuantificarea cantității de emisii de CO₂ poate ierarhiza aceste sectoare în funcție de impactul acestora asupra climei.

În final însumarea cantității de emisii de CO₂ pe toate sectoarele analizate ne-a condus la rezultatul final care a fost alocat numărului de cetățeni care locuiesc pe raza municipiului Suceava. Astfel s-a putut determina cantitatea de emisii de CO₂/cap de locuitor.

Conform acestei metode de evaluare s-au evaluat date generale pentru toate sectoarele în vederea cuantificării cantității de CO₂. Rezultatele au dat direcții clare în vederea stabilirii unor măsuri clare în vederea reducerii cantității de CO₂ sau măsuri în vederea adaptării la schimbările climatice la nivelul municipiului.

Setarea obiectivelor, țintelor și măsurilor

Împreună cu părțile locale interesate, s-au stabilit obiective, ținte și măsuri pe termen mediu 2011 - 2020 pe fiecare sector în parte.

Definirea Planului de Acțiuni, stabilirea obiectivelor, țintelor și măsurilor privind schimbările climatice au ținut cont de următoarele aspecte:

- formularea de obiective prioritare realiste;
- definirea liniilor de acțiune pentru diminuarea emisiilor din diferite zone/sectoare de activitate;
- intensificarea acordurilor și parteneriatelor cu sectorul economic și social în vederea intensificării implementării măsurilor cuprinse în PAED;
- impulsivitatea rolului sectorului privat în gestionarea calității aerului în municipiul Suceava;
- relevarea principalelor tendințe și elemente externe care contribuie la calitatea mediului în viitorii ani, cu accent pus pe dezvoltarea durabilă;
- prefigurarea unui model organizatoric și de interrelaționare pentru realizarea acțiunilor și implementarea măsurilor stabilite în strategie.

Măsurile stabilite pentru fiecare sector au fost evaluate din punct de vedere al fezabilității economice, de mediu, tehnice și organizaționale, astfel încât să se poată cuantifica exact importanța, aplicabilitatea pe termen mediu și beneficiile aduse din punct de vedere al mediului prin aportul în reducerea cantității de CO₂ la nivel de sector și mai apoi la nivel de municipalitate.

Rezultatele modului de lucru:

- Lista cu obiective, ținte și măsuri;
- Evaluarea fezabilității măsurilor, explorarea activităților și marcarea priorităților;
- Întocmirea PAED.

1.1.3 Ținta de reducere a emisiilor de CO₂ pentru Municipiul Suceava

Planul de Acțiune pentru Energie Durabilă reprezintă un document programatic, care definește acțiunile și măsurile ce vor fi întreprinse la nivel local, în vederea atingerii obiectivului general de reducere a emisiilor de CO₂ cu cel puțin 20% până în anul 2020, față de anul de referință ales (și anume anul 2005 - a se vedea paragraful **Stabilirea anului de referință**).

PAED se sprijină pe un inventar de bază al emisiilor de CO₂ pentru a identifica domeniile de acțiune cu potențialul cel mai ridicat de eficientizare a consumurilor de energie traduse în scăderea emisiilor echivalente de CO₂, domenii aflate în responsabilitatea sau în sfera de intervenție a autorităților locale din Municipiul Suceava.

PAED nu trebuie privit ca un document rigid, întrucât circumstanțele se schimbă de la un an la altul, iar pe măsură ce acțiunile implementate vor da rezultate, va deveni util, chiar necesar ca planul să fie revizuit periodic.

Planul de Acțiune pentru Energie Durabilă va fi aprobat prin Hotărâre de Consiliu Local și va constitui un document local de acțiune în domeniul eficienței energetice.

1.1.4 Domeniul de aplicare al PAED

PAED are în vedere măsurile aflate în responsabilitatea sau în sfera de intervenție a autorităților locale. Este de așteptat ca autoritatea locală să joace un rol exemplar din punct de vedere al măsurilor întreprinse în clădirile și facilitățile proprii, în parcul auto, producerea energiei din surse regenerabile, a mobilității urbane etc.

Planul de Acțiune pentru Energie Durabilă al Municipiului Suceava se concentrează pe următoarele domenii de intervenție:

- Clădiri și instalații aferente (clădiri municipale, clădiri din sectorul terțiar, clădiri rezidențiale, iluminat public);
- Transport (flota municipală, transport public, transport privat și comercial);
- Sistem centralizat de termoficare (Termica Suceava);
- Producție de energie locală (instalații termice solare și fotovoltaice solare, co-generare de înaltă eficiență, instalații termice cu combustibil biomasă);

- Planificare urbană (planificare urbană strategică, plan urban de mobilitate durabilă, dezvoltarea de reglementări locale în sprijinul construcțiilor durabile);
- Achiziții (reglementări locale de eficiență energetică, reglementări locale de utilizare surse de energie regenerabilă);
- Comunicare (servicii de asistență tehnică și consultare, suport financiar și subvenții, campanii de informare și conștientizare, sesiuni de instruire);
- Management deșuri (colectare selectivă, reciclare).

1.1.5 Concordanța PAED cu alte documente strategice

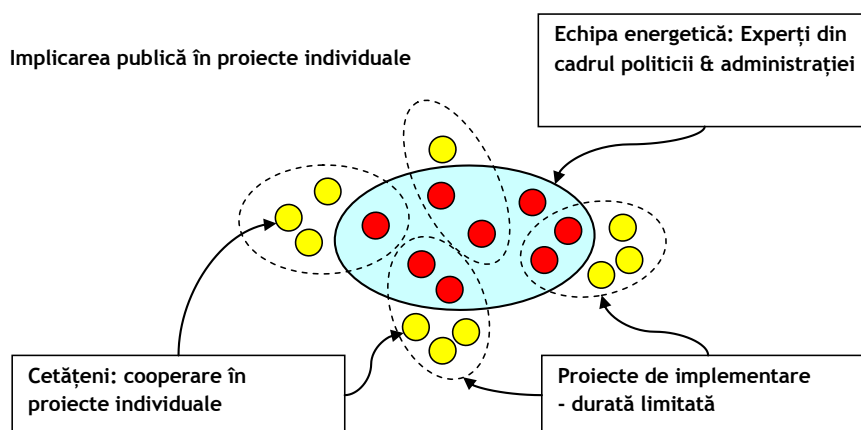
Pentru a asigura continuitatea procesului de planificare integrată a resurselor energetice, obiectivele PAED sunt în strictă concordanță cu obiectivele principalelor documente politice de dezvoltare durabilă a Municipiului Suceava, respectiv:

- Strategia de Dezvoltare Durabilă a Municipiului Suceava 2009 - 2015;
- Planul Integrat de Dezvoltare Urbană al Municipiului Suceava;
- Planul Urban de Management al Mediului pentru Municipiul Suceava;
- Planul Local de Acțiune pentru Mediu județul Suceava 2008 - 2012;
- Master Planul de Gestionare a Deșeurilor pentru județul Suceava pentru perioada 2007 - 2037;
- Planul Național de Acțiune în domeniul Eficienței Energetice;
- Strategia energetică a României pentru perioada 2011 - 2035;
- Strategia energetică a României pentru perioada 2007 - 2020 (H.G. 1069/2007¹).

1.2 Structura de organizare și monitorizarea planului acțiunii

În scopul coordonării tuturor activităților legate de Convenția primarilor, administrația locală a înființat o organizație specifică, selectând o echipă pentru activitățile de planificare și monitorizare.

Grupul care a elaborat datele de referință și lista de acțiuni posibile este format din partea politică, care are un rol de înaintare de propuneri și de luare de decizii și care este reprezentată de primar și de către consilierii municipali; Administrația Suceava a obținut sprijin tehnic de la RELIANS și SPES Consulting, firme de consultanță din domeniul energetic și de mediu. Șefii biroului de Mediu, precum și ai biroului de comunicare / proiecte europene sunt implicați în grupul de lucru și ei au, de asemenea, rolul de coordonare între diferitele sectoare și părțile interesate care sunt implicate în dezvoltarea de proiecte individuale.

Implicarea membrilor publicului în activitatea programului este în mod explicit dorită de echipa de management. Acest lucru se datorează faptului că obiectivele și valorile Convenției primarilor devin astfel accesibile publicului larg și adaugă programului capacități suplimentare de rezolvare a problemelor.

¹ H.G. 1069/2007 privind aprobarea Strategiei energetice a României pentru perioada 2007-2020, publicată în Monitorul Oficial nr. 781 din 19 noiembrie 2007

Planul de Acțiune pentru Energie Durabilă a Municipiului Suceava

Implicarea publicului în program nu este utilă doar pentru motivele subliniate mai sus; este, de asemenea interesantă din punctul de vedere al responsabilizării cetățenilor. Prin implicarea lor în program, cetățenii dobândesc noi competențe și calități personale pe care le pot aplica mai târziu în alte domenii.

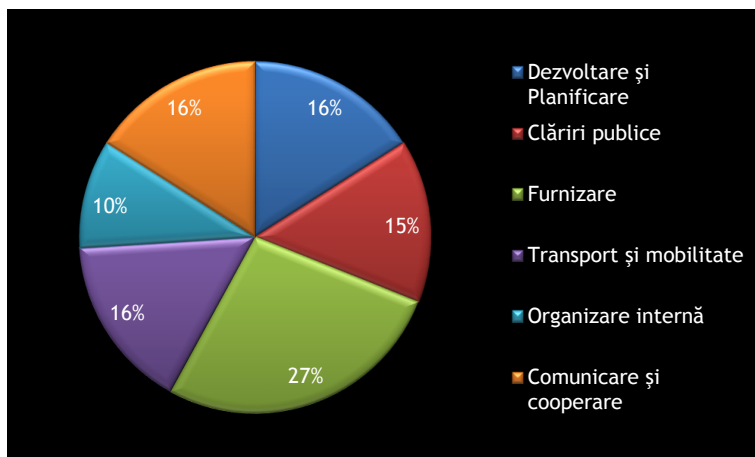
Același grup de lucru va fi menținut pentru activitățile de comunicare și monitorizare PAED.

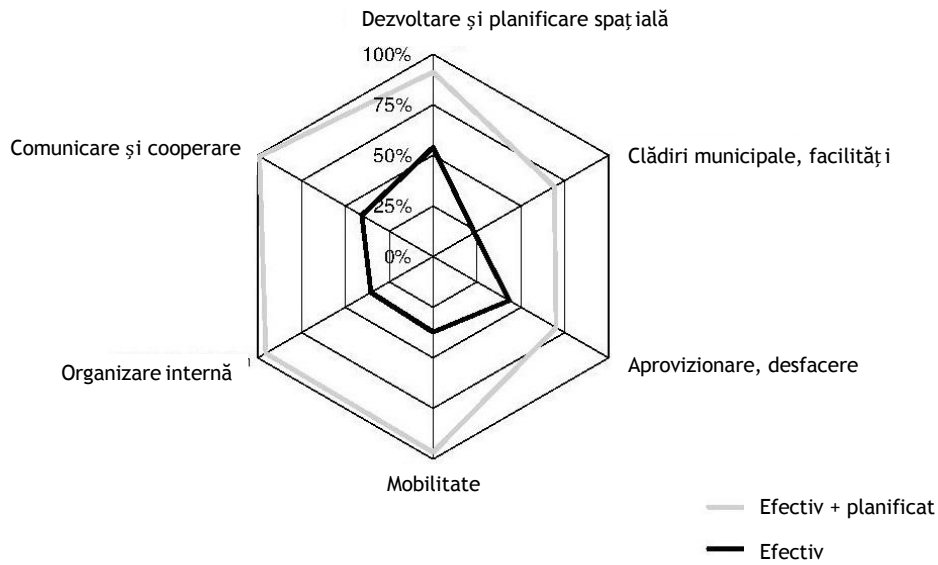
Procesul de monitorizare a PAED va funcționa în conformitate cu prevederile din ghidul Convenției Primarilor: semnatarii Convenției se angajează să prezinte un raport al stadiului implementării PAED din doi în doi ani după aprobarea Planului astfel încât să se stabilească dacă sunt capabili să-și atingă obiectivele și, dacă este necesar, să ia măsuri corective coerente. Structura în "documente de acțiune", cu rezultate așteptate relative, facilitează revizuirea și posibila reformulare.

Momentele monitorizării coincid cu faza 3 a planului de comunicare, care va asigura atenția cetățenilor și a părților interesate locale implicate, precum și capacitatea lor de a-și asuma un rol activ și de "propunător". Acest lucru demonstrează conștientizarea necesității de a demara o acțiune comună și continuă pentru a atinge obiectivul programat de durabilitate.

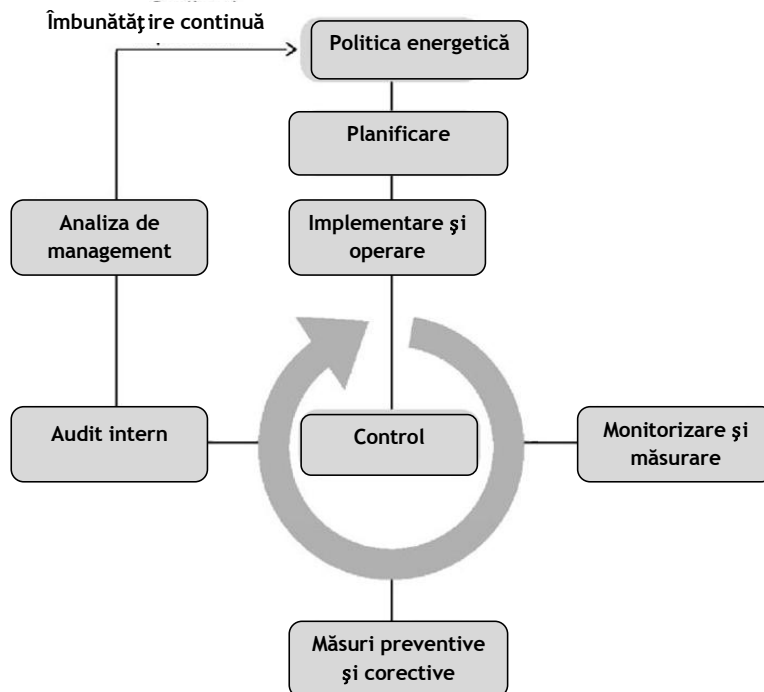
Sistemul de monitorizare prevăzut care va fi pus în aplicare de către Grupul de lucru este European Energy Award, un model răspândit în majoritatea țărilor din Europa pentru gestionarea durabilă a energiei, model dedicat autorităților locale. Similar cu sistemul de management al calității și de mediu, dar concentrat pe energie, sistemul este conceput pentru a asigura o reducere a consumului de energie, acționând în toate domeniile de interes general. Printre multele beneficii pe care orașul le poate primi de la acest sistem, European Energy Award este un instrument valoros pentru monitorizarea progresului și asigurarea, printre altele a:

- revizuirii sistematice a activităților în șase domenii:
 1. Dezvoltare și Planificare,
 2. Clădiri publice,
 3. Furnizare
 4. Transport și mobilitate,
 5. Organizare internă,
 6. Comunicare și cooperare.
- identificarea de măsuri eficiente
- planificarea și implementarea activităților suplimentare

- optimizarea structurilor și proceselor administrative în domeniile energetice;
- monitorizarea succesului;
- sporirea continuă a eficienței energetice și a economiilor de energie corespunzătoare.

2. Municipiul Suceava - Descriere generală

2.1 Poziție geografică și limite

Municipiul Suceava este situat în partea de nord-est a României, 47°40'38" latitudine nordică și 26°19'27" longitudine estică, aproximativ în centrul Podișului Sucevei - pe două trepte de relief: un platou, a cărui altitudine maximă atinge 435 m pe Dealul Țarina și lunca cu terasele râului Suceava, cu altitudine sub 330 m.

Legăturile cu marile orașe sunt asigurate prin următoarele drumuri principale:

- E85 - DN 2 (București - Suceava - Siret);
- E676 - DN17 (Suceava - Gura Humorului - Dej);
- E58 - DN29 (Suceava - Botoșani);
- DN29A (Suceava - Dorohoi).

Feroviar, municipiul Suceava este situat pe magistrala 500 a Căilor Ferate Române, cu legătură la Bacău și București. Calea ferată, prin cele 3 gări (Ițcani, Burdujeni și Șcheia), leagă orașul Suceava de București, de localitatea Vicșani spre Ucraina și cu municipiul Vatra-Dornei spre Transilvania, făcând astfel legătura cu toate zonele țării.

Legăturile aeriene cu restul țării sunt asigurate prin RA Aeroportul „Ștefan cel Mare” - Suceava, care este situat la 450 km nord față de București (la aproximativ o oră de mers cu avionul). Aeroportul este amplasat în orașul Salcea, la 11,2 km est față de orașul Suceava și la 30,5 km vest de orașul Botoșani, accesul fiind posibil prin DN 29 ce leagă cele două orașe. Lungimea pistei este de 1.800 m, iar lățimea de 30 m.

Cele mai apropiate orașe sunt:

- Municipiul Rădăuți la 38 km;
- Municipiul Fălticeni la 25 km;
- Orașul Gura Humorului la 37 km;
- Oraș Siret la 42 km;
- Municipiul Botoșani la 45 km.

Localitățile imediat învecinate:

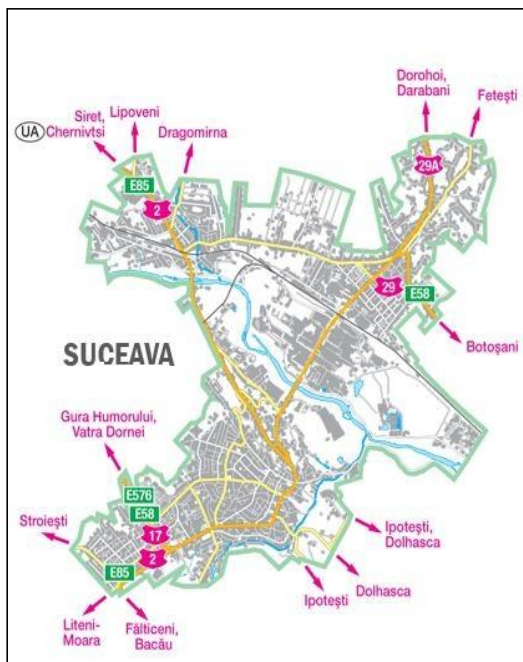
- la N - comuna Mitocul Dragomirnei;
- la N-E - comuna Adâncata;
- la E - orașul Salcea;
- la S-E comuna Ipotești;
- la S-V comuna Moara;
- la V - comunele Șcheia și Pătrăuți.

2.2 Climă

Poziția nordică a municipiului Suceava determină o climă temperat-continentală cu influențe baltice, cu caracter mai răcoros și umed, datorat în mare măsură anticiclonilor atlantic și continental.

Temperatura medie multianuală înregistrată la stația meteorologică Suceava, pe intervalul anilor 1961-2009, a fost de 7,9^o C², cu o minimă absolută în anul 1963 de -31,8^o C și o maximă absolută în anul 1952 de 38,6^o C.

Cantitatea medie multianuală de precipitații atmosferice înregistrată în același interval de timp a fost de 613,9 l/mp.

² Raport privind starea mediului în județul Suceava în anul 2009

Vânturile dominante sunt cele dinspre NV (peste 30% din zile), pe direcția văii râului Suceava. Viteza medie lunară a vântului este în jurul valorii de 3,5 m/s.

Aerul de origine nordică aduce ninsori iarna și ploi reci primăvara și toamna. Din partea estică există influențe climatice continentale cu secetă vara, cu cer senin, ger și viscole iarna. Precipitațiile căzute sub forma de ploaie reprezintă 70-80% din totalul acestora. Cele mai mici cantități de precipitații se înregistrează în luna februarie, iar cantitățile cele mai abundente sunt de obicei în lunile mai și iunie³.

2.3 Relief

Aspectul caracteristic al reliefului Sucevei este cel al unui vast amfiteatru, cu deschidere spre valea râului Suceava, cu înălțimea maximă de 435 m (dealul Țarinca) și cea minimă de 270 m (în zona albiei râului Suceava).

Relieful din zona orașului și din împrejurimi este foarte variat, cu o fragmentare sub formă de platouri, coline (cueste) și dealuri (Zamca - 385 m, Viei - 376 m, Mănăstirii - 375 m, Țarinca - 435 m) separate de văile râurilor Suceava, Șcheia, Țirguluț (Cacaina), Bogdana și Morii.

Pantele reliefului se prezintă destul de variat. Majoritatea lor, aproximativ 60% din suprafața teritoriului, sunt sub 3°, 25% din teritoriu cuprinde pante între 3 și 10°, iar 15% din teritoriu are pante peste 10°.

Principalele unități de relief din oraș și din zona înconjurătoare, de vârstă cuaternară, pot fi clasificate în trei mari grupe⁴:

- Platourile, larg vălurite, reprezentate prin dealul Zamca și dealul Cetății. Cele sub formă de coline se întâlnesc numai în partea de sud-est a orașului;
- Versanții deluviali (circa 25% din suprafață), apăruți ca urmare a dinamicii active a proceselor geomorfologice (alunecări de teren, eroziuni areolare și liniare), se întâlnesc mai ales în bazinul superior al văii Țirgului, pe versanții de vest și sud-est ai dealului Zamca și pe versantul drept al Sucevei;
- Șesurile aluvionare, modelate sub forma unor trepte, au un caracter îmbucăt.

Acestea s-au detașat ca trepte prin adâncirea succesivă a albiei Sucevei astfel:

- O treaptă între 0 și 2 m, inundabilă;
- O treaptă mai înaltă între 2 și 4 m, inundabilă periodic;
- ultima treaptă între 4 și 7 m este cea mai înaltă a șesului.

În afara acestor trei trepte ale șesului se mai delimitează încă șase terase:

- terasa de 20-25 m în zona fostului abator Burdujeni;
- terasa de 60-70 m, dealul Burdujeni;
- terasa de 100 m, dealul Viei și dealul Mănăstirii;
- terasa de 130-140 m, dealul Velniț ei;
- terasa de 150-160 m, dealul Țarinca;
- terasa de 180-190 m, dealul Căprăriei.

2.4 Ape

Cel mai important curs de apă care străbate municipiul Suceava este râul cu același nume. Râul Suceava are o lungime de 170 km, izvorăște din Masivul Lucina, bazinul său hidrografic ocupă 26% din suprafața județului Suceava și are o direcție generală de curgere NV-SE, vărsându-se în râul Siret. În cursul său superior, râul marchează pe o porțiune de 6 km frontiera româno-ucraiană.

Râul Suceava, creează în dreptul orașului o albie largă ca un culoar de 1,5 km lățime, în cea mai mare parte neinundabil, ca urmare a măsurilor de îndiguire și protejare a spațiului afectat zonei industriale și de agrement. De-a lungul timpului, râul Suceava a suferit deplasări succesive către S-SV, lăsând partea opusă albiei vechi sub formă de terase. Debitul mediu multianual măsurat la stația Ițcani din municipiu este de 16,5 mc/s.

Râul Suceava primește pe partea dreaptă pâraiele Șcheia și Țirgului, cu versanți asimetrici, iar pe stânga Mitocu, Bogdana, Dragomirna și pârâul Morii.

³ PUG municipiul Suceava

⁴ http://www.apmsv.ro/PUMM/PUMM%20Suceava_final_RO.doc

2.5 Istoric

Teritoriul orașului Suceava și împrejurimile sale au fost locuite, așa cum atestă cercetările arheologice, din timpuri străvechi, începând chiar din paleolitic. În secolele II-III e.n. exista, în așezarea de pe malul stâng al pârâului Șcheia, pe marginea vestică a Sucevei, o așezare a dacilor liberi, descoperirile arheologice relevând și puternice influențe romane.

Multe alte descoperiri arheologice din Suceava, descifrează evoluția și continuitatea așezărilor omenești, în perioada migrației popoarelor, perioadă de peste o mie de ani. Din această vreme datează vechile așezări sătești stabile din partea estică a actualului oraș, așezări care în secolul al XIV-lea vor constitui primul și cel mai vechi nucleu al viitorului oraș medieval ce se va numi Suceava.

Prima menționare sigură a Sucevei, în strictă ordine cronologică și cea mai veche mențiune datată a numelui său, este cea din 10 februarie 1388, din actul dat de Petru I Mușatinul în Cetatea Sucevei, în legătură cu împrumutul pe care i-l ceruse regele Poloniei.

Tot în 1388 este menționat și orașul Suceava, nu ca loc de emiteră a unui document, ci ca așezare urbană. Este vorba de un act emis de catolicosul armenilor, Teodoros II, la 18 august, în care armenii din mai multe orașe, între care și cei din Suceava (Ciciov) sunt supuși jurisdicției scaunului episcopal de Liov.

Geneza Sucevei ca oraș se poate identifica în mijlocul secolului al XIV-lea, clima, relieful și poziția geografică prezentând condițiile principale care au concurat la transformarea așezării rurale în așezare urbană. Procesul evolutiv către oraș se intensifică mai ales în a doua jumătate a secolului al XIV-lea, fapt ce l-a determinat pe Petru I Mușat (1375 - 1391) să-și schimbe reședința sa domnească de la Siret la Suceava, în ultimul sfert al aceluiași secol. Această mutare a impus o serie de măsuri administrative, militare, edilitare, care au fost succedate de o creștere a interesului meșteșugarilor și negustorilor locali și străini pentru noul centru administrativ și politic al țării. Astfel, în preajma palatului domnesc din oraș s-au ridicat cartiere noi (al olarilor și fierarilor, negustorilor). Apogeul strălucirii Sucevei este atins în perioada domniei lui Ștefan cel Mare (1457-1504), acesta acordându-i o atenție sporită, consolidând Cetatea de Scaun, Curtea Domnească, adăugând noi și importante construcții, preocupându-se de dezvoltarea sa economică, culturală și artistică. Timp de două secole, XV și XVI, Suceava a ocupat un loc de prim plan în istoria orașelor Moldovei, fiind cel mai important centru al producției și schimbului intern și extern de mărfuri, aici aflându-se vama principală a țării, pe unde erau obligate să treacă toate caravanele de negustori.

Urmașii lui Ștefan cel Mare, Bogdan cel Orb, Ștefăniță Vodă, dar mai ales Petru Rareș, au continuat politica înaintașilor, contribuind la ridicarea nivelului de dezvoltare economică, artistică și culturală a Sucevei.

În momentul rupei și alipirii la Austria (1774) a părții de nord-vest a Moldovei, sub denumirea de Bucovina, Suceava număra circa 500 de case cu câteva mii de locuitori. Această perioadă sub dominație străină a produs, atât în plan cultural cât și în plan comercial, noi perspective și particularități ce au marcat dezvoltarea zonală a Bucovinei și, odată cu a acesteia, a orașului Suceava, situat la granița cu restul Moldovei - aspect ce a contribuit și la menținerea relațiilor comerciale și politice foarte bune cu Moldova.

În cea de a doua parte a secolului al XIX-lea, dezvoltarea economică și demografică a orașului Suceava este marcată de apariția și dezvoltarea rețelei de căi ferate pe ruta Lemberg - Cernăuți - Ițcani - Burdujeni - Roman.

În anul 1918 existau circa 1.424 case cu aproximativ zece mii de locuitori.

După primul război mondial Suceava este eliberată de sub stăpânirea străină.

În perioada interbelică Suceava se dezvoltă lent din punct de vedere economic, fiind mai mult un centru negustoresc, unde se făcea schimbul produselor din zona de munte și de câmpie. În apropierea celui de-al doilea război mondial, industria orașului era reprezentată doar de două mori, o fabrică de mezeluri, una de zahăr, una de culori de pământ, o presă de ulei, două tăbăcării și ateliere meșteșugărești.

După cel de-al doilea război mondial în partea de nord-est a orașului, pe malul Sucevei, cât și în partea de Vest, în zona Șcheia, s-au concentrat cele mai importante obiective industriale ce prelucrau materii prime din această parte a țării (fabrici de hârtie, prelucrare a lemnului, piese mașini și utilaje, sticlă, industrie alimentară, industria ușoară).

Industrializarea rapidă a Sucevei, începând cu anii '60, a determinat construirea de noi cartiere de locuințe și clădiri de utilitate publică: un nou spital cu peste 700 de locuri, casa de cultură, Institutul de învățământ superior, hoteluri, parcuri și piețe noi. O altă consecință a dezvoltării industriale este creșterea în amploare a transportului - apare aeroportul Salcea (la 12 km de oraș), se modernizează cele trei gări și se dezvoltă transportul în comun.

După anul 1989 municipiul Suceava cunoaște o decădere economică, urmare a restructurării economiei naționale, ceea ce a determinat ca marile societăți să își restrângă activitatea, majoritatea ajungând până la desființare. Treptat, pe piață apar agenți economici din sfera privată care, alături de servicii și comerț, încep să contureze o revigorare a economiei municipiului. Odată cu „invazia” hipermarket-urilor orașul Suceava este transformat treptat într-un centru comercial polarizator pentru întreaga zonă de nord a Moldovei.

2.6 Caracteristici socio-economice

POPULAȚIA

Datele preliminare ale Recensământului Populației și Locuințelor din anul 2011 arată faptul că populația Municipiului Suceava este în prezent în număr de 86.282 locuitori.

Conform Anuarului statistic al județului Suceava 2006, populația municipiului totaliza în anul 2006 un număr de 106.732 locuitori. Se constată o scădere semnificativă a populației actuale față de cea aferentă anului 2006 (cu 19% mai mică).

Cauzele scăderii numărului populației sunt:

- scăderea ratei natalității și creșterea ratei mortalității la nivelul municipiului;
- cetățeni ai municipiului Suceava care și-au stabilit domiciliul sau sunt temporar rezidenți ai altor țări;
- dezvoltarea imobiliară în localitățile limitrofe a făcut ca un număr semnificativ de cetățeni să-și poată construi locuințe unifamiliale și să-și transfere domiciliul în localitățile limitrofe;
- existența unui număr de cetățeni care și-au stabilit domiciliul în alte localități, motivați de faptul că acolo își desfășoară activitatea (studii sau locuri de muncă).

Populația municipiului Suceava, după etnie, la Recensământul populației din anul 2011, este prezentată în tabelul următor:

Etnie	Persoane
Română	84.353
Maghiară	39
Romă	597
Germană	144
Ucraineană	220
Poloneză	108
Rus lipovean	89
Ruteană	5
Alte etnii	255
Etnie nedeclarată	47
Total	86.282

Populația municipiului Suceava după etnie, la Recensământul din anul 2011

EDUCAȚIA

În municipiul Suceava, la nivelul anului școlar 2011-2012, cursurile se desfășoară în 34 unități de învățământ: 8 grădinițe, 10 școli generale, 12 licee, 3 școli postliceale, o universitate de stat.

În administrarea Municipiului Suceava se află următoarele unități de învățământ:

- Grădinița Program Prelungit nr.1 Gulliver
- Grădinița Program Prelungit nr.2 Așchiuță
- Grădinița Program Normal nr.2 "Maria Montessori"
- Grădinița Program Prelungit nr.9 Prichindelul
- Grădinița Program Normal.12 Țândărică
- Grădinița Program Normal. nr.12 Țândărică
- Grădinița Program Prelungit nr.16 "1-2-3"
- Grădinița Program Normal Obcini
- Școala cu cl. I-VIII, nr.1
- Școala cu cl. I-VIII, nr.3
- Școala cu cl. I-VIII, nr.4
- Școala cu cl. I-VIII, nr.5
- Școala cu cl. I-VIII, nr.6
- Școala cu cl. I-VIII, nr.7
- Școala cu cl. I-VIII, nr.8
- Școala cu cl. I-VIII, nr.9
- Școala cu cl. I-VIII, nr.10
- Școala cu cl. I-VIII, "Miron Costin"
- Colegiul tehnic "Petru Mușat"
- Colegiul tehnic "Petru Mușat"
- Colegiul de artă "Ciprian Porumbescu"
- Liceul cu program sportiv
- Colegiul Național "Petru Rareș"
- Colegiul Național "Ștefan cel Mare"
- Colegiul Național "Mihai Eminescu"
- Colegiul Național de Informatică "Spiru Haret"
- Colegiul Tehnic de Industrie Alimentară
- Colegiul Tehnic "Al. I. Cuza"
- Colegiul Tehnic "Samuil Isopescu"
- Seminarul Teologic Liceal Ortodox

Sistemul de învățământ preuniversitar de la nivelul municipiului Suceava oferă o gamă largă de specializări, nu doar în profil teoretic, ci și tehnic, economic, cu program sportiv și specializări în artă pentru copiii talentați.

De asemenea, la nivelul municipiului există și învățământ preuniversitar particular de nivel liceal format din 5 unități școlare.

Universitatea „Ștefan cel Mare” Suceava continuă tradițiile culturale și de învățământ superior din Bucovina, reprezentate de școlile domnești din nordul Moldovei, de Academia de la Putna, de Institutul Teologic, de

Planul de Acțiune pentru Energie Durabilă a Municipiului Suceava

Universitatea din Cernăuți și de Facultatea de Silvicultură de la Câmpulung - Moldovenesc. Universitatea cuprinde următoarele facultăți:

- Facultatea de Inginerie Alimentară;
- Facultatea de Științe Economice și Administrație Publică;
- Facultatea de Silvicultură;
- Facultatea de Litere și Științe ale Comunicării;
- Facultatea de Istorie și Geografie;
- Facultatea de Științe ale Educației;
- Facultatea de Inginerie Mecanică, Mecatronică și Management;
- Facultatea de Educație Fizică și Sport;
- Facultatea de Inginerie Electrică și Știința Calculatoarelor.

Învățământul universitar privat de la nivelul municipiului Suceava este reprezentat de filiale ale unor universități particulare din țară, cum ar fi: Universitatea „Spiru Haret” București, Universitatea „Petre Andrei” Iași și Universitatea Creștină „Dimitrie Cantemir” București.

SISTEMUL DE SĂNĂTATE

În municipiul Suceava serviciile medicale sunt asigurate, în principal de către Spitalul Județean de Urgență „Sfântul Ioan cel Nou”.

La nivelul anului 2006, în municipiul Suceava au funcționat următoarele unități sanitare:

- **În mediul public:**
 - 1 spital;
 - 1 dispensar medical;
 - 11 cabinete medicale școlare;
 - 1 cabinet medical studentesc;
 - 41 cabinete medicale de familie individuale;
 - 1 farmacie;
 - 1 ambulatoriu de specialitate;
 - 1 ambulatoriu de spital;
 - 31 cabinete stomatologice;
 - 39 cabinete medicale de specialitate;
 - 1 societate civilă medicală de specialitate;
 - 1 creșă;
 - 1 centru de transfuzie sanguină.
- **În mediul privat:**
 - 1 spital;
 - 75 cabinete medical de specialitate;
 - 68 cabinete stomatologice;
 - 8 laboratoare medicale;
 - 5 laboratoare de tehnică dentară;
 - 55 farmacii;
 - 6 puncte farmaceutice;
 - 5 depozite farmaceutice;
 - 6 cabinete medicale de familie;
 - 11 cabinete de medicină generală.

În categoria resurselor sanitare un loc major alături de unitățile sanitare îl constituie personalul medical.

În **sistemul public** de ocrotire a sănătății au activat, în anul 2006 la nivelul municipiului Suceava, următoarele categorii:

- 323 de medici, dintre care 56 medici de familie;
- 61 stomatologi;
- 7 farmaciști;
- 1.127 personal mediu sanitar.

În **sectorul privat** de sănătate s-au înregistrat la finele anului 2006 următoarele categorii:

- 35 medici, dintre care 2 medici de familie;
- 59 stomatologi;

Planul de Acțiune pentru Energie Durabilă a Municipiului Suceava

- 99 farmaciști;
- 288 personal mediu sanitar.

O categorie de indicatori statistici din domeniul ocrotirii sănătății o reprezintă indicii de asigurare cu personal sanitar (medici, stomatologi, farmaciști, personal mediu sanitar, auxiliar). În calculul acestor indicatori s-a luat în considerare populația stabilă la 1 iulie 2006.

Localitate	Sector public		Sector privat	
	Medici/10.000 locuitori	Locuitori /medic	Medici/10.000 locuitori	Locuitori /medic
Municipiul Suceava	30,3	330	3,28	3.043

Indici de asigurare cu medici pe forme de proprietate în municipiul Suceava la sfârșitul anului 2006, comparativ cu cei de la nivelul județului Suceava

În ceea ce privește numărul de medici de familie ce a revenit la 10.000 de locuitori ai municipiului în anul 2006, acesta a fost de 5,25, adică la un medic de familie reveneau 1.908 locuitori. În sectorul privat, la 10.000 de locuitori ai municipiului indicele de asigurare a fost de 0,18 medici de familie (53.398 locuitori la un singur medic de familie). Conform contractului cadru privind condițiile acordării asistenței medicale în cadrul sistemului de asigurări sociale de sănătate pentru anul 2007, numărul optim de asigurați înscrși în listele medicilor de familie este de 2.000 de persoane.

Numărul de stomatologi ai municipiului Suceava, din sectorul public de sănătate, ce a revenit la 10.000 de locuitori a fost în anul 2006, de 5,7, adică la un stomatolog a revenit un număr de 1.746 locuitori, iar în sectorul privat la 10.000 de locuitori revin 5,5 stomatologi (1.805 locuitori la un stomatolog).

Municipiul Suceava are doar 7 farmaciști, în sectorul public de sănătate, ceea ce înseamnă că numărul de farmaciști ce a revenit la 10.000 de locuitori a fost, în anul 2006, de 0,65, adică la un stomatolog a revenit un număr de 15.215 locuitori. În sectorul privat, la 10.000 de locuitori din municipiul revin 9,29 farmaciști (1.076 locuitori la un farmacist).

Numărul de personal mediu sanitar din sectorul public ce revine la 10.000 de locuitori din totalul pe municipiu a fost de 106, la un cadru sanitar mediu revenind 95 locuitori. În sectorul privat, la 10.000 de locuitori din municipiul revin 27 cadre sanitare medii (367 locuitori la un cadru sanitar).

RECREERE, AGREMENT

Municipiul Suceava beneficiază de o variată rețea de hoteluri, vile turistice și pensiuni. Cazarea la nivelul anului 2011 a fost asigurată de 9 hoteluri, 1 hostel, 2 vile turistice și 6 pensiuni, însumând circa 1.100 locuri.

Forma dominantă de turism practică în prezent în zonă este cea cultural-religioasă, datorită existenței unor vestigii istorice de importanță națională.

Municipiul Suceava are un patrimoniu cultural și arhitectural excepțional, cu 74 monumente istorice incluse pe „Lista monumentelor istorice 2004, al județului Suceava”.

Prin Ordinul nr. 2314 din data de 8 iulie 2004 al Ministrului Culturii și Cultelor a fost adoptată Lista Monumentelor Istorice⁵ (LMI). Pentru Municipiul Suceava lista monumentelor istorice, privite în ansamblu, cuprinde:

Nr. Crt	Cod LMI 2004	Denumire	Adresă	Datare
1.	SV-I-s-A-05389	Cetatea Șcheia -Suceava	"Dealul Șeptilici" marginea de NV a orașului	sf. sec. XIV Epoca medievală
2.	SV-I-s-A-05390	Platoul din fața Cetății de Scaun	"Câmpul Șanțurilor" la marginea de E a orașului și pantele de N ale dealului	sec. XIV - XVII Epoca medievală
3.	SV-I-s-A-05391	Situl arheologic "Vechiul centru medieval Suceava"	Zona cuprinsă de str. P. Rareș (N), A. Ipătescu (E), N. Bălcescu	

⁵ Ministerul Culturii și Cultelor: www.cultura.ro

Planul de Acțiune pentru Energie Durabilă a Municipiului Suceava

		(S), Ștefan cel Mare (V)		
4.	SV-I-s-A-05392	Situl arheologic "Orașul medieval Suceava"	Zona cuprinsă între str. Cetății, Luca Arbore, Petru Mușat	
5.	SV-II-a-A-05449	Cetatea de Scaun a Sucevei	La marginea de E a orașului	sec. XIV
6.	SV-II-s-B-05451	Vechea zonă comercială a Sucevei	Str. Armenească și Dragoș Vodă ambele fronturi de clădiri monument	sec. XIX
7.	SV-II-m-B-05450	Liceul "Ștefan cel Mare"	Str. Alecsandri Vasile 3	1893
8.	SV-II-m-A-05452	Biserica armenească "Sf. Cruce"	Str. Armenească 1	sec. XVI
9.	SV-II-m-B-05453	Casă	Str. Armenească 7	sec. XIX
10.	SV-II-m-B-05454	Casa de lemn Hopmeier	Str. Armenească 13	sf. sec. XIX
11.	SV-II-m-B-05455	Casa Pățu	Str. Armenească 14	sec. XVIII - XIX
12.	SV-II-m-B-05456	Casa Seserman	Str. Armenească 18	sf. sec. XVIII
13.	SV-II-m-B-05457	Casa Roșu	Str. Armenească 24	sec. XVIII
14.	SV-II-m-B-05458	Casă	Str. Armenească 26	sec. XIX
15.	SV-II-m-B-05459	Casa Frățian	Str. Armenească 31bis	sec. XVII
16.	SV-II-m-B-05460	Casă	Str. Armenească 47	mijl.sec. XVIII
17.	SV-II-m-B-05461	Casă	Str. Bălcescu Nicolae 3	sec. XIX
18.	SV-II-m-B-05462	Casă	Str. Creangă Ion 17	sec. XIX
19.	SV-II-a-B-05463	Mănăstirea Teodoreni - Burdujeni	Str. Cuza Vodă 19	sec. XVI - XIX
20.	SV-II-m-B-05464	Casa Hagi	Str. Dragoș Vodă 10	sec. XIX, adăugiri sf. sec. XIX
21.	SV-II-m-B-05465	Casa de lemn Colonescu	Str. Dragoș Vodă 13	sec. XIX
22.	SV-II-m-B-05466	Casa de lemn Ignătescu	Str. Dragoș Vodă 23	sec. XIX
23.	SV-II-a-A-05467	Ansamblul bisericii "Sf. Simion"	Str. Enescu George 51	sec. XVI
24.	SV-II-m-B-05468	Gara Suceava Nord-Ițcani	Str. Gării 4	1876
25.	SV-II-a-A-05469	Mănăstirea "Sf. Ioan cel Nou"	Str. Ioan Vodă cel Cumplit 2	sec. XVI - XIX
26.	SV-II-m-B-05470	Gara Suceava-Burdujeni	Str. Iorga Nicolae 7	1869
27.	SV-II-a-A-05471	Ansamblul "Curtea Domnească"	Str. Ipătescu Ana f.n.	sec. XIV - XVII
28.	SV-II-m-A-05472	Biserica "Învierea Domnului" - Vascesenia	Str. Ipătescu Ana 14	1551
29.	SV-II-m-A-05473	Biserica "Adormirea Maicii Domnului" - Ițcanii Vechi	Str. Labiș Nicolae 17	1639
30.	SV-II-m-A-05474	Biserica "Sf. Nicolae" - Prăjescu	Str. Mihai Viteazul 2	1611
31.	SV-II-m-A-05475	Biserica "Sf. Gheorghe" - Mirăuți	Str. Mirăuți 17	sec. XIV, XVII
32.	SV-II-m-B-05476	Hanul Domnesc, azi Muzeu etnografic	Str. Porumbescu Ciprian 5	mijl. sec. XVII
33.	SV-II-m-B-05477	Casă	Str. Prunului 1	sec. XIX
34.	SV-II-m-B-05478	Casa Costin Tarangul	Aleea Simion Florea Marian 2	sec. XIX
35.	SV-II-a-A-05479	Ansamblul bisericii "Sf. Dumitru"	Str. Ștefan cel Mare 1	sec. XIV-XVI
36.	SV-II-m-B-05480	Fosta prefectură, azi Complexul Muzeal "Bucovina"	Str. Ștefan cel Mare 33	1898
37.	SV-II-m-B-05481	Clădirea administrativă a orașului, azi Prefectura și Consiliul Județean Suceava	Str. Ștefan cel Mare 36	înc. sec. XX
38.	SV-II-m-B-05482	Fostul tribunal, căpitănie districtuală și închisoare	Str. Ștefan cel Mare 58	1885
39.	SV-II-m-A-05483	Biserica "Nașterea Sf. Ioan Botezătorul" (a Coconilor)	Str. Ștefăniță Vodă 3	1643

Planul de Acțiune pentru Energie Durabilă a Municipiului Suceava

40.	SV-II-m-B-05484	Casă	Aleea Trandafirilor 4	sf. sec. XVIII
41.	SV-II-a-A-05485	Mănăstirea Zamca	Str. Zamca f.n.	sec. XVI - XVII
42.	SV-IV-m-B-05688	Cripta-cavou a familiei dr. Otto Binder	În cimitirul orașului	1914
43.	SV-IV-m-B-05689	Monumentul lui Ștefan cel Mare	În parcul Cetății de Scaun	1975
44.	SV-IV-m-B-05690	Mormântul logofătului George Cantacuzino	În cimitirul orașului	1812
45.	SV-IV-m-B-05691	Mormântul lui Simion Florea Marian	În cimitirul orașului	1907
46.	SV-IV-m-B-05692	Cripta-cavou a familiei Rodzina Sessuski Hasenorzow	În cimitirul orașului	1834
47.	SV-IV-m-B-05693	Mormântul lui Grigore Vindereu (1830-1888)	În cimitirul orașului	1826
48.	SV-IV-s-B-05694	Muzeul Satului Bucovinean	În Parcul Cetății	sec. XIX
49.	SV-IV-m-B-05695	Statuia lui Petru I Mușat	Piața 22 Decembrie 1989	1976
50.	SV-IV-m-B-05696	Casa folcloristului Simion Florea Marian	Aleea Simion Florea 4	înc. sec. XIX

Turismul, ca activitate economică, are premise deosebit de favorabile de a căpăta amploare în viitor. Municipiul Suceava, pe lângă numeroasele monumente de valoare excepțională istorică, arhitecturală, artistică pe care le deține, îndeplinește și rolul de principal centru de cazare și orientare turistică județean.

Principalele atracții turistice din localitate sunt:

- Hanul Domnesc - una din cele mai vechi construcții civile a orașului (datează de la începutul sec. Al XVII-lea);
- Monumentele de arhitectură religioasă - Bisericile "Sf. Gheorghe", "Sf. Dumitru", Mănăstirea "Teodorenii", Biserica "Învierea Domnului", Biserica "Nașterea Sf. Ioan Botezătorul" și "Mirăuți";
- Complexul arhitectural Zamca;
- Complexul muzeal "Bucovina" care include Muzeul de Istorie, Muzeul de Artă, Muzeul de Științe ale Naturii și Muzeul de Etnografie și Artă Populară;
- Fondul documentar memorial "Simeon Florea Marian";
- Cetatea de Scaun a Sucevei;
- Ruinele Curții Domnești.

În prezent se află în implementare următoarele proiecte:

- unul care are ca obiect realizarea Centrului pentru Susținerea Tradițiilor Bucovinene - Suceava - care conține punct de informare turistic, sala conferință, sala de expoziție și 7 ateliere tradiționale: - pielărie, încondeiere ouă, măști, lemn, țesături, ceramică, pictură icoane;
- altul care vizează realizarea Centrului Cultural Bucovina - sediu pentru: trupa de teatru, ansamblu folcloric, casa studenților.

2.7 Spații verzi

Suprafața spațiilor verzi în municipiul Suceava este de 2.373.884 mp⁶, din care:

- 686.030 mp - parcuri;
- 326.475 mp - scuaruri;
- 241.379 mp - aliniamente;
- 1.120.000 mp - terenuri (inclusiv terenuri afectate de alunecări).

Pe lângă parcurile cu suprafețe relativ mari (Parc Șipote, Zamca), în municipiul Suceava pot fi întâlnite numeroase spații verzi cu rol decorativ precum și spații verzi cu acces limitat (spațiul verde de la Hanul Domnesc, de la Mănăstirea Sf. Ioan cel Nou, biserica Sf. Dumitru - Curtea Domnească).

Spațiile verzi periurbane din Suceava încadrate în grupa I, subgrupa 4 sunt grupate astfel:

- Păduri parc - aici a fost încadrată Parcul Șipote;
- Păduri de interes peisagistic din jurul monumentelor de cultură. Aici au fost cuprinse pădurile din jurul Cetății de Scaun și Cetatea Zamca;

⁶ Informații oferite de Direcția Tehnică Coordonare Servicii Publice - Biroul protecția mediului

- Benzi de pădure din jurul hotelurilor, motelurilor, cabanelor turistice;
- Pădurile destinate conservării și dezvoltării intensive a vânătorii și recreerii prin vânătoare de interes deosebit - Pătrăuți.

În zonele rezidențiale spațiile verzi sunt reprezentate de garduri vii și zone înierbate.

2.8 Reglementari de urbanism

Teritoriul administrativ al municipiului Suceava, având o suprafață totală de 5.210 ha, cuprinde următoarele categorii de terenuri, grupate în funcție de folosință, destinație, suprafețe ocupate, astfel:

Terenuri cu destinație agricolă - 2.314 ha, din care:

- arabil - 1.984 ha;
- livezi - 17 ha;
- pășuni - 273 ha;
- fânețe - 40 ha.

Terenuri neagricole - 2.896 ha, din care:

- forestier - 573 ha;
- ape, bălți - 186 ha;
- drumuri - 53 ha;
- curți, construcții - 2.058 ha;
- neproductiv - 26 ha (conform datelor furnizate de la Serviciul Cadastru - fond funciar).

Municipiul Suceava are o formă de organizare trinucleară. Între cele trei nuclee de dezvoltare, respectiv vechiul centru istoric al Sucevei - zona centrală (cartierele Centru, Zamca, George Enescu și Obcine), zona Ițcani și zona Burdujeni, există interdependență atât administrativă cât și economică. Urmare a dimensiunilor și complexității localității, în cadrul Planului Urbanistic General (PUG), municipiul Suceava a fost împărțit în 33 de UTR-uri (unități teritoriale de referință)⁷, grupate după funcțiunea dominantă a zonei, omogenitate funcțională, caracteristici morfologice unitare sau pentru care sunt necesare planuri urbanistice zonale sau de detaliu. Ulterior, corespunzător funcțiilor dominante, fiecare zonă s-a împărțit în subzone, limitele unităților teritoriale fiind materializate după străzi, limite cadastrale sau limite naturale.

2.9 Utilitățile publice

Rețeaua de apă și canalizare

Gestiunea serviciilor publice de alimentare cu apă și de canalizare, precum și exploatarea sistemelor publice de alimentare cu apă și de canalizare în municipiul Suceava sunt asigurate de societatea comercială pe acțiuni ACET Suceava.

Conform informațiilor furnizate de societatea comercială ACET, alimentarea cu apă a municipiului Suceava este realizată din următoarele surse:

- Ape de suprafață:
 - Sursa Mihoveni - care tratează apa captată din râul Suceava cu o capacitate totală instalată de 5.500 mc/oră și capacitate exploatată de 350 mc/oră;
 - Sursa Dragomirna - care tratează apa de suprafață din Lacul Dragomirna cu o capacitate totală instalată de 1.100 mc/oră iar capacitatea exploatată de 280 mc/oră.
- Ape subterane:
 - Sursa Berchișești - are 75 de puțuri cu o capacitate totală instalată de 2.900 mc/oră iar capacitate exploatată de 2.300 mc/oră.

Sistemul de canalizare este mixt, menajer și pluvial și funcționează atât gravitațional, cât și cu ajutorul stațiilor de pompare în municipiul Suceava.

Lungimea rețelelor de canalizare, în municipiul Suceava, este de 369 km din care 350 km reprezintă canalizare unitară iar 19 km canalizare ape pluviale. Materialele utilizate la rețeaua de canalizare sunt în proporție de 96% beton, 1% PVC iar 3% oțel. Conductele au în procent de 8% o vechime de peste 80 de ani, 42% o vechime de între 55 - 30 ani iar 50% au o vechime mai mică de 30 de ani.

⁷ Planul Urbanistic General aprobat de Consiliul Local în anul 1999.

Prestarea serviciilor publice de alimentare cu apă și canalizare s-a realizat în condiții de continuitate - 24 ore/zi - în municipiul Suceava.

Începând cu anul 2006, în municipiul Suceava se află în derulare programul ISPA, titlul proiectului fiind: „Reabilitarea și optimizarea sistemelor de alimentare cu apă, canalizare și modernizarea stației de epurare din municipiul Suceava”.

Programul ISPA include următoarele trei contracte de lucrări:

- Reabilitarea sistemelor de alimentare cu apă din municipiul Suceava - se vor face lucrări la conducte de apă pe un număr de 71 de străzi ale municipiului, din care 30 în zona centrală, 8 în cartierele George Enescu și Obcini, 29 în Burdujeni și 4 în Ițcani;
- Reabilitarea canalizării din municipiul Suceava - se vor executa lucrări la colectoarele de canalizare pe un număr de 54 de străzi ale municipiului, din care 21 în zona centrală, 25 în Burdujeni, 7 în Ițcani și una în cartierul George Enescu;
- Modernizarea stației de epurare din municipiul Suceava situată pe malul stâng al râului Suceava - se urmărește reconstrucția stației de epurare care să respecte Directivele Comunității Europene.

2.10 Rețele energetice

Energie termică

Titular al activității principale de producere, transport și distribuție a energiei termice în municipiul Suceava este societatea comercială pe acțiuni TERMICA Suceava.

SC Termica SA Suceava are în structura organizatorică și funcțională două capacități de producție și anume:

- Centrala electrică de termoficare, cu funcționare pe cărbune și pe hidrocarburi cu putere electrică instalată de 100 MWe și de 336 MWe.

Asigurarea energiei termice se face preponderent din sursele CET pe cărbune în perioada sezonului rece și din CT pe hidrocarburi în perioada de vară, când se înregistrează consumuri reduse.

Produsele de bază în activitatea de termoficare sunt:

- **Apa fierbinte.**
Acest agent termic este preparat în două boilere de bază de 83,5 Gcal/h și în trei boilere de vârf de 40 Gcal/h în centrala pe cărbune. În centrala pe hidrocarburi, apa fierbinte este produsă de 1 cazan de apă fierbinte de 50 Gcal/h, 1 cazan de 100 Gcal/h și două boilere de vârf de 15 Gcal/h, respectiv 25 Gcal/h.
- **Aburul industrial** (presiune 10-16 atm., temperatură de 250°C).
Acest agent termic este prelevat din prizele turbinelor de 50 MW din centrala cu funcționare pe cărbune sau din cazanele de abur industrial de 105 t/h ale centralei termice pe hidrocarburi.

Instalațiile aflate în exploatare în rețeaua de transport și distribuție a energiei termice sunt următoarele:

- 49 puncte termice;
- 52,34 Km rețele de termoficare primare, cu dimensiuni cuprinse între 50 și 800 mm;
- 410,40 Km rețele de termoficare secundare, cu dimensiuni cuprinse între 15 și 300 mm.

În municipiul Suceava s-au realizat lucrări de modernizare a 18 puncte termice din cele 49 existente și a rețelilor termice de distribuție aferente a 16 dintre acestea, precum și lucrări de reabilitare a cca. 6,3 km de rețea de transport.

Structura consumatorilor la nivelul anului 2011 este următoarea:

- 22.923 apartamente cu aproximativ 56.500 de locatari, în 98 asociații de proprietari/locatari;
- 155 case particulare;
- 530 agenți economici;
- 38 unități bugetare.

Pe parcursul anului 2011 un număr de 818 apartamente s-au deconectat de la sistemul centralizat de termoficare.

Planul de Acțiune pentru Energie Durabilă a Municipiului Suceava

În prezent, la SC TERMICA SA se derulează lucrări ample de reabilitare și modernizare prin fonduri puse la dispoziție de proiectul „Suceava - Utilități și mediu la standarde europene”, prin proiectul guvernamental „Termoficare 2006 - 2015, căldură și confort”⁸, precum și din alte fonduri.

De asemenea, societatea urmărește și introducerea celor mai bune tehnici pentru reducerea progresivă a emisiilor de noxe și pulberi prin realizarea, în perioada 2006-2017, a unui program de lucrări de mediu.

Energia electrică

Pe teritoriul administrativ al municipiului Suceava există următorii producători de energie electrică:

- Termica Suceava, cu injecție în stația Conexiuni Suceava;
- Administrația Bazinală de Apa Siret, SGA Suceava și CHEP Mihoveni cu injecție în PT 208.

Transportul de energie electrică este asigurat de SC TRANSELECTRICA SA, societate ce are în zonă următoarele⁹:

- Stația de transformare 400/110 kV Suceava;
- LEA 400 kV dublu circuit FAI - Suceava respectiv Roman Nord - Suceava;
- Linii electrice de 110 kV ce fac interconexiunile între județul Suceava și județele învecinate:
 - LEA 110 kV Timisesti - Suceava;
 - LEA 110 kV Poiana Teiului - Suceava.

Distribuția de energie electrică este asigurată de către EON MOLDOVA DISTRIBUTIE ce are în gestiune următoarele echipamente:

- Stații de transformare 110/20 kV: - Tricotaje, Mirăuți, Ițcani, Rulmentul, Burdujeni;
- Stații de transformare 110/6 kV: - Combinat, Radiatoare, Automecanica;
- Linii electrice aeriene de 110 kV ce fac interconexiunile între stațiile de 110/20 kV respectiv 110/6 kV:
 - LEA 110 kV Suceava - Tricotaje circ 1+2;
 - LEA 110 kV Suceava - Rulmentul;
 - LEA 110 kV Rulmentul - Ițcani;
 - LEA 110 kV Ițcani - Conexiuni;
 - LEA 110 kV Suceava - Mirăuți circ. 1+2;
 - LEA 110 kV Suceava - Combinat;
 - LEA 110 kV Combinat - Radiatoare;
 - LEA 110 kV Ițcani - Automecanica circ. 1+2;
 - LEA 110 kV Ițcani - Burdujeni;
 - LEA 110 kV Burdujeni - Conexiuni.
- Linii electrice aeriene și subterane de 20 kV respectiv 6 kV ce fac interconexiunile între stațiile de transformare și posturile de transformare (în număr de 46).
- Posturi de transformare 20/0,4 kV respectiv 6/0,4 kV (în număr de 320);
- Linii electrice aeriene și subterane de 0,4 kV.

Numărul total al consumatorilor de energie electrică la nivelul municipiului Suceava este de 48.908, din care:

- Consumatori casnici - 43.688;
- Mici consumatori - 5.100;
- Mari consumatori - 120.

Distribuția consumului de energie electrică pe raza municipiului Suceava pentru anul 2011, pe categorii de consumatori este următoarea¹⁰:

Consumatori municipiul Suceava	Consum an 2011
Casnici	6,776,064
Mici consumatori captivi	48,244,882.7
Mari consumatori captivi	57,926,967

⁸ Pentru implementarea acestui program s-a realizat un „Studiu de fezabilitate privind modernizarea sistemului de transport și distribuție energie termică - 40 PT și rețele termice aferente, din municipiul Suceava” - care este de fapt o reactualizare a calendarului de derulare a lucrărilor de investiții

⁹ Conform informațiilor furnizate de E.ON Moldova Distribuție SA

¹⁰ Conform informațiilor furnizate de E.ON Moldova Distribuție SA

Eligibili	106,171,850
TOTAL	235,898,453.7

Rețeaua de gaze

Principalul distribuitor de gaze naturale în județul Suceava este E.ON Gaz Distribuție Regiunea Nord.

În România sunt 321 de zone de calitate a gazului metan. În județul Suceava se identifică cinci zone de calitate. Municipiul Suceava este în zona 76,2 cu o putere calorică de 0,010467 MWh/m³¹¹.

Potrivit datelor furnizate de E.ON Gaz Distribuție, la nivel municipiului Suceava situația rețelei de gaze se prezintă astfel:

- Lungimea totală a conductelor de distribuție a gazelor este de 125,743 km;
- Caracteristici tehnice:
 - 80% oțel;
 - 20% polietilenă.
- Vechime:
 - 104,492 km din perioada 1984 - 2000;
 - 21,25 km din perioada 2000 - 2008.

Numărul de abonați la rețeaua de gaze la nivelul anului 2008 este structurat astfel:

- Abonați casnici - 15.746;
- Abonați agenți economici - 1.254.

Volumul total de gaze distribuit la nivelul anului 2008 este de 44.525 mii mc, din care 16.640 mii mc pentru abonați casnici.

Programul de distribuire a gazului este permanent.

2.11 Iluminat public

Sistemul de iluminat public din municipiul Suceava este format din 229,04 kilometri de rețea, stâlpi, lămpi și transformatoare. Cu toate că rețeaua de iluminat public acoperă toată rețeaua stradală sunt foarte mari probleme, cablurile sunt îmbătrânite, unele sunt vechi de 40 - 50 de ani.

Serviciul de iluminat public din Municipiul Suceava cuprinde:

- Iluminatul stradal-rutier;
- Iluminatul stradal-pietonal;
- Iluminatul arhitectural;
- Iluminatul ornamental;
- Iluminatul ornamental-festiv.

Iluminatul stradal-rutier și iluminatul stradal-pietonal este asigurat de aproximativ 4.650 corpuri de iluminat susținute de 2.449 de stâlpi de metal respectiv de 2.151 de stâlpi de beton.

La sfârșitul lunii noiembrie 2008, în urma demersurilor realizate de Municipiul Suceava, iluminatul public, aflat până în acel moment în administrarea E.ON Moldova Distribuție, a trecut în proprietatea Consiliului Local Suceava.

La nivelul anului 2009, întreținerea sistemului de iluminat public se asigură pe baza a 3 contracte:

- contract de furnizare a energiei electrice încheiat cu E-ON MOLDOVA S.A;
- contract de lucrări, întreținere iluminat public încheiat cu S.C. ELCO S.A;
- contract de furnizare de produse (corpuri și echipamente) necesare iluminatului public încheiat cu S.C. ENERGOCHIM S.R.L.

La nivelul municipiului s-a implementat proiectul „Modernizare iluminat public pe artera principală în municipiul Suceava” (proiect finalizat februarie 2012), al cărui obiectiv îl reprezintă modernizarea iluminatului public pe artera principală: Bulevardul 1 Decembrie 1918, Bulevardul 1 Mai, Strada Ștefan cel Mare, Bulevardul Ana Ipătescu, Calea Unirii, Strada Calea Burdujeni, Strada Cuza Vodă, astfel:

¹¹ Strategia de dezvoltare Durabila a Municipiului Suceava 2010-2015

Planul de Acțiune pentru Energie Durabilă a Municipiului Suceava

- construirea unei linii electrice subterane de alimentare cu energie a sistemului de iluminat;
- montarea de aparate moderne de iluminat pe stâlpii noi prin intermediul unor console metalice;
- realizarea conexiunilor electrice și a coloanelor de alimentare;
- punerea noii instalații la pământ;
- realizarea comenzii de aprindere a sistemului nou de iluminat.

2.12 Salubritate

Serviciul Salubritate cuprinde 3 activități:

- Salubritate stradală;
- Salubritate menajeră;
- Depozitarea deșeurilor.

Salubritatea stradală și cea menajeră au fost delegate către S.C. ROSAL GRUP S.R.L. București. În Municipiul Suceava capacitatea de **depozitare a deșeurilor** este asigurată de următoarele:

- 1.246 de eurocontainere de 1,1 mc;
- 2 containere de 18 mc (pentru bazar și piețe);
- 42 ghene cu capacitate de 2 mc (pentru blocurile turn);
- 130 eurocontainere de 1,1 mc pentru deșeurile reciclabile de tip pet;
- 120 eurocontainere de 1,1 mc pentru deșeurile reciclabile de tip hârtie-carton,
- 80 eurocontainere de tip clopot pentru deșeurii reciclabile.

Frecvența de ridicare a deșeurilor menajere este de 7 ori pe săptămână, cu excepția locuințelor individuale (cartier Ițcani și Burdujeni sat), unde frecvența este de o dată pe săptămână.

Până la 31.12.2008 activitatea a fost desfășurată de către S.C. TEST PRIMA S.R.L. Suceava, în baza unui contract semnat cu Primăria Comunei Ipotești. Din 01.01.2009 până în 15 iulie 2010 deșeurile menajere au fost transportate la depozitul zonal Antilești - Fălticeni.

Deoarece la data de 15 iulie 2010 a fost sistată activitatea la depozitul Antilești a rămas ca singura alternativă, aprobată de Agenția Națională pentru Protecția Mediului - București și de Agenția pentru Protecția Mediului - Suceava transportul deșeurilor menajere din municipiul la Depozitul Botoșani.

În prezent sunt în derulare lucrările de amenajare a unui **depozit ecologic de deșeurii** la Moara. Amplasamentul de la Moara al depozitului ecologic este situat la aproximativ 1 km nord-vest de satul Moara și la 1 km nord-est de Vorniceni Mic. Prima celulă a gropii de gunoi de la Moara se întinde pe o suprafață de 7,5 hectare și va asigura procesarea a 100.000 de tone de deșeurii pe an. Constructorul este Asocieria Alpine Bau GMBH Salzburg Wals și Cominco București, termenul de finalizare fiind stabilit pentru sfârșitul anului 2011. Succesiv, darea în folosință a unei primei celule a gropii din preajma urbei reședință a fost anunțată, în avans, pentru finele anului 2010, iar mai apoi, pentru primăvara lui 2011. Proiectul prevede construirea a două depozite de deșeurii municipale la Moara și Pojorâta, a 5 stații de transfer, precum și a infrastructurii necesare colectării și transportului deșeurilor, inclusiv a colectării selective în mediul urban și rural.

2.13 Transport public local

Operatorul principal al activităților de transport public local în municipiul Suceava este societatea comercială Transport Public Local SA.

Parcul auto al SC TPL SA este format din:

- 30 autobuze;
- 10 microbuze folosite pentru activitatea de Maxi-Taxi.

Evoluția parcului auto, a numărului de trasee și de stații, în intervalul anilor 2005 - 2008 este prezentată în tabelul următor:

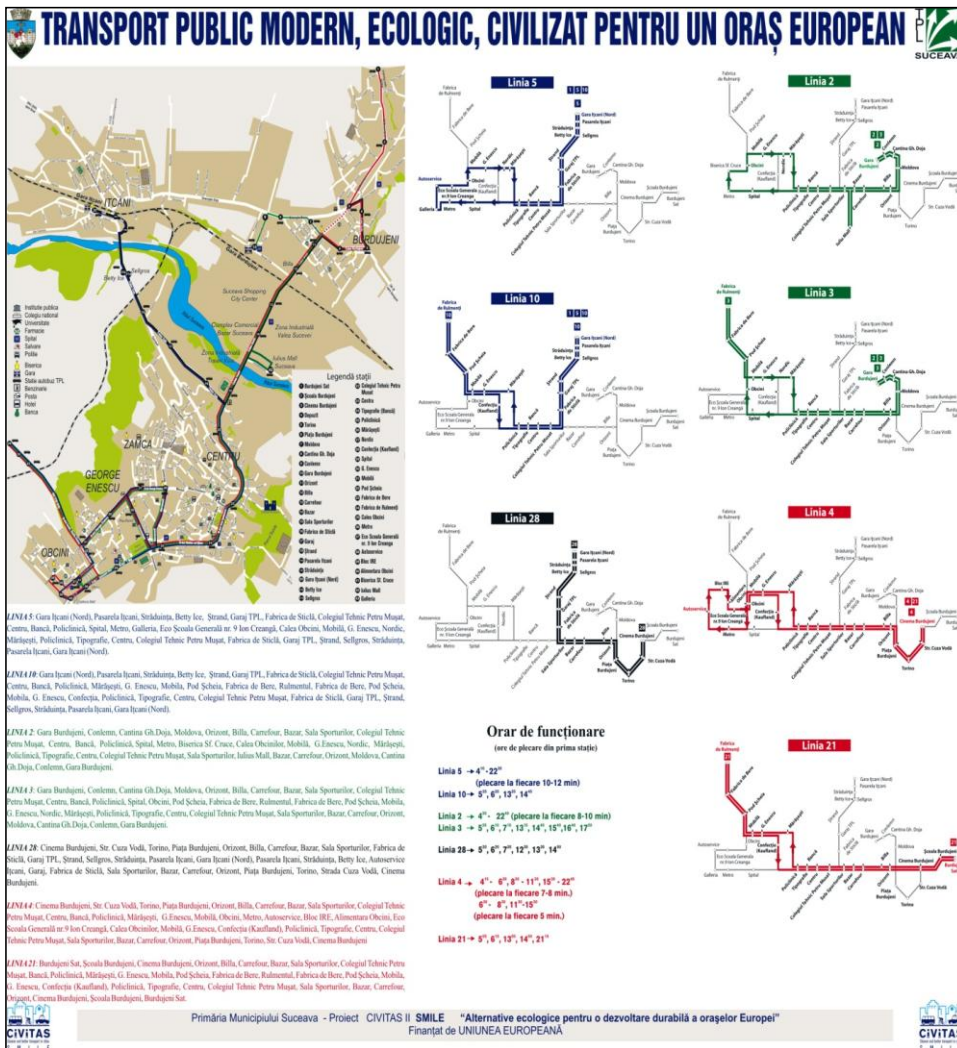
Anul	Parc auto	Nr. trasee	Nr. stații	Nr. Total călători
2005	7 trolebuze	3	28	4.720.184
	10 autobuze	3	32	
	7 maxi-taxi	4	17	

Planul de Acțiune pentru Energie Durabilă a Municipiului Suceava

2006	21 autobuze 10 maxi-taxi	6 4	42 17	8.057.222
2007	30 autobuze 10 maxi-taxi	8 4	43 17	13.224.530
2008	30 autobuze 10 maxi-taxi	8 4	43 17	19.154.052

Lungimea cumulată a traseelor aferente mijloacelor de transport în comun la nivelul anului 2005 este de 127 km.

Trasee pe care se desfășoară transportul public în municipiul Suceava

SC TPL SA deservește în prezent 12 trasee care fac legătura între toate cartierele municipiului, după nevoie și solicitările de transport ale publicului călător. Zilnic între orele 0.00 și 24.00, se efectuează peste 400 curse. Frecvența acestor curse este cuprinsă între 4 minute la traseul linie 4 până la 45 minute la traseul liniei 30.

2.14 Fond locuibil

Datele preliminare ale Recensământului Populației și Locuințelor din anul 2011 arată că pentru Municipiul Suceava numărul total de locuințe la nivelul anului 2011 este de 40.657.

La momentul Recensământului Populației și Locuințelor din martie 2002, în municipiul Suceava erau un număr de 37.253 locuințe cu o suprafață utilă de 1.295.228 mp. Din totalul acestor locuințe, 97% erau proprietate privată. La nivelul anului 2005 fondul locativ al municipiului era constituit din 37.645 locuințe.

Față de anul 2011 se constată o creștere a numărului de locuințe cu 9,13% raportat la anul 2002 și cu 8% raportată la anul 2005.

2.15 Profil economic

Dezvoltarea municipiului Suceava a cunoscut o creștere constantă în timp, ea fiind strâns legată de evoluția fenomenelor demografice.

Prin statutul căpătat în 1968, în urma reorganizării administrativ-teritoriale a țării, municipiul Suceava deține centrul polarizator al zonei, dezvoltându-se în ritm accelerat, grație politicii de industrializare forțată. Conjunctura economică și politică internă și internațională de după 1989 a influențat defavorabil industria suceveană, determinând pierderea unor piețe de desfacere, accentuarea concurenței prin penetrarea produselor de import în piețele tradiționale.

În contextul economic actual pe care îl traversează municipiul Suceava, se constată o tendință de disoluție a zonei industriale din lunca râului Suceava, zonă care se transformă rapid într-una cu profil comercial și, probabil, în viitor, într-o zonă mixtă rezidențial-comercială.

Odată cu „invazia” hipermarket-urilor începând cu anul 2003, orașul Suceava este transformat treptat într-un centru comercial polarizator pentru întreaga zonă de nord a Moldovei.

La data de 31.12.2011, numărul total al comercianților existenți pe teritoriul municipiului Suceava a fost de 8.318, structurați astfel¹²:

- 2.251 - comercianți persoane fizice;
- 6.057 - comercianți persoane juridice;
- 10 - comercianți societate cooperatistă.

După forma de organizare, structura comercianților cu sediul social în municipiul Suceava, la 31.12.2011 este următoarea:

- 129 - societăți pe acțiuni;
- 5.890 - societăți cu răspundere limitată;
- 33 - societăți în nume colectiv;
- 1 - societate în comandită simplă;
- 2 - regii autonome;
- 1 - organizație cooperatistă de credit;
- 1 - cooperativă agricolă;
- 2.251 - persoane fizice, întreprinderi familiale sau individuale.

Economia actuală a municipiului se întemeiază pe comerț, activități din domeniul serviciilor, industrie, activități agricole, transporturi, turism, construcții.

Cele mai importante societăți comerciale din punct de vedere al numărului de angajați precum și al cifrei de afaceri, din municipiul Suceava, sunt următoarele:

- SC AMBRO - GRUP HOFFMAN SA - fabricarea cartonului și hârtiei;
- SC BETTY ICE SRL - industria alimentară;
- SC CONSUC SA - industria alimentară;
- SC EUROSPEED SRL - transporturi rutiere de mărfuri;
- SC ACI - AG SRL - construcții;
- SC GENERAL CONSTRUCT SRL - construcții;
- SC FONTUR SRL - produse industriale;
- SC MONDECO SRL - prelucrarea deșeurilor;

¹² Conform informațiilor furnizate de Municipiul Suceava

Planul de Acțiune pentru Energie Durabilă a Municipiului Suceava

- IULIUS MALL - SHOPPING CITY SUCEAVA - comerț;
- REAL HIPERMARKET - comerț;
- SC MUSATINII SA - tipografie;
- SC BERMAS SA - fabricarea berii;
- SC DENIS SRL - producție încălțăminte/pielărie;
- SC MOPAN SA - panificație;
- SC MUHA SRL - construcții;
- COMPLEX HOTELIER ZAMCA - turism.

La nivelul anului 2007, ponderea numărului de firme active pe activități economice, este prezentată în tabelul următor¹³:

Sector de activitate	Pondere(%)
Agricultură, silvicultură și servicii conexe	1,42
Comerț	38,10
Construcții	7,78
Industria grea (industria metalurgică, chimică, industria construcțiilor metalice etc.)	0,34
Industria ușoară (alimentară, textilă, mobilă și prelucrarea lemnului etc.)	0,19
Învățământ, sănătate și asistență socială	3,52
Producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze și apă, captarea, tratarea și distribuția apei	2,75
Recuperarea și eliminarea deșeurilor și a apelor uzate	5,37
Servicii	38,90
Servicii de turism	1,64

Ponderele numărului de firme active pe activități economice în municipiul Suceava, pentru anul 2007

Cel mai mare număr de firme active din municipiul Suceava, la nivelul anului 2007, realiza activități în servicii (38,9%) și comerț (38,1%).

Cifra de afaceri totală a agenților economici pe domenii de activitate și ponderea acestora în totalul cifrei de afaceri aferente anului 2007 sunt prezentate în tabelul următor¹⁴:

Domeniu de activitate	Cifra de Afaceri (Lei)	% din Cifra de Afaceri
Agricultură, silvicultură și servicii conexe	16.690.611	1,40
Comerț	525.222.094	44,11
Construcții	120.395.884	10,11
Industria grea (industria metalurgică, chimică, industria construcțiilor metalice etc.)	10.714.817	0,90
Industria ușoară (alimentară, textilă, mobilă și prelucrarea lemnului etc.)	543.664	0,05
Învățământ, sănătate și asistență socială	18.444.853	1,55
Producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze și apă, captarea, tratarea și distribuția apei	71.137.449	5,97
Recuperarea și eliminarea deșeurilor și a apelor uzate	89.503.677	7,52
Servicii	323.487.452	27,17
Servicii de turism	14.596.359	1,23

Cifra de afaceri a agenților economici pe domenii de activitate din municipiul Suceava și ponderea acestora în total, pentru anul 2007

La nivelul anului 2007, 38,10% dintre agenții economici activează în domeniul comerțului și cifra de afaceri corespunzătoare acestui domeniu este cea mai mare - 525.222.094 lei, cu o pondere în total cifră de afaceri de 44,11%.

¹³ Conform informațiilor existente în PIDU Suceava

¹⁴ Idem

3. Cadrul energetic național și internațional

3.1 Evoluții globale

Energia este un element esențial pentru dezvoltarea civilizației umane fapt pentru care energia a devenit un factor strategic în politica globală, o componentă vitală și un factor de cost pentru dezvoltarea economică și progresul societății în ansamblu, generând o serie de preocupări majore la nivel mondial¹⁵.

În situația în care resursele primare de energie se diminuează, pentru a se atinge durabilitatea în acest domeniu este nevoie ca energia să se producă, să se furnizeze și să se consume într-un mod mai eficient decât până acum.

Un element important în dezvoltarea și progresul societății umane care este strâns legat de producerea și consumul energiei îl constituie provocarea schimbărilor climatice, una din cele mai grave amenințări cu care planeta noastră se confruntă și care poate pune în pericol viitorul omenirii. Cea mai recentă evaluare IPCC (Comitetul Interguvernamental pentru Schimbări Climatice), arată că procesul de încălzire globală este univoc și în continuă dezvoltare. Dovezi în acest sens sunt creșterile temperaturilor medii globale ale aerului și ale apelor oceanelor, topirea extinsă a zăpezii și gheții și creșterea nivelului mediu al apei marilor. Potrivit celui de-al Patrulea Raport Global de Evaluare al Grupului Interguvernamental privind Schimbările Climatice - IPCC (<http://www.ipcc.ch/>) elaborat în anul 2007, activitățile umane (arderea combustibililor fosili, schimbarea folosinței terenurilor, etc.) contribuie semnificativ la creșterea concentrațiilor emisiilor de gaze cu efect de seră în atmosferă (dioxid de carbon, metan, protoxid de azot, hidrofluorocarburi, perfluorocarburi, hexafluorura de sulf), determinând schimbarea compoziției acesteia și încălzirea climei.

Schimbarea climei afectează întreaga omenire și implicit România. Valurile de inundații catastrofale care au afectat țara noastră în ultimii ani, seceta și furtunile locale au demonstrat că și România cunoaște, din ce în ce mai acut, manifestări ale fenomenului global al schimbărilor climatice.

Locuitorii Regiunii de Nord-Est au avut de suferit de pe urma acestor fenomene meteorologice generate de schimbările climatice, consecințele fiind dintre cele mai grave: pierderi de vieți omenești, distrugerea locuințelor și a recoltelor, distrugerea infrastructurii.

Regiunea Nord-Est este atipică climatului României: este afectată de temperaturi extreme atât vara, cât și iarna, ceea ce determină ca fenomenele extreme să aibă o anvergură mai mare.

Schimbările climatice sunt provocate de creșterile continue ale emisiilor de gaze cu efect de seră, care sunt cauzate de activități umane (arderea combustibililor fosili pentru producerea de energie, distrugerea pădurilor în scopul transformării acestora în terenuri arabile). Combustibilii fosili - petrol, gaz și cărbune pentru electricitate, încălzire și transport - sunt sursele majore de energie care stau în spatele emisiilor gazelor cu efect de seră.

Conform IPCC, soluția constă în reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră (în special CO₂) la nivel global.

În 1992 România a semnat Convenția-cadru a Națiunilor Unite asupra Schimbărilor Climatice (UNFCCC), ratificată prin Legea nr. 24/1994, angajându-se să acționeze pentru stabilizarea concentrațiilor gazelor cu efect de seră în atmosferă la un nivel care să împiedice perturbarea antropică a sistemului climatic. De asemenea, România a semnat Protocolul de la Kyoto în 1999 fiind prima Parte aflată pe Anexa I a UNFCCC care l-a ratificat prin Legea nr. 3/2001. Valoarea angajamentului de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră asumat de România pentru perioada 2008 - 2012 este de 8%, considerând nivelul emisiilor din anul 1989 drept nivel de referință¹⁶.

3.2 Politica europeană în domeniul energiei

Construcția pieței interne a energiei și integrarea ei într-o politică comună de energie a Uniunii Europene este un proces care își are originea în Tratatul fondatoare ale primelor comunități europene și se află încă în proces de completare:

- Tratatul de constituire a Comunității Europene a Cărbunelui și Oțelului (CECO);

¹⁵ Elemente de strategie energetică pentru perioada 2011 - 2035

¹⁶ Protocolul de la Kyoto la convenția-cadru a Națiunilor Unite asupra schimbărilor climatice

- **Tratatul de constituire a Comunității Europene a Energiei Atomice (Euratom);**
- **Protocolul de Înțelegere** între S/M pe probleme de energie (1964) - document ce atrăgea atenția asupra caracterului global al problemelor de energie și asupra faptului că Tratatul Comunităților Europene acopereau acest sector într-o manieră ne-coordonată;
- **Actul Unic European (1987)** a marcat un punct de turnură pentru piața unică, dar energia nu s-a bucurat de un interes special, pentru că, la acea vreme, guvernele nu erau dispuse să cedeze o parte din controlul lor asupra monopolurilor naționale de energie în favoarea deschiderii către piață;
- **Tratatul de la Maastricht** încheiat în 1992 și cunoscut sub numele de Tratatul UE, a adus unele completări la definirea conceptului de piață internă a energiei (PIE), fără să includă un Capitol de Energie. Tratatul UE a adus totuși ceva nou pentru sectorul energie, lărgind aria de acțiune a principiului subsidiarității, valabil până la acea dată numai pentru chestiunile de mediu.
- **Tratatul de la Amsterdam (1995)** a consfințit pentru prima dată o inițiativă comunitară din domeniul energiei, anume Rețelele de Energie Trans-Europene (TENS), proiect care urmărește extinderea rețelelor de transport, telecomunicații și infrastructuri energetice pan-europene, dincolo de cadrul strict al Uniunii.
- **Carta Europeană a Energiei** - document semnat la Haga de către 51 de state, în decembrie 1991. Cadrul legal de cooperare pentru a pune în practică principiile Cartei a fost realizat prin **Tratatul Cartei Energiei**. Acesta este un document multilateral semnat în decembrie 1994 la Lisabona, având drept obiectiv „stabilirea unui cadru de promovare pe termen lung a colaborării în domeniul energiei” pe axa Est-Vest, pornind de la principiile Cartei Europene a Energiei. Tratatul a intrat în vigoare în anul 1998.
- **Cartea Verde a Energiei** - Prima comunicare a Comisiei Europene care abordează chestiunea unei politici energetice comune datează din 1995 și s-a numit Cartea Verde „For a European Union Energy Policy”. I-au urmat, în același an, Cartea Albă „An Energy Policy for the European Union”, apoi o nouă secvență de comunicări în 1996 și 1997, numite „Green Paper for a Community Strategy - Energy for the Future: Renewable Sources of Energy”, respectiv „White Paper: Energy for the Future - Renewable sources of Energy”. Aflată și sub presiunea angajamentelor asumate prin Protocolul de la Kyoto, Comisia Europeană a lansat în anul 2000 cea de-a treia Carte Verde „Spre o strategie europeană a siguranței în alimentarea cu energie”.

Una din provocările majore pentru Uniunea Europeană se referă la modul în care se poate asigura securitatea energetică cu energie competitivă și „curată”, ținând cont de limitarea schimbărilor climatice, escaladarea cererii globale de energie și de viitorul nesigur al accesului la resursele energetice.

Viziunea politicii energetice europene de astăzi corespunde conceptului de dezvoltare durabilă și se referă la următoarele aspecte importante: accesul consumatorilor la sursele de energie la prețuri accesibile și stabile, dezvoltarea durabilă a producției, transportului și consumului de energie, siguranța în aprovizionarea cu energie și reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră.

UE elaborează o politică energetică ambițioasă, care acoperă toate sursele de energie, de la combustibili fosili (țigăi, gaz și cărbune) până la energia nucleară și cea regenerabilă (solară, eoliană, geotermală, hidroelectrică etc.), în încercarea de a declanșa o nouă revoluție industrială, care să ducă la o economie cu consum redus de energie și limitarea schimbărilor climatice asigurând că energia pe care o consumăm va fi mai curată, mai sigură, mai competitivă și durabilă.

Politica Uniunii Europene în domeniul energiei pentru perioada până în 2020 se bazează pe trei obiective fundamentale, pentru care UE a propus pachete separate de reformă legislativă și de reglementare:

- **Durabilitate** - subliniază preocuparea UE pentru schimbările climatice prin reducerea emisiilor sale de gaze cu efect de seră (GES) la un nivel care să limiteze efectul de încălzire globală la doar 2°C în plus față de temperaturile din era pre-industrială. În acest sens, în decembrie 2008, a fost aprobat Pachetul „Energie - Schimbări Climatice”; UE este tot mai conștientă de vulnerabilitatea sa prin dependența de importurile de energie primară și de șocurile pe care aceasta le poate produce asupra securității. În consecință face pași concreți în adoptarea unei noi politici energetice comune;
- **Competitivitate** - vizează asigurarea implementării efective a pieței interne de energie; în acest sens, în septembrie 2008 Parlamentul European și Consiliul au adoptat cel de-al treilea pachet legislativ pentru piața internă de energie;
- **Siguranța în alimentarea cu energie** - vizează reducerea vulnerabilității UE în privința importurilor de energie, a întreruperilor în alimentare, a posibilelor crize energetice și a nesiguranței privind alimentarea cu energie în viitor.

Planul de Acțiune pentru Energie Durabilă a Municipiului Suceava

Pachetul de reglementări privind politica viitoare a UE în domeniul energie - schimbări climatice a fost aprobat în cadrul Consiliului European și adoptat de Parlamentul European în decembrie 2008 (publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene în iunie 2009).

În contextul instituirii și al funcționării pieței interne și din perspectiva necesității de protecție și conservare a mediului înconjurător, politica energetică a UE urmărește:

- asigurarea funcționării piețelor de energie în condiții de competitivitate;
- asigurarea siguranței aprovizionării cu energie în Uniune;
- promovarea eficienței energetice și a economiei de energie;
- dezvoltarea surselor regenerabile de energie;
- reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră;
- promovarea interconectării rețelelor energetice.

Pachetul „Energie - Schimbări Climatice”, stabilește pentru UE o serie de obiective pentru anul 2020, cunoscute sub denumirea de „obiectivele 20-20-20”, și anume:

- reducere a emisiilor de GES la nivelul UE cu cel puțin 20% față de nivelul anului 1990;
- creșterea cu 20% a ponderii surselor de energie regenerabilă (SRE) în totalul consumului energetic al UE, precum și o țintă de 10% biocarburanți în consumul de energie pentru transporturi;
- o reducere cu 20% a consumului de energie primară, care să se realizeze prin îmbunătățirea eficienței energetice, față de nivelul la care ar fi ajuns consumul în lipsa acestor măsuri.

Acest pachet legislativ conține patru acte normative complementare:

- Directiva 2009/29/CE - pentru îmbunătățirea și extinderea schemei europene de tranzacționare a certificatelor de emisii de gaze cu efect de seră (EU - ETS);
- Decizia 2009/406/CE - Decizia non-ETS;
- Directiva 2009/28/CE - Directiva privind energiile regenerabile (RES);
- Directiva 2009/31/CE - Directiva privind stocarea geologică a CO₂ (CSC).

Prin aceste directive se stabilesc următoarele obiective, ținte și mecanisme:

- Un cadru comun pentru promovarea energiei din surse regenerabile (SRE), astfel încât UE să ajungă la o pondere a energiei din SRE în consumul final brut de energie de 20% în anul 2020. Pentru a atinge această țintă, se stabilesc obiective naționale obligatorii pentru fiecare stat membru, precum și mecanismele de cooperare în domeniu. Pentru România ținta națională este de 24%.
- Un obiectiv minim de 10% pentru utilizarea de biocarburanți în transportul din interiorul UE, care să fie atins până în 2020. Acest procent este același pentru toate statele membre.
- Se instituie un cadru juridic pentru captarea și stocarea geologică, în condiții de siguranță din punct de vedere al mediului. UE intenționează construirea și punerea în funcțiune până în 2015 a unui număr de până la 12 instalații demonstrative de CSC. Orientările comunitare, revizuite, privind ajutoarele de stat pentru protecția mediului, emise în același perioadă în care a fost aprobat pachetul legislativ, permit guvernelor să asigure sprijin financiar pentru instalațiile-pilot de CSC.

Implementarea prevederilor pachetului legislativ Energie - Schimbări Climatice va avea implicații majore în special asupra instalațiilor din sectorul energetic care intră și sub incidența Directivei 2001/81/CE privind controlul integrat al poluării. Aceste instalații vor trebui să respecte concomitent și obligațiile privind calitatea aerului, care conduc la reducerea emisiilor de substanțe poluante generate (SO₂, NO_x, particule).

Măsurile privind eficiența energetică au un rol critic în garantarea realizării la cele mai mici costuri a obiectivelor stabilite prin pachetul energie-schimbări climatice. Este evident că obiectivul de 20% referitor la eficiența energetică va contribui în mare măsură la obiectivele privind durabilitatea și competitivitatea în UE. În plus, diminuarea consumului prin eficiența energetică este cel mai eficient mod de a reduce dependența de combustibilii fosili și de importuri.

Recunoscând importanța tehnologiei în domeniul energiei pentru reducerea emisiilor de CO₂, a garantării securității în alimentarea cu energie și a competitivității companiilor europene, UE a propus o strategie comună pentru promovarea tehnologiilor energetice. În octombrie 2009 se adoptă „Planul strategic european pentru tehnologiile energetice - Către un viitor cu emisii reduse de carbon”.

În acest document Comisia Europeană propune o strategie coordonată între UE, companiile industriale europene și statele membre, precum și o prioritizare a tehnologiilor energetice cu accent pe tehnologiile de îmbunătățire a eficienței energetice, utilizare a surselor de energie regenerabilă și de reducere a emisiilor de CO₂ (centrale cu ardere pe combustibil solid cărora să li se aplice tehnologia de captare și stocare a CO₂ și a patra generație de centrale nucleare).

Securitatea aprovizionării cu energie, o utilizare eficientă a resurselor, prețuri accesibile și soluții inovatoare sunt cruciale pentru creșterea noastră durabilă pe termen lung, pentru crearea de locuri de muncă și calitatea vieții în Uniunea Europeană.

CARTEA ALBĂ - Foaie de parcurs pentru un spațiu european unic al transporturilor - Către un sistem de transport competitiv și eficient din punct de vedere al resurselor, care stabilește ca până în 2050 în orașele europene vor trebui să circule doar mașinile curate, nepoluante. Această Carte Albă a fost adoptată prin Hotărârea 38/2011 și astfel România s-a aliniat la cadrul general al politicii europene în domeniul transporturilor. Aprobarea acestui document strategic angajează țara noastră și mobilizează Municipiul Suceava către adoptarea unor acțiuni în sensul obiectivului de "Dezvoltare și implementare a combustibililor și a sistemelor de propulsie sustenabile" prin introducerea până în 2020 a unui cadru informațional pentru implementarea unui sistem de transport multimodal, prin trecerea definitivă la automobile și combustibili mai puțin poluanți, prin reducerea la 50% a numărului de automobile cu combustibil convențional până în anul 2030 și eliminarea lor treptată în orașe până în 2050.

Formatat: Font: +Titluri (Trebuchet MS), 10 pt

Formatat: Font: +Titluri (Trebuchet MS)

3.3 Politica energetică a României

Într-un context din ce în ce mai globalizat, politica energetică a României se realizează în cadrul schimbărilor și evoluțiilor ce au loc pe plan național și european. În acest context politica energetică a României trebuie să fie corelată cu documentele similare existente la nivel european pentru a asigura convergența politicii țării noastre cu politica Uniunii Europene în domeniu.

Comisia Europeană a lansat în luna martie 2010, **Strategia Europa 2020** pentru ieșirea din criză și pregătirea economiei UE pentru deceniul următor. În practică, Uniunea a stabilit cinci obiective majore - privind ocuparea forței de muncă, inovarea, educația, incluziunea socială și mediul/energia - care urmează să fie îndeplinite până în 2020.

România a adoptat propriile obiective naționale în aceste domenii, obiectivele de mediu/energie fiind:

OBIECTIVE UE 27	OBIECTIVE ROMÂNIA 2020		
	Valoare inițială (2008)	Valoare preliminară	Valoare finală
Energie și schimbări climatice (20/20/20)			
Reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră - 20 %	-	20%	20%
Ponderele energiei din surse regenerabile în consumul final - 20%	-	24%	24%
Creșterea eficienței energetice - 20%	-	10 - 12% dacă se limitează la definiția folosită de Directiva 2006/32; 20% în caz Contrar	19%

Strategia energetică a României pentru perioada 2011 - 2020 va urmări îndeplinirea principalelor obiective ale noii politici energie - mediu ale Uniunii Europene, obiective asumate și de România.

Directiile principale de acțiune ale strategiei energetice a României, convergente cu cele ale politicii energetice a Uniunii Europene, sunt:

- alegerea unui mix de energie echilibrat, care să confere sectorului energetic competitivitate și securitate în aprovizionare cu accent pe utilizarea resurselor interne, respectiv a cărbunelui, a potențialului hidroenergetic economic amenajabil, a energiei nucleare și a surselor energetice regenerabile;
- gestionarea eficientă și exploatarea rațională în condiții de securitate a surselor energetice primare epuizabile din România și menținerea la un nivel acceptabil (din punct de vedere economic și al securității), a importului de surse energetice primare (dependența limitată/controlată);
- creșterea eficienței energetice pe tot lanțul: extracție - producere - transport - distribuție - consum; România nu își mai poate permite să irosească energia în situația reducerii disponibilității și a

creșterii costului surselor energetice; **eficiența energetică este cea mai rentabilă metodă de reducere a emisiilor, de îmbunătățire a securității și competitivității și de scădere a facturii serviciului energetic;**

- promovarea utilizării surselor energetice regenerabile, în conformitate cu practicile din Uniunea Europeană, conform Planului Național de Alocare al Energiilor Regenerabile elaborat în anul 2010;
- crearea de condiții de piață care să stimuleze economii mai mari de energie și creșterea investițiilor în tehnologii cu emisii reduse de carbon;
- facilitarea investițiilor în acele proiecte care contribuie la realizarea obiectivelor stabilite pentru anul 2020 conform politicii UE;
- realizarea obiectivelor de protecție a mediului și reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră.

Legislația națională se regăsește pe două nivele:

- legislația primară: legi adoptate de Parlament, ordonanțe și hotărâri de guvern.
- legislația secundară (la nivel instituțional): ordine și reglementări ale autorităților de reglementare competente.

La aceste două nivele se adaugă legislația Uniunii Europene direct aplicabilă.

Cadrul legislativ aferent sectorului energiei și mediului a fost dezvoltat și adaptat legislației comunitare în domeniu, în perspectiva aderării României la UE și apoi ca stat membru, dar și în procesul trecerii la o economie de piață funcțională.

Sunt în vigoare legi ale energiei electrice, gazelor naturale, minelor, petrolului, activităților nucleare, serviciilor publice de gospodărire comunală și utilizării eficiente a energiei pentru stabilirea sistemului de promovarea producerii energiei electrice din surse regenerabile de energie, pentru promovarea cogenerării de înaltă eficiență, toate armonizate cu legislația UE în domeniu.

Pentru sectorul de producere energie, legislația comunitară în domeniul protecției mediului a fost transpusă în totalitate, fiind în curs de implementare prevederile Directivei 2001/80/CE privind instalațiile mari de ardere și ale Directivei 1999/31/CE privind depozitarea deșeurilor.

Dezvoltarea sectorului de producere a energiei electrice trebuie corelată cu cerințele legislative în domeniul mediului, ceea ce impune adoptarea unor măsuri specifice care constau în principal în:

- realizarea investițiilor de mediu necesare pentru respectarea prevederilor Directivei 2001/80/CE cu privire la limitarea emisiilor în aer ale anumitor poluanți (SO₂, NO_x și pulberi) proveniți din instalațiile mari de ardere și ale Directivei 1999/31/CE privind depozitarea deșeurilor;
- respectarea prevederilor Directivei 96/61/CE pentru prevenirea și controlul integrat al poluării;
- reducerea emisiilor de GES (CO₂) pentru perioada 2008-2012, pentru încadrarea în cotele de certificate de emisii de GES alocate prin Planul Național de Alocare.

Pentru atingerea obiectivelor naționale în domeniul schimbărilor climatice, orizont de timp 2020, măsurile necesare care trebuiesc adoptate corespund Memorandum-ului "Aprobarea valorilor finale ale obiectivelor României pentru Strategia Europa 2020", semnat de către Guvernul României în data de 8 iunie 2010.

Principalele măsuri vizează următoarele:

- dezvoltarea capacității instituționale în domeniul energiei și schimbărilor climatice;
- reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră (GES) prin promovarea tehnologiei de captare și stocare a carbonului (CCS);
- creșterea ponderii energiei din surse regenerabile în consumul final de energie;
- creșterea eficienței energetice.

Strategia energetică a României pentru perioada 2011 - 2020 prevede o serie de măsuri specifice care vor fi adoptate pentru îndeplinirea obiectivelor prioritare:

a) Protecția mediului:

- Realizarea investițiilor din domeniul protecției mediului;
- Continuarea internalizării costurilor de mediu în prețul energiei;
- Încadrarea centralelor termoelectrice în condițiile impuse de Directiva 2001/80/EC cu privire la limitarea emisiilor în aer ale anumitor poluanți (SO₂, NO_x și pulberi) proveniți din instalațiile mari de ardere, de Directiva 96/61/EC pentru prevenirea și controlul integrat al poluării;
- Încadrarea centralelor termoelectrice în ceea ce privește emisia gazelor cu efect de seră, în cotele prevăzute în Planul Național de Alocare (PNA) a certificatelor de emisii a gazelor cu efect de seră

pentru perioada 2008 - 2012, depășirea cotelor putând fi realizată doar cu achiziție de certificate și creșterea corespunzătoare a prețului energiei electrice livrate;

- Pregătirea centralelor termoelectrice pentru perioada de achiziționare a 100% din necesarul de certificate de emisii de gaze cu efect de seră, indiferent de aplicarea sa nu a derogărilor prevăzute de art.10c din Directiva 2009/29/EC;
- Intensificarea utilizării mecanismelor flexibile prevăzute în Protocolul de la Kyoto;
- Promovarea tehnologiilor curate, a tehnologiilor de captare și depozitare a CO₂ (CSC) din gazele de ardere a cărbunelui, pilele de combustie și utilizarea hidrogenului ca vector energetic;
- Promovarea utilizării deșeurilor menajere și industriale la producerea de energie electrică și termică;

b) Eficiență energetică:

- Creșterea eficienței în utilizarea energiei electrice și a gazelor naturale în industrie, realizarea unor proiecte demonstrative pentru atragerea de investiții destinate modernizării echipamentelor și utilajelor tehnologice;
- Continuarea investițiilor pentru reabilitarea sistemelor de alimentare centralizată cu energie termică din orașe și reducerea pierderilor de energie;
- Reabilitarea termică a clădirilor de locuit existente;
- Realizarea de proiecte și zone demonstrative de eficiență energetică;
- Acordarea de stimulente fiscale și financiare pentru realizarea proiectelor de creștere a eficienței energetice, cu respectarea condițiilor legale privind ajutorul de stat.

Directiva nr. 2006/32/CE privind eficiența energetică la utilizatorii finali, care este obligatorie pentru România din anul 2008, prevede că statele membre UE se angajează să realizeze reducerea consumului de energie finală cu cel puțin 9% într-o perioadă de nouă ani (2008-2016) comparativ cu media consumului din ultimii cinci ani pentru care există date disponibile (2001-2005).

În acest sens, se vor adopta următoarele măsuri în domeniul eficienței energetice:

- utilizarea instrumentelor financiare pentru economii de energie, inclusiv contractele de performanță energetică care prevăd furnizarea de economii de energie măsurabile;
- achiziționarea de echipamente și tehnologii ținând seama cu prioritate de specificațiile privind eficiența energetică;
- accelerarea procesului de executare a auditurilor energetice riguroase la consumatorii industriali, la clădirile publice și rezidențiale, audituri certificate de organisme abilitate, urmate de măsuri de reducere a consumurilor energetice.

Potențialul național de economisire de energie, respectiv de reducere a pierderilor energetice, este apreciat la 27 - 35 % din resursele energetice primare (industrie 20 - 25%, clădiri 40 - 50%, transporturi 35 - 40%).

Pentru a reduce intensitatea energetică în sectoarele cu consumuri energetice mari și a îndeplini țintele propuse atât în Strategia Națională în domeniul Eficienței Energetice cât și în Planul de Acțiune în domeniul Eficienței Energetice aferent directivei 2006/32/CE privind eficiența la consumatorul final, se vor lua măsuri în următoarele direcții:

Industrie

- campanii de informare;
- acorduri voluntare pe termen lung în diferite sectoare ale industriei prelucrătoare;
- audituri energetice și gestionarea eficientă a energiei;
- îmbunătățirea eficienței energetice prin susținerea finanțării prin fondurile comunitare.

Transporturi

- creșterea calității transportului în comun în vederea utilizării acestuia în detrimentul transportului cu mașini particulare;
- extinderea transportului în comun prin noi trasee;
- eficientizarea traficului și parcarilor;
- mijloace de transport în comun pentru salariați, asigurate de către societățile economice beneficiare;
- o mai mare dezvoltare a mijloacelor de transport pe cale de rulare în cadrul transportului urban (tramvaie, troleibuze);
- mărirea eficienței energetice a vehiculelor prin stabilirea de criterii minime de eficiență;
- introducerea de normative care să susțină vehiculele cele mai eficiente și nepoluante;
- utilizarea combustibililor gazoși și a biocarburanților în transporturi.

Pentru realizarea măsurilor de mai sus, o componentă esențială o reprezintă educarea populației în vederea acceptării și aplicării lor pe scară largă.

Rezidențial (Consumul de energie finală în clădiri: încălzire, apă caldă și iluminat):

- reabilitarea anvelopei prin măsuri de reabilitare termică a clădirilor;
- eficientizarea instalațiilor termice existente;
- eficientizarea instalațiilor de iluminat, utilizarea lămpilor cu consum redus;
- obligativitatea aplicării prevederilor directivei și a standardelor europene de eficiență pentru clădiri noi;
- îmbunătățirea eficienței energetice prin susținerea finanțării utilizând fondurile comunitare;
- continuarea contorizării energiei termice la consumatorii finali;
- realizarea unui program de educare energetică a populației, în școli și mass - media pentru economisirea energiei, protecția mediului și utilizarea locală a unor resurse energetice regenerabile;

Sectorul public

- creșterea eficienței și reducerea consumului iluminatului public;
- creșterea eficienței și reducerea consumului instalațiilor de alimentare cu apă;
- îmbunătățirea eficienței energetice la clădirile publice.

Agricultura

- creșterea eficienței și utilizarea biocombustibililor la mașinile agricole;
- dezvoltarea de culturi energetice atât pentru producerea de biocarburanți cât și pentru producerea de energie electrică și termică în cogenerare;
- creșterea eficienței energetice a irigațiilor.

Cogenerare

- promovarea cogenerării de înaltă eficiență;
- identificarea și valorificarea potențialului național de cogenerare;
- auditare energetică a unităților de cogenerare;
- reabilitări și modernizări ale instalațiilor existente pentru creșterea eficienței și reducerea impactului asupra mediului;
- construcția de noi instalații de cogenerare, de înaltă eficiență.

Transportul durabil reprezintă un sistem complex destinat să asigure necesitățile de mobilitate pentru generațiile actuale fără a deteriora factorii de mediu și sănătatea. Până de curând, industria era considerată ca fiind principala sursă de poluare a planetei. Odată cu dezvoltarea accelerată a transporturilor și, în special, prin anvergura producției de autovehicule, balanța surselor de substanțe toxice și efecte neplăcute și-a schimbat înclinarea, transportul devenind principala sursă de agresiune împotriva mediului și a sănătății umane.

Formatat: Font: +Corp (Trebuchet MS)

Formatat: Stânga-dreapta, Spațiu După: 0 pct., Interlinie: la un rând

În condițiile în care România ca stat membru UE trebuie să implementeze Directivele UE, a fost aprobată ordonanța care obligă autoritățile contractante care intră sub incidența OUG 34/2006 și operatorii de servicii publice să ia în considerare la achiziția de vehicule de transport rutier impactul energetic și de mediu pe întreaga durată de viață, sub forma consumului de energie, emisiilor de CO₂ și de NO_x, NMHC și particule, astfel în prețul de achiziție se reflectă toate costurile.

Aspectul încurajator și stimulat, nou introdus pentru vânzarea vehiculelor hibride și electrice, constă în oferirea unor subvenții în cadrul "Programului de stimulare a înnoirii Parcului auto național" dar și beneficiarilor care doresc să achiziționeze un vehicul în afara programului, suportate din Fondul de Mediu.

Prevederile art. 9 din Ordonanța de Urgență 40/2011 sunt implementate prin intermediul „Programului pentru stimularea înnoirii parcului auto național” (programul “Rabla”), gestionat de Ministerul Mediului și Pădurilor, prin Administrația Fondului pentru Mediu, prin care se acordă tichete valorice compensatorii pentru autovehiculele mai vechi de 10 ani scoase din exploatare, în schimbul achiziționării unui vehicul nou, cu emisii poluante mai reduse.

În România, politica în domeniul transporturilor urmărește alinierea continuă a sistemului național de transport la principiile Politicii Comunitare de Transport definite în Cartea Albă a transporturilor (cu actualizările aferente) și cerințele de dezvoltare durabilă a României.

Formatat: Font: +Corp (Trebuchet MS), 10 pt

Formatat: Font: +Corp (Trebuchet MS)

Formatat: Stânga-dreapta, Spațiu După: 0 pct., Interlinie: la un rând

3.4 Rolul autorităților locale în implementarea politicilor energetice

Statele membre au recunoscut amploarea provocărilor și necesitatea unei abordări comune a problematicii energetice europene. Securitatea aprovizionării cu energie, utilizare eficientă a resurselor, prețuri accesibile și soluții inovatoare sunt cruciale pentru creșterea durabilă pe termen lung, pentru crearea de locuri de muncă și calitatea vieții în Uniunea Europeană.

Realizarea tuturor acestor obiective nu poate fi făcută decât printr-o acțiune colectivă care să implice un efort coordonat la toate nivelurile: european, național, regional și local.

Rolul crucial al regiunilor și orașelor în îndeplinirea acestor obiective este deja recunoscut în mod clar de Comisia Europeană și de Parlamentul European, în măsura în care acestea sunt actori principali în materie de energie, având în vedere responsabilitățile lor în ceea ce privește numeroase activități legate de planificare și amenajarea teritoriului, taxe, investiții, achiziții publice, producție și consum.

De asemenea, transporturile, locuințele, clădirile publice și infrastructura publică de iluminat, care sunt planificate de autoritățile locale și regionale sau țin de responsabilitatea acestora, sunt domenii în care se pot realiza o reducere a emisiilor de CO₂ și o economie de energie semnificativă.

Autoritățile locale și regionale joacă un rol conducător atât în ceea ce privește promovarea schimbării comportamentelor individuale - condiție indispensabilă pentru realizarea obiectivelor de eficiență energetică, dar și în ceea ce privește lansarea și sprijinirea activităților și proiectelor inițiate la nivel local și regional, național și internațional care să urmărească îndeplinirea obiectivelor în materie de îmbunătățire a eficienței energetice, de protecție a mediului și de combatere a schimbărilor climatice.

Autoritățile locale și regionale au început deja să pună în aplicare activități și inițiative care vor contribui la realizarea obiectivelor politicii europene în materie de protecție a mediului și de luptă împotriva schimbărilor climatice.

Ținând cont de rolul important al autorităților locale în identificarea și aplicarea măsurilor de adaptare la nivel local în vederea combaterii efectelor schimbărilor climatice, s-a considerat necesară creșterea nivelului de conștientizare a autorităților și a publicului, și modificarea corespunzătoare a comportamentului agenților economici, companiilor, instituțiilor și a populației, prin elaborarea unui Plan de Acțiune pentru Energie Durabilă a municipiului Suceava.

Astfel, Municipiul Suceava a aplicat în cadrul *Programului de cooperare Elvețiano-Român vizând reducerea disparităților economice și sociale în cadrul Uniunii Europene extinse, Aria de concentrare tematică 4, Obiectivul 1* și a fost selectată pentru elaborarea Planului de Acțiune pentru Energie Durabilă.

Municipiul Suceava este puternic angrenată în realizarea unor politici de dezvoltare durabilă a municipiului, acordând o atenție majoră îmbunătățirii calității vieții cetățenilor din municipiul Suceava.

Energia este un element esențial al dezvoltării durabile, prin urmare eforturile depuse pentru îmbunătățirea modului în care aceasta este consumată și produsă reprezintă o prioritate a Municipiului Suceava, care și-a asumat un rol activ în promovarea eficienței energetice și a surselor regenerabile de energie și implicit în combaterea efectelor încălzirii globale a planetei.

Prin urmare, Municipiul Suceava dorește să elaboreze un plan concret de acțiuni care să ducă la reducerea consumurilor energetice în toate sectoarele socio-economice și la investiții în sisteme de energie regenerabilă în municipiu. Planul va fi un "document deschis", ajustat și actualizat permanent în funcție de circumstanțele în schimbare și aliniat la strategia națională și europeană în domeniul energiei.

Motivul pentru care s-a dorit adoptarea acestei strategii sunt următoarele:

- Corelarea cadrului energetic local cu cel național și european;
- Calitatea mai bună a vieții;
- Contribuția generală la atractivitatea orașului;
- Atractivitatea locației pentru comerț și industrie;
- Susținerea creșterii economice;
- Atragerea de investiții;
- Alinierea la Politicile Internaționale și Naționale legate de problema Schimbărilor Climatice.

4. Capitolul III - Cadrul legislativ și al reglementărilor existente în sectorul energiei

Schimbările climatice

Schimbările climatice au fost de mult recunoscute ca fiind unul dintre factorii determinanți pe termen lung, în cazul cărora este necesar să se acționeze în mod coerent la nivelul UE, atât în interiorul acesteia, cât și pe plan internațional.

Comisia Europeană a propus recent inițiativa emblematică a Strategiei Europa 2020 „O Europă eficientă din punctul de vedere al utilizării resurselor”¹⁷ și, în acest cadru, propune în prezent o serie de planuri strategice pe termen lung în domenii precum transporturile, energia și schimbările climatice.

Strategia Europa 2020 pentru o creștere inteligentă, durabilă și favorabilă incluziunii cuprinde cinci obiective principale privind poziția pe care ar trebui să o ocupe UE în 2020. Unul dintre acestea se referă la climă și la energie: statele membre s-au angajat să reducă cu 20% emisiile de gaze cu efect de seră (GES), să crească la 20% ponderea energiei din surse regenerabile în cadrul mixului energetic al UE și să îndeplinească obiectivul de creștere a eficienței energetice cu 20% până în 2020.

În prezent, UE este pe cale de a realiza două dintre aceste obiective, însă nu-și va putea îndeplini obiectivul în materie de eficiență energetică dacă nu va depune eforturi suplimentare în acest sens¹⁸. Prin urmare, realizarea tuturor obiectivelor deja stabilite pentru 2020 rămâne o prioritate.

Pentru a menține creșterea temperaturii, în contextul schimbărilor climatice, la mai puțin de 2°C, Consiliul European a reconfirmat în februarie 2011 obiectivul UE de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră cu 80-95% până în 2050 față de nivelurile din 1990, în contextul reducerilor preconizate de Grupul interguvernamental privind schimbările climatice pe care trebuie să le realizeze grupul țărilor dezvoltate¹⁹. Acest lucru este în concordanță cu poziția adoptată de liderii mondiali în cadrul acordurilor de la Copenhaga și Cancun. Aceste acorduri conțin angajamentul de a elabora strategii de dezvoltare pe termen lung cu emisii reduse de dioxid de carbon. Unele state membre au luat deja, sau sunt pe cale de a lua, măsuri în acest sens, inclusiv stabilirea de obiective pentru 2050 în materie de reducere a emisiilor.

Potrivit celui de-al Patrulea Raport Global de Evaluare al Grupului Interguvernamental privind Schimbările Climatice - IPCC elaborat în anul 2007, activitățile umane (arderea combustibililor fosili, schimbarea folosinței terenurilor, etc.) contribuie semnificativ la creșterea concentrațiilor emisiilor de gaze cu efect de seră în atmosfera (dioxid de carbon, metan, protoxid de azot, hidrofluorocarburi, perfluorocarburi, hexafluorură de sulf), determinând schimbarea compoziției acesteia și încălzirea climei.

Impactul schimbărilor climatice se reflectă în: creșterea temperaturii medii cu variații semnificative la nivel regional, diminuarea resurselor de apă pentru populație, reducerea volumului calotelor glaciare, creșterea nivelului oceanelor, modificarea ciclului hidrologic, modificări în desfășurarea anotimpurilor, creșterea frecvenței și intensității fenomenelor climatice extreme, reducerea biodiversității.

În anul 1992 România a semnat **Convenția-cadru a Națiunilor Unite asupra Schimbărilor Climatice (UNFCCC)**, ratificată prin **Legea nr. 24/1994**, angajându-se să acționeze pentru stabilizarea concentrațiilor gazelor cu efect de seră în atmosferă la un nivel care să împiedice perturbarea antropică a sistemului climatic.

De asemenea, în anul 1999 România a semnat **Protocolul de la Kyoto**, fiind prima Parte aflată pe Anexa I a UNFCCC care l-a ratificat prin **Legea nr. 3/2001**. Valoarea angajamentului de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră asumat de România pentru perioada 2008 - 2012 este de 8%, considerând nivelul emisiilor din anul 1989 drept nivel de referință referință²⁰. Gazele cu efect de seră, care fac obiectul Protocolului de la Kyoto, cuprinse în Anexa A a Legii nr. 3/2001, sunt: dioxid de carbon (CO₂), metan (CH₄), oxid azotos (N₂O), hidrofluorocarburi (HFCs), perfluorocarburi (PFCs), hexafluorură de sulf (SF₆). Conform prevederilor acestei legi se realizează o evaluare anuală a emisiilor de gaze cu efect de seră.

¹⁷ COM (2011) 21, a se vedea: <http://ec.europa.eu/resource-efficient-europe>.

¹⁸ Planul privind eficiența energetică - COM (2011) 109

¹⁹ Luând în considerație eforturile necesare din partea țărilor dezvoltate, acest lucru va permite o reducere globală cu 50% a emisiilor până în 2050

²⁰ Protocolul de la Kyoto la convenția-cadru a Națiunilor Unite asupra schimbărilor climatice

Începând cu anul 2002, România transmite anual Secretariatului UNFCCC, **Inventarul național al emisiilor de gaze cu efect de seră**, realizat conform metodologiei IPCC, utilizând formatul de raportare comun tuturor țărilor (CRF Reporter). Conform obligațiilor asumate la nivel internațional, ultimul inventar național al României a fost transmis în anul 2010 și conține estimările emisiilor de gaze cu efect de seră pentru perioada 1989 - 2008. Emisiile totale de gaze cu efect de seră (excluzând contribuția sectorului Folosința Terenurilor, Schimbarea Folosinței Terenurilor și Silvicultură) au scăzut în anul 2008 cu 46,89% comparativ cu nivelul emisiilor din anul 1989.

Pentru reducerea costurilor acțiunilor de limitare și reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră, Protocolul de la Kyoto prevede utilizarea a trei mecanisme flexibile și voluntare de cooperare internațională: Implementare în comun (JI), Mecanismul de Dezvoltare Curată (CDM), și Comercializarea Internațională a Emisiilor (IET). România s-a implicat în realizarea proiectelor de investiții de tip "Implementare în Comun", colaborând cu diferite state în vederea realizării transferului de tehnologie, creșterea eficienței energetice a obiectivelor unde se realizează investițiile și îmbunătățirea calității mediului, acestea având și important impact social. Astfel, au fost încheiate Memorandumuri de Înțelegere (cu Elveția, Olanda, Norvegia, Danemarca, Austria, Suedia și Franța, Italia, Finlanda Banca Mondială în cadrul Fondului Prototip al Carbonului), constituind baza legală pentru realizarea acestor proiecte.

H.G. 645/2005 - prima Strategie Națională privind Schimbările Climatice (SNSC) definește politicile României privind respectarea obligațiilor internaționale prevăzute de Convenția-cadru a Națiunilor Unite asupra Schimbărilor Climatice (UNFCCC) și de Protocolul de la Kyoto precum și prioritățile naționale ale României în domeniul schimbărilor climatice.

H.G. 780/2006, care implementează Directiva 2003/87/CE privind stabilirea unei scheme de comercializare a certificatelor de emisii de gaze cu efect de seră transpusă în legislația românească, permite agenților economici din sectoarele ce intră sub incidența Directivei să participe la bursa de comercializare a emisiilor de gaze cu efect de seră, oferind ocazia ca problematica privind schimbările climatice să poată fi privită și sub aspect economic, cu modificările și completările ulterioare. Funcționarea schemei se bazează pe limitarea - tranzacționarea certificatelor de emisii de gaze cu efect de seră alocate operatorilor care dețin instalații în care se desfășoară activități reglementate de Directiva, în măsura în care aceștia respectă prevederile privind limitele privind emisiile de CO₂ stabilite prin Planul Național de Alocare (NAP).

Prin Planul Național de Alocare, Guvernul a stabilit numărul de certificate alocate în perioada 2007 și 2008 - 2012 pentru instalațiile în care se desfășoară activități din sectoarele: energie, rafinare produse petroliere, producție și prelucrare metale feroase, ciment, var, sticlă, ceramică, celuloză și hârtie. Astfel, au fost puse în aplicare deciziile Comisiei Europene din 26 octombrie 2007 prin care aceasta a decis reducerea plafonului de certificate cu 10,8 % pentru anul 2007 și 20,7% pentru perioada 2008 - 2012.

Eficiența energetică

Legea 199/13.11.2000 republicată, creează cadrul legal necesar pentru elaborarea și aplicarea unei politici naționale de utilizare eficientă a energiei. Astfel, se instituie obligații și se stabilesc stimulente pentru producătorii și consumatorii de energie în vederea utilizării eficiente a acesteia.

H.G. 163/2004 privind aprobarea "Strategiei Naționale în Domeniul Eficienței Energetice în perioada 2004-2015" aprobă strategia națională în domeniu, ce are ca obiectiv reducerea intensității energetice cu 3%/an, în condițiile unei creșteri anuale a PIB cu 5,4%.

Legea 372/2005 privind performanța energetică a clădirilor, are ca scop promovarea creșterii performanței energetice a clădirilor, ținându-se cont de condițiile climatice exterioare și de amplasament, de cerințele de temperatura interioară și de eficiență economică. Prin metodologie se stabilesc cerințele minime de performanță energetică a clădirilor, denumite în continuare cerințe, și se aplică diferențiat pentru diferite categorii de clădiri, atât pentru clădirile noi, cât și pentru clădirile existente.

OUG 22/2008 privind eficiența energetică și promovarea utilizării la consumatorii finali a surselor regenerabile de energie, are ca scop crearea cadrului legal pentru elaborarea și aplicarea politicii naționale de eficiență energetică.

OUG 18/2009 privind creșterea performanței energetice a blocurilor de locuințe și Legea 158/2011 pentru aprobarea OUG 18/2009 urmăresc reducerea costurilor de întreținere cu încălzirea, diminuarea efectelor schimbărilor climatice, prin reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră, creșterea independenței

energetice prin reducerea consumului de combustibil utilizat la prepararea agentului termic pentru încălzire, precum și ameliorarea aspectului urbanistic al localităților.

Surse regenerabile de energie

H.G. 1535/2003 privind aprobarea "Strategiei de valorificare a surselor regenerabile de energie", cu modificările și completările ulterioare, oferă cadrul corespunzător pentru adoptarea unor decizii privind alternativele energetice și conformarea cu acquis-ul comunitar în domeniu.

Legea 220/2008 pentru stabilirea sistemului de promovare a producerii energiei din surse regenerabile de energie, și Ordonanța de Urgență a Guvernului 88/2011 privind modificarea și completarea Legii 220/2008, contribuie la dezvoltarea investițiilor în domeniul producerii energiei electrice din surse regenerabile, având ca efect îndeplinirea obiectivului național privind atingerea unei ponderi de 24% a energiei din surse regenerabile din cantitatea de energie pe care o va consuma România în anul 2020, prevedere stipulată în anexa I la Directiva 2009/28/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 23 aprilie 2009 privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile.

Sistemul de promovare instituit prin Legea 220/2008 constă în acordarea de certificate verzi producătorilor de energie electrică din surse regenerabile, care sunt vândute mai apoi către furnizorii consumatori finali de energie electrică din România. Furnizorii sunt obligați să cumpere anual un număr de certificate verzi, calculat în funcție de cota stabilită de ANRE aplicată la energia electrică furnizată. Sistemul de certificate verzi este un mecanism de piață, care va încuraja investițiile în sursele regenerabile de energie în România. Prin urmare, va sprijini efortul României de a atinge, până în 2020, țintele privind energia regenerabilă, fără a distorsiona piața.

Servicii comunitare de utilități publice

O.U.G 71/2002 privind organizarea și funcționarea serviciilor publice de administrare a domeniului public și privat de interes local, cu modificările și completările ulterioare, are ca obiect reglementarea înființării, organizării, exploatării, finanțării, monitorizării și controlului funcționării serviciilor publice de administrare a domeniului public și privat de interes local.

Legea 51/2006 a Serviciilor comunitare de utilități publice, cu modificările și completările ulterioare (modificat de Legea 329/2009) stabilește cadrul juridic și instituțional unitar, obiectivele, competențele, atribuțiile și instrumentele specifice necesare înființării, organizării, gestionării, finanțării, exploatării, monitorizării și controlului funcționării serviciilor comunitare de utilități publice.

Legea 230/2006 privind organizarea și funcționarea serviciilor de iluminat public, cu modificările și completările ulterioare, stabilește cadrul juridic unitar privind înființarea, organizarea, gestionarea, reglementarea, finanțarea și controlul funcționării serviciilor de iluminat public în comune, orașe și municipii.

Legea 241/2006 privind organizarea și funcționarea serviciilor publice de alimentare cu apă și de canalizare, cu modificările și completările ulterioare, (modificat de OUG 13/2008) stabilește cadrul juridic unitar privind înființarea, organizarea, gestionarea, reglementarea, finanțarea, monitorizarea și controlul funcționării serviciilor publice de alimentare cu apă și de canalizare, ținând seama de strategia națională de dezvoltare a serviciilor publice de gospodărie comunală.

H.G. 246/2006 a aprobat "Strategia națională privind accelerarea dezvoltării serviciilor comunitare de utilități publice", care stă la baza fundamentării, elaborării și implementării Planului multianual de dezvoltare a serviciilor comunitare de utilități publice.

Legea 92/2007 privind serviciile de transport public local de călători, cu modificările și completările ulterioare, (modificat de Legea 168/2010 completat de Legea 163/2011) are ca obiect stabilirea cadrului de organizare, gestionare, reglementare și de monitorizare a serviciului de transport.

Biocombustibili și combustibili regenerabili

H.G. 1844/2005 privind promovarea utilizării biocombustibililor și a altor combustibili regenerabili pentru transport, are ca scop promovarea utilizării biocombustibililor și a altor combustibili regenerabili în vederea înlocuirii benzinei sau motorinei, pentru a contribui la unele obiective, cum ar fi: îndeplinirea

Planul de Acțiune pentru Energie Durabilă a Municipiului Suceava

angajamentelor privind schimbările climatice, asigurarea securității în aprovizionarea compatibilă cu mediul și promovarea utilizării surselor regenerabile de energie.

Hotărârea transpune în legislația națională prevederile Directivei 2003/30/EC de promovare a utilizării biocombustibililor și a altor combustibili regenerabili pentru transport a Parlamentului European și a Consiliului, publicată în Jurnalul Oficial al Comunităților Europene nr. L123/46 din data de 17 mai 2003.

Mediu

Legea 137/1995 - legea protecției mediului republicată, are ca obiectiv reglementarea protecției mediului, obiectiv de interes public major, pe baza principiilor și elementelor strategice care conduc la dezvoltarea durabilă a societății.

Legea 107/1996 - legea apelor, cu modificările și completările ulterioare, conține prevederi care au ca scop:

- conservarea, dezvoltarea și protecția resurselor de apă, precum și asigurarea unei curgeri libere a apelor;
- protecția împotriva oricărei forme de poluare și de modificare a caracteristicilor resurselor de apă, a malurilor și albiilor sau cuvetelor acestora;

O.U.G. 196/2005 (modificată de O.U.G. 115/2010 care este aprobată de Legea 64/2011) privind Fondul pentru mediu, clarifică regimul juridic al veniturilor din care se constituie Fondul pentru mediu și a atribuțiilor Administrației Fondului pentru Mediu în ceea ce privește activitatea privind declararea, constatarea, controlul, colectarea, soluționarea contestațiilor și executarea silită a contribuțiilor datorate acestuia.

O.U.G. 195/2005 (modificată de O.U.G. 164/2008) privind protecția mediului, are ca obiect reglementarea protecției mediului, obiectiv de interes public major ținând cont de necesitatea creării cadrului unitar prin care se statuează principiile care guvernează întreaga activitate de protecție a mediului și care trasează direcțiile de reglementare a activităților economice, în vederea atingerii obiectivelor dezvoltării durabile.

Legea 84/2006 pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 152/2005 privind prevenirea și controlul integrat al poluării, stabilește măsurile necesare pentru prevenirea sau reducerea emisiilor în aer apă și sol, provenite din activitățile prevăzute în anexa la lege, inclusiv măsurile privind gestionarea deșeurilor, astfel încât să se atingă un nivel ridicat de protecție a mediului considerat în întregul său, cu respectarea prevederilor legislației din domeniul evaluării impactului asupra mediului și a altor reglementări relevante.

Legea 104/2011 privind calitatea aerului înconjurător, are ca scop protejarea sănătății umane și a mediului ca întreg, prin reglementarea măsurilor destinate menținerii calității aerului înconjurător și îmbunătățirea acesteia.

Energie electrică

Legea 13/2007, legea energiei electrice cu completările și modificările ulterioare, stabilește cadrul de reglementare pentru desfășurarea activităților în sectorul energiei electrice și al energiei termice produse în cogenerare, în vederea utilizării optime a resurselor primare de energie în condițiile de accesibilitate, disponibilitate și suportabilitate și cu respectarea normelor de siguranță, calitate și protecție a mediului.

H.G. 1069/5.09.2007 privind aprobarea Strategiei energetice a României pentru perioada 2007-2020, aprobă strategia energetică a României, al cărei obiectiv general îl constituie satisfacerea necesarului de energie atât în prezent, cât și pe termen mediu și lung, la un preț cât mai scăzut, adecvat unei economii moderne de piață și unui standard de viață civilizat, în condiții de calitate, siguranță în alimentare, cu respectarea principiilor dezvoltării durabile.

H.G. nr. 90/2008 privind aprobarea Regulamentului privind racordarea utilizatorilor la rețelele electrice de interes public, stabilește etapele și procedurile necesare pentru racordarea utilizatorilor la rețelele electrice de interes public, pentru transportul și distribuția energiei electrice.

Gaz natural

Legea 351/2004 - legea gazelor, cu modificările și completările ulterioare, reglementează sectorul și piața energiei și piața gazelor naturale.

Ordin 56/2008 privind aprobarea Metodologiei pentru trecerea de la facturarea cantităților de gaze naturale în unități volumetrice la facturarea în unități de energie, stabilește modalitățile prin care prețurile și tarifele reglementate, exprimate în lei/unitate de volum, sunt transformate în vederea exprimării acestora în lei/unitate de energie și a facturării contravalorii gazelor naturale livrate și a serviciilor prestate în unități de energie, începând cu data de 1 iulie 2008. Unitatea de energie pentru care sunt exprimate prețurile și tarifele în sectorul gazelor naturale este 1 MWh.

Transport

O.U.G. 217/2008, și **Ordinul 89/2009** pentru aprobarea Instrucțiunilor privind modalitățile de aplicare a Ordonanței de urgență a Guvernului 217/2008 și **Ordinului 148** din 03 iulie 2009 au instituit Programul de stimulare a înnoirii Parcului auto național (programul “Rabla”) cu următoarele obiective:

- diminuarea efectelor negative a poluării aerului asupra sănătății populației și a mediului, în aglomerările urbane, ca urmare a emisiilor de gaze de eșapament de la autoturisme, cu nivel de poluare foarte ridicat;
- încadrarea emisiilor în valorile limită admise la nivel european pentru aerul ambiental;
- prevenirea formării deșeurilor, ca urmare a abandonării autoturismelor uzate și atingerea țintelor prevăzute de aquis-ul comunitar de mediu privind recuperarea și reciclarea deșeurilor provenite din vehicule uzate.

O.U.G. 40/2011 privind promovarea vehiculelor de transport rutier nepoluante și eficiente din punct de vedere energetic are ca scop promovarea și stimularea pieței vehiculelor nepoluante și eficiente din punct de vedere energetic și îmbunătățirea contribuției sectorului transporturilor la politicile Uniunii Europene în domeniul mediului, climei și energiei. Ordonanța de Urgență transpune Directiva 2009/33/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 23 aprilie 2009 privind promovarea vehiculelor de transport rutier nepoluante și eficiente din punct de vedere energetic, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, seria L, nr. 120 din 15 mai 2009.

În România, politica în domeniul transporturilor urmărește alinierea continuă a sistemului național de transport la principiile Politicii Comunitare de Transport definite în Cartea Albă a transporturilor (cu actualizările aferente) și cerințele de dezvoltare durabilă a României.

5. Situația energetică locală din municipiul Suceava și problematica aferentă

Metoda aplicată se va concentra pe sectoarele de activitate care pot fi influențate direct sau indirect de către Municipiul Suceava și anume:

- Sectorul Transport;
- Sectorul Energetic;
- Sectorul Rezidențial;
- Sectorul Instituțional;
- Sectorul Deșeuri;
- Sectorul Parcuri și Spații verzi;
- Sectorul Apă;
- Sectorul Industrie/Mediul de afaceri.

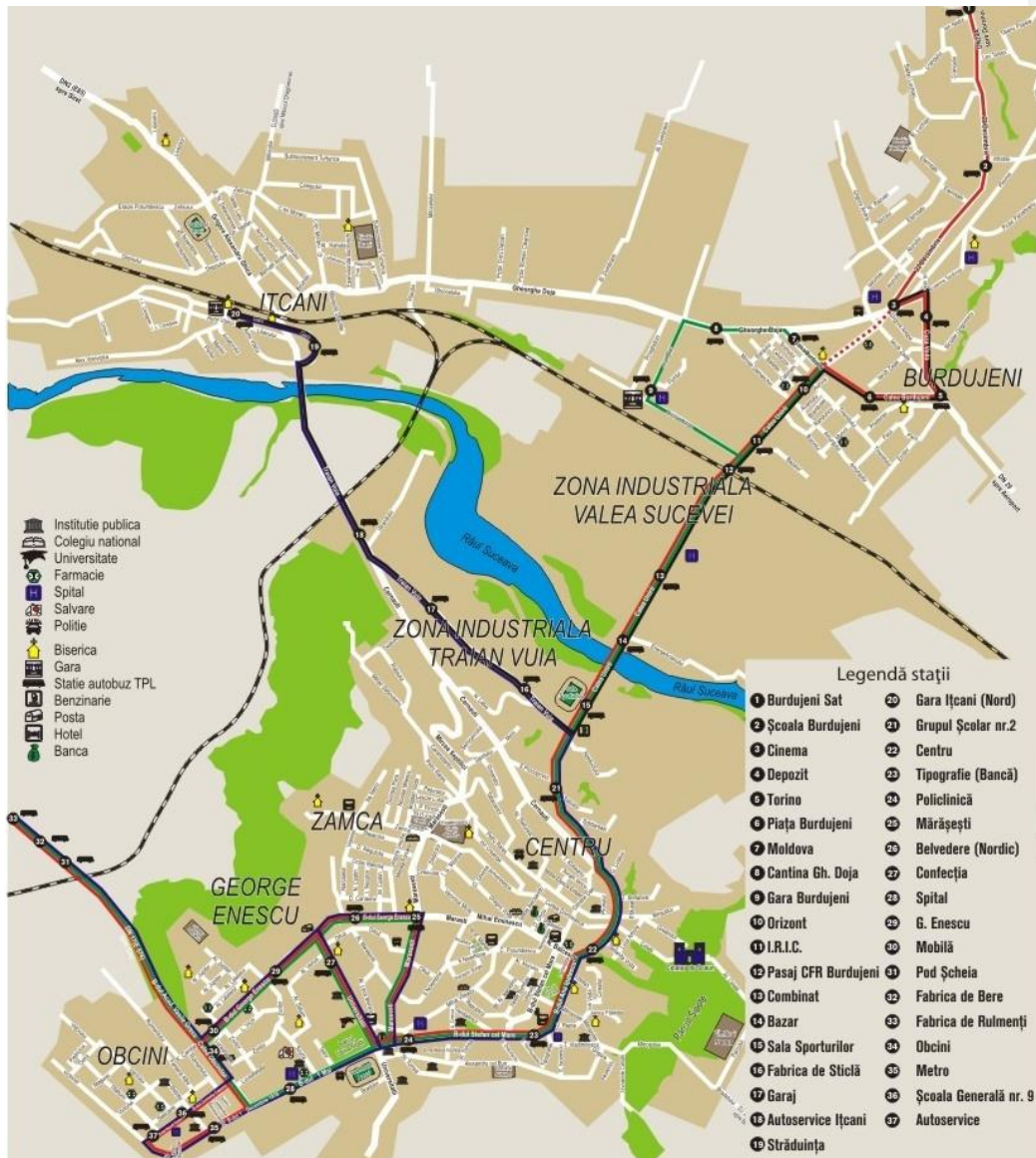
5.1 Evaluarea emisiilor de CO₂ generate la nivelul municipiului Suceava pe diferite sectoare

La nivelul fiecărui sector de activitate s-au analizat și evaluat unele date specifice considerate relevante din punct de vedere al emisiilor de CO₂. Datele care puteau fi cuantificate au fost transformate în echivalent tone CO₂/an, obținându-se astfel cantitatea de CO₂ pe sector pe an (an de referință 2005).

5.1.1 SECTOR TRANSPORT

Transport public

În figura de mai jos este prezentată harta transportului public al Municipiului Suceava:

Transportul public în Municipiul Suceava este asigurat de SC TRANSPORT PUBLIC LOCAL SA Suceava - concesionarul serviciului de transport public local de persoane, căruia i s-au dat în folosință (conform contractului de concesiune nr. 978/30.09.2005) autobuzele achiziționate de municipalitate.

La nivelul municipiului Suceava pentru anul de referință 2005 existau un număr de 10 trasee pentru transportul în comun din care 3 pentru troleibuze, 3 trasee pentru autobuze și un număr de 4 pentru maxi-taxi.

Lungimea cumulată a traseelor ajungea la nivelul anului 2005 la 127 km. Lungimea simplă a liniei de troleibuz²¹ a fost în anul 2005 de 33,8 km.

Datele de la SC Transport Public Local SA Suceava (TPL) au pus în evidență preocupările societății pentru mărirea parcului, construirea unei hale de reparații și întreținere pentru parcul auto, schimbarea modalității de taxare a călătorilor prin implementarea unui sistem de validare a biletelor cu eliberare de bilete de călătorie prin automate de bilete.

Evoluția transportului public local din municipiul Suceava este prezentată în tabelul de mai jos²²:

Anul	Parc Auto	Nr. trasee	Nr. Stații	Nr. călători
2005	7 troleibuze ROCAR	3	28	4.720.184
	10 autobuze ROCAR (non euro)	3	32	
	7 maxi - taxi VW - LT35 - 2001	4	17	
2006	15 autobuze IVECO - EURO 3			8.057.222
	6 autobuze ROCAR (non euro)	6	42	
	10 maxi - taxi VWLT 35	4	17	
2007	30 autobuze - IVECO - EURO 3	8	43	13.224.530
	10 maxi - taxi VW - LT 35	4	17	
2008	30 autobuze IVECO - EURO 3	8	43	19.154.052
	10 maxi - taxi VW - LT 35	4	17	

Pana în 2005, transportul public s-a realizat și cu 7 troleibuze, dar datorită vechimii acestora, lipsei de investiții în mijloace noi de transport (troleibuze) și necesității reparațiilor capitale la rețeaua electrică acest tip de transport a fost abandonat. Lipsa investițiilor în rețeaua de fir de contact pentru troleibuze a făcut ca acest mijloc de transport să nu mai poată fi operabil în condiții de rentabilitate și siguranță pentru calatori. În 2005, rețeaua electrică pentru troleibuze era formată din 6640 de metri de cabluri de cupru, 3300 de metri pe un sens de mers și 3340 pe celălalt sens.

Consumurile energetice realizate în 2005 de către mijloacele de transport public de călători sunt prezentate în continuare:

Mijloc de transport	Consum total motorină/energie în 2005	Nr. total km parcurși (medie/an/mijloc de transport)
Troleibuz	0,75/lei călător per km / troleibuz	34.500 km
Autobuz	medie de 39,5l/ 100 km per autobuz	34.500 km
Maxi - taxi	Medie de 22 l/ 100 km per microbuz	28.800 km

Coeficientul mediu anual de utilizare a parcului este de 95%²³.

²¹ Anuarul statistic al județului Suceava 2006

²² SC TRANSPORT PUBLIC LOCAL SA Suceava

Transportul public local²⁴ de călători funcționează cu respectarea următoarelor principii fundamentale:

- continuitate, neputând fi întrerupt și trebuind să satisfacă interese publice în mod continuu;
- interes general și colectiv, care trebuie să primeze în fața celui particular;
- un serviciu de utilitate socială;
- se află sub managementul autorităților administrației publice locale.

Serviciul de transport public local de călători este influențat de mai mulți factori:

- extinderea zonei urbane;
- creșterea numărului de autoturisme;
- stagnarea dezvoltării economiei în majoritatea zonelor concomitent cu scăderea numărului locurilor de muncă;
- creșterea ponderii populației „sărace” (șomeri, pensionari, etc.).

Datorita acestor factori, cursele sunt dimensionate în funcție de necesitatea socială, transportul local de călători trebuind să satisfacă cererea în funcție de intervalul între două treceri și nu în funcție de capacitatea folosită sau prestabilită, indiferent de oră din zi, lucrătoare sau sărbătoare.

Programul de circulație al mijloacelor de transport, a fost aprobat pentru fiecare traseu, prin Hotărâre a Consiliului local și constituie anexă la contractul de delegare a gestiunii serviciului.

Transport rutier privat și comercial

Din evidențele Serviciului Public Comunitar Regim Permise de Conducere și Înmatriculare a Vehiculelor din cadrul Instituției Prefectului - județul Suceava, în municipiu erau înmatriculate, la finele anului 2005 un număr de 28.209 vehicule, din care 19.909 la persoane fizice și 8.300 la persoane juridice.

Situația parcului auto privat este prezentată în tabelul următor:

Categoria vehiculului	Număr total	Din care pers. fizice
Autoturisme	22814	18452
Microbuze	212	51
Autobuze	90	1
Autoutilitare	2065	500
Automobile mixte	515	168
Autospecializate	627	29
Autospeciale	130	1
Autotractoare	221	2
Autoremorchere	2	0
Autorulote	4	2
Tractoare	278	110
Motociclete	90	83
Motocare	0	0
Motorete	15	15
Total autovehicule	27063	19444
Remorci cu protap	895	461
Semiremorci	251	4
TOTAL REMORCI	1146	465
TOTAL VEHICULE	28209	19909

La nivelul anului 2005 nu existau piste de bicicliști în municipiul Suceava. În prezent există preocupări la nivelul municipalității de a realiza astfel de piste pentru a asigura siguranța bicicliștilor în trafic. Astfel, prin proiectul *Reabilitare străzi, pod și pasaj, modernizare parcuri și creare stații modulare de transport public în comun în Municipiul Suceava* se va amenaja o pistă pentru bicicliști cu o lungime de 10.550 ml de-a lungul axului central al orașului format din străzile: Bulevardul 1 Decembrie 1918, Bulevardul 1 Mai, Strada Ștefan cel Mare, Bulevardul Ana Ipătescu, Strada Calea Unirii, Strada Calea Burdujeni și Strada Cuza Vodă.

²³ Studiu de circulație în Municipiul Suceava, Transportul public de călători - traseele de transport în comun

²⁴ Regulament pentru efectuarea transportului public local în Municipiul Suceava

Planul de Acțiune pentru Energie Durabilă a Municipiului Suceava

20.	Dacia Papuc	1993	Benzină	1397	107806	10,00
21.	Dacia Papuc	1994	Benzină	1397	132546	10,00
22.	DAF	1968	motorină	6170	205030	23,52
23.	Roman	1987	motorină	5491	172568	24,80
24.	Tractor	1995	motorină	4760	233307	4,9%/h
25.	Tractor	1995	motorină	2340	216204	3,5%/h
26.	Tractor	2006	motorină	2820	70416	3,5%/h

Analiza situației existente privind parcul auto al primăriei a relevat următoarele probleme:

- Parc auto învechit și poluant, 60% din vehicule au durata de casare depășite;
- Consum crescut de carburanți și lubrifianți datorită uzurii motoarelor și creșterii aglomeratelor urbane;
- 85% din vehicule au peste 100.000 de km efectuați, iar peste 60% au peste 200.000 de km efectuați;
- 70% dintre vehicule consumă peste 10l/100 km.

Sector transport - date evaluate cu sursa de proveniență ale acestora.

SECTOR TRANSPORT/Date evaluate	Suceava An de referință 2005	Sursa
Populația municipiului Suceava	106.732 locuitori	Anuarul statistic al județului Suceava 2006
Lungime piste pentru bicicliști	0	Municipiul Suceava
Numărul total de autovehicule, din care:	28.209	
<i>Persoane fizice</i>	19.909	Prefectura județului Suceava
<i>Persoane juridice</i>	8.300	
Parc auto transport public local	24	
<i>Troleibuze</i>	7	SC Transport Public Local SA Suceava
<i>Autobuze</i>	10	
<i>Maxi - taxi</i>	7	
Numărul de linii de transport în comun în Suceava	10	
<i>Troleibuze</i>	3	SC Transport Public Local SA Suceava
<i>Autobuze</i>	3	
<i>Maxi - taxi</i>	4	
Distanța parcursă pentru transportul în comun, km/an	97.800 km	
<i>Troleibuze</i>	34.500 km	SC Transport Public Local SA Suceava
<i>autobuze</i>	34.500 km	
<i>maxi - taxi</i>	28.800 km	
Numărul de călători transportați	4.720.184	SC Transport Public Local SA Suceava
Lungimea traseelor mijloacelor de transport în comun	127 km	SC Transport Public Local SA Suceava
Număr locuri de parcare	823	Municipiul Suceava
Suprafața locuri de parcare	14.147 mp	Municipiul Suceava
<u>Parc auto municipal</u>	<u>26 vehicule</u>	<u>Municipiul Suceava</u>

Formatat: Font: +Titluri (Trebuchet MS), 10 pt

Formatat: Spațiu După: 0 pct., Interlinie: la un rând

Formatat: Font: +Titluri (Trebuchet MS), 10 pt

Formatat: Spațiu După: 0 pct., Interlinie: la un rând

Formatat: Font: +Titluri (Trebuchet MS), 10 pt

Formatat: Spațiu După: 0 pct., Interlinie: la un rând

Formatat: Font: +Titluri (Trebuchet MS), 10 pt

Formatat: Spațiu După: 0 pct., Interlinie: la un rând

Formatat: Font: +Titluri (Trebuchet MS), 10 pt

Formatat: Spațiu După: 0 pct., Interlinie: la un rând

Formatat: Font: +Titluri (Trebuchet MS), 10 pt

Formatat: Spațiu După: 0 pct., Interlinie: la un rând

Formatat: Font: +Titluri (Trebuchet MS), 10 pt

Formatat: Spațiu După: 0 pct., Interlinie: la un rând

Formatat: Font: +Titluri (Trebuchet MS), 10 pt

Formatat: Spațiu După: 0 pct., Interlinie: la un rând

Formatat: Font: +Titluri (Trebuchet MS)

Formatat: Font: Aldin

PROIECTE REALIZATE ÎN SECTORUL TRANSPORT:

- "Transport accesibil și ecologic pentru sănătatea comunității locale" - CATCH (Clean Accessible Transport for Community Health) (septembrie 2002 - septembrie 2005);
- "Reducerea poluării datorată traficului rutier" - AlterEco (septembrie 2000 - septembrie 2002);
- "Orașe Europene pentru Mileniul III" - PLUME (8 noiembrie 2002 - 8 mai 2005);
- „Managementul on-line al informațiilor cu privire la traficul rutier și transportul”;
- „Monitorizarea nivelului poluării”;
- "CIVITAS - SMILE - Alternative ecologice pentru dezvoltarea durabilă a orașelor Europei" (1 februarie 2005-2009);
- "MIDAS - Măsuri privind influențarea cererii de transport pentru dezvoltare durabilă" (Measures to Influence transport Demand to Achieve Sustainability) - martie 2006 - februarie 2009;

Planul de Acțiune pentru Energie Durabilă a Municipiului Suceava

- Proiect "EVUE - Mijloace de transport electrice în zonele urbane din Europa" (24 noiembrie 2009 - 24 mai 2010 - Faza 1; 19.07.2010 - 2013 - Faza de implementare);
- Reabilitare străzi, pod și pasaj, modernizare parcuri și creare stații modulare de transport public în comun în municipiul Suceava (2010 - 2012);

5.1.2 SECTOR ENERGETIC

GAZE NATURALE

Furnizorul de gaze naturale al Municipiului Suceava este compania privată E.ON Gaz Distribuție.

Date și informații despre rețeaua de gaze naturale din municipiul Suceava:

Lungime:	102,7 km
Caracteristici tehnice:	80% oțel, 20% polietilenă
Volume gaze distribuite, din care:	Total: 44.525 mii mc
	Pentru abonații casnici: 16.640 mii mc
<i>Total abonați casnici:</i>	15.746
<i>Total abonați agenți economici:</i>	1.254

Proiecte de modernizare, extindere realizate în ultimii 3 ani (2005-2008), în derulare sau propuse pentru următorii 5 ani:

Executate:

- Modernizări: 5 buc. SRS-uri (Stație de reglare de sector) din municipiu cu capacitate 7000mc/h;
- Înlocuiri: conducta URB Rulmenți SA pe traseul Fabrica de sticlă - Dedeman - Șcheia - URB Rulmenți - George Enescu (magazin Maraton) pe o lungime 5800 m;
- Înlocuirea conductei de repartiție a municipiului Suceava, traseu Sala sporturilor - George Coșbuc - Calea Unirii - Ștefan cel Mare - V. Bumbac - Al. Ienceanu - Aleea Nucului - M. Viteazu - 6 Noiembrie - Arcașilor - M. Eminescu - Mărăști - Mărășești - G. Enescu - Calea Obcinilor - Rulmentului, Mircea Turcanu - Grigore Ureche pe o lungime de 6100 m, cu SRS 7000 mc în cartier Zamca;
- Înlocuire conductă de distribuție strada M. Damaschin - Gh. Doja pe o lungime de 638 m;
- Înlocuire conductă distribuție străzile G. Coșbuc - Curtea Domnească pe o lungime de 1136 m;

Lucrările de viitor:

- Extindere conductă medie presiune, lungime 970 m, cu SRS 5000mc/h pentru alimentarea cu gaze naturale a cartierului Burdujeni, extindere rețea presiune redusă pentru cartierul Burdujeni, lungime 12500 m.

ENERGIE ELECTRICĂ

Descrierea sistemului de transport și distribuție a energiei electrice în municipiul Suceava.

Pe teritoriul administrativ al municipiului Suceava există următorii producători de energie electrică:

- Termica Suceava cu injecție în stația Conexiuni Suceava;
- Administrația Bazinală de Apa Siret, SGA Suceava CHEP Mihoveni cu injecție în PT 208;

Transportul de energie electrică este asigurat de SC TRANSELECTRICA SA, societate ce are în zonă următoarele:

- Stația de transformare 400/110 kV Suceava;
- LEA 400 kV dublu circuit FAI - Suceava respectiv Roman Nord - Suceava;
- Linii electrice de 110 kV ce fac interconexiunile între județul Suceava și județele învecinate: LEA 110 kV Timișești - Suceava; LEA 110 kV Poiana Teiului - Suceava.

Distribuția de energie electrică este asigurată de către EON MOLDOVA DISTRIBUȚIE și are în gestiune următoarele:

- Stații de transformare 110/20 kV: - Tricotaje, Mirăuți, Ițcani, Rulmentul, Burdujeni;
- Stații de transformare 110/6 kV: - Combinat, Radiatoare, Automecanica;
- Linii electrice aeriene de 110 kV ce fac interconexiunile între stațiile de 110/20 kV respectiv 110/6 kV: LEA 110 kV Suceava - Tricotaje circ 1 + 2; LEA 110 kV Suceava - Rulmentul; LEA 110 kV Rulmentul - Ițcani; LEA 110 kV Ițcani - Conexiuni; LEA 110 kV Suceava - Mirăuți circ. 1 + 2; LEA 110 kV Suceava -

Planul de Acțiune pentru Energie Durabilă a Municipiului Suceava

Combinat; LEA 110 kV Combinat - Radiatoare; LEA 110 kV Ițcani - Automecanica circ. 1 +2; LEA 110 kV Ițcani - Burdujeni; LEA 110 kV Burdujeni - Conexiuni.

- Linii electrice aeriene și subterane de 20 kV respectiv 6 kV ce fac interconexiunile între stațiile de transformare și posturile de transformare (în număr de 46).
- Posturi de transformare 20/04 kV respectiv 6/04 kV (în număr de 320);
- Linii electrice aeriene și subterane de 04 kV.

Volumul de instalații, lungimi/număr pe nivel de tensiune:

Tip instalație	UM	Lungime/număr
Linii electrice subterane (LES) medie tensiune (MT)	Km	186,1
Linii electrice aeriene (LEA) medie tensiune (MT)	km	53,7
Linii electrice subterane (LES) joasă tensiune (JT)	km	791,6
Linii electrice aeriene (LEA) joasă tensiune (JT)	km	83,4
Posturi de transformare (PT)	buc	255
Stații de transformare	buc	9

Vechimea instalațiilor:

	LEA JT	LEA MT	PT - uri
0 - 20 ani	22,45%	0 - 20 ani 11,90%	0 - 20 ani 19,51%
20 - 30 ani	21,09%	20 - 30 ani 12,35%	20 - 30 ani 48,99%
30 - 40 ani	40,47%	30 - 40 ani 47,50%	30 - 40 ani 25,37%
>40 ani	15,99%	>40 ani 28,23%	>40 ani 6,13%

Număr de consumatori:

Consumatori	Număr
Consumatori casnici	43.688
Mici consumatori	5.100
Mari consumatori	120
TOTAL	48.908

Energie electrică livrată consumatorilor în anul 2005 (MWh):

Tip consumatori	Energie livrată (kwh)
Consumatori casnici	115.256.951
Mici consumatori	54.889.558
Mari consumatori	14.571.921
TOTAL	184.718.430

Distribuția consumului de energie electrică pe raza municipiului Suceava în ani 2010, 2011, 2012, pe categorii de consumatori este:

Municipiul Suceava	An 2010 kwh	An 2011 kwh	Estimat 2012
Casnic	59,867,367	61,776,064	64,636,015
Mici consumatori captivi	44,387,368	48244882.7	52389193.9
Mari consumatori captivi	17,425,555	57,926,967	50,816,477
Eligibili	91,623,127	106,171,850	103,205,671
TOTAL	213,303,417	235,898,453	241,629,283

Din analiza celor doua tabele prezentate mai sus rezultă faptul că, în municipiul Suceava, consumul de energie electrică este în creștere, și anume vânzarea de energie electrică a crescut cu 56.910.853 kwh în 2012 față de 2005, creșterea fiind de 23 %.

SISTEMUL CENTRALIZAT DE TERMIFICARE

Furnizorul de energie termică al Municipiului Suceava este compania SC TERMICA SA Suceava.

SC TERMICA SA este amplasată în partea de S-E a orașului Suceava, la circa 8 km, între calea ferată Suceava - București și râul Suceava.

Suprafața ocupată:	160 ha, din care:
CET pe cărbune:	158 ha
CT pe hidrocarburi:	2 ha

Obiect de activitate:

- Livrarea energiei electrice în Sistemul Energetic Național;
- Producerea, transportul și distribuția energiei termice pentru:
 - consumatori urbani (apă fierbinte);
 - consumatori industriali (abur și apă fierbinte);

Unități de bază:

CAZANE	Capacitate instalată	Combustibil	Punere în funcțiune
	2 x 420 t/h	Huilă+păcură	1987-1988
	*) 2 x 105 t/h	Gaz+păcură	1982-1983
	*) 1 x 50 Gcal/h	Gaz	1965
	*) 1 x 100 Gcal/h	Gaz+păcură	1983

**)instalate în C. T. Suceava*

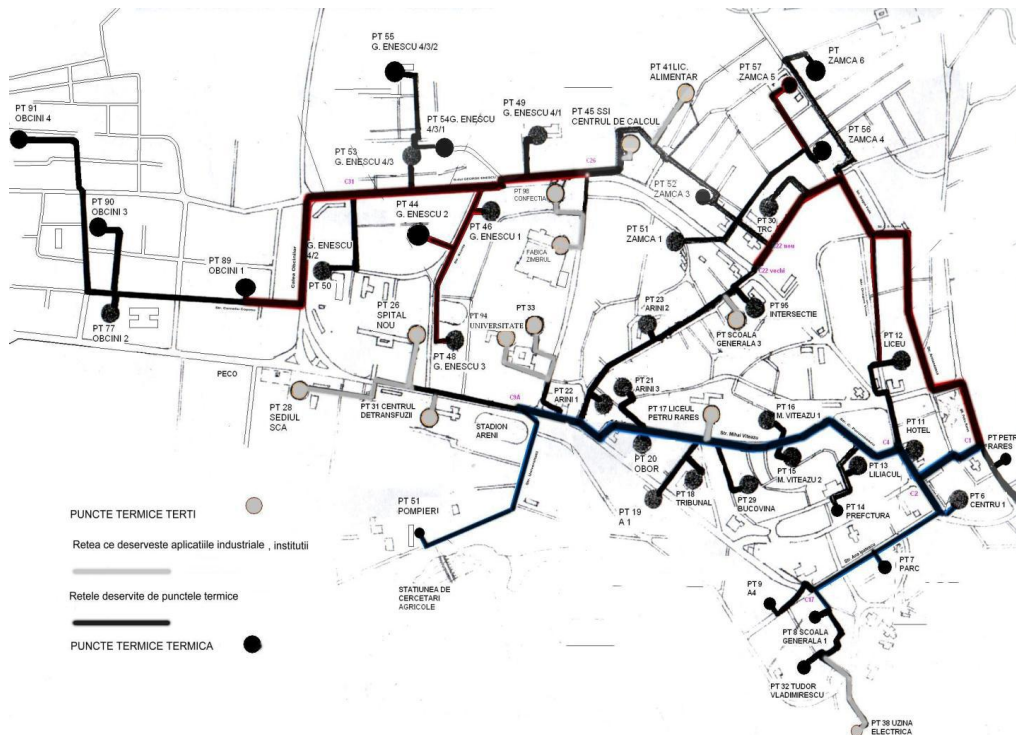
TURBINE	Capacitate instalată	Tip	Punere în funcțiune
	2 x 50 MW	DSL-50	1987-1988

Producția de energie termică este asigurată atât din centrala pe ulei, cât și din centrala pe hidrocarburi.

Activitatea de transport și distribuție a energiei termice:

- Produsele de bază în activitatea de termoficare sunt:
 1. **Apa fierbinte.** Acest agent termic este preparat în două boylere de bază de 83,5 Gcal/h și în trei boylere de vârf de 40 Gcal/h în centrala pe cărbune. În centrala pe hidrocarburi, apa fierbinte este produsă de 1 cazan de apă fierbinte de 50 Gcal/h, 1 cazan de 100 Gcal/h și două boylere de vârf de 15 Gcal/h, respectiv 25 Gcal/h.
 2. **Aburul industrial** (presiune 10-16 ata, temperatură de 250°C). Acest agent termic este prelevat din prizele turbinelor de 50 MW din centrala cu funcționare pe cărbune sau din cazanele de abur industrial de 105 t/h ale centralei termice pe hidrocarburi.
- Instalații aflate în exploatare în rețeaua de transport și distribuție:
 1. 49 puncte termice;
 2. 52,34 Km rețele de termoficare primare, cu dimensiuni cuprinse între 50 și 800 mm;
 3. 410,40 Km rețele de termoficare secundare, cu dimensiuni cuprinse între 15 și 300 mm;

Planul de Acțiune pentru Energie Durabilă a Municipiului Suceava

Evoluția principalilor indicatori aferenți activității de producere, în perioada 2004-2006 este următoarea:

Indicator	UM	2004	2005	2006
Energie electrică produsă	MWh	284.622	290.163	339.091
Energie termică produsă	Gcal	496.052	477.965	414.646
Consumuri specifice				
Termic	Kgcc/Gcal	170,63	172,77	172,3
Electric	Gcc/kwh	335	325,22	335,6
Consum propriu tehnic de energie electrică	%	22,73	21,55	20,64

Evoluția energiei termice livrate la gardul centralei și a energiei termice regăsite la consumatorul final, conform cantităților facturare, în perioada 2004-2008, este următoarea:

Indicator	UM	2004	2005	2006	2008
Energie termică livrată la gardul centralei	Gcal	437.630	435.864	387.752	332.056
Energia termică facturată la consumatori	Gcal	265.346	241.872	224.060	201.424
Pierderi de energie termică în sistemul de transport și distribuție	Gcal	172.284	193.992	163.692	130.632
	%	39,37	44,51	42,22	39,34
Pierderi de apă de adaos în sistemul de transport și distribuție	M ³	1.197.704	1.214.269	902.855	813.463

Structura consumatorilor racordați la sistemul centralizat de termoficare în anul 2006 vs 2008:

Planul de Acțiune pentru Energie Durabilă a Municipiului Suceava

Tip consumatori	2006			2008	
	Nr. consumatori			Nr. consumatori	
Asociații de proprietari	100	25.700 apartamente	61.200 locatari	97	25.157 apartamente Aprox. 60.000 locatari
Agenți economici	639			530	
Unități bugetare	38			38	
Case particulare	165			155	

Consum energie termică pe apartament convențional:

Luna	Gcal/ apartament convențional
Ianuarie	1,55
Februarie	1,426
Martie	1,09
Aprilie	0,75
Mai	0,177
Iunie	0,201
Iulie	0,168
August	0,177
Septembrie	0,102
Octombrie	0,254
Noiembrie	0,895
Decembrie	1,316
Total an 2008:	8,11

Politica de Mediu adoptată de S.C. TERMICA S.A. Suceava are în vedere producerea și furnizarea energiei electrice și termice în condiții de eficiență ridicată și cu impact cât mai redus asupra mediului.

Obiectivul general al Politicii de Mediu este reducerea impactului produs de funcționarea instalațiilor energetice la nivelul cerințelor Directivelor Europene de Mediu în vigoare, în condițiile unor costuri cât mai reduse.

1. Situația autorizării funcționării S.C. TERMICA S.A. Suceava

- CET Suceava pe huiță
- Autorizație Integrată de Mediu nr.14/31.05.2006, Revizia 1/30.06.2010, valabilă până la data de 31.12.2017.
- CT pe hidrocarburi
- Autorizație Integrată de Mediu nr.15/28.12.2005, Revizia 1/15.10.2007, valabilă până la data de 28.12.2015.

2. Organizarea activității de protecție a mediului

La S.C TERMICA S.A. s-a implementat un Sistem de Management de Mediu pe baza *Procedurilor Operaționale Pmediu-001 - Pmediu-008* în conformitate cu SR EN ISO14001:2005. Acest sistem este supus unui proces de perfecționare continuă, în concordanță cu standardele ISO 9000 și ISO 14001.

3. Monitorizarea calității mediului

S.C. TERMICA SA are un sistem propriu de control al tuturor factorilor de mediu - apă, aer, sol - și dispune de aparatură de înaltă calitate și de personal specializat pentru efectuarea analizelor fizico - chimice, conform STAS-urilor în vigoare.

Programul de monitorizare urmărește:

- Nivelul de poluanți gazoși din gazele de ardere (SO₂, NO_x, pulberi) - sistem de monitorizare continuă emisii la coș de fum;
- Nivelul de poluanți gazoși în aer, în incinta centralei (SO₂, NO_x, pulberi);
- Calitatea apelor uzate evacuate la stația de pompe Bagger;
- Calitatea apelor freactice din centrală și de la depozitul de zgură și cenușă.

Planul de Acțiune pentru Energie Durabilă a Municipiului Suceava

S.C. TERMICA SA a implementat, conform HG 440/2010 - Anexa nr.2, un sistem de monitorizare continuă emisii de SO₂, NO_x și pulberi la coșul de fum, din luna noiembrie 2004. Sistemul informatic de monitorizare respectă condițiile impuse de standardele CEN referitoare la măsurarea emisiilor de SO₂, NO_x și pulberi și asigură controlul permanent al emisiilor de noxe, în vederea stabilirii regimurilor optime de funcționare și încadrării valorilor emisiilor de noxe în limitele stabilite de normativele de mediu în vigoare.

Este pus în funcțiune un sistem de transmitere/preluare electronică la APM Suceava a datelor privind emisiile de SO₂, NO_x și pulberi (mg/Nmc), rezultate din monitorizarea continuă.

4. Politică de mediu - perspective

S.C. TERMICA SA Suceava și-a propus, pentru perioada 2012 - 2017, realizarea unui Program de lucrări de mediu în valoare de 26.456 mii EURO, ce va asigura reducerea progresivă a emisiilor de noxe SO₂, NO_x și pulberi până la valorile stabilite de legislația de mediu în vigoare și alinierea la prevederile Directivelor Europene de Mediu.

S.C. TERMICA SA Suceava a solicitat acordarea de perioade de tranziție pentru introducerea celor mai bune tehnici disponibile în vederea respectării valorilor limită de emisie pentru SO₂, NO_x și pulberi și a obținut, conform Planului de Implementare pentru Directiva 2001/80/CE, următoarele perioade de tranziție:

- Pentru SO₂, 31 decembrie 2013 (SO₂ = 400 mg/Nm³)
- Pentru NO_x 31 decembrie 2010 (NO_x = 500 mg/Nm³) - realizată 100%
- Pentru NO_x 31 decembrie 2017 (NO_x = 200 mg/Nm³)
- Pentru pulberi 31 decembrie 2010 (pulberi = 50 mg/Nm³) - realizată 100%

INDICATORI TEHNICO - ECONOMICI

Energie electrică produsă și livrată [MWh]

Perioada	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Energie produsă	290.163	339.091	331.374	324.024	243.398	226.311	213.443
Energie livrată	227.662	269.095	263.118	254.798	188.531	170.948	158.803
Consum propriu tehnologic	21,55%	20,64%	20,6%	21,37%	22,54%	24,46%	25,60%

Energie termică produsă	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
CET	389.674	350.092	316.131	309.397	269.356	268.901	245.529
CT	88.291	64.360	60.550	62.120	40.735	35.135	30.447
Total centrală	477.965	414.646	376.681	371.517	310.091	304.036	275.976
Energie termică livrată	242.866	225.902	203.057	203.385	178.543	187.726	170.102

Consum TOTAL de combustibil
(tone c.c.)

	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Consum total	185.240	186.630	179.955	144.917	130.201	118.589
Huile	170.833	173.855	167.191	135.372	121.430	112.253
Păcură	2.502	1.573	1.338	2.763	2.781	1.160
Gaze naturale	11.905	11.202	11.426	6.782	5.990	5.176

Planul de Acțiune pentru Energie Durabilă a Municipiului Suceava

Stocurile de materie primă: huilă și păcură, existent la sfârșitul anului, în perioada 2005-2006 se prezintă astfel:

Materii prime	UM	Cantitate	
		2005	2006
Huilă	Tone	128.767	47.441
Păcură	Tone	8.691	6.861
Păcură ANRS	Tone	4.000	4.000

Centrale care necesită să fie modernizate:

1. CET HUILĂ, 2X50 MW
2. CT HIDROCARBURI, 1 CAFX50 Gcal/h; 1 CAF X100Gcal/h, 2 x CAI 100 t/h

Lungime rețea care necesită să fie modernizată:

1. Cca. 20 km rețea magistrală (primar și branșament PT);
2. Cca. 110 km rețea distribuție (secundar).

Obiectiv prioritar: Reabilitarea integrală a sistemului de termoficare centralizat.

Linii de acțiune:

1. Susținerea demersurilor întreprinse de către S.C. ADREM INVEST S.R.L. București pentru realizarea și punerea în funcțiune la termenul asumat, a obiectivului de investiții care face obiectul contractului de concesiune nr. 16631 din 9 mai 2011, „ Centrală de cogenerare de înaltă eficiență cu funcționare pe biomasă și gaze naturale” cu o putere termică instalată de 125 MWt și o putere electrică instalată de 25,6 MWe.
2. Implicarea sectorului privat în re tehnologizarea și operarea Centralei electrice de termoficare existente prin atragerea unor investitori strategici, care demonstrează un real potențial managerial și financiar necesar consolidării structurilor actuale. Oportunitatea concretizării acestui proces este generată de mediul concurențial existent, precum și de integrarea în structurile europene ample, în care decisivă este masa critică în procesul de selecție a structurilor viabile.
3. Revitalizarea totală a sistemului de termoficare centralizată prin accesarea fondurilor alocate prin programul „Termoficare 2006 - 2015 - Căldură și confort” aprobat de Guvern.
4. Aplicarea condițiilor din licențele și autorizațiile de funcționare referitoare la crearea unui cadru optim de colaborare cu clienții prin măsuri tehnice - reabilitarea instalațiilor, contorizarea integrală - și organizatorice - perfecționarea informatizării sistemului.

Iluminatul public

Serviciul de iluminat public în municipiul Suceava este parte componentă a infrastructurii tehnico-edilitare a unității administrativ teritoriale, este organizat și funcționează cu respectarea principiilor stabilite în Legea serviciilor comunitare de utilități publice nr. 51 din 21 martie 2006, cu modificările și completările ulterioare.

La nivelul anului 2009, întreținerea sistemului de iluminat public se asigură pe baza a 3 contracte:

- contract de furnizare a energiei electrice încheiat cu E-ON MOLDOVA S.A;
- contract de lucrări, întreținere iluminat public încheiat cu S.C. ELCO S.A;
- contract de furnizare de produse (corpuri și echipamente) necesare iluminatului public încheiat cu S.C. ENERGOCHIM S.R.L.

În conformitate cu prevederile legii 230/2006 (a iluminatului public) și a legii terțiare emise de ANRSC, Municipiul Suceava a achiziționat sistemul de iluminat public de la distribuitorul local de energie electrică SC E.ON Moldova Distribuție SA, în data de 12.12.2008, potrivit contractului de vânzare-cumpărare nr/ 2254/42031.

Sistemul de iluminat public din municipiul Suceava este format din 229,04 kilometri de rețea, stâlpi, lămpi și transformatoare. Cu toate că rețeaua de iluminat public acoperă toată rețeaua stradală sunt foarte mari probleme, cablurile sunt îmbătrânite, unele sunt vechi de 40 - 50 de ani. Lipsa unui program de întreținere adecvat a accentuat nivelul de degradare al sistemului. Din punct de vedere tehnic, stâlpii metalici existenți nu mai prezintă siguranță în exploatare, prezentând multe neconformități în acest sens: îmbătrânirea materialului constitutiv, suprafețe intense de rugină, deplasări față de axa verticală, rezistență incertă.

Planul de Acțiune pentru Energie Durabilă a Municipiului Suceava

Aparatele de iluminat au caracteristici fotometrice slabe și sunt energofage. Aparatele prezintă stare avansată de depreciere și pierderi mari de energie în aparataj și randament luminos extrem de mic (<45%). Caracteristicile generale tehnice și estetice ale aparatelor de iluminat nu corespund cerințelor unui iluminat modern și nu satisfac nici condițiile minime impuse de standardele și normele de iluminat în vigoare (clasa M2).

Consolele și confecțiile metalice existente urmăresc un model estetic depășit și se află de asemenea într-o stare avansată de degradare, nefiind îndeplinite condițiile minime de siguranță în exploatare.

Liniiile electrice sunt preponderent linii subterane, conexiunile fiind făcute în interiorul unor cutii electrice. Vechimea cablurilor reprezintă un impediment major în buna funcționare a instalației.

Serviciul de iluminat public din Municipiul Suceava cuprinde:

- Iluminatul stradal-rutier;
- Iluminatul stradal-pietonal;
- Iluminatul arhitectural;
- Iluminatul ornamental;
- Iluminatul ornamental-festiv.

Iluminatul stradal-rutier și iluminatul stradal-pietonal este asigurat de aproximativ **4.650 corpuri de iluminat** susținute de 2.449 de stâlpi de metal respectiv de 2.151 de stâlpi de beton.

Consumul de energie electrică pentru anul 2011 a fost de **3984 MWH**.

Deficiențe majore ale sistemului de iluminat public

- Siguranța redusă în exploatare dată de starea avansată de degradare a multor componente de rezistență: stâlpi, console, posibil fundații;
- Disfuncționalități și dese întreruperi în furnizare datorită stării precare a rețelelor electrice de alimentare;
- Randament luminos extrem de scăzut al aparatelor de iluminat, manifestat printr-un consum inutil de energie electrică;
- Nivelul de iluminare neconform cu prevederile standardului și normelor specifice favorizează menținerea incidentelor rutiere și a infracționalității la o cotă destul de ridicată;
- Costuri de întreținere și menținere în funcțiune mari date de caracteristicile tehnice depășite și de uzura componentelor;
- Gestiune greoaie a sistemului datorită lipsei de informații specifice înregistrate adecvat;
- Aspect diurn anacronic, disonant față de cerințele unui oraș european.

Riscuri existente privind:

- Siguranța traficului auto: iluminare insuficientă, neuniformă și cu grad mare de orbire, întreruperi dese în funcționare;
- Siguranța circulației pedestre: iluminat insuficient, posibile deprinderi de elemente metalice, infracționalitate favorizată de lipsa unui iluminat adecvat;
- Siguranța instalațiilor (ruperi accidentale de linii electrice aeriene);
- Siguranța lucrărilor de întreținere: stâlpii și consolele nu prezintă siguranță în exploatare.

Sector energetic - date evaluate cu sursa de proveniență ale acestora.

SECTOR ENERGETIC/Date evaluate	Suceava An de referință 2005	Sursa
GAZE NATURALE		
Populația municipiului Suceava	106.732 locuitori	Anuarul statistic al județului Suceava 2006
Lungime rețea gaze naturale	102,7 km	E.ON Gaz Distribuție
Volume gaze distribuite în anul	44.525 mii mc	E.ON Gaz Distribuție
Pentru abonații casnici	16.640 mii mc	E.ON Gaz Distribuție
Total abonați casnici:	15.746	E.ON Gaz Distribuție
Total abonați agenți economici:	1.254	E.ON Gaz Distribuție
ENERGIE ELECTRICĂ		

Planul de Acțiune pentru Energie Durabilă a Municipiului Suceava

Linii electrice subterane (LES) medie tensiune (MT)	186,1 km	E.ON Moldova Distribuție
Linii electrice aeriene (LEA) medie tensiune (MT)	53,7 km	E.ON Moldova Distribuție
Linii electrice subterane (LES) joasă tensiune (JT)	791,6 km	E.ON Moldova Distribuție
Linii electrice aeriene (LEA) joasă tensiune (JT)	83,4 km	E.ON Moldova Distribuție
Posturi de transformare (PT)	255	E.ON Moldova Distribuție
Stații de transformare	9	E.ON Moldova Distribuție
Număr total consumatori, din care:	48.908	E.ON Moldova Distribuție
Consumatori casnici	43.688	E.ON Moldova Distribuție
Mici consumatori	5.100	E.ON Moldova Distribuție
Mari consumatori	120	E.ON Moldova Distribuție
Energie electrică livrată consumatorilor (kwh), din care:	184.718.430	E.ON Moldova Distribuție
Consumatori casnici	115.256.951	E.ON Moldova Distribuție
Mici consumatori	54.889.558	E.ON Moldova Distribuție
Mari consumatori	236.993	E.ON Moldova Distribuție
SISTEMUL CENTRALIZAT DE TERMOFICARE		
Puncte termice	49	SC Termica SA
Total km rețea de termoficare, din care:	462,74	SC Termica SA
Primară	52,34 km	SC Termica SA
Secundară	410,40 km	SC Termica SA
Consumatori racordați la sistemul centralizat de termoficare în anul	25.700 apartamente 639 agenți economici 38 unități bugetare 165 case particulare	SC Termica SA
Energie electrică produsă [MWh]	290.163	SC Termica SA
Energie termică livrată [MWh]	227.662	SC Termica SA
Consum propriu tehnologic (energie electrică)	21,55%	SC Termica SA
Energie termică produsă [Gcal] - total - din care:	477.965	SC Termica SA
CET	389.674	SC Termica SA
CT	88.291	SC Termica SA
Energie termică livrată [Gcal]	242.866	SC Termica SA
Număr total de apartamente	25.970	SC Termica SA
Pierderi de energie termică în sistemul de transport și distribuție	Gcal 193.992 % 44,51	SC Termica SA
Pierderi de apă de adaos în sistemul de transport și distribuție (mc)	1.214.269	SC Termica SA
Consum TOTAL de combustibil (tone c.c.), din care:	185.240	SC Termica SA
Huilă	170.833	SC Termica SA
Păcură	2.502	SC Termica SA
Gaze naturale	11.905	SC Termica SA
ILUMINATUL PUBLIC		
Energie electrică consumată în anul pentru anul iluminat	3984 MWH	Municipiul Suceava
Rețeaua de iluminat public	229,04 km	Strategia de dezvoltare a municipiului Suceava pentru perioada 2009 -2015
Corpuri de iluminat	4.650 buc	Strategia de dezvoltare a municipiului Suceava pentru perioada 2009 -2015

PROIECTE ÎN DOMENIUL ENERGETIC:

- Suceava - Utilități și mediu la standarde europene (2004 - 2008);
- Reabilitarea Cetății de Scaun a Sucevei și a zonei de protecție a acesteia, SMIS 5298 (2010-2015);
- Centru Cultural Bucovina (2010 - 2012);
- Modernizare iluminat public pe artera principală în municipiul Suceava (2010 - 2012);
- Lucrările de investiții în sistemul de centralizat de termoficare realizate în perioada 01.01.2005 - 31.12.2009:
 - s-a realizat contorizarea energiei termice la nivel de bransament scară de bloc pentru cca. 1.670 scări de bloc și 160 case racordate la sistemul centralizat de alimentare cu căldură din municipiul Suceava.
 - s-au modernizat 16 puncte termice, a căror putere termică instalată însumează peste 141 Gcal/h (instalații termo-mecanice, electrice și de măsură - automatizare, precum și reabilitarea construcției). În punctele termice modernizate au fost montate schimbătoare de căldură cu plăci, electropompe de circulație alimentate prin intermediul convertizoarelor statice de frecvență, electropompe recirculare, module de expansiune-adaos de ultimă generație, instalații de măsură, monitorizare și automatizare integrală.
 - s-au modernizat rețelele termice de distribuție aferente celor 16 puncte termice, în lungime totală de cca. 62 Km, precum și bransamentele punctelor la rețeaua de transport. Rețelele termice aferente au fost reabilitate complet, conductele existente fiind înlocuite în totalitate cu conducte preizolate, prevăzute cu un sistem de monitorizare a pierderilor de fluid avansat.

5.1.3 SECTOR REZIDENȚIAL

Municipiul Suceava are o formă de organizare trinucleară. Între cele trei nuclee de dezvoltare, respectiv vechiul centru istoric al Sucevei - zona centrală (cartierele Centru, Zamca, George Enescu și Obicine), zona Ițcani și zona Burdujeni, există interdependență atât administrativă cât și economică.

Urmare a dimensiunilor și complexității localității, în cadrul Planului Urbanistic General (PUG), municipiul Suceava a fost împărțit în 33 de UTR-uri (unități teritoriale de referință), grupate după funcțiunea dominantă a zonei, omogenitate funcțională, caracteristici morfologice unitare sau pentru care sunt necesare planuri urbanistice zonale sau de detaliu. Ulterior, corespunzător funcțiilor dominante, fiecare zonă s-a împărțit în subzone, limitele unităților teritoriale fiind materializate după străzi, limite cadastrale sau limite naturale.

Totodată, în delimitarea UTR-urilor, s-a ținut seama de ansamblurile de locuit, cartierele și localitățile componente în teritoriu.

Raportând realizarea PUG la teoriile de dezvoltare teritorială putem remarca că începând din 1999, odată cu realizarea PUG, s-a încercat o dezvoltare organizată fără a avea o viziune asupra dezvoltării urbane de ansamblu a localității.

Având în vedere acestea s-a identificat nevoia de revizuire a PUG prin realizarea unui plan de dezvoltare dirijat, din perspectiva viziunii strategice de dezvoltare a localității și a caracteristicii trinucleare.

Disfuncționalități:

- Lipsa unei viziuni urbanistice și peisagistice de ansamblu, unitare, pentru o dezvoltare armonioasă a localității;
- Spații industriale dezafectate și aflate în stare de degradare;
- Supraaglomerare urbană, mai ales în zonele rezidențiale.

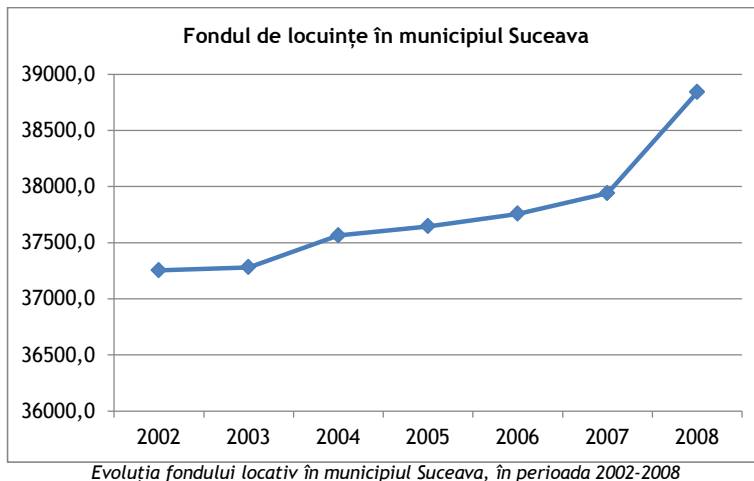
În intervalul 2002 - 2008, numărul locuințelor²⁵ a crescut conform următorului tabel:

Anul	Proprietate de stat	Proprietate privată	Total locuințe
2002	779	36.474	37.253
2003	734	36.546	37.280

²⁵ Institutul Național de statistică, Direcția Județeană de Statistică Suceava

2004	912	36.652	37.564
2005	878	36.767	37.645
2006	877	36.880	37.757
2007	937	37.003	37.940
2008	982	37.858	38.840

Evoluția fondului locativ în municipiul Suceava, în perioada 2002 - 2008, grafic se prezintă astfel:

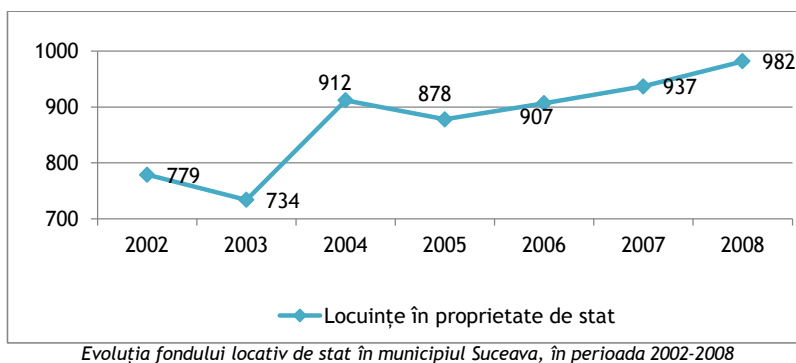
Fondul locativ de stat, în municipiul Suceava este format din:

- fond de locuințe construite din fondurile de stat;
- fond de locuințe sociale;
- fond de locuințe de necesitate.

În municipiul Suceava la finele anului 1989 era înregistrat un număr de 22.650 apartamente de stat ce constituiau fondul locativ.

Prin vânzarea locuințelor, în conformitate cu prevederile legislației în vigoare (Decret Lege nr. 61/1990, Legea nr. 85 - republicată în 1994) fondul locativ de stat a scăzut simțitor, astfel la finele anului 2002 în evidențele Municipiului Suceava exista un număr de 779 locuințe.

Evoluția fondului locativ de stat în municipiul Suceava, în perioada 2002 - 2008 este reprezentată grafic astfel:

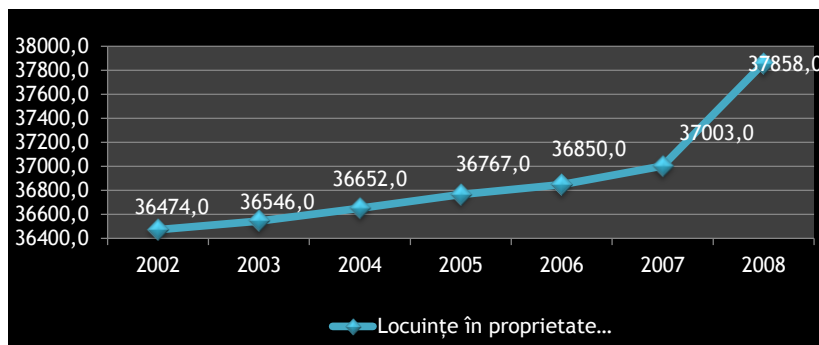
Conform graficului, în perioada 2002-2003, se observă o scădere a numărului de locuințe în proprietate de stat de la 779, în anul 2002, la 734 în anul 2003, adică o scădere cu cca. 6%.

Planul de Acțiune pentru Energie Durabilă a Municipiului Suceava

În anul 2004, prin programul desfășurat în cadrul Ministerului Lucrărilor Publice, Transporturilor și Locuinței prin Agenția Națională pentru Locuințe, au fost recepționate un număr de 176 locuințe din care 96 ANL, 32 sociale și 48 necesitate, astfel s-a înregistrat o creștere de 24% față de 2003.

După 2004 numărul locuințelor de stat a scăzut ajungând în anul 2005 la un număr de 878 locuințe, după care s-a înregistrat o creștere, astfel încât în anul 2008 să se atingă punctul maxim de 982 locuințe în proprietate de stat.

Referitor la locuințele în proprietate privată, în perioada 2002 - 2008, acestea au următoarea evoluție:

Evoluția fondului locativ privat în municipiul Suceava, în perioada 2002-2007

Se observă că în perioada 2002 - 2008 fondul locativ privat înregistrează o continuă creștere ajungând de la 36.474 locuințe, în anul 2002, la un număr de 37.003 locuințe în anul 2007.

Referitor la suprafața locuibilă, în perioada 2002 - 2008, la nivelul municipiului Suceava situația se prezintă astfel:

Anul	Proprietate de stat	Proprietate privată	Total suprafață locuibilă
2002	23.376	1.271.852	1.295.228
2003	22.161	1.277.112	1.299.273
2004	28.379	1.286.013	1.314.392
2005	27.461	1.298.314	1.325.775
2006	29.113	1.307.858	1.336.971
2007	30.127	1.323.258	1.353.385
2008	32.010	1.358.187	1.390.197

Suprafața locuibilă în municipiul Suceava

Prin Programul național privind creșterea performanței energetice a blocurilor de locuințe conform OUG 19/2009 au fost reabilitate un număr de 76 de blocuri, ce numără 3.531 de apartamente având o suprafață totală de 260.945,4 mp. Toate blocurile reabilitate au la bază o expertiză tehnică și un audit energetic. Valoarea totală a investiției pentru blocurile reabilitate ajunge la 78.327 mii lei.

Nr. blocuri reabilitate	Nr. apartamente	Suprafață mp	Valoarea investiției -Mii lei-
76	3.531	260.945,4	78.327

Lista blocurilor nereabilitate până la data de 30.10.2011, pentru care există solicitări de finanțare din partea asociațiilor de proprietari, este următoarea:

Nr. blocuri	Nr. apartamente	Suprafață mp	Valoarea investiției -lei-
225	10.855	846.690	228.606.300

Atuuri:

- O parte din fondul locativ al municipiului a intrat în programul de izolare termică a clădirilor;
- Municipiul dispune de teren unde pot fi dezvoltate noi zone rezidențiale.

Planul de Acțiune pentru Energie Durabilă a Municipiului Suceava

Disfuncționalități:

- Oferta de locuințe la nivelul municipiului este insuficientă raportat la cererea existentă;
- Locuințe sociale insuficiente în raport cu necesitățile existente;
- Nivelul scăzut al eficienței energetice și de izolare fonică a clădirilor;
- Aspect estetic necorespunzător al blocurilor de locuințe vechi;
- Nu există un regulament privind designul unitar al clădirilor.

Sector rezidențial - date evaluate cu sursa de proveniență ale acestora.

SECTOR REZIDENȚIAL/Date evaluate	Suceava An de referință 2005	Sursa
Populația municipiului Suceava	106.732 locuitori	Anuarul statistic al județului Suceava 2006
Fondul locativ, din care:	37.645 locuințe	Anuarul statistic al județului Suceava 2006
<i>Private</i>	<i>36.767 locuințe</i>	Anuarul statistic al județului Suceava 2006
<i>De stat</i>	<i>878 locuințe</i>	Anuarul statistic al județului Suceava 2006
Total suprafață locuibilă, din care:	1.325.775 mp	Anuarul statistic al județului Suceava 2006
<i>Privată</i>	<i>1.298.314 locuințe</i>	Anuarul statistic al județului Suceava 2006
<i>De stat</i>	<i>27.461 locuințe</i>	Anuarul statistic al județului Suceava 2006

5.1.4 SECTOR INSTITUȚIONAL

La nivelul municipiului Suceava regăsim un număr considerabil de Instituții publice. O parte din aceste instituții sunt proprietatea Consiliului Local al municipiului Suceava, iar o parte sunt închiriate/concesionate.

Clădiri publice în patrimoniul Municipiului:

A. Clădiri folosite pentru birouri publice:

Denumire bun	Nr. Buc	Elemente de identificare	Anul dobândirii/dării în folosință
Adăpost ALA	27	Stotal = 4019 mp	1981
Casa de Cultură	1	Sc = 2089 mp	
Cămin cultural Burdujeni	1	Sc = 490 mp Teren: 1065 mp	
Muzeul Național al Bucovinei	1	Imobil P+2	
Muzeul științelor Naturii	1	Imobil P+1 SC = 666 mp	
Muzeul Hanul Domnesc	1	Imobil P+2 Sc = 258 mp Teren: 1909 mp	
Muzeul Satului	1	S = 85000 mp	
Observatorul Astronomic	1	Imobil P+1	
Laborator Restaurări	1	SC = 360 mp Teren = 995 mp	
Asociația Nevăzătorilor	1	Sc 452 mp	
Sediu Administrativ Piața Centrală	1	Imobil P+1 Sc = 430	1970
Hala Centrală	1	Sc = 400 mp	
Cantina de ajutor Social	1	S = 425 mp	
Cinematograful Arta - Ițcani	1	Sc = 530 mp Teren = 1300 mp	

Planul de Acțiune pentru Energie Durabilă a Municipiului Suceava

Punct de comandă apărare civilă	1	S = 159,65 mp	
Clădiri SC RESTACO SRL	1	S = 900 mp Teren: 7590 mp	
Sediu Direcția domeniului Public	1	S = 190 mp Teren: 5200 mp	1998
Atelier mecanic	1	S = 112 mp	2001
Padoc	1	S = 104 mp	1997
Magazie materiale și platformă betonată	1	S = 1500 mp	1995
Case de locuit	2		1878 1940
Apartamente bloc locuințe	7		
Creșa de copii nr. 1	1	Sc = 468 mp Teren = 1278 mp	2001
Clădire tip creșă Piața Mică B	1	Sc = 371 mp Sd = 936 mp Teren = 1065 mp	2003
Pavilion dispensar Ana Ipătescu	1	Sc = 315 mp Teren = 315 mp	2003
Clădire centru medical special + Stomatologie	1	Sc = 838 mp Sd = 4190 mp Teren = 838 mp	2003
Clădire cabinete medicale grupate		Sc = 920 mp Sd = 1300 mp Teren = 1038 mp	2003
Sediu administrativ Municipiul Suceava	1	Su = 2379,33 mp Teren = 2300 mp	2002
Municipiul Suceava - Sediu Burdujeni	1	S = 505 mp Anexă S = 30 mp	
Cabinete medicale cu contract de concesiune	14	Total = 393,7 mp	
Cabinete medicale cu contract de închiriere	4	Total = 532,83 mp	
Spații cu altă destinație decât locuință	68	Total = 2916,85 mp	
TOTAL	147		

B. Unități de învățământ:

Învățământul din municipiul Suceava, la nivelul anilor școlari 2004 - 2008²⁶, se prezintă astfel:

	An școlar			
	2004	2005	2006	2007
	-	-	-	-
	2005	2006	2007	2008
Unități de învățământ - total	37	38	42	41
Copii înscriși la grădinițe	3.462	3.437	3.537	3.671
Elevi înscriși total	22.923	22.737	22.958	23.2011
Studenți înscriși	9.909	10.373	11.039	10.090

C. Unități spitalicești (nr. de paturi):

În municipiul Suceava se află următoarele unități spitalicești:

- În sectorul public:
 - Spitalul Județean Sf. Ioan cel Nou de la Suceava;
 - Societatea civilă medicală Bucovina;
 - Cabinete grupate Areni.
- În sectorul privat:

²⁶ Anuarul statistic al județului Suceava - ediția 2009.

Planul de Acțiune pentru Energie Durabilă a Municipiului Suceava

- Spitalul privat Bethesda;
- Servicii Medicale MPO;
- Ambulatoriul de specialitate Bethesda.

Conform datelor din Fișa localității a municipiului Suceava avem detaliate în tabelul următor aspecte referitoare la unitățile sanitare din mediul public și privat:

	Sector public			Sector privat		
	2006	2007	2008	2006	2007	2008
Spitale	1	1	1	1	1	1
Dispensare medicale	1	1	1	0	0	²⁷
Centre de sănătate	1	1	-	0	0	-
Creșe	1	1	-	0	0	-
Cabinete medicale școlare și studentești	12	12	-	0	0	-
Cabinete medicale de familie	41	41	-	6	1	-
Cabinete stomatologice individuale	31	22	-	68	86	-
Farmacii	1	1	-	55	63	-
Puncte farmaceutice	0	0	-	6	8	-
Depozite farmaceutice	0	0	-	5	8	-
Ambulatorii de spital	1	1	1	0	0	-
Ambulatorii de specialitate	1	1	1	2	2	2
Cabinete medicale de specialitate	39	55	-	75	95	-
Cabinete medicale de medicină generală	0	0	-	11	13	-
Alte tipuri de cabinete medicale	9	9	-	3	0	-
Societate civilă medicală de specialitate	1	1	-	0	0	-
Laboratoare medicale	6	4	-	8	7	-
Laboratoare de tehnică dentară	0	0	-	5	6	-
Număr de paturi în spitale	1.346	1.283	1.279	48	48	48

D. Unități sportive (Direcția pentru Sport a județului Suceava):

Tipul structurii sportive	Număr	Instituția de apartenență
Structuri sportive cu personalitate juridică / structuri sportive de drept public	6	Ministerul Tineretului și Sportului (MTS)
Structuri sportive cu personalitate juridică / structuri sportive de drept privat	45	Privat
Structuri sportive fără personalitate juridică private	20	Privat
Structuri sportive fără personalitate juridică școlare	15	Școlare
Baze sportive publice, din care:	31	
în subordinea Consiliului Local	24	Consiliul Local
în subordinea MTS	6	MTS
în subordinea CFR	1	CFR
Baze sportive private	7	Privat

Bazele sportive din subordinea Consiliului Local:

Denumire bază	Descrierea tehnică a bazei	Anul dobândirii/construirii	Observații
Stadion "Areni"	S = 27.115 mp 10.000 locuri, gazon Pistă atletism (zgoră) Omologat: fotbal, atletism	Construit 1965 Dobândit: 2003 prin HG 1099/2003 de la CSM Suceava	Funcțional
Bază sportivă Stadion Ițcani	S = 15700 mp		
Bază sportivă Unirea	S = 10000 mp		
Bază sportivă Teren	S = 5000 mp		

²⁷ Informațiile nu sunt disponibile

Planul de Acțiune pentru Energie Durabilă a Municipiului Suceava

minifotbal			
Ștrand "Ițcani"	S = 15.000 mp Ștrandul este neacoperit și dispune de trei bazine de înot, din care două sunt pentru copii și unul pentru adulți. Program: Zilnic 9:00 - 20:00, iunie - septembrie	Construit 1978 Dobândit: 2003 prin HG 1099/2003 de la CSM Suceava	Funcțional
Patinoar artificial Universității	S = 3377 mp Betonat, 60x30 m Omologat: hochei pe gheață	Construit 1976 Dobândit: 2003 prin HG 1099/2003 de la CSM Suceava	Funcțional
Pistă patinaj - str. Cernăuți	S = 5000 mp		
Sala LPS	Sintetic Omologat: handbal, volei, tenis, futsal	2004	Funcțional
Teren Sport LPS Sală gimnastică tip clasă	Bitum, 2 terenuri, 1600 m ² , Sala 54 m ²	1978	Funcțional
Teren fotbal LPS	110x70	1993	Funcțional
Teren "Metalul"	110x70, gazonat Omologat: fotbal liga a IV-a	1980	Funcțional
Sala gimnastică tip clasă Teren sport Școala nr. 1	Sala: 54 m ² Teren 36x16, bitum		Funcțional
Sala gimnastică tip clasă Teren sport Școala nr. 2	Sala: 54 m ² Teren 36x18, bitum	1980	Funcțional
Sala Teren sport Bazin Școala nr. 3	Sala: 720 m ² , omologat volei Teren 40x20, bitum Bazin: 5 culoare, 25 m Omologat înot	1978 Bazin: 1982	Funcțional
Teren sport Școala nr. 4	Teren 38x18, bitum	1970	Funcțional
Teren sport Școala nr. 5	Teren 36x16, bitum	1969	Funcțional
Sala gimnastică tip clasă+ Teren sport Școala nr. 6	Sală: 800 m ² Teren 40x20, bitum	1980	Funcțional
Sala gimnastică tip clasă+ Teren sport Sală Școala nr. 7	Sală: 550 m ² Teren 36x18, bitum Sală: sintetic 44x30	1982	Funcțional
Sala gimnastică tip clasă+ Teren volei exterior Școala nr. 8	Sală: 800 m ² Teren 18x9	1980	Funcțional
Teren sport Școala nr. 10	Teren 40x20	1980	Funcțional
Sala Școala 11 Teren Sport	Sala: 44x20 m Omologată handbal, futsal Teren: 40x20	2006	Funcțional
Sala C.N. Rareș 2 terenuri	Sintetic, 28x16 m Omologată volei A2 Teren 40x20	1980	Funcțional
Sala C.T. Alimentar Teren de sport	Podea: 28x16 Teren: 40x20	1982	Funcțional
Sala C.T. Pentru Mușat 2 terenuri de sport	Podea: 28x16 Terenuri: 40x20	1982	Funcțional
Sala C.N. Ștefan cel Mare Teren de sport	Podea: 20x16 Teren: 40x20		Funcțional

Planul de Acțiune pentru Energie Durabilă a Municipiului Suceava

Sala C.N. Dimitrie Cantemir Teren de sport	Podea: 20x16 Teren: 40x20		Funcțional
Sala tip clasă Teren de sport C.T. Alexandru I. Cuza	Sală: podea, 54 m ² Teren: 40x20		Funcțional
Sala C.N. M. Eminescu Teren de sport	Podea: 20x16 Teren: 40x20	1982	Funcțional

E. Zone de agrement: 2

Denumire bun	Elemente de identificare	Anul dobândirii/dării în folosință
Zona de agrement Cabana Căprioara	S = 3000 mp	1974
Zona de agrement Lunca Sucevei	S = 5000 mp	1986

F. Biblioteci:

Biblioteci școlare: - 22

Biblioteca I. Ghe. Sbierea - 53,21 mp

G. Piețele publice ale municipiului:

- Piața Mare;
- Piața George Enescu;
- Piața Burdujeni;
- Piața En gros;
- Bazar.

Consumul de energie totală pentru anul 2011 este următorul:

Piața	Consum energie kw
Piața Mare	238.348
Piața George Enescu	21.736
Piața Burdujeni	89.540
Piața En gros	37.500
Bazar	367.736
TOTAL	754.860

Sector instituțional - date evaluate cu sursa de proveniență ale acestora

SECTOR INSTITUȚIONAL/Date evaluate	Suceava An de referință 2005	Sursa
Populația municipiului Suceava	106.732 locuitori	Anuarul statistic al județului Suceava 2006
Clădiri folosite pentru birouri publice	147	Inventarul bunurilor care aparțin domeniului public al municipiului Suceava
Unități de învățământ	37	Fișa localității a municipiului Suceava
Număr total elevi:	36.294	Anuarul statistic al județului Suceava 2006
Spitale, din care:	2	Fișa localității a municipiului Suceava
<i>Public</i>	1	Fișa localității a municipiului Suceava
<i>Privat</i>	1	Fișa localității a municipiului Suceava
Număr de paturi în spitale, din care:	1.394	Fișa localității a municipiului Suceava
<i>Public</i>	1.346	Fișa localității a municipiului Suceava

Planul de Acțiune pentru Energie Durabilă a Municipiului Suceava

			Suceava
	<i>Privat</i>	48	Fișa localității a municipiului Suceava
Ambulatorii de spital		1	Fișa localității a municipiului Suceava
Ambulatorii de specialitate, din care:		3	Fișa localității a municipiului Suceava
	<i>Public</i>	1	Fișa localității a municipiului Suceava
	<i>Privat</i>	2	Fișa localității a municipiului Suceava
Dispensare medicale		1	Fișa localității a municipiului Suceava
Centre de sănătate		1	Fișa localității a municipiului Suceava
Creșe		1	Fișa localității a municipiului Suceava
Cabinete medicale		295	Fișa localității a municipiului Suceava
	<i>Public</i>	132	Fișa localității a municipiului Suceava
	<i>Privat</i>	163	Fișa localității a municipiului Suceava
Farmacii		56	Fișa localității a municipiului Suceava
	<i>Public</i>	1	Fișa localității a municipiului Suceava
	<i>Privat</i>	55	Fișa localității a municipiului Suceava
Puncte farmaceutice private		6	Fișa localității a municipiului Suceava
Depozite farmaceutice private		5	Fișa localității a municipiului Suceava
Societate civilă medicală de specialitate - public		1	Fișa localității a municipiului Suceava
Laboratoare medicale, din care:		14	Fișa localității a municipiului Suceava
	<i>Public</i>	6	Fișa localității a municipiului Suceava
	<i>Privat</i>	8	Fișa localității a municipiului Suceava
Laboratoare de tehnică dentară private		5	Fișa localității a municipiului Suceava
Structuri sportive cu personalitate juridică , din care:		51	Directia pentru Sport a județului Suceava
	<i>Public</i>	6	Directia pentru Sport a județului Suceava
	<i>Privat</i>	45	Directia pentru Sport a județului Suceava
Structuri sportive fără personalitate juridică		35	Directia pentru Sport a județului Suceava
	<i>Public</i>	15	Directia pentru Sport a județului Suceava
	<i>Privat</i>	20	Directia pentru Sport a județului Suceava
Baze sportive publice, din care:		31	Directia pentru Sport a județului Suceava
în subordinea Consiliului Local		24	
în subordinea MTS		6	
în subordinea CFR		1	
Baze sportive private		7	Directia pentru Sport a județului Suceava

Planul de Acțiune pentru Energie Durabilă a Municipiului Suceava

Zone de agrement	2	Inventarul bunurilor care aparțin domeniului public al municipiului Suceava
Biblioteci	23	Inventarul bunurilor care aparțin domeniului public al municipiului Suceava
Școlare	22	Directia pentru Sport a județului Suceava
Publice	1	Directia pentru Sport a județului Suceava
Piețe municipale - buc	5	Municipiul Suceava
Consum total energie piețe (kw), din care:	754.860	Municipiul Suceava
Piața Mare	238.348	Municipiul Suceava
Piața George Enescu	21.736	Municipiul Suceava
Piața Burdujeni	89.540	Municipiul Suceava
Piața En gros	37.500	Municipiul Suceava
Bazar	367.736	Municipiul Suceava

PROIECTE REALIZATE ÎN SECTORUL INSTITUȚIONAL:

- "Centrul Social de Zi „Sfânta Vineri” (30.11.2003 - 30.04.2005);

5.1.5 MANAGEMENTUL DEȘEURILOR

Serviciul Salubritate cuprinde în principiu 3 activități:

- Salubritate stradală;
- Salubritate menajeră;
- Depozitarea deșeurilor.

Salubritatea stradală a fost delegată către S.C. ROSAL GRUP S.R.L. București prin contractul de concesiune nr. 40298/2004 pentru o perioadă de 8 ani.

În baza contractului de concesiune se execută următoarele lucrări:

- În perioada 15 martie - 15 noiembrie:
 - măturat manual carosabil și trotuare;
 - măturat mecanizat carosabil și trotuare;
 - răzuitul rigolelor;
 - stropitul carosabilului;
 - încărcarea, transportul și descărcarea deșeurilor de orice fel apărute ca urmare a unor situații neprevăzute;
 - cosit mecanizat și/sau manual spații verzi;
 - tuns mecanizat și /sau manual gard viu;
- În perioada 15 noiembrie - 15 martie:
 - curățatul manual al zăpezii/gheții;
 - periatul zăpezii;
 - pluguitul zăpezii;
 - încărcat, transportat, descărcat zăpada și/sau gheața;
 - combaterea poleiului manual;
 - combaterea poleiului mecanizat;
 - curățarea gurilor de scurgere;
 - întreținerea curățeniei.

Salubritatea menajeră a fost delegată către S.C. ROSAL GRP S.R.L. București prin contractul nr. 15790/2007 pentru o perioadă de 8 ani.

Salubritatea menajeră are la bază „taxa de salubritate”.

Taxa de salubritate se plătește de toți cei care produc deșeurii menajere și nemenajere, de cei ce beneficiază de zonele de agrement și spații verzi existente, precum și de cei ce utilizează drumurile publice pe raza municipiului Suceava.

Planul de Acțiune pentru Energie Durabilă a Municipiului Suceava

Persoanele fizice care locuiesc pe raza municipiului și persoanele juridice care au sediul, punct de lucru, sau desfășoară activități economice în municipiul Suceava sunt obligate la plata taxei de salubritate stabilită prin hotărâre.

Persoanele fizice sunt obligate la plata acestei taxe în funcție de numărul de persoane din fiecare familie, sau numărul locatarilor existenți la o anumită adresă.

Proprietarul locuinței are obligația depunerii declarației în vederea stabilirii taxei de salubritate, cuprinzând toate persoanele care locuiesc la cea adresă (membri de familie, rude, chiriași flotanți, etc.).

Persoanele juridice au obligația de plată a taxei de salubritate în funcție de numărul de persoane angajate (cu contract individual de muncă).

Stabilirea taxei de salubritate datorate pentru persoanele fizice și juridice se face pe baza declarației de impunere a acestora.

Sistemul de taxare reflectă principiul poluatorul plătește și deci promovează reciclarea și re folosirea deșeurilor.

Serviciul de salubritate menajeră cuprinde următoarele activități:

- colectarea și transportul deșeurilor menajere produse de la populație și agenți economici, instituții publice la punctul final de tratare;
- colectarea selectivă și transportul deșeurilor reciclabile (speciale) la stația de reciclare sau la agentul economic autorizat pentru colectarea deșeurilor re folosibile de hârtie și carton, de ambalaj, fracții de sticlă și deșeurii organice;
- colectarea deșeurilor menajere periculoase;
- colectarea deșeurilor voluminoase și nepericuloase - bunuri de uz casnic de folosință îndelungată și a deșeurilor rezultate din activități de construcții și demolări, reparații și amenajări la clădiri, locuințe și spații cu altă destinație decât aceea de locuință, cu excepția materialelor electronice și electrocasnice.

În cursul anului 2008 s-au reabilitat un număr de 97 puncte de pre colectare a deșeurilor menajere de către S.C. ROSAL GRUP S.R.L. în baza contractului de concesiune.

Situația gestionării deșeurilor

Denumire material	Realizat în 2006 -tone-	Realizat în 2007 -tone-	Realizat în 2008 -tone-	Planificat în 2009 -tone/an-
0	1	2	3	4
Deșeurii menajere	40.817,00	40.112,00	39.406,5	39.506,50
Materiale selectate total	1.978,88	1.263,28	708,25	712,00
Din care:				
Sticlă	61,78	31,00	0	0
PET	206,95	136,56	121,307	122,00
Alte materiale plastice	83,22	11,45	6,36	7,00
Hârtie carton	459,49	508,12	556,76	560,00
Metale	1.167,44	554,50	0	0
Compozite	0	0	0	0
Lemn	0	21,65	22,8	23,00
Altele	0	1,00	1,00	0
TOTAL	42.795,88	41.376,28	40.114,767	40.218,5

Depozitarea deșeurilor

Până la 31.12.2008 activitatea a fost desfășurată de către S.C. TEST PRIMA S.R.L. Suceava, în baza unui contract semnat cu Primăria Comunei Ipotești.

Din 01.01.2009 până în 15 iulie 2010 deșeurile menajere au fost transportate la depozitul zonal Antilești - Fălticeni.

Planul de Acțiune pentru Energie Durabilă a Municipiului Suceava

Deoarece la data de 15 iulie 2010 a fost sistată activitatea la depozitul Antilești a rămas ca singura alternativă, aprobată de Agenția Națională pentru Protecția Mediului - București și de Agenția pentru Protecția Mediului - Suceava transportul deșeurilor menajere din municipiul la Depozitul Botoșani.

Obiective, strategii și/sau proiecte investiționale propuse/ prognozate de Serviciul Salubritate în următorii 7 ani:

- Participarea municipiului Suceava la înființarea „Asociației de Dezvoltare Intercomunitară de Gestionare a Deșeurilor în județul Suceava”;
- Creșterea eficienței de aplicare a legislației în domeniul gestionării deșeurilor;
- Dezvoltarea cadrului instituțional și organizatoric în vederea îndeplinirii cerințelor regionale, naționale și europene;
- Asigurarea resurselor necesare direct implicate în sistemul de gestionare a deșeurilor ca număr și pregătire profesională;
- Minimizarea generării deșeurilor;
- Exploatarea tuturor posibilităților de natură tehnică și economic privind valorificarea deșeurilor;
- Extinderea sistemului de colectare selectivă a deșeurilor la nivelul întregului municipiu;
- Creșterea gradului de conștientizare a publicului privind impactul depozitării deșeurilor asupra sănătății și mediului și gestionarea deșeurilor;
- Organizarea programelor anuale speciale de salubritate “Toți pentru curățenia orașului”.

Frecvența de ridicare a deșeurilor menajere este de 7 ori pe săptămână, cu excepția locuințelor individuale (cartier Ițcani și Burdujeni sat), unde frecvența este de o dată pe săptămână.

Mod de operare:

- Transportul deșeurilor menajere colectate de către S.C. Rosal sunt depozitate temporar, în vederea sortării, la S.C. Diasil.
- Sortarea deșeurilor menajere de către S.C. Diasil pe toate categoriile posibile.
- Transportul deșeurilor rezultate după sortare la depozitul din Botoșani cu autospeciale dotate cu remorcă astfel încât cantitatea de deșeuri să fie minim 36 mc.
- Deșeurile din construcție, demolări (moloz, cărămizi, etc) rezultate din sortare vor fi transportate la depozitul Mirăuți cu costuri reduse.

În perioada 16 iulie 2010 - 31 martie 2011, colectarea și sortarea deșeurilor menajere s-a efectuat după cum a fost planificat, în condiții normale, confirmând faptul că soluția adoptată de Municipiul Suceava a fost corectă și au rezultat următoarele beneficii:

- S-a redus cantitatea de deșeuri care a fost transportată la Botoșani, spre depozitare finală cu peste 25%. Dacă într-o lună se transportau la Fălticeni circa 9.450 mc compactați de deșeuri, în perioada 16 iulie 2010 - 31 martie 2011 s-au transportat la Botoșani 1681 de curse de 36 mc, adică 60.516 mc compactați de deșeuri, ceea ce înseamnă o reducere cu 27%, din cantitatea transportată (la Fălticeni, în sistemul vechi s-ar fi transportat 82.875 mc.)

Astfel s-a îndeplinit obiectivul anual de diminuare cu 15% a cantităților de deșeuri.

În urma sortării s-au obținut circa 2826 mc de deșeuri din construcții demolări și circa 15456 mc de deșeuri reciclabile astfel:

- 9094 mc peturi;
- 2345 mc hârtie carton;
- 2823 mc folie;
- 96 mc sticlă;
- 79 mc lemn;
- 711 mc alte deșeuri reciclabile.

Din cantitățile menționate mai sus, în această perioadă s-au colectat selectiv de la populație și agenți economici (din cele 120 de punctele de colectare a deșeurilor, amenajate cu eurocontainere), următoarele cantități de deșeuri:

- 1079 mc hârtie, carton - 46 %;
- 161 mc folie - 6,5 %;
- 226 mc peturi - 2,5 %.

Prin colectarea selectivă a deșeurilor reciclabile și sortarea deșeurilor menajere s-a redus cantitatea totală de deșeuri transportată și depozitată la depozitul Botoșani cu aproximativ 27%.

Sector deșeuri - date evaluate cu sursa de proveniență ale acestora.

SECTOR DEȘEURI/Date evaluate	Suceava An de referință 2005	Sursa
Eurocontainere de 1.1 mc	1163	S.C. ROSAL GRUP S.R.L.
Cantitatea de deșeuri menajere colectate, tone/an	40.817,00 tone	S.C. ROSAL GRUP S.R.L.
Materiale selectate total, din care:	1.978,88 tone	S.C. ROSAL GRUP S.R.L.
<i>Sticlă</i>	61,78 tone	S.C. ROSAL GRUP S.R.L.
<i>PET</i>	206,95 tone	S.C. ROSAL GRUP S.R.L.
<i>Alte materiale plastice</i>	83,22 tone	S.C. ROSAL GRUP S.R.L.
<i>Hârtie carton</i>	459,49 tone	S.C. ROSAL GRUP S.R.L.
<i>Metale</i>	1.167,44 tone	S.C. ROSAL GRUP S.R.L.

PROIECTE ÎN DOMENIUL DEȘEURI:

- “Îmbunătățirea sistemului de management al deșeurilor în Suceava”- SWAM (februarie - septembrie 2002);
- “Parteneri de succes” (16 august - 16 noiembrie 2004);
- Master Planul de Gestionare a Deșeurilor pentru județul Suceava pentru perioada 2007 - 2037 - ISPA 2005.

5.1.6 PARCURI ȘI SPAȚII VERZI

Agricultura reprezintă o sursă importantă de emisii de GES, deoarece ea contribuie la emiterea a două puternice GES-uri, oxidul de azot NO₂ și metanul CH₄. În general agricultura are o contribuție de cca. 9% din totalul emisiilor de GES dintr-o țară. Agricultura însă nu este un emițător direct de CO₂, cel mai răspândit gaz cu efect de seră. În schimb metanul emanat în atmosferă este mult mai dăunător pentru mediul înconjurător decât dioxidul de carbon, accelerând mai tare procesul de încălzire globală.

7
Suprafața spațiilor verzi în municipiul Suceava este de 2.373.884 mp²⁸, din care:

- 686.030 mp - parcuri;
- 326.475 mp - scuaruri;
- 241.379 mp - aliniamente;
- 1.120.000 mp - terenuri (inclusiv terenuri afectate de alunecări).

Pe lângă parcurile cu suprafețe relativ mari (Parc Șipote, Zamca), în municipiul Suceava pot fi întâlnite numeroase spații verzi cu rol decorativ precum și spații verzi cu acces limitat (spațiul verde de la Hanul Domnesc, de la Mănăstirea Sf. Ioan cel Nou, biserica Sf. Dumitru - Curtea Domnească).

Spațiile verzi periurbane din Suceava încadrate în grupa I, subgrupa 4 sunt grupate astfel:

- Păduri parc - aici a fost încadrată Parcul Șipote;
- Păduri de interes peisagistic din jurul monumentelor de cultură. Aici au fost cuprinse pădurile din jurul Cetății de Scaun și Cetatea Zamca;
- Benzi de pădure din jurul hotelurilor, motelurilor, cabanelor turistice.

În zonele rezidențiale spațiile verzi sunt reprezentate de garduri vii și zone înerbate.

Locuri de joacă pentru copii: 71 locuri de joacă în S total de: 27.009 mp.

Cimitire: 3

Denumire bun	Elemente de identificare	Anul dobândirii/dării în folosință
Cimitir "Pacea"	S = 66.385 mp	
Cimitir Ițcani	S = 12.500 mp	
Cimitir "Sfânta Vineri"	S = 14.100 mp	1998

²⁸ Informații oferite de Direcția Tehnică Coordonare Servicii Publice - Biroul protecția mediului

Parcuri²⁹: 19

Denumire bun	Elemente de identificare	Anul dobândirii/ dării în folosință
Parc central	S = 16.000 mp	1912
Parc prefectură	S = 4668 mp	1978
Parc Universitate	S = 18.400 mp	1915
Parc Curtea Domnească	S = 15.000 mp	1992
Parc Primărie	S = 13.300 mp	1052
Parc dendrologic Șipote	S = 102.000 mp	1976
Parc Piața 22 Decembrie	S = 27.000 mp	1970
Parc 1 Mai Ițcani	S = 9100 mp	1910
Parcul Simion Florea Marian	S = 4300 mp	1962
Parc Policlinică	S = 2400 mp	1961
Parc Cinema Burdujeni	S = 1200 mp	1992
Parc Catedrală	S = 3600 mp	1991
Parc Patinoar	S = 7600 mp	1986
Parc Areni	S = 1265 mp	1965
Parc Nordic	S = 1250 mp	1982
Parc Bucovina	S = 1200 mp	1976
Parc PTTR	S = 1200 mp	1983
Parc Liceu de Artă	S = 1200 mp	1992
Parc intersecție Str. Scurtă cu Bd. 1 mai	S = 1200 mp	1972

Prin creșterea numărului de spații verzi la nivelul municipiului putem combate o mare parte din emisiile de CO₂ la nivelul diferitelor sectoare inclusive la nivelul sectorului agricol.

Sector spații verzi - date evaluate cu sursa de proveniență ale acestora.

SECTOR Spații verzi/Date evaluate	Suceava An de referință 2005	Sursa
Populația municipiului Suceava	106.732 locuitori	Anuarul statistic al județului Suceava 2006
Spații verzi (mp) - total, din care:	2.373.884 mp	Direcția Tehnică Coordonare Servicii Publice - Biroul protecția mediului
<i>Parc</i>	19 buc 686.030 mp	Direcția Tehnică Coordonare Servicii Publice - Biroul protecția mediului
<i>Scuar</i>	326.475 mp	Direcția Tehnică Coordonare Servicii Publice - Biroul protecția mediului
<i>Aliniamente</i>	241.379 mp	Direcția Tehnică Coordonare Servicii Publice - Biroul protecția mediului
<i>Terenuri</i>	1.120.000 mp	Direcția Tehnică Coordonare Servicii Publice - Biroul protecția mediului
Suprafața de spații verzi alocată per locuitor, mp/capita	22,24	Calcul tabel
Locuri de joacă pentru copii	71 buc 27.009 mp	Direcția Tehnică Coordonare Servicii Publice - Biroul protecția mediului
Cimitire	3 buc 92.985 mp	Direcția Tehnică Coordonare Servicii Publice - Biroul protecția mediului

29 Inventarul bunurilor care aparțin domeniului public al municipiului Suceava

PROIECTE REALIZATE ÎN SECTORUL PARCURI - SPAȚII VERZI:

- Program de îmbunătățire a calității mediului - Obcini, Areni (2010 - 2012);
- Amenajare zonă agrement Burdujeni - 2011.

5.1.7 SECTOR APA

Gestiunea serviciilor publice de alimentare cu apă și de canalizare precum și exploatarea sistemelor publice de alimentare cu apă și de canalizare în municipiul Suceava sunt asigurate de societatea comercială pe acțiuni ACET Suceava. Societatea comercială pe acțiuni ACET Suceava este continuatoarea societății care asigură serviciile comunale în orașul Suceava, înființată în anul 1912. În această perioadă de aproape 100 de ani au survenit modificări în ceea ce privește proprietatea, aria de operare și gama serviciilor prestate. SC ACET SA Suceava în actuala sa structură organizatorică și funcțională ca operator regional s-a înființat la data de 22.08.2005.

Obiectul principal de activitate al societății îl constituie gestiunea serviciilor publice de alimentare cu apă și de canalizare precum și exploatarea sistemelor publice de alimentare cu apă și de canalizare în municipiile: Suceava, Cîmpulung Moldovenesc, Fălticeni, Vatra Dornei și orașele Gura Humorului, Siret și Solca.

Prestarea serviciilor publice de alimentare cu apă și canalizare se efectuează în conformitate cu prevederile Legii nr.326/2001 a serviciilor publice de gospodărie comunală, ale Regulamentelor de organizare și funcționare a serviciilor publice de alimentare cu apă și de canalizare aprobate de autoritățile locale competente și ale contractelor de furnizare încheiate între SC ACET SA și utilizatori.

Conform informațiilor furnizate de societatea comercială ACET, alimentarea cu apă a municipiului Suceava este realizată din următoarele surse:

- Ape de suprafață:
 - Sursa Mihoveni - care tratează apa captată din râul Suceava cu o capacitate totală instalată de 5.500 mc/oră și capacitate exploatată de 350 mc/oră;
 - Sursa Dragomirna - care tratează apa de suprafață din Lacul Dragomirna cu o capacitate totală instalată de 1.100 mc/oră iar capacitatea exploatată de 280 mc/oră;
- Ape subterane:
 - Sursa Berchișești - are 75 de puțuri cu o capacitate totală instalată de 2.900 mc/oră iar capacitate exploatată de 2.300 mc/oră.

Conform Raportului privind activitatea SC ACET SA Suceava în anul 2006, conductele sistemelor de transport și distribuție a apei potabile, în municipiul Suceava, sunt construite din toată gama de materiale: oțel, azbociment, PREMO, fontă, PVC, cu o lungime de 193 km.

Peste 98% din conducte au durata de viață normată expirată existând și conducte cu o vechime de 95 ani.

Cu privire la caracteristicile, lungimea și vechimea conductelor de transport și distribuție apă, reprezentative sunt următoarele tabele:

Nr. crt.	DN conductă (mm)	Lungime (m)	Material		PIF anul
			Oțel	Premo	
1.	1.200	5.600	5.600	-	1983
2.	500	2.000	2.000	-	1963
3.	800	2.000	2.000	-	1986
4.	600	26.000	11.376	14.624	1969
5.	800	26.000	12.200	13.800	1992
Total		61.600	33.176	28.424	

Lungimea, caracteristicile și vechimea rețelei de transport apă, în municipiul Suceava

Nr. Crt	DN conductă (mm)	Lungime (m)	Material					Vechime rețea (an) %			
			Oțel	Fontă	PE	AZB	Pre mo	0-5	5-15	15-30	>30
1.	20-100	30.200	17.800	8.800	1.200	2.400	-	-	-	21	79

Planul de Acțiune pentru Energie Durabilă a Municipiului Suceava

2.	100-300	92.400	62.800	8.900	-	20.700	-	-	-	19	81
3.	Peste 300	44.600	33.600	-	-	2.000	9.000	-	1,2	1,8	97
Total		167.200	114.200	17.700	1.200	25.100	9.000	-	0,3	14,7	85

Lungimea, caracteristicile și vechimea rețelei de distribuție apă, în municipiul Suceava

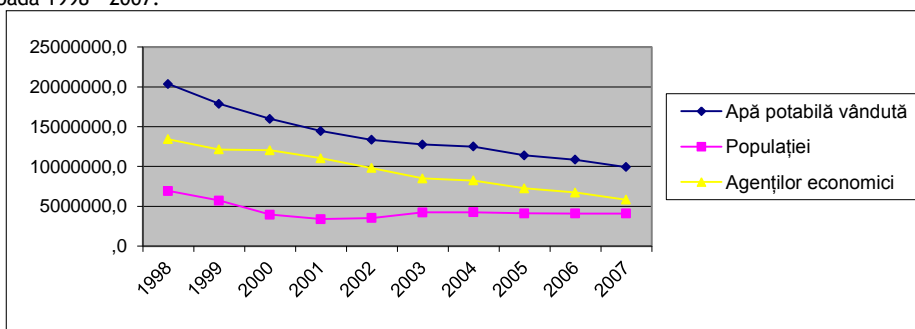
Potrivit „Raportului privind activitatea SC ACET SA Suceava pe anul 2006” și a datelor furnizate de ACET pentru anul 2007, evoluția volumului de apă vândută în municipiul Suceava, în perioada 1998 - 2007, este următoarea:

Anul	Apă potabilă vândută	-mc- Din care:	
		Agenți economici	Populație
1998	20.368.912	13.434.110	6.934.802
1999	17.881.289	12.142.792	5.738.497
2000	15.992.714	12.042.086	3.950.628
2001	14.444.909	11.037.676	3.407.233
2002	13.348.713	9.814.508	3.534.205
2003	12.757.812	8.505.547	4.252.265
2004	12.495.907	8.240.423	4.255.484
2005	11.393.651	7.265.163	4.128.488
2006	10.848.230	6.741.544	4.106.686
2007	9.927.918	5.829.323	4.098.595

Volumul de apă vândut în municipiul Suceava

Datorită extinderii contorizării consumului apei reci și restrângerii sau încetării activității unor agenți economici (precum Akrom Akal, Bermas S.A, Ambro S.A.) volumul de apă potabilă vândută prezintă o tendință descrescătoare de la an la an.

Reprezentativ în acest sens este următorul grafic al volumului de apă produs în municipiul Suceava, în perioada 1998 - 2007.

Evoluția volumului de apă vândută în municipiul Suceava, în perioada 1998-2007

Analizând evoluția producției de apă potabilă vândută agenților economici, în perioada 1998-2007, se observă o diminuare a cantității de apă de la 13.434.110 mc, în anul 1998, la 5.829.232 mc în anul 2007. Această diminuare este motivată de reducerea activității la mari agenți precum: Akrom Akal, Bermas S.A, Ambro S.A.

O scădere se constată și la consumul de apă în rândul populației care în anul 2007 (4.098.595 mc) a consumat cu 8.091 mc mai puțin față de 2006 (4.106.686 mc). Această diminuare se datorează contorizării scărilor și identificării și remedierii pierderilor de pe rețele de distribuție.

Pentru formarea unei imagini asupra situației contorizării consumului de apă rece prezentăm următorul tabel:

Planul de Acțiune pentru Energie Durabilă a Municipiului Suceava

Nr. Crt.	Tip utilizator	Număr total existent	Total puncte de consum	Puncte de consum contorizate	Puncte de consum necontorizate
1.	Agenți economici	951	1360	1323	37
2.	Blocuri de locuințe	851	1852	960	892
3.	Case	3826	3826	2508	1318
	Total	5628	7038	4791	2247

Situația contorizării consumului de apă rece în anul 2006

Sistemul de canalizare este mixt, menajer și pluvial și funcționează atât gravitațional, cât și cu ajutorul stațiilor de pompare în municipiul Suceava.

Lungimea rețelelor de canalizare, în municipiul Suceava, este de 369 km din care 350 km reprezintă canalizare unitară iar 19 km canalizare ape pluviale. Materialele utilizate la rețeaua de canalizare sunt în proporție de 96% beton, 1% PVC iar 3% oțel. Conductele au în procent de 8% o vechime de peste 80 de ani, 42% o vechime de între 55 - 30 ani iar 50% au o vechime mai mică de 30 de ani.

Stația de epurare are o capacitate totală proiectată de 1.870 l/s (debit maxim în vreme de seceta), momentan funcționează la circa 40% din capacitate. Aceasta dispune de o tehnologie învechită, ineficientă, care nu mai corespunde normelor UE privind calitatea apelor epurate deversate în emisari iar utilajele au durata de viață expirată³⁰. Epurarea apelor uzate este mecanică și biologică. Stația de epurare este supradimensionată având în vedere nevoile municipiului Suceava iar la echipamentul existent are o eficiență de tratare scăzută și utilizează o mare cantitate de energie.

Volumul de apă uzată canalizată și epurată în perioada 1998 - 2006 se prezintă astfel:

Anul	Apă uzată	Din care:	
		Agenți economici	Populație
1998	20.544.269	15.116.092	5.428.177
1999	18.122.589	13.638.159	4.484.430
2000	18.209.843	13.528.446	4.681.397
2001	18.524.176	13.877.833	4.646.343
2002	18.082.523	13.735.226	4.347.297
2003	18.730.768	14.616.025	4.144.743
2004	18.411.440	14.302.037	4.109.403
2005	12.870.365	8.803.747	4.066.618
2006	12.564.267	8.500.937	4.063.330

Prestarea serviciilor publice de alimentare cu apă și canalizare s-a realizat în condiții de continuitate - 24 ore/zi - în municipiul Suceava.

Nivelul de contorizarea consumului de apă din municipiul Suceava, la nivelul anului 2005

Analizând prin comparație consumurile de apă de la scările de bloc contorizate cu cele necontorizate s-a constatat următoarele aspecte :

- media consumului lunar/persoană/lună la scări contorizate este de 3,41 mc;
- media consumului lunar/persoană/lună la scări necontorizate este de 2,04 mc.

Făcând diferența rezultă un consum lunar de apă neînregistrat de 1,37 mc/persoană/lună. Menționăm faptul că în municipiul Suceava apa caldă se produce în sistem centralizat, media consumului lunar/persoană/lună la apă caldă la scările contorizate fiind de 1,6 mc.

Situația contorizării consumului de apă rece la nivelul anului 2005 din Municipiul Suceava se prezintă astfel:

³⁰ Conform Raportului privind activitatea SC ACET SA Suceava în anul 2006

Planul de Acțiune pentru Energie Durabilă a Municipiului Suceava

Tip utilizator	Număr total existent	Total puncte de consum	Puncte de consum contorizate	Puncte de consum necontorizate
Agenți economici	951	1360	1323	37
Blocuri de locuințe	851	1852	960	892
Case	3826	3826	2504	1318
Total	5628	7038	4791	2247

Tarifele aplicabile pentru anul 2005 pentru serviciile de apă și canalizare au fost următoarele:

	Tarife fără TVA	
	Apă	Canalizare
Populație	0,27 euro	0,104 euro
Industrie/Comercial/instituțional	0,27 euro	0,104 euro

Începând cu anul 2006, în municipiul Suceava se află în derulare programul ISPA, titlul proiectului fiind: „Reabilitarea și optimizarea sistemelor de alimentare cu apă, canalizare și modernizarea stației de epurare din municipiul Suceava”.

Programul ISPA include următoarele trei contracte de lucrări:

- Reabilitarea sistemelor de alimentare cu apă din municipiul Suceava - se vor face lucrări la conducte de apă pe un număr de 71 de străzi ale municipiului, din care 30 în zona centrală, 8 în cartierele George Enescu și Obcini, 29 în Burdujeni și 4 în Ițcani;
- Reabilitarea canalizării din municipiul Suceava - se vor executa lucrări la colectoarele de canalizare pe un număr de 54 de străzi ale municipiului, din care 21 în zona centrală, 25 în Burdujeni, 7 în Ițcani și una în cartierul George Enescu;
- Modernizarea stației de epurare din municipiul Suceava situată pe malul stâng al râului Suceava - se urmărește reconstrucția stației de epurare care să respecte Directivele Comunității Europene.

Prin implementarea acestui proiect se urmărește respectarea Directivelor Comunității Europene privitoare la mediu și extinderea asigurării serviciilor de alimentare cu apă și de canalizare în municipiul Suceava.

Calitatea apei distribuite a respectat caracterul de potabilitate conform Legii nr. 458/2002 completată și modificată prin Legea nr. 311/2004 privind calitatea apei potabile, atât din punct de vedere fizico-chimic, cât și din punct de vedere bacteriologic. Permanent, calitatea apei este monitorizată prin laboratoarele proprii și de către Autoritatea de Sănătate Publică Suceava, neînregistrându-se neconformități. În cazul apariției unor surse de poluare, societatea, conform legii, a întocmit un „Plan de prevenire și combatere a poluărilor accidentale” pentru a preveni modificarea calității apei livrate consumatorilor.

Există posibilități de extindere ale rețelei de canalizare, conform datelor furnizate de ACET, în cartierul Tineretului, Tătărași, Laniștei, Dumbrăvii, Ițcani și în zona Metro-DN 85.

Sector APA - date evaluate cu sursa de proveniență ale acestora.

SECTOR APA/Date evaluate	Suceava An de referință 2005	Sursa
Populația municipiului Suceava	106.732 locuitori	Anuarul statistic al județului Suceava 2006
Total consumatori, din care:	5.628	SC ACET SA
Agenți economici	951	SC ACET SA
Blocuri de locuințe	851	SC ACET SA
Case	3.826	SC ACET SA
Procent populație conectată	87,6	SC ACET SA
Lungimea rețelei de apă, km	193 km	SC ACET SA
Consumul de apă, mc	11.393.651	SC ACET SA
Consumul de apă pentru consum casnic, mc	4.128.488	SC ACET SA
Consumul de apă pentru consum industrial, mc	7.265.163	SC ACET SA

Planul de Acțiune pentru Energie Durabilă a Municipiului Suceava

Lungimea rețelei de canalizare, km	369 km	S SC ACET SA
<i>Canalizare unitară</i>	350 km	SC ACET SA
<i>Canalizare pluvială</i>	19 km	SC ACET SA
Populație conectată la sistemul de canalizare	81,8%	SC ACET SA
Apă potabilă vândută (mc), din care:	11.393.651	SC ACET SA
<i>Agenți economici</i>	8.803.747	SC ACET SA
<i>Populație</i>	4.066.618	SC ACET SA
Apă uzată canalizată și epurată (mc), din care:	12.870.365	SC ACET SA
<i>Agenți economici</i>	8.803.747	SC ACET SA
<i>Populație</i>	4.066.618	SC ACET SA

PROIECTE REALIZATE ÎN SECTORUL APĂ:

- "Retehnologizarea stației de epurare" (2001 - 2005);
- ISPA - Reabilitarea sistemului de alimentare cu apă și canalizare din Municipiul Suceava (2006-2010);
- Reabilitare rețele alimentare cu apă și canalizare în Municipiul Suceava (2011-2013);
- Reabilitare rețele de canalizare menajeră DN29 - cartier Tineretului și rețea electrică (2010 - 2011);

5.1.8 INDUSTRIE/MEDIUL DE AFACERI

Activitățile industriale exercită, în mai mare sau mai mică măsură, impacturi multiple asupra tuturor factorilor de mediu, afectând calitatea aerului, apelor, solului, generând deșeuri de diverse tipuri și ocupând suprafețe de teren pentru depozitarea deșeurilor, consumând resurse naturale și energie, ceea ce face necesară reglementarea și controlul acestora de așa manieră încât să se asigure respectarea legislației în domeniul protecției mediului și a principiilor dezvoltării durabile.

Dezvoltarea municipiului a cunoscut o creștere constantă în timp, ea fiind strâns legată de evoluția fenomenelor demografice.

Prin statutul căpătat în 1968, în urma reorganizării administrativ - teritoriale a țării, municipiul Suceava devine centru polarizator al zonei, dezvoltându-se în ritm accelerat, grație politicii de industrializare forțată (circa jumătate din producția industrială a județului este realizată în municipiul Suceava).

După anul 1989 municipiul Suceava cunoaște o decădere economică, urmare a restructurării economiei naționale, ceea ce a determinat ca marile societăți să își restrângă activitatea, majoritatea ajungând până la desființare.

Principalele ramuri industriale dezvoltate în județul Suceava în anul 2005³¹ au fost:

- industria celulozei și hârtiei, reprezentată prin SC AMBRO SA Suceava;
- industria energetică, reprezentată prin SC TERMICA SA Suceava;
- industria alimentară și a băuturilor (alcool, bere);
- industria construcțiilor de mașini (rulmenți, mașini-unelte);
- industrie ușoară (textile, încălțăminte).

Activități industriale cu impact semnificativ asupra mediului sunt în primul rând activitățile/instalațiile care intră sub incidența directivei IPPC, transpusă prin OUG 152/2005, privind prevenirea și controlul integrat al poluării. Aceste activități, care au fost inventariate de către APM Suceava, sunt:

- producerea energiei electrice în 4 instalații mari de ardere aparținând SC TERMICA SA Suceava
- fabricarea celulozei și hârtiei de către SC AMBRO SA Suceava;
- instalațiile de vopsire a firelor textile de către SC AKROM AK-AL TEXTILE ROMANIA SA Suceava.

Economia actuală a municipiului se întemeiază pe industrie, activități agricole, transporturi, turism, construcții, comerț și activități din domeniul serviciilor.

Sectorul industrial este foarte greu de influențat, în special societățile mici sau mijlocii care nu au încă dezvoltat un sistem intern înclinat spre protejarea mediului. Societățile mari productive au sisteme de management de mediu implementate și certificate în majoritatea cazurilor, care le direcționează spre o activitate sustenabilă din punct de vedere mediu.

³¹ Raport privind starea mediului în județul Suceava în anul 2005

5.2 Inventarul de bază al emisiilor CO₂

5.2.1 Importanța inventarului

Cea mai importantă condiție prealabilă stabilirii planului de acțiune privind energia durabilă este inventarul de bază al emisiilor.

BEI permite identificarea principalelor surse de CO₂ pe teritoriul municipal și astfel folosește la stabilirea acțiunilor adecvate.

BEI permite să măsurăm impactul acțiunilor din PAED: ne arată unde se afla autoritatea locală la început, iar monitorizările succesive vor evidenția progresul realizat pentru atingerea obiectivelor.

Inventarul emisiilor este foarte important pentru cunoașterea realității, analiza datelor disponibile, înțelegerea semnificației acestora și menținerea nivelului de motivare al factorilor de decizie, permițându-le acestora să vadă rodul eforturilor lor.

Totodată, prin coroborarea datelor și interpretarea rezultatelor, se pot stabili obiective realiste și măsuri concrete de îndeplinire a acestor obiective.

În conformitate cu principiile prevăzute în Convenția primarilor, fiecare semnatar este responsabil pentru emisiile care apar ca urmare a consumului de energie pe teritoriul său: principalele surse din fiecare sector au fost enumerate și ilustrate în alineatele precedente.

Datele de referință pentru un oraș reprezintă punctul de pornire pentru planificarea strategiilor de intervenție cu privire la energie și mediu și apoi de constatare a îmbunătățirilor rezultate.

Ca și cu orice provocare, începutul este un moment foarte important: un început bun înseamnă că vă puteți baza pe calibrarea perfectă a obiectivelor teritoriale și pe un comportament eficient, bine definit și riguros.

Reducerea emisiilor unui municipiu cu 20% reprezintă o provocare ambițioasă, iar singurul mod de a reuși este de a face față punctelor slabe și capacităților reale înainte de a porni cu încredere spre linia de sosire. Așa cum va fi la fel de valabil și pentru faza de monitorizare, în această fază este fundamental să fie încurajată o bună muncă în echipă și o maximă cooperare. Pentru a realiza acest lucru, după cum am enunțat mai sus, a fost creată o echipa de lucru interdepartamentală pentru sectorul energetic. Această echipă a analizat și a evaluat datele care au fost colectate înainte de a propune, dezbate și a ajunge la un acord cu privire la măsurile cele mai potrivite pentru teritoriul administrativ al orașului.

Activitatea de documentare de bază a constat în colectarea cifrelor privind consumul de energie pentru o perioadă minimă de trei ani și în obținerea accesului la toate instrumentele de planificare teritorială (Planul energetic existent, Planul de trafic, Planul Urbanistic Municipal, regulamente de construcție, ...) și contractele de furnizare.

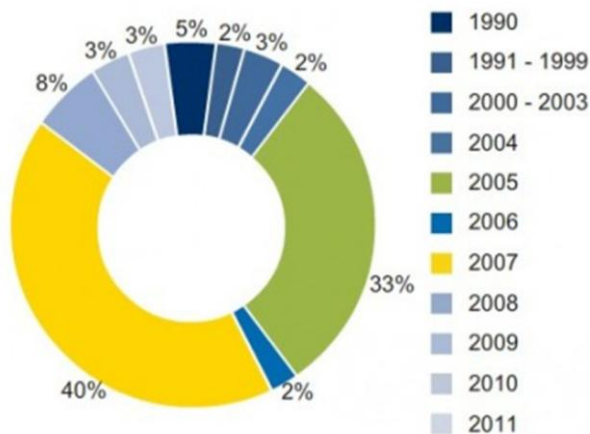
Colectarea acestei documentații a fost facilitată de crearea grupului de lucru interdepartamental (descriș mai sus), care s-a întrunit în mod regulat pentru a oferi un punct de acces comun la propriile informații interne ale organizației. Această abordare a accelerat procesul de colectare a datelor, a implicat diferite sectoare interesate de activitățile legate de PAED și a sporit comunicarea și cooperarea între diferitele direcții și departamente, oferind un element deosebit de important pentru un oraș de mărime medie ca Municipiul Suceava.

5.2.2 Stabilirea anului de referință

Anul nivelului de referință este anul la care ne raportăm pentru stabilirea obiectivului. Întrucât scopul PAED este să contribuie la angajamentul UE privind reducerea nivelului de emisii cu 20% până în 2020 raportat la 1990, anul de referință al Protocolului de la Kyoto, acesta ar trebui să fie luat ca reper și din necesitatea existenței unui moment de bază comun care să permită compararea reducerilor la nivel de UE.

Însă, în cazul în care autoritatea locală nu dispune de suficiente date pentru alcătuirea inventarului pentru anul 1990, aceasta trebuie să aleagă cel mai apropiat an de 1990 pentru care pot fi colectate cele mai cuprinzătoare și fiabile date.

Municipiul Suceava, a optat pentru alegerea ca moment de referință anul 2005, an pentru care sunt identificate cele mai cuprinzătoare și fiabile date.

Prezentarea statistică mai 2012 a anului ales ca an de referință în PAED-ul înaintat

IRE cuantifică următoarele emisii care apar ca urmare a consumului de energie în teritoriul autorităților locale:

1. Emisiile directe cauzate de arderea combustibilului în teritoriul administrat, în sectorul clădirilor, al echipamentelor/instalațiilor și transportului;
2. Emisiile (indirecte) legate de producția de energie electrică, energie termică care sunt consumate în teritoriu.
3. Alte emisii directe care apar în teritoriu, în funcție de alegerea sectoarelor IRE.

A. Inventarul de referință al emisiilor

Rezultatele sinteză ale inventarului de referință al emisiilor din municipiul Suceava sunt prezentate într-un format tabelar:

- a. Consumul final de energie;
 - b. Emisiile de CO₂;
 - c. Încălzirea urbană locală și emisiile corespunzătoare de CO₂.
- a. **Consumul final de energie** sintetizează datele esențiale privind consumul final de energie (cantitatea de electricitate, căldură, combustibili fosili și energie din surse regenerabile consumată de către utilizatorii finali), pe sectoarele consumatoare de energie / producătoare de CO₂.

Sectoarele sunt împărțite în două categorii principale:

- i) **Clădiri, echipamente/instalații și industrii**, categorie care include toate sediile industriale, clădirile, serviciile și instalațiile, împărțită la rândul său în cinci subcategorii:
 - „Clădiri rezidențiale“ care cuprinde consumul de energie din clădirile utilizate în principal drept clădiri rezidențiale, inclusiv cel din clădirile rezidențiale deținute de autoritatea locală sau de organizațiile afiliate acesteia;
 - „Iluminatul public municipal”, care cuprinde iluminatul public deținut sau exploatat de autoritatea locală, orice iluminat public nemunicipal trebuind să fie trecut la categoria „Clădiri, echipamente/instalații terțiare (nemunicipale)“.
 - “Clădiri și echipamente/instalații municipale”, termenul „echipamente/instalații” referindu-se la entitățile consumatoare de energie altele decât clădirile (unitățile de tratare a apei, centrele de reciclare și instalațiile de compostare);
 - “Clădiri, echipamente/instalații terțiare (nemunicipale)”, care cuprinde clădirile și instalațiile din sectorul terțiar (sectorul serviciilor) care nu sunt deținute sau gestionate de autoritatea locală (birourile întreprinderilor private, băncile, IMM-urile, activitățile comerciale și de comerț cu amănuntul, spitalele etc.);

- „Industria”, al cărui consum, în cazul Sucevei nu este cuprins în PAED, datorită închiderii mai multor unități industriale din 1990 până în prezent, al cărui consum, conform regulilor metodologice nu trebuie cuprins și influenței limitate pe care o poate avea asupra sa autoritatea locală.
- ii) **Transport**, care include transportul rutier, datele privind consumul de energie având la bază datele privind consumul real (parcul municipal și transportul public) sau estimările privind distanța parcursă pe rețeaua stradală a autorității locale (autovehiculele persoanelor fizice și juridice), categorie împărțită la rândul său în trei subcategorii:
 - „Parcul municipal”, cuprinzând vehiculele deținute și utilizate de autoritatea/administrația locală și organizațiile afiliate;
 - „Transportul public” (autobuze, microbuze);
 - „Transportul privat și comercial”, care include întreg transportul rutier și feroviar de pe teritoriul autorității locale care nu este specificat mai sus (traficul rutier și de marfă).

Totodată, consumul final de energie în MWh, este împărțit pe categorii de produse energetice consumate de utilizatorii finali și combustibili consumați (vectori energetici):

- „Electricitate” se referă la electricitatea totală consumată de utilizatorii finali, indiferent de sursa de producție locală sau externă;
- „Încălzire/răcire” se referă la încălzirea furnizată ca produs utilizatorilor finali din teritoriul de sistem urban de încălzire/răcire, încălzirea produsă de utilizatorii finali pentru uz propriu fiind inclusă în coloanele referitoare la vectorii energetici care produc căldură;
- „Combustibili fosili” se referă la toți combustibilii fosili consumați ca produs de utilizatorii finali, această categorie incluzând toți combustibilii fosili achiziționați de utilizatorii finali pentru încălzirea spațiilor, a apei menajere sau pentru gătit iar pentru sectorul transport, combustibilii consumați în transport;
- „Energii din surse regenerabile”, include consumul de biomasă (lemnul de foc), energiile termice solare și geotermale consumate ca produs de utilizatorii finali.

Emisiile de CO₂, sintetizează cantitatea de gaze cu efect de seră emisă în urma consumului de energie de pe teritoriul municipiului, calculată pentru fiecare sursă de energie prin înmulțirea consumului final de energie cu factorii de emisie corespunzători și inserată în tabel în funcție de categoriile de la tabelul privind consumul final de energie.

Producția locală de căldură și emisiile corespunzătoare de CO₂, sintetizează căldură comercializată/distribuită ca produs utilizatorilor finali prin intermediul sistemului de termoficare, împreună cu cantitatea de căldură generată, vectorii energetici, emisiile corespunzătoare de CO₂ și factorii de emisie.

5.2.3 Factorii de emisie și metodologia de calcul

Municipalitatea a ales abordarea standard, în conformitate cu principiile IPCC (Prevenirea și Controlul Integrat al Poluării) ce acoperă toate emisiile de CO₂ care apar ca urmare a consumului de energie pe teritoriul autorității locale, fie direct, ca urmare a arderii de combustibil în cadrul teritoriului autorității locale sau indirect, în urma arderii combustibililor asociat cu consumul de energie electrică sau termică în teritoriu.

Factorii standard de emisie se bazează pe conținutul de carbon al fiecărui combustibil, la fel ca în inventarele naționale de gaze cu efect de seră în cadrul UNFCCC (Convenția-cadru a Organizației Națiunilor Unite privind schimbările climatice) și Protocolului de la Kyoto. În această abordare, CO₂ este gazul cu efect de seră cel mai important, iar emisiile de CH₄ și N₂O nu trebuie să fie calculate.

CH₄ și N₂O vor fi incluse dacă măsurile de reducere a acestor gaze cu efect de seră (GES) sunt incluse în Planul de acțiune privind energia durabilă (PAED); includerea lor mai depinde de abordarea aleasă în funcție de factorul de emisie (evaluare standard sau a a ciclului de viață (LCA).

În timp ce sectorul agricol ar putea fi o sursă a acelor GES, dar într-un oraș ca Suceava nu este atât de relevant în comparație cu alte sectoare, emisiile de CO₂ de la utilizarea durabilă a biomasei / biocombustibililor, precum și emisiile de energie electrică ecologică certificată, sunt considerate a fi zero: această abordare încurajează trecerea la energie electrică și căldură ecologică în loc de energia furnizată de centralele de combustibili fosili, care sunt găzduite în teritoriul municipiului. Prezența unei centrale mari pe cărbune a afectat consumul local și strategia energetică: disponibilul de energie, chiar dacă este produsă în

Planul de Acțiune pentru Energie Durabilă a Municipiului Suceava

mod durabil redus, a încetinit diseminarea de eficiență și RES (surse de energie regenerabile), care sunt acum prioritățile politicii energetice municipale.

În plus abordarea standard IPCC este singura compatibilă cu monitorizarea progresului către ținta UE 20-20-20.

Factorii de emisie standard cu respectarea principiilor IPCC se bazează pe conținutul de carbon al combustibililor. Pentru simplitate, factorii de emisie utilizați (și raportați în liniile directe), presupun că tot carbonul din combustibil dă naștere la CO₂. Cu toate acestea, în realitate, o cotă redusă de carbon (de obicei <1%) din combustibil formează, de asemenea, alți compuși, cum ar fi monoxidul de carbon (CO) și majoritatea acestui carbon se oxidează în CO₂ mai târziu în atmosferă.

Tip	Factor standard de emisie t CO ₂ /MWh
Benzină	0.249
Motorină	0.267
Combustibil lichid (păcură)	0.279
Antracit	0.354
Alți cărbuni bituminoși	0.341
Cărbune subituminos	0.346
Lignit	0.364
Gaz natural	0.202
Reziduri municipale (non-biomasă)	0.330
Lemn ^(a)	0-0.403
Ulei vegetal	0(□)
Biodiesel	0(□)
Bioetanol	0(□)
Energie solară	0
Energie geotermală	0

Factorii Standard De Emisie CO₂ (DIN IPCC, 2006) pentru cele mai întâlnite tipuri de combustibil

Energia electrică este consumată în teritoriul fiecărei autorități locale, dar unitățile principale care o produc sunt concentrate doar pe teritoriul câtorva dintre ele. Aceste unități de producție majore sunt, de cele mai multe ori, mari emițătoare de CO₂ (în cazul centralelor termice care folosesc combustibili fosili, cum ar fi cea de la Suceava), dar producția lor de energie electrică nu este menită să acopere doar necesitățile de energie electrică ale municipiului în care acestea sunt construite, ci necesitățile dintr-o zonă mai mare.

Municipalitățile care găzduiesc aceste centrale electrice, de obicei, nu au nici un control asupra emisiilor unor astfel de centrale, dar municipalitatea din Suceava va implica centrala în PAED, deoarece acesta oferă, de asemenea, căldură și are un potențial de înaltă eficiență. Convenția primarilor este pe latura de cerere (consum), și folosind factorul de emisie local, mai mare decât cel național, oamenii vor fi mult mai motivați pentru a reduce consumul lor local.

Romania	0.701
---------	-------

Factorul IPCC de emisie național în 2006

Factorul de emisie local, mai ridicat decât cel național, a fost calculat pentru a identifica emisiile rezultate în urma consumului de căldură ale celor care sunt conectați la sistemul centralizat de încălzire racordat la centrala de cogenerare.

Toate centralele care urmează să fie incluse în IRE / MIE, conform cu regula de mai sus, ar trebui să fie enumerate în tabelul C din modelul PAED, cu cantitatea corespunzătoare de electricitate generată la nivel local, intrările de energie, precum și emisiile corespunzătoare de CO₂.

Atâta vreme cât căldura este comercializată / distribuită ca marfă către consumatorii finali din teritoriul municipiului, este necesar să se stabilească factorul de emisie corespunzător.

În primul rând, autoritatea locală trebuie să prezinte în detaliu datele referitoare la centrala care furnizează căldură / energie electrică ca produs comercial către consumatorii finali din teritoriu. Centrala ar trebui să fie trecută în tabelul D din modelul PAED, cu cantitatea corespunzătoare de căldură generată la nivel local, intrările de energie, precum și emisiile corespunzătoare de CO₂.

Pe baza informațiilor prezentate în secțiunile de mai sus, factorul de emisie local pentru energia electrică (EFE) a fost calculat folosind ecuația de mai jos:

$$\text{EFE} = (\text{CO}_2\text{LPE} + \text{CO}_2\text{GEP}) / (\text{LPE} + \text{GEP})$$

unde

EFE = factorul de emisie local pentru electricitate [t/MWh_e]

LPE = producția locală de electricitate [MWh_e]

GEP = electricitate ecologică achiziționată de autoritatea locală [MWh_e]

Aceste principii și norme permit recompensarea creșterii producției locale de energie regenerabilă, sau a îmbunătățirii eficienței cu privire la producția de energie locală, menținând în continuare accentul pe energia finală (partea cererii).

Consumul de combustibil și emisiile au fost alocate între producerea de căldură și energie electrică prin utilizarea următoarei ecuații:

$$\text{CO}_2_{\text{CHPH}} = \frac{\frac{P_{\text{CHPH}}}{\eta_h}}{\frac{P_{\text{CHPH}}}{\eta_h} + \frac{P_{\text{CHPE}}}{\eta_e}} * \text{CO}_2_{\text{CHPT}}$$

$$\text{CO}_2_{\text{CHPE}} = \text{CO}_2_{\text{CHPT}} - \text{CO}_2_{\text{CHPH}}$$

Unde:

CO₂_{CHPH} reprezintă emisiile de CO₂ în urma producerii căldurii (tCO₂)

CO₂_{CHPE} reprezintă emisiile de CO₂ în urma producerii electricității (tCO₂)

CO₂_{CHPT} reprezintă suma emisiilor de CO₂ de la centrala de cogenerare calculată pe baza consumului de combustibili și factorilor de emisie în relație cu combustibilii (tCO₂)

P_{CHPH} reprezintă cantitatea de căldură produsă [MWh căldură]

P_{CHPE} reprezintă electricitatea produsă [MWh electricitate]

η_h reprezintă gradul de eficiență standard în cazul producerii căldurii separat; valoarea recomandată a se folosi este 90%

η_e reprezintă gradul de eficiență standard în cazul producerii electricității separat; valoarea recomandată a se folosi este 40%

Rezultatul calculului este o valoare ridicată pentru ambii factori de emisie luați în considerare la nivel local, din cauza utilizării pe scară largă a cărbunelui:

EFE= 0,983 [t/MWh]

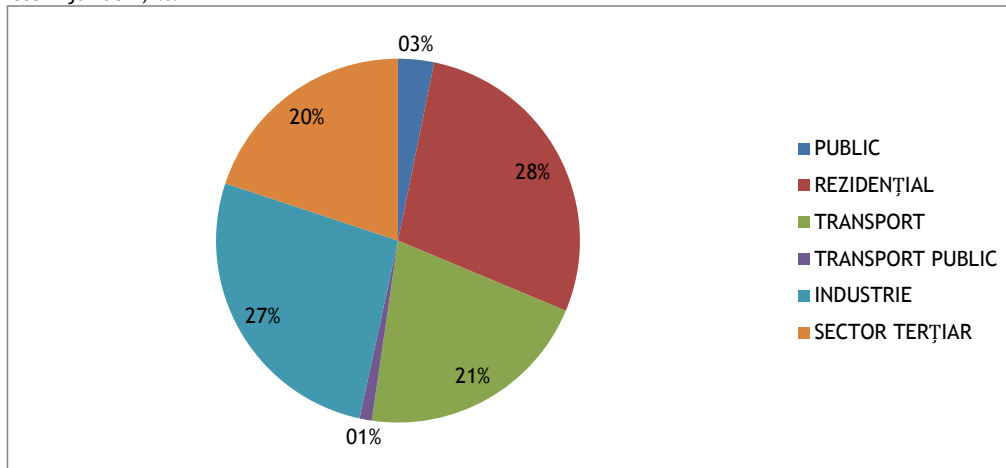
CO₂_{CHPH} = 0,437 [t/MWh]

Consumul de energie și emisiile de CO₂ legate de energia termică produsă la nivel local de către consumatorii finali pentru consumul propriu sunt deja cuprinse în tabelele A și B (coloanele pentru combustibili fosili și consumul de energie din surse regenerabile), iar cantitatea totală de energie termică produsă, inclusă în tabelul D, este egală cu cantitatea de căldură consumată și raportată în tabelul A fără pierderile de pe conducte, care, în acest caz, sunt semnificative.

5.2.4 Rezultatele de referință și ținta reducerii emisiilor de CO₂ a municipiului Suceava

Rezultatul calculelor pentru 2005 este rezumat în imaginea și tabelele de mai jos: scenariul de emisie prezintă un echilibru între principalele sectoare, cu o ușoară predominanță a sectorului rezidențial, cu 28,1 % mai mult decât sectoarele: industrial, mobilitate și terțiar.

Consumul sectorului public reprezintă 3,2% din total, în timp ce transportul public (în special troleibuze) a fost în jur de 1,1%.

Datele de referință pentru Suceava: emisii sectoriale exprimate în % cu privire la 2005

Sector	t/y	%
PUBLIC	17.024,86	3,2%
REZIDENȚIAL	150.081,51	28,1%
TRANSPORT	112.035,05	21,0%
TRANSPORT PUBLIC	6.064,48	1,1%
INDUSTRIE	142.827,10	26,7%
SECTOR TERȚIAR	106.301,08	19,9%
EMISII TOTALE	534.334,07	100,0%

Datele de referință pentru Suceava: valorile emisiilor sectoriale și % cu privire la 2005

În ceea ce privește sursele de energie folosite pe teritoriul municipiului, principalul combustibil a fost gazul natural, cu o acoperire de 44%, incluzând în special consumul pentru încălzire; motorină și benzină au fost folosite pentru transport ca și pentru electricitate în cadrul transportului public.

Căldura distribuită de către rețeaua de termoficare și produsă de centrala electrică de termoficare cu funcționare pe cărbune și hidrocarburi a fost în jur de 15% din totalul cererii de energie.

Sursa de energie	MWh	%
Electricitate	192.542,77	10,4%
Încălzire - Răcire	281.246,51	15,2%
Gaze naturale	810.924,23	44%
Motorină	203.330,72	11,0%
Gaz	234.239,44	12,7%
Biomasă	122.002,91	3,3%
CONSUMURI TOTALE	1.844.289,59	100,0%

Date de referință pentru Suceava: valorile consumului surselor de energie cu privire la 2005

Așa cum a fost declarat, sectorul industrial nu este inclus în SEAP din cauza unei crize generale care a cauzat delocalizarea multor fabrici din 2005.

În 2005 emisiile totale au fost de 534.334 tCO₂, din care 142.827 tCO₂ din industrie, astfel că emisia per capita a fost de 5.00 tCO₂ în timp ce, fără sectorul industrial, a fost 3.66 tCO₂.

Datorită măsurilor de economisire avute în vedere în acest plan de acțiune, municipiul intenționează să atingă o țintă ambițioasă în 2020, **reducând emisiile de CO₂ cu aproximativ 50%.**

Setul de acțiuni previzionat se bazează în principal pe exploatarea surselor de energie regenerabile cu instalarea unei centrale de cogenerare care va folosi biomasă drept combustibil, pentru a alimenta rețeaua de termoficare și a mai multor PV.

Aceste măsuri sunt puse alături de multe altele pentru a implica fiecare sector cu impact al municipiului: în special, mobilitatea urmează să fie revoluționată, sporind folosirea de vehicule electrice, transportul public și centurile care sunt capabile să devieze traficul greu spre și din Ucraina pentru a nu mai trece prin centrul orașului.

Numeroase sunt și măsurile cu privire la informarea și pregătirea populației în implementarea de politici sustenabile.

Evitând sectorul industrial, o acțiune foarte importantă ar trebui luată în ceea ce privește consumul comercial: municipalitatea a decis să înceapă de la bazarul municipiului pentru a avea un rezultat exemplar care are putea fi ușor diseminat către toți utilizatorii și extins la alte piețe și mall-uri din oraș.

Fiind conștientă de rolul diriguitor pe care îl are, municipalitatea trebuie să acționeze prima asupra consumului propriu: iluminatul public care are un consum ridicat de energie ca și un potențial ridicat de economisire, va reprezenta acțiunea pilot care va atinge ușor rezultate bune, ce vor fi promovate și extinse.

Sector	MWh economisit	MWh RES	T CO ₂	% din sectorului	% din total
Apă & Canalizare	752,5	0	527,5	25%	0,13%
Iluminat public	1592,6	1	1117,1	40%	0,29%
Mobilitate	82718,4	55	21625,2	19%	5,45%
Centrala pe biomasă și încălzire centralizată	0	345059,5	132204,1	85%	33,77%
Clădiri	17831,6	250	7348,9	4%	1,88%
Comerț	84137,1	21468,4%	34723,2%	33%	8,87%
Informare					
TOTAL	187032,1	366833,9	197246,0		50,38%

5.3 Analiza SWOT

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE	OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
TRANSPORT			
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Situația pe drumurile europene E85, E676 și E58 asigură legătura Sud-Nord și Est-Vest cu restul țării pe cale rutieră. ▪ Prin existența celor 3 gări feroviare (Burdujeni, Ițcani și Suceava Vest) se asigură legătura Sud-Nord și Est-Vest cu restul țării pe cale feroviară. ▪ Existența aeroportului „Ștefan cel Mare” la distanță relativ mică de oraș. ▪ Rețeaua municipală de străzi asigură accesul în toate zonele locuite, industriale și comerciale. ▪ Existența unui studiu de trafic, care să ofere soluții pentru fluidizarea și decongestionarea circulației din municipiul Suceava. ▪ Existența unui proiect în derulare de realizare a șoselei de centură pe direcția Suceava-Siret. ▪ Existența unui proiect de realizare a șoselei de centură pe direcția Suceava-Botoșani. ▪ Existența unor proiecte de reabilitare a căilor de circulație rutieră și pietonală. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Nivelul scăzut al infrastructurii rutiere modernizate în zonă. ▪ Șosele înguste. ▪ Trafic intens și aglomerat. ▪ Nu există suficiente locuri de parcare amenajate. ▪ Lipsă a pistelor pentru bicicliști. ▪ Necesitatea creării unei noi căi de legătură între cele 3 nuclee, pentru decongestionarea și fluidizarea circulației rutiere. ▪ Locuri de parcare insuficiente; ▪ Lipsa traseelor auto ocolitoare, eficiente; 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Situația pe drumurile europene E85, E676 și E58, existența legăturilor pe cale ferată prin cele trei gări și existența aeroportului „Ștefan cel Mare” Suceava. ▪ Existența unui Program județean de transport persoane pentru perioada anilor 2008-2013. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Insuficienta colaborare între administrațiile publice locale și județene pentru promovarea unor proiecte mari de interes județean sau național.
ENERGETIC			
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Orașul este dotat cu toate tipurile de utilități publice (alimentare cu apă, energie electrică, termică și gaze) ▪ Există un proiect ISPA finalizat în 2011 prin care s-au reabilitat și modernizat sistemele de alimentare cu apă și canalizare și s-a modernizat stația de epurare a apelor uzate. ▪ Se contorizează sistemul de alimentare cu apă, ceea ce duce la diminuarea pierderilor. ▪ Infrastructura de telecomunicații este bine dezvoltată și are un grad ridicat de acoperire. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Multe locuințe din cartierele Ițcani și Burdujeni sat nu sunt racordate la sistemul de alimentare cu apă și canalizare, nu beneficiază de racordare la sistemul central de alimentare cu energie termică și gaze naturale. ▪ Sistemul de iluminat public este vechi, nu este eficient și nu acoperă în măsură 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Programe de finanțare pentru aplicații în sisteme de energii alternative; ▪ Existența unor programe de finanțare pentru elaborarea strategiilor locale/regionale privind energiile regenerabile; ▪ Reglementări legislative existente care vin în sprijinul producătorilor de 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Instabilitate legislativă și monetară. ▪ Orientarea preferințelor populației spre sistemele descentralizate de încălzire; ▪ Reducerea consumului abonaților casnici; ▪ Competiția regională pentru atragere de fonduri europene și de investiții private;

- Implementarea proiectul „Utilității și mediu la standarde europene” prin care s-au făcut lucrări de reabilitare a sistemelor de termoficare din municipiu.
- Asigurarea calității apei potabile pentru Oraș și cartierul Burdujeni din sursa Berchișești.
- Sistemul de iluminat public a trecut în proprietatea Consiliului Local Suceava ceea ce constituie o ocazie de schimbare;
- Preocuparea municipalității și interesul acordat problematicii referitoare la eficiența energetică;
- Retehnologizarea parțială a CET Suceava prin conversia de pe lignit pe ulei;
- corespondență toate zonele.
- Prețuri mari la energie termică.
- Rețea de canalizare colmatată, nefuncțională și subdimensionată.
- Rețea de hidranți insuficient dezvoltată pentru a acoperi toată suprafața administrată de municipalitate.
- Insuficienta dezvoltare a rețelei de canalizare pluvială
- Lipsa unei strategii de dezvoltare a serviciului de iluminat public;
- Neutilizarea resurselor de energie alternativă;
- Nivel scăzut de informare și / sau lipsa investițiilor în sisteme de încălzire bazate pe economie energetică pentru blocuri sau case individuale;
- Reabilitarea deficitară a clădirilor din punct de vedere energetic;
- Lipsa studiilor pentru definirea oportunităților de valorificare a energiilor alternative;
- Fonduri bugetare insuficiente pentru studii de fezabilitate în domeniul energetic;
- Fonduri bugetare insuficiente pentru investiții în scopul scăderii consumurilor energetice și al implementării de soluții din domeniul energiilor regenerabile
- energie din surse regenerabile și a biocombustibililor;
- Legislație națională și europeană de încurajare a producerii de energie regenerabilă, de introducere de soluții tehnologice moderne în domeniul producerii și consumului de energie;
- Fonduri naționale și europene prevăzute pentru următorii ani atât în domeniul implementării de proiecte din domeniul energetic cât și al cercetării în acest domeniu.

REZIDENȚIAL

- Orașul are o structură trinucleară: Oraș
- Lipsa unei viziuni urbanistice și
- Executarea lucrărilor de
- O dezvoltare nearmonioasă

- (cartierele: Centru, Zamca, George Enescu și Obcini), Burdujeni și Ițcani.
- Existența unor terenuri în fosta zonă industrială ce pot fi valorificate.
 - În teritoriul administrat de municipalitate și în ariile limitrofe există oportunități pentru a se crea noi zone de dezvoltare urbană, în cooperare cu localitățile: Moara, Șcheia, Salcea, Mitocul Dragomirnei, Adâncata, Ipotești.
 - Existența unui Plan Urbanistic zonal - Zona centrală realizat în anul 2007
 - Existența unei politici și a unui program pentru mansardarea și izolarea termică a blocurilor de locuit.
 - Existența unor firme private care oferă construcții de case la cheie și la roșu.
 - Existența unor proiecte de construire de locuințe din fonduri municipale.
- peisagistice de ansamblu în dezvoltarea localității.
- Spații industriale dezafectate și aflate în stare avansată de degradare.
 - Lipsa specialiștilor în dezvoltare urbană.
 - Absența delimitării urbanistice a zonelor rezidențiale de cele industriale și comerciale.
 - Supraaglomerare urbană, în special în zonele rezidențiale.
 - Plan Urbanistic General vechi, datând din 1996 - în curs de actualizare.
 - Oferta de locuințe la nivelul municipiului este insuficientă raportat la cerere existentă.
 - Nivelul scăzut al eficienței energetice și de izolare fonică a clădirilor.
 - Aspect estetic necorespunzător al blocurilor de locuințe vechi.
 - Locuințe sociale insuficiente în raport cu necesitățile existente.
- reabilitare termică și fonică prin Programul Național, conform O.U.G. nr. 187 din 2005 privind instituirea măsurilor speciale pentru reabilitarea termică a unor clădiri de locuit multietajate.
- Dezvoltarea de locuințe unifamiliale în zonele rezidențiale - dezvoltarea pe orizontală a orașului.
- a Sucevei pune în pericol pierderea identității de oraș bucovinean determinată de monumentele istorice și specificul arhitectural.
- Mediu legislativ instabil.
 - Lipsa unei viziuni urbanistice poate determina utilizarea terenurilor - potențiale zone rezidențiale - în alt scop decât cel de creare de fond locuibil.

INSTITUȚIONAL

- Sistem educațional bine reprezentat
 - Existența Universității „Ștefan cel Mare” Suceava.
 - Existența spitalului Județean de Urgențe care asigură asistență medicală atât pentru locuitorii municipiului cât și pentru întreg județul.
 - Sistem sanitar privat în dezvoltare.
 - Existența monumentelor și obiectivelor istorice de importanță națională.
- Dotări și spații insuficiente pentru asigurarea de servicii medicale adecvate în sistemul de sănătate publică și privată.
 - Lipsă teatru, cinematografe și filarmonică.
- Accesarea de fonduri europene;
- Instabilitate legislativă;
 - Scăderea numărului de elevi;
 - Migrarea cadrelor medicale către regiunile mai dezvoltate;

DEȘEURI

- Există un program pentru selectarea la sursă a deșeurilor.
- Modernizarea și extinderea punctelor de colectare selectivă a deșeurilor.
- Existența unui sistem de colectare și valorificare a ambalajelor de tip PET.
- Lipsa unui depozit zonal pentru municipiul Suceava.
- Gestiunea insuficientă a deșeurilor de ambalaje.
- Deficiențe în colectarea selectivă a deșeurilor.
- Groapa de gunoi neconformă cu normele UE.
- Implicarea redusă a cetățenilor în problemele colectării selective a deșeurilor.
- Scăderea interesului pentru valorificarea deșeurilor reciclabile.
- Existența Planului Regional de Gestionare a Deșeurilor - Regiune 1 Nord-Est aduce schimbări importante în modul de gestionare a deșeurilor.
- Existența Planului Județean de Gestionare a Deșeurilor pentru județul Suceava aduce schimbări importante în modul de gestionare a deșeurilor.
- Consiliul Județean Suceava are în implementare managementul integrat al deșeurilor în județul Suceava.
- Existența Planului Local de Acțiune pentru Mediu a județului Suceava ce conține direcții de acțiune pentru protecția mediului.
- Existența Planului Urban de Management al Mediului pentru Municipiul Suceava care conține măsuri ce trebuie luate referitor la gestionarea problemelor legate de protecția mediului de la nivelul municipiului.
- Incoerență legislativă.
- Dezinteres din partea populației și a agenților economici față de colectarea selectivă a deșeurilor la sursă și față de problemele de mediu în general

PARCURI ȘI SPAȚII VERZI

- Municipiul Suceava ocupă locul al doilea, în cadrul județului, din punct de vedere a suprafețelor ocupate de spații verzi (22,31 mp/locuitor).
- Existența unui plan de reabilitare a spațiilor de joacă și a parcurilor;
- Existența unui parc dendrologic.
- Programe anuale de refacere a fondului de
- Inexistența unor reglementări locale privind obligativitatea refacerii spațiului verde distrus prin diferite lucrări de infrastructură.
- Lipsa unor perdele de vegetație de a lungul căilor rutiere care traversează municipiul Suceava.
- Posibilitatea extinderii și amenajării unor parcuri și/sau zone verzi deja existente
- Nerespectarea legislației de mediu.

arbori, arbuști și flori.

- Zone verzi urbane, deși bine reprezentate, sunt parțial amenajate și dotate cu mobilier urban.
- Nu există suficiente locuri de joacă pentru copii și cele existente sunt amenajate cu mobilier vechi, din piese metalice.
- Zonele rezidențiale sunt slab dotate cu spații verzi și locuri de joacă, iar cele existente nu sunt întreținute în mod corespunzător.
- Lipsa specialiștilor în peisagistică și amenajarea teritoriului.
- Lipsa locurilor de parcare face ca o parte a spațiilor verzi să fie ocupate de mașini.

APĂ

- Operator regional cu experiență de peste 100 ani în gestionarea serviciilor publice de alimentare cu apă și de canalizare
 - Număr mare de consumatori deserviți - 5.628 consumatori la nivelul anului 2006;
 - Contorizarea consumului de apă - 68% din punctele de consum existente la nivelul anului 2005 erau contorizate;
 - Procent mare de populație conectată la sistemul de alimentare cu apă, la nivelul anului 2005 - 87,6%;
 - Procent mare de populație conectată la sistemul de canalizare, la nivelul anului 2005 - 81,8%;
 -
- Rețele de apă învechite cu durată de viață aproape expirate - peste 98% din conducte au durată de viață normată expirată existând și conducte cu o vechime de 95 ani;
 - Conductele de canalizare au în procent de 8% o vechime de peste 80 de ani, 42% o vechime de între 55 - 30 ani iar 50% au o vechime mai mică de 30 de ani;
 - Stația de epurare funcționează cu 40% din capacitate;
 - Pierderi în sistemul de distribuție
- Creșterea numărului de utilizatori prin racordarea noilor ansambluri rezidențiale
 - Creșterea numărului de utilizatori prin extinderea rețelei de apă și canalizare la ansamblurile de locuințe existente
- Rețeaua învechită poate duce la: creșterea numărului de avarii, numărului de întreruperi, creșterea pierderilor de pe rețea, creșterea costurilor de întreținere și utilizare, creșterea tarifelor
 - Lipsa unor noi investiții poate duce la pierderea de potențiali noi clienți cât și a celor existenți
 - Colmatarea rețelei de canalizare din cauza supradimensionării capacității rețelei
 - Apă necorespunzătoare din cauza supradimensionării

INDUSTRIE ȘI MEDIUL DE AFACERI

- Existența expertizei în domeniul activității industriale a determinat apariția IMM-urilor cu activități specifice acestui domeniu.
- Flexibilitatea IMM-urilor din acest domeniu de a se adapta rapid la noile condiții și oportunități.
- Forță de muncă calificată.
- Dezvoltarea intensă a sectorului comercial și a sectorului de construcții.
- Aceste două domenii sunt reprezentate în totalitate de IMM-uri ceea ce determină o capacitate mare de adaptare la noi condiții și oportunități.
- Prezența investițiilor mari în domeniul comerțului datorită potențialului existent.
- Cultura antreprenorială în dezvoltare.
- Dispariția zonelor industriale și a întreprinderilor mari.
- Slaba cooperare între universități, unități de Cercetare-Dezvoltare cu IMM-urile încetinește transferul de tehnologii și inovații în practica economică.
- Scăderea interesului pentru domeniul industrial din partea tinerei generații.
- Forță de muncă calificată insuficientă.
- Gradul redus de asociativitate și cooperare a IMM-urilor.
- Lipsa unui centru de informare pentru agenții economici.
- Atragerea investitorilor străini interesați.
- Îmbunătățirea cooperării dintre sectorul de cercetare-dezvoltare cu mediul economic prin transfer
- Posibilitatea dezvoltării schimburilor comerciale datorită amplasării municipiului la granița de Est a Uniunii Europene.
- Dezvoltarea într-un ritm accelerat a comerțului electronic și a pieței e-business.
- Mediul fiscal și legislativ instabil.
- Migrarea forței de muncă calificate.
- Instabilitate monetară.

6. Prezentarea Planului de Acțiune pentru Energie Durabilă al municipiului și a implicațiilor sale în sectorul energetic

6.1 Scop, viziune, obiective

PAED este un document politic strategic aprobat de consiliul local municipal, prin care se asumă sprijinul politic pentru asigurarea succesului procesului de îmbunătățire a eficienței energetice în teritoriul de competență a autorității locale, în vederea depășirii țintelor propuse de Uniunea Europeană pentru reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră cu mai mult de 20% față de emisiile generate în teritoriul administrativ în anul de referință 1990.

Scopul PAED este asigurarea implementării pe termen scurt și mediu a politicilor locale formulate prin aprobarea strategiei de dezvoltare socio-economică a municipiului „Strategia de Dezvoltare Locală”, cu detalierea obiectivelor și direcțiilor de acțiune generale ale acesteia pe obiective și direcții de acțiune specifice, în sectorul energiei și protecției mediului.

PAED reprezintă un set de măsuri de eficientizare a utilizării resurselor la nivel local, de introducere a surselor de energie regenerabilă, de dezvoltare de programe locale și acțiuni, destinate reducerii consumurilor de energie în sfera serviciilor comunitare de utilități publice.

De asemenea, prezentul plan are ca scop informarea și motivarea cetățenilor, a companiilor și a altor părți interesate, la nivel local cu privire la acțiunile din cadrul PAED dar și cu privire la modul de utilizare a energiei în mod eficient.

Viziunea Strategiei Locale de Dezvoltare Durabilă a Municipiului Suceava 2009 - 2015 este *Construirea și afirmarea identității europene a municipiului Suceava prin dezvoltare și consolidare ca centru economic puternic, stabil și diversificat, capabil să asigure prosperitate și creștere a calității vieții, precum și prin valorificarea potențialului turistic - motor al dezvoltării locale și pol al integrării europene*. Strategia locală, aprobată prin HCL nr. 141 din 29 iunie 2009, stabilește pe fiecare domeniu de intervenție sectorială obiectivele operaționale și măsurile identificate pentru a le îndeplini.

Obiectivele operaționale, domeniile de intervenție sectorială și rezultatele așteptate ale PAED decurg din cele stabilite prin Strategia Locală de Dezvoltare Durabilă, completate cu detalierea în activități concrete, specifice domeniului energetic, în instituții responsabile, în termene de realizare și resurse alocate.

Obiectivul general al PAED este de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră cu cel puțin 20% până în anul 2020 pe raza Municipiului Suceava în vederea îmbunătățirii performanțelor energetice existente sau dezvoltării de construcții, instalații, echipamente și tehnologii cu eficiență energetică performantă, incluzând sursele regenerabile de energie viabile.

PAED reprezintă metodologia prin care Municipiul Suceava își va îndeplini obiectivele până în 2020, folosind rezultatele Inventarului de Referință a Emisiilor (BEI - Baseline Emission Inventory) în vederea identificării celor mai bune zone de acțiune și oportunităților existente pentru a se atinge obiectivul local de reducere a emisiilor de CO₂. PAED definește măsurile concrete de reducere, împreună cu planificarea în timp, responsabilitățile desemnate și bugetele propuse.

Municipiul Suceava împărtășește principiile Strategiei Europa 2020 de utilizare eficientă a resurselor regenerabile și de creștere a calității vieții cetățenilor municipiului. Calitatea vieții cetățenilor este strâns legată de calitatea infrastructurii socio-economice a localității, iar ridicarea confortului acestora presupune îmbunătățirea eficienței energetice și utilizarea inteligentă a energiei.

Obiectivele specifice ale PAED sunt următoarele:

1. Creșterea performanțelor energetice a clădirilor publice în vederea îmbunătățirii confortului termic, reducerii emisiilor de gaze cu efect de seră;
2. Creșterea eficienței energetice a sistemului de termoficare public în vederea conformării cu standardele de mediu privind emisiile în atmosferă;
3. Dezvoltarea energetică durabilă a municipiului Suceava în vederea creșterii eficienței energetice, utilizării eficiente a resurselor, creșterii ponderii resurselor regenerabile și protejării mediului exterior.

4. Creșterea gradului de eficiență energetică a sistemului public de iluminat în vederea reducerii emisiilor poluante de CO₂, creșterii siguranței în trafic, reducerii costurilor și creșterii duratei de funcționare a sistemului;
5. Îmbunătățirea transportului public din municipiul Suceava în vederea asigurării unui transport urban mai sigur și eficient;
6. Dezvoltarea urbană durabilă a municipiului Suceava în vederea creșterii calității vieții la nivel local.

7. Direcții strategice în domeniul energiei pe termen mediu (2020)

În vederea realizării dezideratelor de reducere a emisiilor de CO₂ pentru municipiul Suceava, se propun 6 Direcții Strategice de Dezvoltare (aferele obiectivelor specifice):

1. DS.1 Reabilitarea termică a clădirilor publice;
2. DS.2 Termoficare;
3. DS.3 Furnizarea de energie (inclusiv regenerabilă);
4. DS.4 Iluminat public;
5. DS.5 Transport public;
6. DS.6 Planificare urbană.

7.1 DS.1 Reabilitarea termică a clădirilor publice

Reabilitarea termică înseamnă creșterea performanței energetice a clădirilor la nivelul cerințelor actuale, normate prin aplicarea de materiale termoizolante pe pereții exteriori, planșeul peste subsol și pe terase, precum și prin modernizarea instalațiilor de încălzire și prepararea apei calde de consum, înlocuirea ferestrelor și ușilor cu altele mai performante energetic, eficientizarea iluminatului interior.

Măsurile de reabilitare termică urmăresc îmbunătățirea confortului termic și totodată reducerea consumurilor energetice ale clădirilor.

Raportându-se la documentele strategice naționale și locale, direcția de dezvoltare „Reabilitarea termică a clădirilor publice” răspunde următoarelor documente:

- Strategia energetică a României pentru perioada 2007 - 2020 (H.G. 1069/2007³²)
- Planul Național de Acțiune în domeniul Eficienței Energetice;
- Strategiei Locale de Dezvoltare Durabilă a Municipiului Suceava 2009 - 2015.

Obiectivul general al Strategiei energetice a României pentru perioada 2007 - 2020 îl constituie satisfacerea necesarului de energie atât în prezent, cât și pe termen mediu și lung, la un preț cât mai scăzut, adecvat unei economii moderne de piață și unui standard de viață civilizat, în condiții de calitate, siguranță în alimentare, cu respectarea principiilor dezvoltării durabile.

Pentru aceasta sunt identificate 3 direcții strategice: Siguranță energetică, Dezvoltare durabilă și Competitivitate. Direcția strategică DS.1 a municipiului Suceava răspunde și se încadrează în:

- Dezvoltare durabilă: obiectivul specific: *Creșterea eficienței energetice* care propune următoarele măsuri de interes:
 - Reabilitarea anvelopei prin măsuri de reabilitare termică a clădirilor;
 - Îmbunătățirea eficienței energetice la clădirile publice.

Planul Național de Acțiune în domeniul Eficienței Energetice identifică ca măsură de economisire a energiei: *Promovarea Contractului de performanță în energie în sectorul public.*

Măsura	Promovarea Contractului de performanță în energie în sectorul public	
Descrierea	Termene	Începere: 2010 Finalizare: 2016 Se prevăd schimbări majore, amendamente, îmbunătățiri: <ul style="list-style-type: none"> ▪ un nou mecanism de finanțare EE pentru clădirile publice; ▪ capacitate sporită de reabilitare a clădirilor publice;
	Obiectivul/scurtă descriere	Împuternicirea autorităților locale din România să pregătească, să lanseze și să desfășoare licitații pentru

³² H.G. 1069/2007 privind aprobarea Strategiei energetice a României pentru perioada 2007-2020, publicată în Monitorul Oficial nr. 781 din 19 noiembrie 2007

	comaniile private în vederea finanțării și preluării investițiilor în economisirea energiei la clădirile publice, care să fie recuperate din viitoarele economii de energie;
	<ul style="list-style-type: none">▪ Crearea de piețe pentru persoanele juridice din România care oferă servicii de economisire a energiei în baza contractelor de performanță în energie încheiate cu sectorul public;▪ Stabilirea mecanismelor și instrumentelor pentru furnizarea fondurilor de investiții necesare finanțării proiectelor de economisire a energiei sub aceste înțelegeri public-private;
Scopul final	Reducerea consumului de energie cu 20% la clădirile publice reabilitate;
Grup țintă	Autoritățile publice locale

Pentru atingerea viziunii Strategiei Locale de Dezvoltare Durabilă a Municipiului Suceava 2009 - 2015, sunt prevăzute 4 Direcții Strategice de Dezvoltare. Direcția strategică DS.1 a PAED răspunde și se încadrează în: Consolidarea infrastructurii urbane, protejând în același timp condițiile de mediu, obiectiv specific 1.1 Reabilitare urbană.

Implementarea prezentei direcții strategice va avea următoarele avantaje:

- Creșterea performanței energetice a clădirilor;
- Protejarea mediului prin reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră;
- Reducerea facturilor la încălzire;
- Îmbunătățirea condițiilor de igienă și confort termic interior;
- Reducerea transmisiei zgomotelor dinspre exterior către interiorul clădirii;
- Reducerea pierderilor;
- Ameliorarea aspectului urbanistic al imobilului și implicit al municipiului.

7.2 DS.2 Termoficare

Dezvoltarea sistemelor de alimentare centralizată cu energie termică (SACET) este opțiunea strategică a Guvernului României așa cum reiese din Hotărârea de Guvern nr 882/2004 pentru aprobarea Strategiei naționale privind alimentarea cu energie termică a localităților prin sisteme centralizate și din Hotărârea de Guvern nr 1069/2007 pentru aprobarea Strategiei Energetice a României pentru perioada 2007-2020. Reabilitarea și modernizarea acestor sisteme este în concordanță cu Strategia națională în domeniul eficienței energetice aprobată prin Hotărârea de Guvern nr 163/2004 și prevederile Hotărârii de Guvern nr. 219/2007 privind promovarea cogenerării bazată pe cererea de energie termică utilă.

Calitatea de stat membru al Uniunii Europene impune aplicarea directivelor privind eficiența energetică la utilizatorii finali și serviciile energetice, cogenerarea de înaltă eficiență, încadrarea în normele de mediu precum și respectarea angajamentelor asumate de România prin tratatul de aderare.

Încălzirea urbană prin sisteme centralizate și utilizarea tehnologiilor moderne de producere, transport și distribuție a energiei termice oferă următoarele avantaje:

- eficiență energetică ridicată
- posibilitatea utilizării mai multor tipuri de combustibili în funcție de conjunctura pieței și condiții meteo, respectiv a unor surse de energie reziduală - apa fierbinte, abur industrial, sau a resurselor regenerabile - energie solară, apă geotermală, biomasă, biocombustibili, deșeuri menajere, alte deșeuri combustibile, etc.
- exploatare simplă din partea consumatorului, care nu se implică în activități de aprovizionare cu combustibil, întreținere, supravegherea funcționării etc.
- siguranță pentru consumator, comparativ cu sursele individuale.
- poluarea redusă, prin amplasarea surselor de energie termică în afara zonei locuibile și realizarea unui nivel redus de emisii poluante;
- facilitatea aplicării unor politici (locale) de investiții, în domeniul eficienței energetice, a îmbunătățirii calității mediului etc.

Raportându-se la documentele strategice naționale, regionale și locale, direcția de dezvoltare „Termoficare” răspunde următoarelor documente:

Planul de Acțiune pentru Energie Durabilă a Municipiului Suceava

- Strategia energetică a României pentru perioada 2007 - 2020 (H.G. 1069/2007³³)
- Planul Național de Acțiune în domeniul Eficienței Energetice;
- Strategia națională privind alimentarea cu energie termică a localităților prin sisteme de producere și distribuție centralizate (H.G. 882/2004³⁴);
- Strategia de Dezvoltare Regională Nord-Est;
- Strategiei Locale de Dezvoltare Durabilă a Municipiului Suceava 2009 - 2015.

Dir ecția strategică DS.2 a municipiului Suceava răspunde și se încadrează în următoarele obiective specifice ale Strategiei energetice a României pentru perioada 2007 - 2020:

- **Dezvoltare durabilă: obiectivul specific: Creșterea eficienței energetice și Promovarea producerii de energie electrică și termică în centrale cu cogenerare, în special în instalații de cogenerare de înaltă eficiență.**

Pentru a reduce intensitatea energetică în sectoarele cu consumuri energetice mari și a îndeplini țintele propuse atât în Strategia Națională în domeniul Eficienței Energetice cât și în Planul de Acțiune în domeniul Eficienței Energetice aferent directivei 2006/32/CE privind eficiența la consumatorul final, **Strategia energetică a României pentru perioada 2007 - 2020 propune următoarele măsuri în concordanță cu DS.2 Termoficare:**

- promovarea cogenerării de înaltă eficiență;
- identificarea și valorificarea potențialului național de cogenerare;
- auditare energetică a unităților de cogenerare;
- reabilitări și modernizări ale instalațiilor existente pentru creșterea eficienței și reducerea impactului asupra mediului;
- construcția de noi instalații de cogenerare, de înaltă eficiență.

Principalele măsuri avute în vedere în **Planul Național de Acțiune în domeniul Eficienței Energetice** de interes pentru DS.2 Termoficare, sunt:

- aplicarea schemei de ajutor stat aferentă cogenerării de înaltă eficiență;
- continuarea programului "Termoficare 2006-2015 căldură și confort";
- aplicarea de către autoritățile publice centrale și locale a OG nr. 22/2008 privind eficiența energetică și promovarea utilizării la consumatorii finali a surselor regenerabile de energie;
- extinderea Programului național de eficiență energetică (reabilitarea sistemului de termoficare, reabilitarea clădirilor publice și eficientizarea iluminatului public) pentru perioada 2011 - 2015.

Strategia națională privind alimentarea cu energie termică a localităților prin sisteme de producere și distribuție centralizate se referă la orizontul de timp 2015 și consideră că serviciile publice de încălzire urbană în sistem centralizat trebuie menținute și dezvoltate. Acestea pot asigura alimentarea cu energie termică pentru sectorul rezidențial în condiții de siguranță, eficiență energetică și performanță economică ridicată, având totodată un impact pozitiv asupra mediului ambiant.

Strategia stabilește următoarele **măsuri prioritare** de interes pentru economisirea energiei la consumatori:

- Contorizarea și controlul energiei termice; repartitoare de costuri de căldură; robinete de reglaj termostatic - se estimează că această măsură poate conduce la o reducere cu 15% (1,376 Gcal/an) a consumului mediu de energie pe apartament (9,174 Gcal/an).
- Reabilitarea capacităților de producție și de distribuție a energiei termice, cu luarea în considerare a efectelor economisirii de energie.
- Reabilitarea rețelelor de termoficare pentru a reduce pierderile de căldură;
- Reabilitarea punctelor termice;

Din analiza SWOT de la nivelul Regiunii de Dezvoltare Nord-Est, cuprinsă în **Strategia de Dezvoltare Regională Nord-Est (SDR Nord-Est)**, rezultă următoarele aspecte legate de infrastructură:

- Infrastructura de utilități a regiunii este slab dezvoltată, iar calitatea serviciilor oferite populației în această direcție este scăzută.

Astfel, Strategia de Dezvoltare Regională Nord-Est 2007-2013 stabilește ca obiectiv general „reducerea decalajului existent față de regiunile dezvoltate ale României prin creșterea gradului de competitivitate și atractivitate regională”.

³³ H.G. 1069/2007 privind aprobarea Strategiei energetice a României pentru perioada 2007-2020, publicată în Monitorul Oficial nr. 781 din 19 noiembrie 2007

³⁴ H.G. 882/2004 pentru aprobarea Strategiei naționale privind alimentarea cu energie termică a localităților prin sisteme de producere și distribuție centralizate, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 619 din 8 iulie 2004.

Planul de Acțiune pentru Energie Durabilă a Municipiului Suceava

Pentru atingerea acestui obiectiv general unul din obiectivele specifice este „Dezvoltarea și modernizarea infrastructurii fizice și sociale prezervând în același timp condițiile de mediu”.

Pentru realizarea obiectivului specific al SDR Nord - Est s-au propus o serie de priorități și măsuri:

- Modernizarea infrastructurii locale și regionale de transport rutier;
- Modernizarea infrastructurii aeroportuare;
- Reabilitarea și modernizarea infrastructurii de mediu;
- Dezvoltarea infrastructurii energetice;
- Reabilitarea urbană.

Direcția strategică DS.2 a PAED răspunde și se încadrează în: Dezvoltarea infrastructurii energetice ce propune acțiuni pentru construirea, reabilitarea și modernizarea rețelelor de distribuție a energiei termice și a centralelor termice.

În ceea ce privește Strategia Locală de Dezvoltare Durabilă a Municipiului Suceava 2009 - 2015, Direcția strategică DS.2 a PAED răspunde și se încadrează în: Consolidarea infrastructurii urbane, protejând în același timp condițiile de mediu, obiectiv specific 1.2 Dezvoltarea și reabilitarea sistemului de utilități publice, program CIM 1.2.3 Eficiență termică.

Programul urmărește găsirea soluțiilor necesare pentru eficientizarea sistemului de termoficare de la nivelul municipiului Suceava. Se dorește eliminarea pierderilor de agent termic și diminuarea costurilor de producție, care ar duce implicit la diminuarea costului plătit de consumatorul direct. Această problemă, precum și cele strâns legate de mediu, prezintă o importanță majoră nu numai la nivel local ci și național și internațional.

Implementarea programului **CIM 1.2.3 Eficiență termică** are în vedere:

- modernizarea celor 49 puncte termice prin înlocuirea echipamentelor existente cu echipamente noi: schimbătoare de căldură, grupuri de pompare, contoare de energie termică;
- dimensionarea punctelor termice pentru asigurarea confortului termic din apartamente;
- reabilitarea, re tehnologizarea sistemului de producere și distribuție agent termic pentru reducerea pierderilor;
- asigurarea încălzirii și a apei calde menajere conform standardelor în vigoare;
- implementarea conceptului de eficiență termică are ca rezultate preconizate: economii de energie în fiecare apartament; creșterea nivelului de încălzire prin reducerea costurilor la consumatori; reducerea subvențiilor care sunt plătite din buget pentru a acoperii diferența între costul care poate fi cerut (bazat pe capacitatea populației de a plăti) și costul real al energiei termice; un „efect demonstrativ” cu privire la viabilitatea tehnică și financiară a acestei abordări pentru îmbunătățirea calității serviciilor de termoficare.

Serviciul public de alimentare cu energie termică devine o activitate rentabilă, sigură și performantă dacă este realizat de operatori specializați care integrează la nivelul municipiului și alte servicii publice: furnizarea energiei electrice, recuperarea și utilizarea în scop energetic a deșeurilor menajere, consultanță și servicii în probleme energetice; necesitatea promovării și aplicării soluțiilor care asigură economisirea resurselor energetice clasice și respectarea principiului dezvoltării durabile; necesitatea promovării și aplicării tehnologiilor care asigură protejarea și conservarea mediului ambiant prin utilizarea tehnologiilor cu impact minim asupra acestuia; termoficarea asociată cu cogenerarea, asigură producerea energiei termice la cele mai scăzute prețuri și cu impactul cel mai redus asupra mediului, la cel mai scăzut consum de resurse energetice primare.

Implementarea prezentei direcții strategice va avea următoarele avantaje:

- reducerea semnificativă a costurilor cu energia termică pentru încălzire și prepararea apei calde de consum pentru toți consumatorii racordați la sistemele de alimentare centralizată cu energie termică, prin creșterea eficienței acestor sisteme și îmbunătățirea calității serviciului;
- reducerea consumului de resurse energetice primare utilizate pentru asigurarea energiei termice;
- reducerea pierderilor tehnologice în rețelele de transport al agentului termic primar și în rețelele de distribuție;
- valorificarea pe plan local a potențialului de resurse regenerabile pentru acoperirea cererii de energie termică pentru populație și înlocuirea sau reducerea combustibililor scumpi sau deficitari;

- reducerea atât a emisiilor poluante în spațiul urban locuibil generate de utilizarea surselor individuale de energie termică cât și a poluării globale prin diminuarea emisiilor de gaze cu efect de seră.

7.3 DS.3 Furnizarea de energie (inclusiv regenerabilă)

Creșterea eficienței energetice are o contribuție majoră la realizarea siguranței alimentării, dezvoltării durabile și competitivității, la economisirea resurselor energetice primare și la reducerea emisiilor gazelor cu efect de seră.

Diminuarea efectelor negative ale procesului de producere a energiei asupra climei necesită acțiuni concrete și eficiente. În acest context, România trebuie să acționeze susținut și coerent în vederea alinării la acțiunile europene ce promovează obiectivele Lisabona. În vederea limitării creșterii previzionate a temperaturii globale, respectiv a emisiilor de gaze cu efect de seră, România acționează în special în domeniul eficienței energetice și în domeniul surselor regenerabile de energie.

Acțiunile vizând promovarea eficienței energetice și a surselor regenerabile de energie vor contribui atât la reducerea impactului negativ asupra mediului, cât și la creșterea securității în alimentare, diminuând gradul de dependență a României de importurile de energie.

Raportându-se la documentele strategice naționale, regionale și locale, direcția de dezvoltare „Furnizarea de energie (inclusiv regenerabilă)” răspunde următoarelor documente:

- Strategia energetică a României pentru perioada 2007 - 2020 (H.G. 1069/2007³⁵)
- Planul Național de Acțiune în domeniul Eficienței Energetice;
- Planul Național de Dezvoltare 2007-2013;
- Strategia de Dezvoltare Regională Nord-Est;
- Strategiei Locale de Dezvoltare Durabilă a Municipiului Suceava 2009 - 2015.

Strategia energetică a României este conformă direcțiilor politice stabilite la nivelul Uniunii Europene și contribuie la atingerea țintelor stabilite de Comisia Europeană pentru ansamblul statelor comunitare.

Direcția strategică DS.3 a PAED răspunde și se încadrează în următoarele obiective specifice ale Strategiei energetice a României pentru perioada 2007 - 2020:

- Dezvoltare durabilă: obiectivul specific: *Creșterea eficienței energetice, Promovarea producerii energiei pe bază de resurse regenerabile, reducerea impactului negativ al sectorului energetic asupra mediului înconjurător și Utilizarea rațională și eficientă a resurselor energetice primare.*

Astfel, Strategia energetică a României pentru perioada 2007-2020 prevede că în sectorul public se vor implementa următoarele măsuri:

- creșterea eficienței și reducerea consumului iluminatului public;
- creșterea eficienței și reducerea consumului instalațiilor de alimentare cu apă;
- îmbunătățirea eficienței energetice la clădirile publice.

OG 22/2008 conține prevederi explicite destinate:

- planificării energetice a localităților;
- creșterii eficienței energetice pentru clădirile publice și pentru parcul de vehicule aflate în proprietate publică;
- achizițiilor publice.

OG 22/2008 transpune în legislația românească prevederile Directivei 2006/32/CE (conform Capitolului VIII - Dispoziții tranzitorii și finale).

Principalele măsuri avute în vedere în Planul Național de Acțiune în domeniul Eficienței Energetice de interes pentru DS.3 Furnizarea de energie (inclusiv regenerabilă), sunt:

- Reducerea pierderilor în rețelele de distribuție a energiei electrice;
- Îmbunătățirea eficienței energetice prin susținerea finanțării proiectelor de investiții destinate reducerii cererii de energie;
- Măsuri privind creșterea eficienței energetice în transporturi și economii de energie finală;

³⁵ H.G. 1069/2007 privind aprobarea Strategiei energetice a României pentru perioada 2007-2020, publicată în Monitorul Oficial nr. 781 din 19 noiembrie 2007

În contextul negocierilor de aderare la UE, Guvernul României a elaborat **Planul Național de Dezvoltare 2007-2013 (PND)**, care a fost aprobat în decembrie 2005. Problema eficienței energetice se regăsește atât în capitolul "Analiza situației curente", cât și în capitolul "Strategia de dezvoltare".

În vederea atingerii obiectivului global și a obiectivelor specifice pentru perioada 2007- 2013, măsurile și acțiunile avute în vedere sunt grupate în cadrul a șase priorități naționale de dezvoltare:

- Creșterea competitivității economice și dezvoltarea economiei bazate pe cunoaștere;
- Dezvoltarea și modernizarea infrastructurii de transport;
- Protejarea și îmbunătățirea calității mediului;
- Dezvoltarea resurselor umane, promovarea ocupării și a incluziunii sociale și întărirea capacității administrative;
- Dezvoltarea economiei rurale și creșterea productivității în sectorul agricol;
- Diminuarea disparităților de dezvoltare între regiunile țării.

Îmbunătățirea eficienței energetice și valorificarea surselor regenerabile de energie sunt considerate sub-priorități în cadrul primei priorități. Se arată că România își propune să reducă intensitatea energetică pe întregul lanț - resurse naturale, producere, transport, distribuție și utilizare finală a energiei electrice și termice - în conformitate cu angajamentele asumate în cadrul negocierilor de aderare la UE.

Dintre măsurile preconizate se menționează:

- susținerea investițiilor în echipamente de producere și utilizare a energiei cu eficiență ridicată (inclusiv reabilitări și re tehnologizări);
- susținerea investițiilor în sistemul de distribuție a energiei electrice;
- promovarea serviciilor de creștere a eficienței energetice realizate de companiile de servicii energetice (ESCO);
- sprijinirea programelor de realizare a unei piețe de servicii energetice.

Strategia de Dezvoltare Regională Nord-Est propune următoarele măsuri relevante domeniului energetic:

- Dezvoltarea infrastructurii energetice.

Obiectivul măsurii:

Îmbunătățirea standardului de viață a locuitorilor și creșterea atractivității de investire în mediul urban prin crearea, extinderea și modernizarea infrastructurii energetice.

Măsura constă în acțiuni pentru:

- construirea și/sau extinderea, re tehnologizarea, reabilitarea și modernizarea rețelilor de gaze naturale;
- construirea, modernizarea și extinderea surselor de energie regenerabile (biomasă, energie solară, eoliană, etc.).

Direcția strategică DS.3 a PAED răspunde și se încadrează următoarele direcții din Strategia Locală de Dezvoltare Durabilă a Municipiului Suceava 2009 - 2015: Consolidarea infrastructurii urbane, protejând în același timp condițiile de mediu, obiectiv specific 1.2 Dezvoltarea și reabilitarea sistemului de utilități publice:

- program CIM 1.2.1 - Extinderea, modernizarea și reabilitarea rețelei de apă și canalizare menajeră și pluvială;
Programul urmărește rezolvarea problemelor referitoare la sistemul de alimentare cu apă și de canalizare. Aceste disfuncționalități, precum vechimea rețelei de apă potabilă și sistemul de canalizare care nu acoperă întreg municipiul, au fost evidențiate în urma analizei situației existente la nivelul municipiului Suceava.
- CIM 1.2.2 - Extindere și modernizare rețea de gaze naturale.
Programul urmărește rezolvarea problemelor identificate, referitoare la faptul că rețeaua de gaze naturale nu acoperă întreg teritoriul municipiului Suceava. De asemenea, programul are în vedere și extinderea rețelei de gaze naturale în noile cartiere ale municipiului dar și în zona aflată în imediata apropiere, respectiv zona periurbană.

Implementarea prezentei direcții strategice va avea următoarele avantaje:

- Reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră;
- Resursele regenerabile dețin un potențial energetic important și oferă posibilități reale de utilizare pe plan local și național. Ele au avantaje de natură economică, avantaje sociale și de mediu.

7.4 DS.4 Iluminat public

Raportându-se la documentele strategice naționale, regionale și locale, direcția de dezvoltare „Furnizarea de energie (inclusiv regenerabilă)” răspunde următoarelor documente:

- Strategia energetică a României pentru perioada 2007 - 2020 (H.G. 1069/2007³⁶)
- Planul Național de Acțiune în domeniul Eficienței Energetice;
- Planul Național de Dezvoltare 2007-2013;
- Strategia de Dezvoltare Regională Nord-Est;
- Strategia Locală de Dezvoltare Durabilă a Municipiului Suceava 2009 - 2015.

Direcția strategică DS.4 a PAED răspunde și se încadrează în următoarele obiective specifice ale Strategiei energetice a României pentru perioada 2007 - 2020:

- Dezvoltare durabilă: obiectivul specific: *Creșterea eficienței energetice, Promovarea producerii energiei pe bază de resurse regenerabile, reducerea impactului negativ al sectorului energetic asupra mediului înconjurător și Utilizarea rațională și eficientă a resurselor energetice primare.*

Astfel, Strategia energetică a României pentru perioada 2007-2020 prevede că în sectorul public se vor implementa următoarele măsuri:

- creșterea eficienței și reducerea consumului iluminatului public;
- eficientizarea instalațiilor de iluminat, utilizarea lămpilor cu consum redus.

Principalele măsuri avute în vedere în Planul Național de Acțiune în domeniul Eficienței Energetice de interes pentru DS.3 Furnizarea de energie (inclusiv regenerabilă), sunt:

- extinderea Programului național de eficiență energetică (reabilitarea sistemului de termoficare, reabilitarea clădirilor publice și eficientizarea iluminatului public) pentru perioada 2011 - 2015;
- modernizarea iluminatului public interior și exterior.

Îmbunătățirea eficienței energetice și valorificarea surselor regenerabile de energie sunt considerate sub-priorități în cadrul primei priorități din Planul Național de Dezvoltare 2007-2013 (PND). Se arată că România își propune să reducă intensitatea energetică pe întregul lanț - resurse naturale, producere, transport, distribuție și utilizare finală a energiei electrice și termice - în conformitate cu angajamentele asumate în cadrul negocierilor de aderare la UE.

Strategia de Dezvoltare Regională Nord-Est propune următoarele măsuri relevante domeniului energetic:

- Reabilitarea urbană.

Obiectivul măsurii:

Atragerea investitorilor și turiștilor străini cât și creșterea standardelor de viață a locuitorilor prin îmbunătățirea imaginii mediului urban.

Printre măsurile preconizate se numără și **modernizarea rețelei de iluminat public**.

Direcția strategică DS.4 a PAED răspunde și se încadrează în următoarele direcții din Strategia Locală de Dezvoltare Durabilă a Municipiului Suceava 2009 - 2015: Consolidarea infrastructurii urbane, protejând în același timp condițiile de mediu, obiectiv specific 1.2 Dezvoltarea și reabilitarea sistemului de utilități publice:

- CIM 1.2.4 - Extinderea și modernizarea sistemului de iluminat public.
Programul urmărește rezolvarea problemelor legate de sistemul de iluminat public de la nivelul municipiului, având în vedere că acesta prezintă un grad înaintat de uzură. Lipsa iluminatului public în anumite zone ale municipiului duce la creșterea gradului de nesiguranță a cetățenilor.

Implementarea prezentei direcții strategice va avea următoarele avantaje:

- reabilitarea rețelei de iluminat public aflat într-o stare avansată de degradare;
- instituirea unor reguli privind instalarea de echipamente de iluminat public de un anumit tip și efect, pe tip de locație, zonă, cartier etc. în vederea eficientizării consumului;
- ridicarea gradului de civilizație, a confortului și a calității vieții;
- creșterea gradului de securitate individuală și colectivă în cazul comunității locale;

³⁶ H.G. 1069/2007 privind aprobarea Strategiei energetice a României pentru perioada 2007-2020, publicată în Monitorul Oficial nr. 781 din 19 noiembrie 2007

- asigurarea siguranței rutiere și pietonale;
- valorificarea potențialului nocturn al orașului, în corelare cu planul de dezvoltare urbană și amenajarea spațiilor;
- realizarea unei infrastructuri edilitare moderne și coerente, ca bază a dezvoltării economico-sociale a comunității din Suceava;
- funcționarea și exploatarea în condiții de siguranță, rentabilitate și eficiență economică a infrastructurii aferente serviciului;
- garantarea permanenței ei în funcționarea iluminatului public;
- limitarea impactului negativ asupra mediului.

7.5 DS.5 Transport public

În România, politica în domeniul transporturilor urmărește alinierea continuă a sistemului național de transport la principiile Politicii Comunitare de Transport definite în Cartea Albă a transporturilor și cerințele de dezvoltare durabilă a României.

Cartea Albă a politicii transporturilor (publicată în anul 1992 și revizuită în 2006) a definit o serie de politici și măsuri la nivel comunitar și la nivelul țărilor din UE pentru lansarea/derularea procesului care să conducă la un sistem de transport durabil care să fie atins în circa 30 de ani. Conform principiilor stipulate în Strategia europeană de transport durabil „o politică de transport sustenabilă ar trebui să facă față intensității traficului și nivelelor de congestie crescânde, zgomotului și poluării și să sprijine folosirea modurilor de transport mai puțin agresive față de mediul înconjurător, precum și internaționalizarea costurilor sociale și ambientale.

Printre obiectivele avute în vedere prin realizarea politicii de transport durabil sunt³⁷:

- realizarea unui transfer echilibrat către mijloacele de transport care respectă mediul înconjurător, în scopul creării unui sistem durabil de mobilitate și transport;
- modernizarea cadrului european de servicii publice de transport pentru pasageri, pentru a încuraja îmbunătățirea eficienței și performanței până în anul 2010;

Raportându-se la documentele strategice naționale, regionale și locale, direcția de dezvoltare „Transport public” răspunde următoarelor documente:

- Strategia pentru Transport Durabil pe Perioada 2007-2013 și 2020, 2030;
- Planul Național de Dezvoltare 2007-2013;
- Strategia Națională Pentru Siguranță Rutieră 2011-2020;
- Studiul de Circulație în Municipiul Suceava;
- Strategia Locală de Dezvoltare Durabilă a Municipiului Suceava 2009 - 2015.

Direcția strategică DS.5 a municipiului Suceava răspunde și se încadrează în obiectivul general al Strategiei pentru Transport Durabil pe Perioada 2007-2013 și 2020, 2030:

- Dezvoltarea echilibrată a sistemului național de transport care să asigure o infrastructură și servicii de transport moderne și durabile, dezvoltarea sustenabilă a economiei și îmbunătățirea calității vieții, cu următoarele obiective specifice:
 - modernizarea și dezvoltarea rețelei de transport de interes european și național, creșterea condițiilor de siguranță și a calității serviciilor;
 - liberalizarea pieței interne de transport;
 - stimularea dezvoltării economiei și a competitivității;
 - întărirea coeziunii sociale și teritoriale la nivel regional și național;
 - compatibilitatea cu mediul înconjurător.

În **Planul Național de Dezvoltare 2007-2013 (PND)**, problema transportului se regăsește atât în capitolul „Analiza situației curente”, cât și în capitolul “Strategia de dezvoltare”, în cadrul priorității 2 - „Dezvoltarea și modernizarea infrastructurii de transport”.

În acest context, scopul strategiei de dezvoltare pentru prioritatea „Dezvoltarea și modernizarea infrastructurii de transport” este de a genera o dezvoltare echilibrată a tuturor modurilor de transport prin asigurarea infrastructurilor de transport moderne și durabile împreună cu o creștere a calității serviciilor și realizarea unui sistem funcțional de „unitate în diversitate”.

³⁷ Comunicarea Comisiei pentru Consiliul și Parlamentul European cu privire la Strategia de Dezvoltare Durabilă, Bruxelles, decembrie 2005

Direcția strategică DS.5 a municipiului Suceava răspunde și se încadrează în următorul obiectiv specific al Strategiei Naționale Pentru Siguranță Rutieră 2011-2020:

- Transport și Mobilitate: obiectiv specific: *Stimularea și promovarea transportului public și a celui nemotorizat și respectiv descurajarea transportului motorizat individual*

Pentru rezolvarea problemelor de siguranță rutieră, fluentă și protecția mediului în marile orașe, pârgھیile importante care trebuie acționate integrat sunt stimularea transportului public de suprafață și subteran, și descurajarea transportului motorizat individual.

Pentru creșterea gradului de utilizare a transportului public, în *Strategia Națională pentru Siguranță Rutieră 2011-2020* se propun următoarele tipuri de măsuri:

- accesarea fondurilor europene și subvenționarea investițiilor, din fonduri guvernamentale sau locale, pentru achiziționarea de vehicule, sisteme de ticketing, sisteme de informare în timp real;
- introducerea benzilor dedicate transportului public urban, eventual prevăzute cu semafor prioritar;
- îmbunătățirea siguranței stațiilor transportului public de persoane;
- îmbunătățirea gradului de securitate al pasagerilor prin sisteme de camere de supraveghere amplasate în vehiculele transportului public;
- asigurarea unui management de exploatare prin coordonarea unitară a tuturor rețelelor de transport public la nivelul orașelor sau la nivel regional prin realizarea unor parteneriate ale autorităților locale cu furnizorii de servicii de transport.

Studiul de circulație a municipiului Suceava - Transportul public de călători propune următoarele sugestii în ceea ce privește îmbunătățirea condițiilor oferite de transportul public:

- Suplimentarea numărului de vehicule la orele de vârf;
- Respectarea orarului de circulație și evitarea întârzierilor;
- Amenajare stații de autobuz;
- Organizarea și exploatarea rețelei de transport în comun trebuie să se facă în corelare cu organizarea circulației generale urbane în scopul asigurării unui serviciu optim și a unei circulații fluente, în condiții de siguranță și cu un impact favorabil asupra protecției mediului;
- Capetele de trasee, în special cele de la Cinema Burdujeni, Gara Burdujeni, Gara Ițcani trebuie modernizate și dotate cu sisteme de informare a călătorilor (cel puțin prin panouri de informare cu numărul liniei și orele de plecare în cursă). De asemenea, astfel de panouri de informare pot fi instalate și în principalele stații de pe trasee: Centru, Tipografie, Policlinică, Spital, Obcini, G. Enescu, Mărășești.

Direcția strategică DS.5 a municipiului Suceava răspunde și se încadrează în Strategia Locală de Dezvoltare Durabilă a Municipiului Suceava 2009 - 2015, prin programul *Modernizarea circuitelor transportului public (stații, capete de trasee, sistemul de informare călători)*.

Obiectivul programului:

Extinderea și modernizarea transportului public de călători de la nivelul municipiului Suceava, astfel încât să asigure o mobilitate eficientă a populației.

Implementarea programului are în vedere:

- mărirea numărului de mijloace de transport public urban, ce face legătura zonelor rezidențiale Ițcani (mai ales cele nou construite) și Burdujeni sat cu restul orașului;
- creșterea numărului de stații de transport public;
- construirea unui terminal intermodal în Ițcani, care poate conecta transportul feroviar cu cel realizat cu autobuze, respectiv microbuze;
- crearea de stații de transport public unitare din punct de vedere al designului;
- infrastructură aferentă - cabine de tip modular, refugii și trotuare foarte bine delimitate de carosabil;
- având în vedere că cea mai mare parte a rutelor autobuzelor se desfășoară pe parcursul Arterei principale, o bandă de circulație specială pentru autobuze va putea fi creată de-a lungul acesteia, având ca efect încurajarea utilizării transportului în comun, timp redus de transport dintr-o parte a orașului în cealaltă, eliminarea aglomerărilor și a conflictelor în trafic generate de intersectarea autobuzelor cu alte autovehicule, etc.;
- renovarea Gării Suceava Nord - Ițcani, prin consolidarea componentelor afectate și modernizarea acesteia în scopul mării gradului de utilizare și a creșterii importanței acesteia pentru transportul feroviar ce asigură legăturile periurban - municipiul Suceava.

Pentru atingerea obiectivului au fost formulate o serie de proiecte:

- Construirea de stații modulare de transport public în Burdujeni, Burdujeni Sat și Ițcani;

- Modernizarea terminalelor de transport public;
- Realizarea unui traseu rapid pentru autobuze, în vederea încurajării circulației cu transportul în comun;
- Modernizarea rețelei de transport în comun.

7.6 DS.6 Planificare urbană

«Planificarea urbană este ansamblul măsurilor de dezvoltare controlată a regimului construcțiilor și investițiilor în orașe.» (Dicționar de Sociologie, 1998, p.425)

Planificarea urbană este preocupată de identificarea problemelor concrete ale orașului, de determinarea resurselor disponibile pentru atingerea acestor scopuri precum și de evidențierea constrângerilor ce le blochează realizarea.

Concret, planificarea urbană, prin componenta sa socială, se referă la aspectele-problemă ale vieții comunităților urbane:

- Autorizare a construirii, disciplina în construcții;
- Cadastru și fond funciar;
- Administrarea spațiului locativ - construcția de locuințe, reabilitarea zonelor de locuit degradate, amenajarea ansamblurilor de locuit;
- Alimentare cu apă, canalizare și epurarea apelor uzate;
- Administrarea spațiilor verzi;
- Salubritatea localității;
- Organizarea și funcționarea piețelor agroalimentare;
- Reabilitarea străzilor, parcajelor, podurilor;
- Exploatarea parcajelor publice.

Consolidarea infrastructurii urbane este necesară pentru a asigura o modernizare organizată a municipiului Suceava. Aceasta va conduce la o creștere a calității vieții pentru toți cetățenii orașului și la facilitarea dezvoltării rapide a afacerilor și atragerii de noi investiții.

Raportându-se la documentele strategice naționale, regionale și locale, direcția de dezvoltare „Planificare urbană” răspunde următoarelor documente:

- Planului Național de Dezvoltare (PND) 2007 - 2013;
- Cadrului Strategic Național de Referință (CRNR);
- Strategiei Naționale pentru Dezvoltare Durabilă a României. Orizonturi 2013-2020-2030;
- Strategia energetică a României pentru perioada 2007 - 2020 (H.G. 1069/2007³⁸);
- Strategiei de Dezvoltare Regională Nord-Est a Planului de Dezvoltare Regională Nord-Est 2007-2013 (PNR Nord-Est);
- Strategiei de Dezvoltare economico-socială a județului Suceava pentru perioada 2008-2013;
- Master Planului de Gestionare a Deșeurilor pentru județul Suceava;
- Planului Local de Acțiune pentru Mediu în județul Suceava;
- Planului Urban de Management al Mediului pentru municipiul Suceava (PUMM);
- Strategia Locală de Dezvoltare Durabilă a Municipiului Suceava 2009 - 2015;
- Studiului de Circulație al municipiului Suceava.

În cadrul Planului Național de Dezvoltare (PND) 2007 - 2013 sunt identificate șase priorități naționale de dezvoltare. Direcția de dezvoltare DS.6 a PAED răspunde și se încadrează în:

- prioritatea 3 „Protejarea și îmbunătățirea calității mediului”, care se referă la aspecte, precum: protecția apei, sisteme specifice de management al deșeurilor, conservarea și îmbunătățirea resurselor naturale, calitatea aerului.

Cadrul Strategic Național de Referință (CSNR) abordează nevoile de dezvoltare socio-economică, propune soluții pentru disparitățile sociale cu care se confruntă România și sprijină strategiile Uniunii Europene de dezvoltare. Una dintre prioritățile identificate de CSNR este dezvoltarea infrastructurii de bază la standarde europene.

Factorii care au influențat deciziile și care unesc prioritățile CSNR într-o strategie coerentă sunt:

³⁸ H.G. 1069/2007 privind aprobarea Strategiei energetice a României pentru perioada 2007-2020, publicată în Monitorul Oficial nr. 781 din 19 noiembrie 2007

Planul de Acțiune pentru Energie Durabilă a Municipiului Suceava

- Investițiile de capital în infrastructură sunt esențiale și o prioritate de vârf, întrucât altfel, câștigurile obținute pe termen scurt pot fi pierdute pe termen mediu;
- Investițiile în infrastructură sunt o condiție esențială pentru consolidarea unei economii high-tech și producătoare de valoare adăugată mare;
- Investițiile în serviciile de furnizare a apei și colectare/depozitare a deșeurilor, în infrastructura rutieră și feroviară sunt priorități costisitoare, dar ele reprezintă baza creșterii economice durabile a României;
- Redresarea disparităților dintre regiuni și dezvoltarea echilibrată a zonelor rurale și urbane.

Conform **Strategiei de Dezvoltare Durabilă a României**, *domeniul transporturilor este considerat prioritar în contextul planurilor de dezvoltare*, date fiind relațiile sale de interdependență cu celelalte ramuri ale economiei naționale, valoarea serviciilor oferite pentru populație și impactul considerabil asupra mediului.

Ținând seama de situația precară a infrastructurii și a parcului de mijloace de transport precum și tendințele negative înregistrate în ultimii ani în privința productivității resurselor consumate, strategia de dezvoltare durabilă a României își propune:

- Promovarea unui sistem de transporturi care să faciliteze mișcarea în siguranță, rapidă și eficientă a persoanelor și mărfurilor la nivel național, în conformitate cu standardele europene - obiectiv național la nivelul anului 2013.

Direcția strategică DS.6 a PAED răspunde și se încadrează în următoarele obiective specifice ale Strategiei energetice a României pentru perioada 2007 - 2020:

- **Dezvoltare durabilă: obiectivul specific: Creșterea eficienței energetice și Utilizarea rațională și eficientă a resurselor energetice primare.**

Astfel, Strategia energetică a României pentru perioada 2007-2020 prevede că în sectorul public se vor implementa următoarele măsuri de interes:

- creșterea eficienței și reducerea consumului instalațiilor de alimentare cu apă;
- obligativitatea aplicării prevederilor directivei și a standardelor europene de eficiență pentru clădiri noi;

DS.6 a PAED răspunde și se încadrează în următoarele obiective și măsuri ale **Strategiei de Dezvoltare Regională Nord - Est:**

- Obiectiv specific: Dezvoltarea și modernizarea infrastructurii fizice și sociale prezervând în același timp condițiile de mediu;
- Măsuri: *Reabilitarea și modernizarea infrastructurii de mediu, Reabilitarea urbană, și Modernizarea infrastructurii locale și regionale de transport rutier.*

Obiectivul strategic general al **Strategiei de dezvoltare economico-socială a județului Suceava** pentru perioada 2008-2013 este:

- Valorificarea resurselor materiale și umane în vederea atingerii unei dezvoltări economice și sociale durabile, care să ducă pe termen lung la creșterea nivelului de trai al populației și poziționarea județului Suceava pe un loc onorabil în ceea ce privește nivelul de dezvoltare.

Master Planul de Gestionare a Deșeurilor pentru județul Suceava acoperă perioada 2007 - 2037 cuprinde un plan privind managementul integrat al deșeurilor municipale în județul Suceava, inclusiv sortarea, transportul, depozitarea și alte tratamente, închiderea și reabilitarea gropilor de gunoi și depozitelor neconforme existente.

Master Planul de Gestionare a Deșeurilor pentru județul Suceava propune următoarele măsuri:

- Creșterea ratei de acoperire privind colectarea deșeurilor în județul Suceava, prin urmare creșterea confortului pentru populație și reducerea depozitării ilegale;
- Redirecționarea deșeurilor biodegradabile din depozite, prin urmare reducerea cantităților de deșeurii pentru depozitare și reducerea emisiilor de gaze de depozit;
- Creșterea ratei de recuperare și reciclare pentru deșeurile de ambalaje, prin urmare reducerea cantităților de deșeurii de depozitat și economisirea de materii prime;
- Facilități de depozitare - construirea de unul sau două depozite noi, ecologice, în conformitate cu reglementările pentru reducerea impactului asupra mediului;
- Închiderea tuturor gropilor de gunoi și a depozitelor existente neconforme din județ și prin urmare reducerea impactului asupra mediului (miros neplăcut, poluarea apei de suprafață și pânzei freatice, infestare cu paraziți, împrăștiere din cauza vântului, pericol de incendiu).

Planul Local de Acțiune pentru Mediu (PLAM) în județul Suceava își propune să atingă următoarele obiective generale:

- Identificarea, evaluarea și stabilirea priorităților de acțiune pentru mediu;
- Îmbunătățirea condițiilor de mediu din municipiu;
- Campanii de informare a populației privind protecția mediului;
- Promovarea parteneriatului dintre cetățeni, reprezentanți ai autorităților locale și ai ONG-urilor, oameni de știință și agenți economici;
- Structurarea unui instrument de acțiune, util autorităților pentru abordarea oricărei activități privind protecția mediului la nivelul comunității.

Obiectivul general al **Planului Urban de Management al Mediului a municipiului Suceava**, care înseamnă mai mult decât implementarea legislației existente de mediu, constă în:

- Îmbunătățirea continuă și măsurabilă a calității mediului în zona urbană;
- Obținerea unui impact concret pozitiv asupra calității vieții în mediul urban;
- Reducerea efectelor mediului urban la nivel local, regional și global.

Direcția strategică DS.4 a PAED răspunde și se încadrează în următoarele direcții din Strategia Locală de Dezvoltare Durabilă a Municipiului Suceava 2009 - 2015: Consolidarea infrastructurii urbane, protejând în același timp condițiile de mediu, obiectivele specifice:

- CIM 1.1 Reabilitare urbană;
 - CIM 1.1.1 - Organizare urbană și periurbană;
 - CIM 1.1.2 - Reabilitarea și modernizarea spațiului public, inclusiv dotarea cu mobilier urban;
 - CIM 1.1.3 - Extinderea, modernizarea și reabilitarea fondului locativ;
 - CIM 1.1.4 - Modernizarea și dotarea piețelor;
- CIM 1.2 Dezvoltarea și reabilitarea sistemului de utilități publice:
 - CIM 1.2.1 - Extinderea, modernizarea și reabilitarea rețelei de apă și canalizare menajeră și pluvială;
- CIM 1.3 Dezvoltarea, reabilitarea și modernizarea infrastructurii de transport:
 - CIM 1.3.1 - Extinderea, reabilitarea și modernizarea rețelei de drumuri și a străzilor urbane, inclusiv pasaje și poduri;
 - CIM 1.3.2 Implementarea de sisteme pentru fluidizarea traficului rutier;
 - CIM 1.3.4 Asigurarea infrastructurii necesare dezvoltării transportului ecologic;
 - CIM 1.3.5 Realizare parcuri care să asigure necesarul pentru fondul de autovehicule existent, atât în zonele turistice cât și în zonele rezidențiale și de interes public;
- CIM 1.4 Reabilitarea și modernizarea infrastructurii de mediu:
 - CIM 1.4.1 - Extinderea și reabilitarea rețelei de canalizare pentru apa uzată, inclusiv a capacității de epurare;
 - CIM 1.4.2 - Management integrat al deșeurilor;
 - CIM 1.4.3 - Reducerea poluării datorate traficului rutier;
 - CIM 1.4.4 - Ecologizarea siturilor urbane degradate;
 - CIM 1.4.5 - Asigurarea unor măsuri suplimentare în vederea eliminării riscurilor naturale;
 - CIM 1.4.6 - Reamenajarea parcurilor și a spațiilor verzi.

⇒ **Reabilitare urbană**

Orașul Suceava are o structură tripolară reprezentate de: zona centrală (cartierele Centru, Zamca, George Enescu și Obcini), cartierul Burdujeni și cartierul Ițcani, unde se regăsesc concentrate spațiile de locuit, cele comerciale și de servicii, rezultate în urma unei dezvoltări neorganizate și necontrolate în timp, beneficiile societății noi, democratice, suprapunându-se peste organizarea centralizată a societății, moștenire a vechiului regim.

Strategia de dezvoltare a municipiului relevă următoarele deficiențe:

- Lipsa planificării și organizării în domeniul dezvoltării urbane;
- Sistemul de amenajare a spațiului pentru odihnă și recreere insuficient;
- Număr redus de spații de joacă, iar amenajarea majorității locurilor de joacă existente nu este adecvată, ele fiind echipate cu piese de tehnologie veche, la limita autorizării (Excepție o reprezintă cele 4 parcuri de joacă nou amenajate: Parcul Areni, Burdujeni, Obcini și George Enescu);
- Oferta fondului locativ urban este insuficientă raportată la cerere, iar cea mai mare parte dintre blocurile construite înainte de 1989 sunt într-o stare de degradare fizică și morală;
- O lipsă acută de apartamente și locuințe sociale.

⇒ **Dezvoltarea și reabilitarea sistemului de utilități publice**

Municipiul Suceava este în plin proces de construcție și adaptare a sistemelor de utilități publice la directivele europene privind calitatea apei potabile, epurarea apelor uzate și eficiență termică.

Strategia dezvoltării serviciului de alimentare cu apă are la bază „Reabilitarea sistemului de alimentare cu apă și canalizare” care se realizează în două etape:

- etapa I - 2007-2010 - realizarea lucrărilor de reabilitare prevăzute în documentația prezentată pentru accesarea și derularea de fonduri din programul ISPA;
- etapa II - după 2010 - elaborarea studiului de fezabilitate, master planul și analiza financiar-economică pentru cea de-a doua etapă de reabilitare a rețelelor de alimentare cu apă și canalizare, finanțată pe fonduri structurale.

Având în vedere importanța sistemului de utilități publice, în special rețeaua de alimentare cu apă potabilă, canalizare și epurare, începând cu anul 2007, în municipiul Suceava se află în derulare programul ISPA, titlul proiectului fiind: „Reabilitarea și optimizarea sistemelor de alimentare cu apă, canalizare și modernizarea stației de epurare din municipiul Suceava”.

Prin implementarea acestui proiect se urmărește respectarea Directivelor Comunității Europene privitoare la mediu și extinderea asigurării serviciilor de alimentare cu apă și de canalizare în municipiul Suceava. Lucrările au fost finalizate în anul 2011.

⇒ **Dezvoltarea, reabilitarea și modernizarea infrastructurii de transport**

Rețeaua de străzi a municipiului Suceava are o configurație de tip radial, cu 5 direcții principale (DN 2- spre București, respectiv Siret; DN 29 - spre Botoșani; DN 29A - spre Dorohoi; DN17 - spre Vatra Dornei).

Ca urmare a creșterii explozive a gradului de motorizare și implicit al traficului dinamic și staționar, mutațiile care s-au produs în structura parametrilor socio-economici generatori de trafic, circulația se desfășoară cu dificultăți din ce în ce mai mari. Se constată că reglementările existente ale circulației nu mai sunt adecvate necesităților actuale.

Datorită necesităților actuale și de perspectivă ale traficului rutier, oferirea de elemente necesare dimensionării rețelei stradale semnificative și a principalelor dispozitive de circulație, precum și elaborarea detaliilor de circulație pentru unele noduri rutiere de importanță deosebită, în vederea fluidizării traficului rutier și sporirea siguranței circulației, sunt elemente prioritare pentru o dezvoltare echilibrată a municipiului Suceava.

Ca urmare a creșterii explozive a gradului de motorizare (aproximativ 360 vehicule la mia de locuitori) și implicit a celor 3 categorii de trafic: interior, de penetrație și de tranzit, circulația se desfășoară cu dificultăți din ce în ce mai mari.

Deplasările de tranzit și penetrație prin și către Suceava, precum și cele generate de necesitățile proprii municipiului se desfășoară cu precădere pe cale rutieră, ceea ce duce la un trafic intens pe arterele municipiului.

Din analizele efectuate asupra configurației rețelei de străzi și a traseelor utilizate de autovehicule pentru a traversa Municipiul Suceava s-a constatat că, cea mai mare parte din traficul de tranzit utilizează rețeaua de străzi, trecând prin zona centrală.

Creșterea parcului auto, a mobilității, schimbarea structurii deplasărilor efectuate pe teritoriul municipiului, schimbările cu teritoriul de influență, lipsa locurilor de parcare, nivelul traficului de tranzit poluant, sunt elemente care au determinat administrația locală prin serviciile de specialitate să inițieze un studiu pentru argumentarea necesității și oportunității realizării unui studiu de circulație.

Având la bază Studiul de circulație din municipiul Suceava, studiu ce prezintă disfuncționalitățile legate de traficul rutier din municipiul, s-a încercat elaborarea unui plan de acțiune care cuprinde programe și proiecte cu rol în diminuarea sau chiar stoparea problematicele legate de trama stradală, de locurile de parcare, de transportul public local.

⇒ **Reabilitarea și modernizarea infrastructurii de mediu**

"Mediul natural", respectiv, aerul, apele curgătoare, solul - subsolul și formele de viață pe care aceste ecosisteme le creează și le susțin, reprezintă elementul cel mai important pentru dezvoltarea unei comunități.

Pentru evitarea poluării aerului este necesar ca într-o localitate spațiile verzi să ocupe o suprafață însemnată, să nu existe discrepanțe majore între suprafața acestora și cel a spațiului de locuit. De asemenea, este absolut necesar ca utilitățile publice să fie realizate respectând normele în vigoare cu privire la mediu.

Un loc principal în menținerea calității mediului îl ocupă managementul deșeurilor. Dacă acesta este bine structurat și eficient implementat, generează o salubritate eficientă a orașului precum și o utilizare rațională a deșeurilor menajere și a celor asimilat menajere. Elemente importante urmărite de managementul deșeurilor, sunt separarea la sursă a deșeurilor, reducerea cantităților de deșeuri neregenerabile și depozitarea corespunzătoare a acestora.

La nivelul municipiului Suceava distribuția parcurilor și a spațiilor verzi nu este uniformă în toate cartierele. În zonele rezidențiale prezența spațiilor verzi este aproape integral suprimată de prezența mașinilor parcate. Ceea ce rămâne integru sunt gardurile vii și mici zone inerbate, care nu sunt toaletate și au un aspect neîngrijit. Cele mai afectate zone de astfel de situații sunt cartierele Ițcani, Burdujeni și Obcini.

Îmbunătățirea confortului și calității vieții la nivelul municipiului este unul din aspectele urmărite de Strategia de dezvoltare durabilă a municipiului Suceava. Astfel, prin planul de acțiune pe care îl configurează, se urmărește îmbunătățirea calității mediului și dezvoltarea infrastructurii necesare pentru evitarea accidentelor ecologice.

Implementarea DS.6 Planificare urbană are în vedere următoarele:

Organizare urbană:

- găsirea unor soluții de utilizare și amenajare mai eficiente a spațiului public construit pentru a răspunde corespunzător nevoilor din fiecare zona a orașului;
- găsirea punctelor în care pot apare situații conflictuale de orice natura (ex. rezistența blocurilor, siguranța și funcționalitatea lifturilor din blocurile vechi, echiparea locurilor de joacă, zonele expuse la riscuri naturale - versanții N-E și N-V, etc.) și realizarea unor studii pentru identificarea unor soluții de prevenție;
- condiționarea realizării finisărilor fațadelor blocurilor (inclusiv balcoane) în urma reabilitării termice sau de structură, precum și legate de viitoarele construcții de mansarde sau de clădiri noi, de respectarea unor reguli de arhitectură, regim de culoare, înălțime;
- găsirea unor soluții de uniformizare a aspectului mansardelor existente;

Spațiu public:

- închiderea permanentă a traficului de pe strada Ștefan cel Mare și transformarea ei într-o zonă pietonală, utilizat ca spațiu pentru promenadă și pistă pentru biciclete;
- reabilitarea infrastructurii pietonale din parcuri;
- uniformizarea designului mobilierului de odihnă și creșterea numărului de astfel de facilități destinate odihnei, pentru a deservi un număr mai mare de cetățeni;
- extinderea spațiilor verzi și scuarurilor cu flori în zona centrală, prin replanificarea judicioasă a spațiului public central;
- construirea de noi facilități destinate odihnei, în special în cartierele Ițcani și Burdujeni sat, pentru a deservi un număr mai mare de cetățeni;
- crearea unor noi spații de joacă pentru copii, în special în Burdujeni unde acestea nu sunt suficiente, raportat la numărul de copii;
- reorganizarea și amenajarea fostei zone industriale, prin crearea unui mixt de folosință, incluzând comerț, cultură, sport și agrement, locuințe, industrie ușoară, etc.

Fond locativ:

- elaborarea și implementarea unui plan local de izolare termică a clădirilor având punct de plecare programul de reabilitare termică a blocurilor, prin care se asigură cofinanțare semnificativă din partea bugetului de stat și local;
- găsirea unor soluții de extindere a spațiului locativ, prin crearea de parteneriate public-privat;
- sprijinirea tinerilor în contractarea unor locuințe construite în regim ANL, atât din rațiuni demografice cât și economice;
- găsirea de soluții pentru creșterea fondului locativ prin diverse metode, cum ar fi prin mansardarea tuturor blocurilor a căror structură permite;

Piețe publice:

- refacerea infrastructurii caiilor de acces pietonal în interiorul piețelor;
- construirea de complexe acoperite de vânzare a produselor agroindustriale, cu condiții igienice de distribuție a produselor agroindustriale;
- refacerea și redimensionarea grupurilor sanitare, asigurarea apei curente în piețe pentru asigurarea igienei;
- realizarea unor amenajări specifice pentru colectarea selectivă a deșeurilor rezultate, având în vedere că în mare măsură acestea sunt deșeuri reciclabile;
- amenajarea accesului cu autovehiculele de marfă către spațiile de desfacere din piețe;
- crearea unor facilități de parcare pentru clienți, pentru a nu se mai suprapune peste spațiul de parcare și așa insuficient pentru cei ce locuiesc în zonele apropiate;
- finalizarea construirii și echipării corespunzătoare a Complexului Comercial Bazar pentru aducerea acestui spațiu la standardele moderne.

Apă și canalizare:

- extinderea/reabilitarea rețelei de apă potabilă;
- extindere/reabilitare rețea de canalizare apă menajeră;
- asigurarea echipelor de intervenție cu utilaje, materiale și personal suficient în vederea reducerii timpului de remediere a avariilor;
- refacerea bransamentelor de apă, care prezintă uzură înaintată;
- înlocuirea conductelor cu un grad înaintat de uzură;
- efectuarea unui program de curățenie periodică a tronsoanelor rețelei de distribuție pentru îndepărtarea biopeliculei care favorizează coroziunea conductelor;
- contorizarea integrală a tuturor tipurilor de utilizatori;
- reabilitarea rețelei existente de canalizare pentru apa uzată;
- extinderea rețelei de canalizare a apei uzate;
- modernizarea stației de epurare a apei;

Transport:

- intervenții pentru aducerea străzilor de categoria a IV-a la categoria a III-a tehnică;
- reabilitarea infrastructurii străzilor de categoria a III-a, sistematizarea și organizare rutieră a acestora;
- consolidarea carosabilului prin turnarea unui covor asfaltic adecvat traficului rutier intens care străbate zona;
- amenajarea unitară pe toată lungimea arterei a carosabilului și a trotuarelor;
- sistematizare rutieră coerentă;
- reabilitarea accesului în și dinspre străzile secundare;
- lărgirea, modernizarea străzilor, pentru creșterea gradului de accesibilitate;
- reabilitarea străzilor, amenajarea și sistematizarea intersecțiilor;
- măsuri pentru evitarea aglomerației și descongestionarea în municipiul Suceava;
- introducerea sistemului undă verde pe artera principală pentru a genera atât timp de trafic redus cât și mai multă siguranță pentru participanții la trafic;
- introducerea de senzori unici va conduce la creșterea fluenței traficului;
- refacerea semnalizării rutiere va genera fluidizarea traficului precum și o protecție a pietonilor la traversare;
- identificarea locațiilor/spațiilor pentru crearea pistelor de biciclete;
- conștientizarea publicului cu privire la efectele benefice a utilizării bicicletelor pentru deplasare și a reglementărilor rutiere specifice;
- crearea de rute/rețea pentru biciclete între diferite puncte de interes urban și pentru încurajarea petrecerii timpului liber în această manieră;

Parcări:

- realizarea de parcări în principalele zone rezidențiale;
- amenajarea de parcări pentru vehiculele grele la intrarea în municipiu;
- construcția unor parcări subterane sau/și supraterane care pot face posibilă degajarea spațiului suprateran de numărul mare de mașini parcate și/sau care tranzitează zona centrală a orașului;

Deșeuri:

- îmbunătățirea sistemului de colectare a deșeurilor și extinderea colectării selective a deșeurilor;
- organizarea unor campanii de informare și ridicare a gradului de cunoaștere a cetățenilor cu privire la necesitatea colectării selective a deșeurilor menajere și a celor asimilate menajere;
- campanii de educare a populației în scopul separării la sursă a principalelor tipuri de deșeuri;
- implementarea programelor de colectare selectivă la nivelul tuturor cartierelor municipiului;
- valorificarea deșeurilor și tratarea acestora la nivelul standardelor europene;
- colectarea și transportul deșeurilor menajere cu utilaje specifice și adecvate pentru a evita impactul acestora asupra sănătății populației și asupra mediului;

- reducerea deșeurilor;

Mediu:

- plantarea de perdele vegetative de-a lungul principalelor artere rutiere;
- creșterea suprafețelor spațiilor verzi va genera un mediu de viață îmbunătățit;
- amenajare de zone tampon între arterele intens circulate și spațiile de recreere;
- identificarea surselor contaminate;
- decontaminarea surselor din fosta zonă industrială;
- corectarea acidității surselor din parcuri, scuaruri și aliniamente, aciditate provenită din folosirea substanțelor chimice în procesul de tratare a carosabilului pentru perioada de iarnă;
- amenajarea malurilor râului Suceava pentru evitarea unor eventuale inundații având în vedere gradul de eroziune a malurilor;
- continuarea monitorizării versanților și a lucrărilor de consolidare/stabilizare în conformitate cu datele furnizate de studiile de specialitate;

Parcuri și spații verzi:

- extinderea și organizarea peisagistica a spațiilor verzi existente;
- creșterea atractivității spațiilor verzi și a rezervației dendrologice parc Șipote;
- modernizarea parcurilor prin construirea unor facilități care să atragă și să ofere cetățenilor posibilități de petrecere a timpului liber, în cartierul în care locuiesc;
- amenajări și modernizări parcurilor și a zonelor de recreere cu mobilier urban specific, iluminat decorativ, etc.
- găsirea unor soluții, mai ales în zonele rezidențiale intens locuite, de a opera modificări de utilizare a spațiului public prin organizarea și construirea unor parcuri amenajate pentru eliberarea unor spații de acces și spații verzi și redarea funcției de bază a acestora.

Studiul de circulație a municipiului Suceava este o lucrare de bază, necesară fundamentării propunerilor de dezvoltare și amenajare urbanistică a municipiului și, de asemenea, stă la baza optimizării soluțiilor tehnico-economice pentru proiectele de investiții ale lucrărilor de infrastructură rutieră și de transport în comun.

Studiul de circulație a municipiului Suceava propune diverse soluții pentru descongestionarea traficului. Una dintre soluțiile de descongestionare a traficului este și încurajarea deplasărilor cu bicicleta cu efecte benefice atât asupra mediului, cât și asupra infrastructurii rutiere.

8. Reducerea emisiilor de CO₂ în perioada 2005 - 2020

Sector	MWh economisit	MWh RES	T CO ₂	% din sectorului	% din total
Apă & Canalizare	752,5	0	527,5	25%	0,13%
Iluminat public	1592,6	1	1117,1	40%	0,29%
Mobilitate	82718,4	55	21625,2	19%	5,45%
Centrala pe biomasă și încălzire centralizată	0	345059,5	132204,1	85%	33,77%
Clădiri	17831,6	250	7348,9	4%	1,88%
Comerț	84137,1	21468,4%	34723,2%	33%	8,87%
Informare					
TOTAL	187032,1	366833,9	197246,0		50,38%

Apă și canalizare

-527,5 t CO₂
- 25% din impact = - 0,13% din total

Sistemele de apă și canalizare au fost parțial reînnoite pentru a se evita pierderile și consumurile ridicate.

Iluminat public

-1.117 t CO₂
- 40% din impact = - 0,29% din total

Iluminatul public reprezintă cel mai mare consum de energie electrică pentru municipalitate și este legat, de asemenea, de politicile privind siguranța pe drumurile municipale: o acțiune pilot pe artera principală demonstrează că o economie de 40% este posibilă prin adoptarea de noi tehnologii. Această acțiune va avea, de asemenea, o valoare semnificativă la nivel de comunicare a acțiunii către cetățeni, fiind vizibilă pentru toată populația, pornind de la iluminatul cu panouri solare instalat în parcurile din oraș.

Întregul sistem de iluminat public va fi analizat și vor fi definite proiecte de optimizare: se va acorda o grijă deosebită pentru iluminatul monumentelor și un sistem de "smart lighting" ar putea fi propus într-o zonă centrală a municipiului pentru a deveni un "proiect novator"

Mobilitate

-21.325,2 t CO₂
- 19% din impact = - 5,45% din total

Mobilitatea este un sector esențial pentru municipiul Suceava, care se află pe drumul principal (E85) către Ucraina. Proiectele ce privesc mobilitatea trebuie să fie dezvoltate prin numeroase măsuri diferite orientate spre toate părțile interesate.

Pe lângă intervențiile de infrastructură care implică construirea unei centuri a orașului, de extindere a străzilor principale prin adăugarea de benzi, crearea de piste pentru biciclete și optimizarea transportului public, **principala măsură privește promovarea vehiculelor electrice**; trecerea la energie electrică pentru a alimenta sectorul transporturilor se datorează mai multor motive, în principal legate de posibilitatea de a produce puterea necesară prin energii regenerabile într-un mod în care transportul în centrul orașului va fi mai puțin poluant și zgomotos. Pentru a intensifica această schimbare municipalitatea urmează să realizeze rețeaua de reîncărcare și să dea un exemplu bun prin cumpărarea de vehicule electrice, pentru curățarea străzilor, pentru udarea florilor, curățarea gheții, pentru angajați etc. și să ofere subvenții celor care decid să utilizeze VE (parcări gratuite, reîncărcare ieftină, permisiunea de a intra în zonele cu acces restricționat, etc.)

Termoficare

-132.204,1 t CO₂
- 85% din impact = - 33,77% din total

Actualele centrale pe ulei și hidrocarburi vor fi înlocuite cu o centrală în cogenerare ce înaltă eficiență pe biomasă: dimensiunea noii centrale este proiectată să asigure 85% din necesarul de energie termică. Se vor instala 4 CAF-uri ce vor utiliza ca și combustibil gazul natural, pentru a îndeplini cerințele de încălzire a sistemului de termoficare. Cele două turbine vor fi alimentate cu biomasă locală (peleți) și vor fi în măsură să producă o cantitate de energie electrică mai mare decât consumul 2005.

Această energie electrică redundantă va fi utilă pentru a acoperi creșterea consumului (în sectorul casnic, aparatele și sistemele de răcire înregistrează o creștere regulată a consumului de energie) și noua cerere de la sectorul de mobilitate ca urmare a introducerii vehiculelor electrice cu energie electrică ecologică.

Clădiri comerciale

-34.723,2 t CO₂
- 33% din impact = - 8,87% din total

Suceava este un centru comercial de referință pentru toate județele învecinate: mall-urile și piețele sale sunt vizitate cu regularitate de mii de cumpărători locali și străini (Ucraina și Republica Moldova, de asemenea). Aceste magazine sunt proiectate pentru a fi atractive, iar proiectul își propune să demonstreze că și confort și atractivitatea ar putea fi realizate cu tehnici durabile; prin promovarea tehnologiilor inovative și a rezultatelor obținute, acțiunea din sectorul comercial va influența, de asemenea, consumul rezidențial prin obținerea unei mai mari realizări decât cea prevăzută.

Clădiri

-7.348,9 t CO₂
- 4% din impact = - 1,88% din total

Această acțiune nu ia în considerare, pentru a evita dubla contabilizare, renovarea rețelei de termoficare, care servește mai mult de 60% din total. În primul rând există un proiect privind clădirile publice, pentru a avea rezultate exemplare utile pentru activitățile de informare și diseminare: clădirile publice, în conformitate cu regulamentele UE, vor economisi cel puțin 20% din consumul lor.

Campaniile de informare, împreună cu regulamentul energetic pentru clădiri va influența atât clădirile noi cât și cele în curs de renovare: pentru a fi precauți doar 30% din clădiri au fost luate în considerare și media de economisire a fost stabilită la 10%. O cercetare a CCC arată că formarea și informarea numai ar putea reduce "consumul inutil" (temperatura configurată în stand by, prea înaltă/joasă), schimbând mentalitatea oamenilor în materie de energie: doar acestea ar putea reduce cu 5% din consumul electric și cu 2% consumul energie termică rezidențială.

Clădiri publice

Această măsură ia în considerare următoarele:

1. reabilitarea clădirilor municipale din Suceava (încălzire/răcire, izolare termică, iluminat, consum de apă
2. Creșterea performanței energetice a clădirilor altor instituții publice (universitate, spital, etc).

Reabilitarea va începe de la o campanie de audit a tuturor clădirilor publice (furnizând, de asemenea, certificarea energetică, în conformitate cu directiva UE). Intervenția va acorda prioritate acelor clădiri de învățământ care au un consum mare de energie și cu un număr mare de elevi.

Exemplu: valorificarea clădirilor istorice inserate în traseele turistice cu RES

9. Proiecte realizate în perioada 2005 - 2012 (sau în implementare) și luate în calcul pentru reducerea emisiilor

9.1 APĂ și CANALIZARE

Titlu	Reabilitarea și optimizarea rețelei de apă și canalizare - realizată prin intermediul următoarelor proiecte: Proiect 1 - "Retehnologizarea stației de epurare" - 2005 Proiect 2 - „Reabilitarea și optimizarea sistemelor de alimentare cu apă, canalizare și modernizarea stației de epurare din municipiul Suceava”, Nr. referință: 2005/RO/16/P/PE/004 2007 - 2011
Responsabil	Municipalitatea Suceava, SC ACET SA Suceava, Agenția de Protecție a Mediului
Locația	Suceava
Obiective generale	Reabilitarea și optimizarea rețelei de apă și canalizare în municipiul Suceava
Perioada de implementare	2005 - 2011
Indicatori	<p>Proiect 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ creșterea nivelului de automatizare a stației de epurare a apelor uzate ▪ îmbunătățirea parametrilor apei epurate evacuate în râul Suceava ▪ protecția mediului înconjurător, printr-o mai bună gestionare a apelor reziduale. <p>Proiect 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Reabilitarea Sursei Berchișești și a Conducei de Transport a Apei ▪ Reabilitarea Rezervoarelor Existente ▪ Reabilitarea a două stații de pompare (SP) existente: instalarea de noi echipamente mecanice, incluzând vane și fittinguri, instalarea de debitmetre la intrarea în rezervorul de aspirație și la ieșirea din Stația de pompare, instalarea de noi echipamente electrice constând în comutatoare, cabluri, iluminare, etc., instalarea unui panou de comandă pentru sistemul de control, instalarea unui sistem automatizat conectat cu Turnul de apă. ▪ Construirea a două noi Stații de pompare de mici dimensiuni. ▪ Construirea unui cămin de rupere a presiunii în zona stației Zamca. ▪ Reabilitarea rețelei de canalizare existente - 23 km de conducte. ▪ Construirea unei noi linii de canalizare - 1.200 m. ▪ Construirea a două bazine de retenție mixte - (1.300 m³ și 8.000 m³) în Burdujeni și Mirăuți. ▪ Reabilitarea Stației de pompare a apelor uzate „Mirăuți” - debit previzionat de 308 l/s. ▪ Extinderea rețelei de canalizare existentă - 8 km în Burdujeni; ▪ Reabilitarea stației de epurare existente - Noua stație de epurare a apelor uzate va genera o cantitate de 6.200 tone de nămol stabilizat și deshidratat pe an. Având în vedere reducerea consumului de apă potabilă pe cap de locuitor, Stația de Epurare va fi reabilitată în funcție de debitul mediu pe vreme uscată 700 l/s). În ceea ce privește încărcatura biologică, stația va fi reabilitată pentru circa 140 000 P.E.(populație echivalentă), alcătuită din 84 000 P.E. de la consumatorii casnici, 40 000 P.E. (ca. 15 %) de la consumatorii industriali și 16 000 P.E. (ca. 20 %) de la agenții comerciali.
Costuri	Proiect 1 - 1.500.000 euro - co-finanțat de Ministerul Mediului din Danemarca Proiect 2 - 44.590.000 euro - co-finanțat de Uniunea Europeană în cadrul Programului ISPA Proiect 3

9.2 ILUMINAT

Titlu	„Modernizare iluminat public pe artera principală în municipiul Suceava” SMIS 13218
Responsabil	Municipalitatea Suceava
Locația	Suceava
Obiective generale	Modernizarea sistemului public de iluminat, prin implementarea de soluții ecologice, în spiritul eficienței energetice
Perioada de implementare	18.06.2010-23.02.2012
Indicatori	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 25,170 km - Linie electrică subterană (LES) de 1 kv realizată; ▪ 171 stâlpi metalici tronconici realizați; ▪ 642 aparate de iluminat; ▪ Firdă iluminat public - 8 buc; ▪ 13 cutii de distribuție iluminat public; ▪ 153 console metalice cu un braț pentru montare aparat de iluminat, montaj pe stâlp metalic; ▪ 10 console metalice cu două brațe pentru montare aparate de iluminat, montaj pe stâlp metalic; ▪ 409 console metalice cu un braț pentru montare aparat de iluminat, montaj stâlp de beton; ▪ 1 sistem de telemanagement pentru comanda, supravegherea și monitorizarea sistemului de iluminat public;
Costuri	Valoarea totală a proiectului este de 11,234,850.52 lei, din care asistența financiară nerambursabilă 9,270,076.17 lei co-finanțat de Uniunea Europeană în cadrul Programului Operațional Regional 2007-2013 - Axa prioritară 1 „Sprijinirea dezvoltării durabile a orașelor - poli urbani de creștere”, Domeniul major de intervenție 1.1 „Planuri integrate de dezvoltare urbană”, sub-domeniul „Poli de dezvoltare urbana”

9.3 MOBILITATE

Titlu	Reabilitare străzi, pod și pasaj, modernizare parcuri și creare stații modulare de transport public în comun în municipiul Suceava, SMIS 13216
Responsabil	Municipalitatea Suceava
Locația	Suceava
Obiective generale	Reabilitarea infrastructurii urbane și îmbunătățirea serviciilor urbane din municipiul Suceava în vederea diminuării disparităților dintre zonele mai puțin dezvoltate și cele dezvoltate ale municipiului prin accesibilitate și mobilitate în condiții de siguranță și susținerea dezvoltării economice în vederea consolidării poziției de pol de dezvoltare a municipiului Suceava pentru creșterea gradului de atractivitate a Regiunii Nord-Est, creșterea calității vieții și crearea de noi locuri de muncă.
Perioada de implementare	22.05.2010 -22.01.2013
Indicatori	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 14 străzi reabilitate: 12,268 km; ▪ 45 rampe de acces pentru persoanele cu dizabilitati realizate; ▪ 33.025 mp spații verzi modernizate; ▪ 10.550 ml pista pentru bicicliști realizată; ▪ 1 pod reabilitat - 152,65 m; ▪ 1 pasaj reabilitat - 93,80 m; ▪ 2 parcuri modernizate, parc Gara de Nord - 6.550 mp, Cinema Burdujeni - 1.335 mp; ▪ 8 stații modulare de transport public în comun create; ▪ Reducerea timpului de călătorie pe Artera principală cu 40%; ▪ Reducerea timpului de călătorie cu peste 50% pe celelalte străzi; ▪ Creșterea numărului de persoane care utilizează bicicleta și motocicleta în orașul Suceava cu 10%; ▪ Creșterea numărului de persoane care utilizează mijloace de transport în comun de tipul microbuze și autobuze cu peste 5 %;

Planul de Acțiune pentru Energie Durabilă a Municipiului Suceava

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Creșterea raportului dintre „nivelul emisiilor de echivalent CO₂ în atmosfera după implementarea proiectului” și „nivelul emisiilor de echivalent CO₂ în atmosfera înainte de implementarea proiectului” de la foarte ridicată la scăzut; ▪ Creșterea raportului dintre nivelul emisiilor de noxe în atmosfera după implementarea proiectului și nivelul emisiilor de noxe în atmosfera înainte de implementarea proiectului de la foarte ridicată la scăzut.
Costuri	Valoarea totală a proiectului este de 66.511.712,06 RON, din care asistența financiară nerambursabilă 54.510.195,04 RON, co-finanțat de Uniunea Europeană în cadrul Programului Operațional Regional 2007-2013 - Axa prioritară 1 „Sprijinirea dezvoltării durabile a orașelor - poli urbani de creștere”, Domeniul major de intervenție 1.1 „Planuri integrate de dezvoltare urbană”, sub-domeniul „Poli de dezvoltare urbana”

Titlu	Reabilitarea zonei centrale a municipiului Suceava, prin crearea de parcaje subterane, reabilitare pietonal și străzi
Responsabil	Municipalitatea Suceava
Locația	Suceava
Obiective generale	Reabilitarea infrastructurii urbane și îmbunătățirea serviciilor urbane din municipiul Suceava în vederea diminuării disparităților dintre zonele mai puțin dezvoltate și cele dezvoltate ale municipiului.
Perioada de implementare	18.06.2010 - 18.03.2013
Indicatori	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 2 parcaje subterane - 163 locuri de parcare: <ul style="list-style-type: none"> • parcajul 1 (108 locuri), suprafață de teren alocată 3.468 mp; • parcajul 2 (55 locuri), suprafața de teren alocată 1.884 mp; ▪ reabilitare pietonal - în suprafață totală de 13.375 mp; ▪ reabilitare străzi: <ul style="list-style-type: none"> • 1 sens giratoriu amenajat și acces în parcajul 1; • amenajarea intersecției străzii Ciprian Porumbescu cu strada Vasile Bumbac (sens unic) și accesul în parcajul 2.; • realizarea noului traseu al străzii cu sens unic Vasile Bumbac; • realizarea trotuarelor aferente cu pavaje; • refacerea semnalizării rutiere; • reamenajarea spațiilor verzi; • realizare instalație exterioară de iluminat ambiental.
Costuri	Valoarea totală a proiectului este de 37.807.345,71 lei, din care asistența financiară nerambursabilă este de 29.834.096,26 lei, în cadrul Programului Operațional Regional 2007-2013 - Axa prioritară 1 „Sprijinirea dezvoltării durabile a orașelor - poli urbani de creștere”, Domeniul major de intervenție 1.1 „Planuri integrate de dezvoltare urbană”, sub-domeniul „Poli de dezvoltare urbană”.

Titlu	Șoseaua de centură a municipiului Suceava
Responsabil	CNADR
Locația	Județul Suceava
Obiective generale	Realizarea șoselei de centură a municipiului Suceava
Perioada de implementare	2008 - 2012
Indicatori	13,4 km de șosea de centură Scăderea emisiilor datorate traficului de tranzit, în principal traficului greu Decongestionarea traficului din municipiul Suceava
Costuri	361,94 de milioane de lei

ELECTROMOBILITATE

Titlu	Transport accesibil și ecologic pentru sănătatea comunității locale CATCH (Clean Accessible Transport for Community Health)
Responsabil	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Firme de transport în comun - Merseytravel LTD - Liverpool, Arriva North West - Manchester, Compania Trasporti Pubblici - Napoli , SC TPS SA Suceava; ▪ Firme de consultanță - Transport and Travel Research - Nottingham; ▪ Autorități locale - Consiliul Local Liverpool ; ▪ Instituții de învățământ și cercetare: Universitatea din Liverpool și IMPACT (Institutul de Cercetare în Domeniul Impactului Traficului Rutier asupra Mediului) Birmingham.
Locația	Suceava
Obiective generale	<ul style="list-style-type: none"> ▪ facilitarea transferului de tehnologii și soluții practice referitoare la transportul în comun și traficul rutier între orașele europene participante; ▪ promovarea în România a autovehiculelor ecologice (care funcționează cu combustibil LPG sau biodisel) în vederea reducerii poluării datorată traficului rutier și transportului în comun.
Perioada de implementare	septembrie 2002 - septembrie 2005
Indicatori	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Transferul de tehnologii și soluții practice între parteneri și mai departe către orașele din țara de origine a partenerilor în proiect; ▪ Promovarea soluțiilor ecologice pentru traficul rutier și transportul în comun (combustibili ecologici, transport electric, tobe catalitice); ▪ Implementarea unor dispozitive de reducere a emisiilor la microbuzele aflate în dotarea fostei SC TPS SA ; ▪ Organizarea unor conferințe internaționale cu tema reducerea poluării datorate traficului rutier și a transportului în comun; ▪ Realizarea unor studii privind soluții eficiente de modernizare a traficului; ▪ Publicarea unor broșuri și a altor materiale promoționale destinate promovării vehiculelor ecologice; ▪ Promovarea soluțiilor ecologice pentru traficul rutier și transportul în comun (combustibili ecologici , transport electric , tobe catalitice); ▪ Achiziționarea unor autovehicule care funcționează cu combustibil LPG (lichid propan gaz) și organizarea unor campanii de promovare a acestui tip de autovehicule; ▪ Extinderea zonei pietonale existente în centrul orașului Suceava; ▪ Educarea cetățenilor în vederea implementării vehiculelor ecologice, îmbunătățirea eficienței și fluenței traficului în orașe.
Costuri	Co-finanțat de Uniunea Europeană în cadrul programului LIFE- Energie și Mediu. Finanțare nerambursabilă 66.792 Euro , contribuție proprie 120.208 Euro .

Titlu	MIDAS - Măsurile privind influențarea cererii de transport pentru dezvoltare durabilă” (Measures to Influence transport Demand to Achieve Sustainability)
Responsabil	Firme de transport în comun, firme de consultanță, autorități locale, instituții de cercetare din Liverpool (Marea Britanie), Aalborg (Danemarca) , Bologna (Italia), Clermont Ferrand (Franța) și Cork (Irlanda).
Locația	Suceava
Obiective generale	Schimbarea mentalității cetățenilor referitor la traficul rutier și transportul în comun, în scopul încurajării orientării acestora către mijloace mai economice din punct de vedere energetic și ecologice, pentru reducerea poluării datorate traficului, a consumului de energie și a congestiei în trafic.
Perioada de implementare	martie 2006 - februarie 2009
Indicatori	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Promovarea elaborării unor planuri de mobilitate și a unor măsuri care să încurajeze mersul pe jos, utilizarea bicicletelor și a transportului în comun ; se dorește ca acest proiect să nu fie doar unul de cercetare sau demonstrație, ci unul care va permite testarea practică și implementarea unor metodologii noi prin acțiunile pilot întreprinse; ▪ Elaborarea unor măsuri care să încurajeze mersul pe jos, utilizarea bicicletelor și a transportului în comun;

Planul de Acțiune pentru Energie Durabilă a Municipiului Suceava

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Propuneri pentru amenajarea unor facilități pentru pietoni, bicicliști, transport public; în acest sens, se elaborează un studiu de trafic care să permită identificarea unor astfel de artere existente sau extinderea lor în zone largi ale orașului; ▪ Amenajarea unui centru informativ mobil de tip Touch-screen care va fi plasat în locuri cu flux mare de cetățeni, pentru organizarea unor campanii de promovare a mijloacelor de transport alternative, a combustibililor și autovehiculelor ecologice și a unor campanii de informare legate de un transport alternativ care va economisi resurse energetice obținute din combustibili fosili.
Costuri	<p>Co-finanțat de Uniunea Europeană în cadrul Programului Cadru ” Energie inteligentă - Europa“ (IEE 05-009)</p> <p>Bugetul proiectului: finanțare nerambursabilă 34.297 Euro, contribuție proprie 34.297 Euro.</p>

Titlu	Proiect “EVUE - Mijloace de transport electrice în zonele urbane din Europa”
Responsabil	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Partener Lider - Consiliul Orașului Westminster - Londra, Marea Britanie ▪ Orașul Katowice - Regiunea Slaskie, Polonia ▪ Orașul Beja - Regiunea Alentejo, Portugalia ▪ Municipiul Suceava - Regiunea Nord-Est, Romania ▪ Orașul Zografou - Regiunea Attiki, Grecia ▪ Orașul Stockholm - Regiunea Stockholm, Suedia ▪ Fundacion Movlidad (FMOV) Orașul Madrid - Comunidad de Madrid, Spania ▪ EMEL - Empresa Publica Municipal de Estacionamento de Lisboa, Regiunea Lisabona, Portugalia ▪ Orașul Oslo - Norvegia ▪ Orașul Frankfurt - Regiunea Darmstadt, Germania
Locația	Suceava
Obiective generale	Obiectivul principal al proiectului este schimbarea mentalității cetățenilor referitor la traficul rutier și transportul în comun în scopul încurajării utilizării mijloacelor de transport ecologice, în special electrice, pentru reducerea poluării datorate traficului rutier.
Perioada de implementare	Proiectul se desfășoară în două faze: faza de dezvoltare și faza de implementare. Faza de dezvoltare a proiectului s-a desfășurat în perioada 24 noiembrie 2009-24 mai 2010. Faza de implementare se desfășoară pe o perioadă de 30 luni, începând cu 19.07.2010.
Indicatori	<ul style="list-style-type: none"> ▪ stabilirea contactului cu instituții și persoane importante în vederea constituirii Grupului Local de Sprijin pentru Municipiul Suceava, realizarea unui document descriptiv al situației inițiale privitor la stadiul în care se găsește implementarea vehiculelor electrice în fiecare oraș partener în parte, la cadrul economic, legislativ, fiscal și social în care se va derula faza a doua a proiectului și de la care s-a pornit atunci când au fost stabilite acțiunile ce se pretează a se implementa cu succes în fiecare regiune și oraș partener în parte ▪ promovarea schimbului de experiență și bună practică între factorii decizionali și factorii executivi vis-a-vis de introducerea mijloacelor de transport electrice (seminarii organizate cu experții nominalizați din proiect); ▪ activități de instruire, de schimb de experiență și bune practici cu orașele partenere din proiect, de consultări în vederea adoptării de decizii în cadrul Grupului Local de Sprijin Suceava, în scopul realizării unui Ghid Local de Acțiune privitor la vehiculele electrice viabil, realist și cu aplicabilitate în cadrul urbanistic, economic și social specific Municipiului Suceava; ▪ diseminarea concluziilor rezultate în urma schimbului de experiență și asigurarea transferului de cunoștințe; ▪ accelerarea procesului de inovare a strategiei și contribuirea la formarea unei baze informaționale pentru folosirea mijloacelor de transport ecologice în orașele europene
Costuri	Bugetul total al proiectului în faza I a fost de 12.500 euro (80% din FEDR, 13% de la Guvernul României și 7% local).

Planul de Acțiune pentru Energie Durabilă a Municipiului Suceava

Titlu	CIVITAS - SMILE - Alternative ecologice pentru dezvoltarea durabilă a orașelor Europene - towards Sustainable Mobility for people in urban areas
Responsabil	Municipalitatea Suceava
Locația	Suceava
Obiective generale	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Identificarea unor măsuri pentru reducerea impactului negativ provocat asupra mediului de transport în comun și traficul rutier, precum și identificarea unor surse de finanțare externă pentru modernizarea transportului de călători; ▪ Modernizarea traficului rutier și a transportului de călători, reducerea poluării datorate traficului și promovarea autovehiculelor și combustibililor ecologici; ▪ Promovarea transportului public de călători, prin modernizarea acestuia, prin oferirea unor priorități în intersecțiile aglomerate, prin alocarea unei benzi speciale destinate circulației exclusive a autobuzelor, prin elaborarea unui plan al transportului public și prin creșterea gradului de informare a cetățenilor despre aceste facilități.
Perioada de implementare	feb. 2005 - aprilie 2009
Indicatori	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Schimbarea bazei de vehicule ce asigură transportul public local ; ▪ Promovarea combustibililor alternativi; ▪ Extinderea zonelor curate, cu emisii joase de noxe și gaze toxice, precum și diminuarea nivelului de zgomot și vibrații; ▪ Stimularea transportului în comun - prin acordarea unor priorități în trafic și prin îmbunătățirea condițiilor în care se desfășoară transportul în comun; ▪ Ridicarea gradului de informare a cetățenilor asupra desfășurării transportului în comun; ▪ Ridicarea gradului de informare și conștientizare a cetățenilor privitor la toate măsurile ce se iau pentru îmbunătățirea calității vieții în municipiu.
Costuri	<i>Co-finanțat</i> de Uniunea Europeană în cadrul Programului Cadru 6 CIVITAS II- Energie-Transport -Mediu, finanțare nerambursabilă 194.880 Euro , contribuție proprie 344.134 Euro .

9.4 TERMICA

Titlu	Centrală de cogenerare de înaltă eficiență cu funcționare pe biomasă și gaze naturale
Responsabil	Parteneriat Public Privat - Termica Suceava - ADREM INVEST
Locația	Suceava
Obiective generale	Construirea unei noi central în cogenerare cu biomasă în municipiul Suceava
Perioada de implementare	2012 - 2013
Indicatori	<p>85% din necesarul de energie termică cerut de sistemul centralizat de termoficare urbană să fie produs în cogenerare de înaltă eficiență pe biomasă</p> <p>Instalarea a 4 cazane ce vor funcționa pe bara comună de abur viu având parametrii: 4x28,5t/h, 65 bara, 520 grd C. Cazanele vor funcționa cu biomasă forestieră, la un conținut de umiditate de 30-60%, cu puteri calorifice de 1,8 - 2,9Kw/Kg.</p> <p>Montarea unei turbine cu abur la generator de 26,6 Mwe;</p> <p>Generator electric de tip sincron, cu o putere maximă de 34 Mwe, la tensiunea de 10,5 kv.</p> <p>Instalație de răcire cu glycol, de 66 Mwt.</p> <p>Construirea unui depozit cu biomasă tocată uscată;</p> <p>Realizarea unui uscător de biomasă tocată;</p> <p>Realizare racorduri și asigurare utilități.</p>
Costuri	45 mil euro

9.5 CLĂDIRI

Titlu	Reabilitarea termică a clădirilor (76 blocuri reabilite (76 expertize tehnice, 76 audituri energetice)
Responsabil	Asociațiile de proprietari
Locația	Suceava
Obiective generale	Creșterea performanțelor energetice a blocurilor de locuințe
Perioada de implementare	2009 - 2012
Indicatori	76 blocuri reabilite 76 expertize tehnice realizate; 76 audituri energetice realizate; 3.531 apartamente izolate; 260.945,4 mp reabilitați;
Costuri	78,327 mii lei Programul național privind creșterea performanței energetice a blocurilor de locuințe conform OG 18/2009.

COMMERCE

Titlu	PIETE URBALE SUSTENABILE
Responsabil	În faza de dezvoltare proiectul reunește un număr de 5 orașe partenere, dintre care 3 parteneri din regiuni aflate sub obiectivul de competitivitate: Barcelona (Spania), Londra - Consiliul Local al Orașului Westminster (Marea Britanie) și Torino (Italia) și 2 parteneri din regiuni aflate sub obiectivul de convergență: Plovdiv (Bulgaria) și Suceava (Romania).
Locația	Suceava
Obiective generale	Faza I: Demonstrarea fezabilității piețelor urbane concepute sustenabil și impulsționarea afacerilor producătorilor de mărfuri "Produce în Bucovina". Faza II: Obiectivul principal este acela de a demonstra fezabilitatea unei piețe locale de produse agro-alimentare și de artizanat concepute sustenabil, concomitent cu impulsționarea afacerilor producătorilor de mărfuri tradiționale "Produce în Bucovina".
Perioada de implementare	Proiectul "Piețe urbane sustenabile" se derulează în 2 faze: de dezvoltare și de implementare. Faza I (de dezvoltare) 15.05.2012-15.11.2012, reunește 5 orașe partenere : Barcelona (Spania), Londra-Consiliul local al orașului Westminster (Marea Britanie), Torino (Italia), și două orașe din zona de convergență Plovdiv (Polonia), Suceava. Faza a doua a proiectului, faza de implementare, se va desfășura în 27 luni începând cu ianuarie 2013, în contextul unui parteneriat extins la 9 parteneri: Barcelona (Spania), Londra-Consiliul local al orașului Westminster (Marea Britanie), Torino (Italia), Suceava, Pecs (Ungaria), Dublin (Irlanda), Toulouse (Franța), Wrocław (Polonia), Regiunea Attica(Grecia).
Indicatori	Faza I: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Efectuarea unui studiu de piață privitor la stabilirea principalelor IMM-uri și a actorilor mai mici care activează pe piața țintă, la situația prezentă a pieței locale de mărfuri tradiționale, cunoscută ca brandul "Produce în Bucovina". ▪ Comunicarea largă a tematicii proiectului și diseminarea informațiilor legate de progresul proiectului ▪ Transferul de bune practici și experiență dinspre orașele cu activitate avansată în tematica proiectului spre nivel local ▪ Formarea unui Grup Local de Sprijin, alcătuit din actori ai grupului țintă și din stakeholderi, care va participa la procesul consultativ și va decide măsurile specifice ce se vor putea implementa în faza a II-a a proiectului ▪ Elaborarea aplicației finale care va fi supusă aprobării către Secretariatul

Planul de Acțiune pentru Energie Durabilă a Municipiului Suceava

	<p>Tehnic Comun al Programului URBACT II, în scopul intrării în faza a II-a a proiectului, faza de implementare.</p> <p>Faza 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Regenerare urbană în zona centrală, prin crearea unui cadru favorabil intensificării comerțului cu mărfuri tradiționale locale (în special pentru produse de artizanat și agroalimentare locale purtând brandul “Produce din Bucovina”); ▪ Promovarea în Municipiu a unor activități economice cu emisii poluante reduse; ▪ Crearea de locuri de muncă și sprijinire antreprenariat, prin susținerea afacerilor producătorilor locali, dar și prin stimularea dezvoltării economice locale și regionale.
Costuri	<p>Cofinanțat de Uniunea Europeană din fonduri structurale, prin Fondul European de Dezvoltare Regională în cadrul Programului de cooperare interregională URBACT II.</p> <p>Bugetul fazei I a proiectului, aferent partenerului român, este de 5.437,50 euro.</p> <p>Bugetul proiectului pentru faza a II-a este de 61.120 euro.</p>

CAMPANII DE INFORMARE

Titlu	ECO ȘCOALA
Responsabil	Primăria municipiului Suceava Direcția ecologizare
Locația	Suceava
Obiective generale	<p>Promovarea educației ecologice, ca educație pentru o dezvoltare durabilă, factor esențial în formarea personalității tinerilor cetățeni în vederea integrării sociale.</p> <p>Îmbunătățirea calității mediului în școală și în împrejurimile acesteia; Responsabilizarea elevilor în propria formare și inițierea acestora în redimensionarea parteneriatului educațional pe baza realizării unor forme diverse de colaborare: proiecte legate de protecția mediului, colaborări cu alte școli, instituții și factori decizionali;</p> <p>Obținerea statutului de "ECO-ȘCOALĂ", ca o recunoaștere a implicării școlii în rezolvarea problemelor de mediu.</p>
Perioada de implementare	2012
Indicatori	<p>1 grădiniță implicată și obținerea statutului de Eco grădiniță</p> <p>3 școli implicate și obținerea statutului de Eco școală</p> <p>5 licee implicate și obținerea statutului de Eco școală</p> <p>Peste 40 de proiecte realizate.</p>

10. Planul de Acțiune pentru Energie Durabilă al municipiului Suceava - acțiuni și rezultate estimate pe termen mediu (2013-2020)

Obiectiv specific PAED	Creșterea performanțelor energetice a clădirilor publice în vederea îmbunătățirii confortului termic și reducerii emisiilor de gaze cu efect de seră				
Direcția strategică	DS.1 REABILITAREA TERMICĂ A CLĂDIRILOR PUBLICE				
Proiect	Indicatori	Serviciul, persoana sau societatea responsabilă (în cazul implicării de părți terțe)	Costuri estimate	Sursa de finanțare	Perioada de implementare
Valorificarea monumentului istoric Curtea Domneasca din Suceava pentru circuitul turistic local, regional și național utilizând surse alternative de energie	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Creșterea numărului de turiști cu 2%; ▪ Diversificarea tipului de pachete de oferte turistice: 3 pachete noi adresate moștenirii istorice din perioada medievală; ▪ Crearea unui număr de locuri de muncă noi: 20; ▪ Instalarea unui număr de 10 panouri solare pentru asigurarea energiei termice și electrice, pentru utilizare la interior și exterior. ▪ Amenajarea zonei cu spații verzi și de parcare: 240 m² și număr de locuri de parcare noi - 22. 	Municipiul Suceava, Direcția de Integrare	100.294.200 LEI	Fonduri europene	2015 - 2016
Reabilitarea termică a clădirii Primăriei municipiului Suceava	1 clădire publică reabilitată Creșterea cu aprox. 12% a performanței energetice	Municipiul Suceava, Direcția de Integrare	1.600.000 euro	Fonduri europene	2018 - 2019
Creșterea performanței energetice a celorlalte clădiri din instituții publice (altele decât unitățile de învățământ), prin reabilitarea termică a anvelopei și modernizarea instalațiilor de încălzire, iluminat, ventilare sau climatizare, furnizare apă și canalizare	Minim 20 de clădiri publice performante energetic Performanță energetică crescută cu minim 10%	Municipiul Suceava, Direcția de Integrare	18.000.000 lei	Fonduri europene Fonduri proprii	2019 - 2020
Reabilitarea termică a blocurilor de locuit	Minim 30 de blocuri performante energetic Performanță energetică crescută cu minim 20%	Municipiul Suceava, Direcția	7.200.000 lei	Fonduri europene	2013 - 2015

Planul de Acțiune pentru Energie Durabilă a Municipiului Suceava

		de Integrare		Fonduri private	
Reabilitarea termică a clădirilor instituțiilor de învățământ cu prioritate a celor care au un consum de energie mare și în care învață un număr mare de elevi	Minim 20 de școli performante energetic Performanță energetică crescută cu minim 20%	Municipiul Suceava, Direcția de Integrare	19.000.000 lei	Fonduri europene	2017 - 2018
Realizare de audituri energetice pentru clădirile administrative / de învățământ	Minim 30 de audituri energetice realizate	Municipiul Suceava, Direcția de Integrare	1.080.000 lei	Fonduri europene Fonduri proprii Fonduri private	2019 - 2020
Regulament de intervenție pentru clădiri - un regulament municipal pentru a stabili standarde energetice pentru clădiri noi sau renovate în conformitate cu directivele UE	Un regulament cu standarde de construcție și reabilitare, aprobat de către Consiliul Local 1 regulament de intervenție; Clădiri identificate și inventariate; Zone de acțiune prioritară stabilite.	Municipiul Suceava, Direcția de Urbanism	2.000 lei	Fonduri proprii	2013 - 2020
Obiectiv specific PAED	Creșterea eficienței energetice a sistemului de termoficare public în vederea conformării cu standardele de mediu privind emisiile în atmosferă				
Direcția strategică	DS.2 TERMOFICARE				
Proiect	Indicatori	Serviciul, persoana sau societatea responsabilă (în cazul implicării de părți terțe)	Costuri estimate	Sursa de finanțare	Perioada de implementare
Reconversia funcțională a depozitului de zgură și cenușă al S.C. TERMICA S.A. - Suceava - amenajare parc de panouri fotovoltaice	Reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră (în special CO ₂) - 0,2% Creșterea ponderii energiei din surse regenerabile în cantumul consumului total al UAT - 2 %	Municipiul Suceava, Direcția de Integrare	85.617.000 LEI	Fonduri proprii Fonduri private	2015 - 2018
Reabilitarea punctelor termice și a rețelei de transport agent termic în vederea reducerii pierderilor din sistem	49 de puncte termice reabilite Rețea de transport agent termic reabilitată	Municipiul Suceava, Direcția de Integrare	120.000.000 lei	Fonduri europene Fonduri proprii Fonduri private	2015 -2020
Obiectiv specific PAED	Dezvoltarea energetică durabilă a municipiului Suceava în vederea creșterii eficienței energetice, utilizării eficiente a resurselor, creșterii ponderii resurselor regenerabile și protejării mediului exterior				

Direcția strategică	DS.3 FURNIZAREA DE ENERGIE (INCLUSIV REGENERABILĂ)				
Proiect	Indicatori	Serviciul, persoana sau societatea responsabilă (în cazul implicării de părți terțe)	Costuri estimate	Sursa de finanțare	Perioada de implementare
Piață regională sustenabilă - Bazar Suceava	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 1 complex comercial modernizat ▪ 1 centrală termică pe biomasă - peleți realizată; ▪ Creșterea cu cca. 10% a eficienței energetice; ▪ Reducerea cu 855,6 tCO₂ a emisiilor de dioxid de carbon. 	Municipiul Suceava, Direcția de Integrare	2.288.154,25 CHF	Fonduri elvețiene, Cofinanțare 15%	2013 - 2015
Încheierea de Contracte de performanță energetică de tip ESCO și atragerea companiilor de servicii energetice în vederea realizării investițiilor și exploatarea clădirilor (consultanță, soluții financiare și de finanțare, parteneriat în investiții în schimbul plății serviciilor și recuperarea investiției din suma economisită datorită modernizărilor)	Minim 1 contract ESCO încheiat	Municipiul Suceava, Direcția de Integrare	1.000.000 euro	Fonduri proprii, fonduri europene	2018-2020
Obiectiv specific PAED	Creșterea gradului de eficiență energetică a sistemului public de iluminat în vederea reducerii emisiilor poluante de CO ₂ , creșterii siguranței în trafic, reducerii costurilor și creșterii duratei de funcționare a sistemului				
Direcția strategică	DS.4 ILUMINAT PUBLIC				
Proiect	Indicatori	Serviciul, persoana sau societatea responsabilă (în cazul implicării de părți terțe)	Costuri estimate	Sursa de finanțare	Perioada de implementare
MANAGEMENT MODERN ȘI EFICIENT AL ILUMINATULUI PUBLIC DIN MUNICIPIUL SUCEAVA	53 km - lungime rețea iluminat 1 sistem de telemanagement pentru comanda, supravegherea și monitorizarea sistemului de iluminat public	Municipiul Suceava, Direcția de Integrare	27.285.151,70 lei	Fonduri europene	2013 - 2015

Planul de Acțiune pentru Energie Durabilă a Municipiului Suceava

	Reducerea cu 335,1 tCO ₂ /an ca urmare a implementării proiectului Montarea a cel puțin 150 stâlpi metalici Schimbarea a cel puțin 1000 de aparate de iluminat				
Amenajarea zonei de agrement Tătărași, în Municipiul Suceava și asigurarea iluminatului public cu panouri fotovoltaice	Creșterea numărului de turiști cu 1%; Crearea unui număr de locuri de munca noi : 20; Panouri solare pentru asigurarea iluminatului public.	Municipiul Suceava, Direcția de Integrare	23.918.400 LEI	Fonduri europene	2015 - 2017
Modernizare rețea integrală de iluminat public	1 rețea modernizată	Municipiul Suceava, Direcția de Integrare	10 mil euro	Fonduri europene	2018-2020
Extindere iluminat în cartiere noi - rezidențiale (ex. Tătărași)	1 rețea extinsă	Municipiul Suceava, Direcția de Integrare	1 mil euro	Fonduri europene	2018-2020
Obiectiv specific PAED	Îmbunătățirea transportului public din municipiul Suceava în vederea asigurării unui transport urban mai sigur și eficient				
Direcția strategică	DS.5 TRANSPORT PUBLIC				
Proiect	Indicatori	Serviciul, persoana sau societatea responsabilă (în cazul implicării de părți terțe)	Costuri estimate	Sursa de finanțare	Perioada de implementare
Sistem de transport public ecologic interurban	Reducerea valorilor traficului rutier urban - 4 %; Creșterea numărului de pasageri pentru transportul public - 12 %; Reducerea emisiilor de CO ₂ - 2 %; Reducerea numărului de șomeri - 0,5 %;	Municipiul Suceava, Direcția de Integrare	83.805.000 LEI	Fonduri europene	2015 - 2018
Electromobilitate - vehicule electrice pentru o municipalitate „verde”	18 vehicule electrice achiziționate; 30 puncte de încărcare achiziționate.1 infrastructură de încărcare realizată; 1 infrastructură de încărcare realizată; Cca. 60 de parcări special amenajate realizate.	Municipiul Suceava, Direcția de Integrare	2.648.332,67 CHF	Fonduri europene	2013 - 2015
Obiectiv specific PAED	Dezvoltarea urbană durabilă a municipiului Suceava în vederea creșterii calității vieții la nivel local				
Direcția strategică	DS.6 Planificare urbană				
Proiect	Indicatori	Serviciul, persoana sau societatea responsabilă (în	Costuri estimate	Sursa de finanțare	Perioada de implementare

		cazul implicării de părți terțe)			
REABILITARE STRAZI, PODURI ȘI PASAJ	10 străzi reabilite - 8.298,66 ml; 3 poduri reabilite - 171,10 ml; 1 pasaj reabilitat - 385,50 ml; 2.212,78 ml Piste pentru bicicliști amenajate; 248 locuri de parcare amenajate; 1.208,61 mp suprafață spațiu verde echivalentă din parcări; 5.754,00 mp suprafață spațiu verde reabilitată 184 rampe de acces pentru persoanele cu dizabilități; Timpul de călătorie pentru parcurgerea lungimii străzilor reabilite redus cu 19,92%; Persoane care utilizează mijloace de transport în comun sau bicicleta pentru deplasări în zona vizată de proiect - creștere cu peste 5%.	Municipiul Suceava, Direcția de Integrare	35.677.045,00 Lei	Fonduri europene	2013 - 2015
Construirea COMPLEXULUI SPORTIV Municipiul Suceava (zone verzi, parcuri, parcări, car pooling)	1 stadion municipal cu 15.000 locuri - 25.126,69 mp; 1 sală polivalentă cu 5.000 locuri - 13.269,10 mp; bazin olimpic de înot - 5.371,14 mp; 4 terenuri multifuncționale pentru sport în aer liber de handbal, baschet, volei, tenis - 7.224,00 mp; 2 amenajări spații verzi cu peisagistică deosebită; 1 parcare subterană, spații tehnice, spații comerciale (suprafața de 40.223,35 mp, 1.600 locuri parcare pentru public, traseele auto pentru sportivi, aprovizionare, intervenție, etc., precum și spațiile tehnice/anexă necesare funcționării ansamblului); 1 parcare la nivelul terenului (suprafața de 4.255,20 mp, vor fi amenajate aprox. 400 locuri de parcare la nivelul cotei superioare a terenului, pentru sportivi, oficialități și echipaje de intervenție, pe această locație se vor prevedea plantații cu arbuști decorativi: min. 1 arbust/100mp sau min. 1 arbust/ 8	Municipiul Suceava, Direcția de Integrare	83.805.000 LEI	Fonduri europene	2016 - 2019

	<p>locuri de parcare); asigurarea unei linii de transport public cu autobuze electrice la facilitate și crearea unei stații de așteptare în dreptul Complexului; pasageri km deserviți prin deplasarea « car pooling »; 1 drum secundar de acces la facilitate cu profil total de 10,0 m, din care carosabil de 7,0 m (o banda de circulație de 3,5 m pe fiecare sens) și trotuare laterale de min. 1,5 m; Facilități accesibilitate pentru persoane cu dizabilități; grad de utilizare a facilităților (un număr minim de 15.000 utilizatori lunar (bilete și abonamente) și rezultate financiare pozitive; asigurarea unor facilități financiare pentru persoanele cu dizabilități și tineri cu venituri scăzute; minim 25 noi locuri de muncă aferente operării facilităților interne puse la dispoziție de Complex.</p>				
Realizarea de parcuri în interiorul cartierelor de blocuri de locuințe și în zona comercială a orașului	Minim 100 parcuri realizate	Municipiul Suceava, Direcția de Integrare	500.000 euro	Fonduri europene Buget local	2013-2020
Extinderea rețelei de piste pentru bicicliști, în vederea îmbunătățirii siguranței, eficienței și mobilității nemotorizate, încurajării cetățenilor în favoarea mijloacelor de transport durabil	Minim 2000 ml de piste pentru bicicliști	Municipiul Suceava, Direcția de Integrare	100.000 euro	Fonduri europene Buget local	2013-2020
Reabilitarea piețelor urbane (acces, mobilitate, selectare colectivă)	3 piețe urbane reabilite	Administrarea piețelor	1 mil euro	Buget local	2013-2020

Estimarea de economii inclusă în măsurile anterioare

Informația este un drept fundamental al cetățenii prin intermediul căreia aceștia sunt implicați în politicile durabile ale municipiului: consumul public se reprezintă doar un mic procent din consumul total al întregului teritoriu. Pentru a atinge obiectivele ambițioase este necesar de a avea un angajament ferm al tuturor părților interesate. Fiecare măsură descrisă mai sus are nevoie de strategie de diseminare pentru a ajunge la propria țintă: municipalitatea va fi punctul de informare pentru cetățeni și va oferi materiale despre cele mai bune practici, tehnologii, finanțare și orice altceva ar putea motiva cetățenii să pună în aplicare economii de energie.

Municipalitatea va organiza evenimente locale și campanii de informare pentru cetățeni, asigurând vizibilitatea proiectelor realizate și prin intermediul site-ului primăriei.

Schimbările de comportament induse de o instruire adecvată și de campaniile de informare derulate ar putea multiplica eforturile municipale în sectoarele: domestic, mobilitate și comercial.

Comunicarea, cooperarea, sensibilizarea și networking -ul ar putea fi realizate prin:

- a. Promovarea proiectelor energetice exemplare ale gospodăriilor, industriei și comerțanților din municipiu prin consultanță, informare, comunicarea proiectului în exterior.
- b. Realizarea unui centru de informare pentru energie, ecologie și mobilitate pentru a oferi consultanță proprietarilor de locuințe, arhitecților și proiectanților pe probleme de energie și politică energetică locală;
- c. Sensibilizarea ONG-urilor și bisericilor pentru a acționa conform cu politica energetică locală;
- d. Derularea de proiecte energetice și săptămâni ale economiei de energie în școli și grădinițe;
- e. Comunicare și mediatizare a planului de acțiuni în vederea conștientizării cetățenilor asupra importanței acțiunilor și implicarea acestora în realizarea obiectivelor asumate;
- f. Informarea cu regularitate a mass-mediei locale cu privire la evoluția planului de acțiune, realizarea acțiunilor, constatările, rezultatelor, dezbaterilor, în scopul formării unei culturi a respectului față de mediu;
- g. Participarea la alte inițiative naționale, europene sau mondiale pe subiecte legate de protecția mediului, schimbări climatice, sustenabilitate și probleme de energie (Săptămâna mobilității, Săptămâna energiei, Ora Pământului, Săptămâna Regiunilor, etc.) pentru conștientizarea cetățenilor privind importanța politicii energetice europene, informarea acestora cu privire la noile reglementări europene, pentru îmbunătățirea deciziilor la nivel local;
- h. Organizarea de evenimente (campanii de informare, seminarii și workshop -uri, etc.), pentru: creșterea procentului de utilizare a energiei electrice și termice produsă din surse regenerabile de energie, promovarea și creșterea acceptanței tehnologiilor de producere și utilizare a biogazului, biodieselului și biomasei, reducerea cererii de transport cu autoturismul, promovarea vehiculelor eficiente energetic și "curate", promovarea transportului în comun de călători, schimbarea comportamentului conducătorilor autovehiculelor și cetățenilor raportat la mobilitate;
- i. Organizarea de dezbateri publice, întâlniri între agenții economici, cetățeni și autorități locale, care să conducă la mobilizarea în plan local a investițiilor care conduc la utilizarea rațională a energiei, creșterea performanței construcțiilor și instalațiilor, industriilor și tehnologiilor performante energetic, facilitarea cooperării dintre actorii de pe piață și autoritățile locale în vederea realizării obiectivelor PAED, promovarea și creșterea competitivității produselor, serviciilor și tehnologiilor cel mai eficiente energetic.

11. Fișe proiecte viitoare

REABILITAREA TERMICĂ A CLĂDIRILOR PUBLICE

Titlu	Reabilitarea termică a blocurilor de locuit
Responsabil	Municipiul Suceava
Locația	Suceava
Obiective generale	Îmbunătățirea eficienței energetice a blocurilor de locuințe din Suceava, în conformitate cu obiectivele Strategiei Europa 2020, ceea ce va conduce la creșterea/menținerea ratei de ocupare a forței de muncă, consum redus de energie și limitarea emisiilor de gaze cu efect de seră.
Perioada de implementare	2013-2015
Indicatori	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Reducerea sărăciei energetice (fuel poverty) în România, prin reducerea costurilor cu încălzirea populației, în special a celor cu venituri reduse, ceea ce va ajuta la îmbunătățirea puterii de cumpărare a categoriilor sociale defavorizate ▪ Îmbunătățirea condițiilor de confort interior; ▪ Reducerea consumurilor energetice; ▪ Reducerea costurilor de întreținere pentru încălzire și apă caldă menajeră; ▪ Reducerea emisiilor poluante generate de producerea, transportul și consumul de energie.
Costuri	Buget propus: 4 mil euro Proiectul va fi depus în cadrul Programului Operațional Regional 2007-2013, Axa prioritară 1 - Sprijinirea dezvoltării durabile a orașelor - poli urbani de creștere, Domeniul de intervenție 1.2 - Sprijinirea investițiilor în eficiența energetică a blocurilor de locuințe”.

Titlu	Regulament de intervenție pentru clădiri - un regulament municipal pentru a stabili standarde energetice pentru clădiri noi sau renovate în conformitate cu directivele UE
Responsabil	Primăria Municipiului Suceava
Locația	Suceava
Obiective generale	Stabilirea unui regulament și impunerea unor standarde energetice pentru clădirile din municipiul Suceava
Perioada de implementare	2013-2014
Indicatori	1 regulament de intervenție; Clădiri identificate și inventariate; Zone de acțiune prioritare stabilite.
Costuri	Documentul va fi aprobat în Consiliul Local și va constitui baza legală pentru construcțiile viitoare

Titlu	Reabilitarea termică a clădirii Primăriei municipiului Suceava
Responsabil	Primăria Municipiului Suceava
Locația	Suceava
Obiective generale	Obiectivul principal al proiectului este reducerea pierderilor de energie în vederea realizării de economii, protejării mediului și reducerea dependenței de energie produsă din surse clasice . Prioritatea acestui proiect este legată de reducerea semnificativă a consumului de energie și a cheltuielilor pentru încălzirea clădirii (aproximativ 12 %).
Perioada de implementare	2018-2020
Indicatori	1 clădire publică reabilitată termic Aprox. 12% performanță energetică crescută
Costuri	1.600.000 euro

Planul de Acțiune pentru Energie Durabilă a Municipiului Suceava

ENERGIE (inclusiv regenerabilă)

Titlu	Sustainable regional market - Bazar Suceava
Responsabil	Municipiul Suceava
Locația	Suceava
Obiective generale	<p>Obiectivul general: modernizarea infrastructurii de urbane din municipiul Suceava, în vederea reducerii emisiilor de CO₂ și creșterii calității vieții.</p> <p>Obiectivul specific: modernizarea complexului comercial Bazar din municipiul Suceava în vederea realizării unei structuri atractive și confortabile cu emisii zero, ca urmare a folosirii de tehnologii inovative și regenerabile, cu scopul de a crește siguranța și confortul cetățenilor din municipiul Suceava.</p>
Perioada de implementare	2013-2015
Indicatori	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 1 complex comercial modernizat ▪ 1 centrală termică pe biomasă - pelet realizată; ▪ Creșterea cu cca. 10% a eficienței energetice; ▪ Reducerea cu 855,6 tCO₂ a emisiilor de dioxid de carbon.
Costuri	2.288.154,25 CHF

Titlu	Reconversia funcțională a depozitului de zgură și cenușă al S.C. TERMICA S.A. - Suceava - amenajare parc de panouri fotovoltaice
Responsabil	Municipiul Suceava
Locația	Suceava
Obiective generale	<p>Obiectivul principal al proiectului este acela de reconversie funcțională a sitului industrial prin amenajarea unui parc de panouri fotovoltaice care să permită producerea de energie din surse regenerabile în vederea reducerii ponderii energiei din surse neregenerabile în consumul UAT Municipiul Suceava.</p> <p>Activitățile proiectului: închiderea în condiții de siguranță a depozitului de zgură și cenușă al S.C. Termica SA Suceava" și amenajarea în acest sit industrial a unui parc de panouri fotovoltaice.</p>
Perioada de implementare	Durata proiectului : 26 luni Perioada de implementare: 2015 - 2018
Indicatori	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră (în special CO₂) - 0,2% ▪ Creșterea ponderii energiei din surse regenerabile în cuantumul consumului total al UAT - 2 % <p>Implementarea proiectului poate determina următoarele:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Dezvoltarea unei structuri de producere a energiei electrice din surse alternative / regenerabile; ▪ Reducerea costurilor de funcționare a instituțiilor aflate în administrarea UAT Municipiul Suceava; ▪ Reintegrarea în sistemul urban a sitului industrial și reducerea riscului de poluare a mediului, cu efecte pozitive asupra calității vieții locuitorilor din zonă; ▪ Promovarea exemplelor de bună practică (producerea de energie din surse regenerabile) la nivelul regiunii și la nivel național; ▪ Dezvoltarea mediului de afaceri (efect multiplicator la nivelul regiunii pentru furnizorii de soluții tehnice și echipamente destinate amenajării de parcuri de panouri fotovoltaice).
Costuri	85.617.000 LEI

Titlu	Valorificarea monumentului istoric Curtea Domneasca din Suceava pentru circuitul turistic local, regional și național utilizând surse alternative de energie
Responsabil	Municipiul Suceava
Locația	Suceava
Obiective generale	Obiectivul principal al proiectului este acela de sporirea atractivității turismului local și regional prin diversificarea ofertei turistice, pentru creșterea

Planul de Acțiune pentru Energie Durabilă a Municipiului Suceava

	competitivității economice urbane și regionale.
	Activitățile proiectului: restaurarea monumentului istoric de patrimoniu, reabilitarea de imagine, introducerea în circuitul turistic național, valorificarea potențialului economic oferit la nivel local și regional, crearea unor oferte turistice pilot care să integreze monumentul Curtea Domnească într-un circuit de turism istoric și religios local (incluzând salba de mănăstiri și biserici existente datând din perioada medievală).
Perioada de implementare	Durata proiectului: 24 luni Perioada de implementare: 2015 - 2016
Indicatori	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Creșterea numărului de turiști cu 2%; ▪ Diversificarea tipului de pachete de oferte turistice: 3 pachete noi adresate moștenirii istorice din perioada medievală; ▪ Crearea unui număr de locuri de muncă noi: 20; ▪ Instalarea unui număr de 10 panouri solare pentru asigurarea energiei termice și electrice, pentru utilizare la interior și exterior. ▪ Amenajarea zonei cu spații verzi și de parcare: 240 m² și număr de locuri de parcare noi - 22. <p>Implementarea proiectului poate determina următoarele:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Valorificarea durabilă integrată a unui monument istoric de patrimoniu, care până în prezent nu a suferit nici o intervenție constructivă; ▪ Modernizarea și redarea în utilizare a spațiului din zona centrală închis în prezent pentru protejarea monumentului; ▪ Creșterea numărului de locuri de muncă în domeniul turismului și asigurarea unui grad mai mare de stabilitate a celor existente; ▪ Sporirea numărului de turiști și de înoptări în zona de acțiune; ▪ Creșterea vizibilității surselor de energie alternativă prin panouri solare și promovarea unor modele de bună practică; ▪ Dezvoltarea mediului de afaceri.
Costuri	100.294.200 LEI

ILUMINAT PUBLIC

Titlu	Modernizare iluminat public Suceava, introducerea sistem de telegestiune și extindere cartiere rezidențiale
Responsabil	Municipiul Suceava
Locația	Suceava
Obiective generale	<p>Obiectivul general: modernizarea infrastructurii de iluminat public din municipiul Suceava, în vederea reducerii emisiilor de CO₂ și creșterii calității vieții.</p> <p>Obiectivul specific: modernizarea iluminatului public pe arterele principale în vederea obținerii de economii de energie ca răspuns la politica de schimbări climatice, cu scopul de a crește siguranța și confortul cetățenilor din municipiul Suceava.</p>
Perioada de implementare	24 luni
Indicatori	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 32.769,52 km - lungime rețea iluminat ▪ 1 sistem de telemanagement pentru comanda, supravegherea și monitorizarea sistemului de iluminat public
Costuri	7.257.391,76 CHF

Titlu	Amenajarea zonei de agrement Tatarăși, în Municipiul Suceava și asigurarea iluminatului public cu panouri fotovoltaice
Responsabil	Municipiul Suceava
Locația	Suceava
Obiective generale	Obiectivul principal al proiectului este acela de a asigura condiții optime de odihnă și recreere, valorificarea resurselor specifice, dezvoltarea potențialului turistic al zonei, dezvoltarea activității economice și asigurarea protecției

Planul de Acțiune pentru Energie Durabilă a Municipiului Suceava

	<p>peisajului natural prin revitalizarea zonelor degradate.</p> <p>Activitățile proiectului:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ amenajarea spațiilor verzi cu alei pietonale, locuri de joacă și crearea de platforme tip amfiteatru; ▪ amenajarea celor două lacuri existente pentru activități de agrement cu ambarcațiuni ușoare; ▪ amenajarea unei zone funcționale pentru practicarea sportului în aer liber (terenuri de baschet, tenis); ▪ construirea unor edificii cu destinația de cazare/ servicii/ alimentație publică/ dotări culturale; ▪ crearea spațiilor pentru parcare; ▪ instalarea unor panouri solare pentru asigurarea iluminatului public.
Perioada de implementare	<p>Durata proiectului: 24 luni</p> <p>Perioada de implementare: 2015 - 2017</p>
Indicatori	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Creșterea numărului de turiști cu 1%; ▪ Crearea unui număr de locuri de muncă noi : 20; ▪ Panouri solare pentru asigurarea iluminatului public. <p>Implementarea proiectului poate determina următoarele:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Îmbunătățirea și diversificarea infrastructurii și serviciilor turistice; ▪ Dezvoltarea suprafețelor de spații verzi și facilități pentru sport la nivelul UAT Municipiul Suceava; ▪ Îmbunătățirea calității vieții urbane prin crearea de noi suprafețe de spații verzi destinate recreerii; ▪ Crearea unor noi de locuri de muncă.
Costuri	23.918.400 LEI

TRANSPORT PUBLIC

Titlu	Sistem de transport public ecologic interurban
Responsabil	Municipiul Suceava
Locația	Suceava
Obiective generale	<p>Obiectivul principal al proiectului este acela de creare a unui sistem de transport public eficient, ecologic și modern care să asigure o acoperire la nivel metropolitan și care să determine reducerea emisiilor de CO₂ și fluidizarea traficului rutier.</p> <p>Activitățile proiectului: achiziționarea unui număr de 40 de autobuze electrice, construirea unei stații de încărcare pentru bateriile electrice ale autobuzelor, realizarea unor trasee de transport în comun care să deservească atât municipiul Suceava cât și celelalte UAT membre ale zonei metropolitane, amenajarea unor terminale intermodale pentru transport public, a unui sistem park and ride.</p>
Perioada de implementare	<p>Durata proiectului: 26 luni</p> <p>Perioada de implementare: 2015 - 2018</p>
Indicatori	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Reducerea valorilor traficului rutier urban - 4 %; ▪ Creșterea numărului de pasageri pentru transportul public - 12 %; ▪ Reducerea emisiilor de CO₂ - 2 %; ▪ Reducerea numărului de șomeri - 0,5 %; <p>Implementarea proiectului poate determina următoarele:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Facilitarea accesului (prin intermediul ariei de acoperire a serviciului de transport public) la piața muncii (pentru persoanele care domiciliază în comunele limitrofe și își desfășoară activitatea în mediul urban), la serviciile de sănătate (pentru persoanele din mediul rural limitrof care au nevoie să acceseze serviciile medicale de la nivel urban), promovarea accesului egal la educația de calitate și reducerea părăsirii timpurii a școlii (pentru elevii din mediul rural); ▪ Dezvoltarea unor moduri alternative de transport; ▪ Reducerea costurilor de operare a companiei de transport public (aflată în proprietatea municipiului Suceava);

Planul de Acțiune pentru Energie Durabilă a Municipiului Suceava

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Promovarea exemplelor de bună practică (transport ecologic, alternativ și modern) la nivelul regiunii și la nivel național; ▪ Dezvoltarea mediului de afaceri.
Costuri	83.805.000 LEI

Mobilitate

Titlu	Electromobilitate - vehicule electrice pentru o municipalitate „verde”
Responsabil	Municipiul Suceava
Locația	Suceava
Obiective generale	<p>Obiectivul general al proiectului este: Încurajarea utilizării mijloacelor de transport electrice pe teritoriul municipiului Suceava în vederea conștientizării populațiilor și agenților economici asupra managementului Energiei Durabile în municipiu.</p> <p>Obiectivul specific al proiectului este: Modernizarea parcului auto al municipiului Suceava ca urmare a achiziționării de vehicule electrice și realizarea unei rețele de puncte de încărcare pe teritoriul municipiului în vederea reducerii emisiilor de CO₂ și a consumului de combustibil.</p>
Perioada de implementare	24 luni
Indicatori	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 18 vehicule electrice achiziționate; ▪ 30 puncte de încărcare achiziționate. 1 infrastructură de încărcare realizată; ▪ 1 infrastructură de încărcare realizată; ▪ Cca. 60 de parcări special amenajate realizate.
Costuri	2.648.332,67 CHF

Infrastructură

Titlu	REABILITARE STRĂZI, PODURI ȘI PASAJ
Responsabil	Municipalitatea Suceava
Locația	Suceava
Obiective generale	Reabilitarea infrastructurii urbane degradate din municipiul Suceava în vederea creșterii calității vieții cetățenilor și sprijinirii dezvoltării regionale durabile.
Perioada de implementare	30 luni de la semnarea contractului de finanțare (2013 - 2015)
Indicatori	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 10 străzi reabilite - 8.298,66 ml; ▪ 3 poduri reabilite - 171,10 ml; ▪ 1 pasaj reabilitat - 385,50 ml; ▪ 2.212,78 ml Piste pentru bicicliști amenajate; ▪ 248 locuri de parcare amenajate; ▪ 1.208,61 mp suprafață spațiu verde echivalentă din parcări; ▪ 5.754,00 mp suprafață spațiu verde reabilitată ▪ 184 rampe de acces pentru persoanele cu dizabilități; ▪ Timpul de călătorie pentru parcurgerea lungimii străzilor reabilite redus cu 19,92%; ▪ Persoane care utilizează mijloace de transport în comun sau bicicleta pentru deplasări în zona vizată de proiect - creștere cu peste 5%.
Costuri	Valoarea totală a proiectului este de 35.677.045,00 RON, din care asistența financiară nerambursabilă 28.047.075,40 RON, în cadrul Programului Operațional Regional 2007-2013 - Axa prioritară 1 „Sprijinirea dezvoltării durabile a orașelor - poli urbani de creștere”, Domeniul major de intervenție 1.1 „Planuri integrate de dezvoltare urbană”, sub-domeniul „Poli de dezvoltare urbană”.

Titlu	Construirea COMPLEXULUI SPORTIV Municipiul Suceava (zone verzi, parcuri, parcări, car pooling)
Responsabil	Municipalitatea Suceava
Locația	Suceava

<p>Obiective generale</p>	<p>Obiectivul principal al proiectului este amenajarea urbanistică a unui teritoriu viran aflat în zona urbană și darea lui în folosința comunității, pentru creșterea calității vieții în zona metropolitană prin asigurarea accesului la facilități sportive.</p> <p>Activitățile proiectului: extinderea infrastructurii pentru sport pentru promovarea unui stil de viață sănătos (stadion municipal cu 15.000 locuri - 25.126,69 mp; sală polivalentă cu 5.000 locuri - 13269,10 mp; bazin olimpic de înot - 5371,14 mp; terenuri multifuncționale pentru sport în aer liber de handbal, baschet, volei, tenis - 7224,00 mp), crearea unor amenajări spații verzi cu peisagistică deosebită (atât sub formă de insule care agrementează circulațiile pietonale, cât și de parcuri de mari dimensiuni), crearea de parcări subterane, spații tehnice, spații comerciale (suprafața de 40.223,35 mp, 1.600 locuri parcare pentru public, traseele auto pentru sportivi, aprovizionare, intervenție, etc., precum și spațiile tehnice/anexă necesare funcționării ansamblului), creare de parcări la nivelul terenului (suprafața de 4.255,20 mp, vor fi amenajate aprox. 400 locuri de parcare la nivelul cotei superioare a terenului, pentru sportivi, oficialități și echipaje de intervenție, pe această locație se vor prevedea plantații cu arbuști decorativi: min. 1 arbust/100 mp sau min. 1 arbust/ 8 locuri de parcare), asigurarea accesibilității cu mijloace de transport în comun către Complex, promovarea conceptului de « car pooling » în deplasarea către Complexul Sportiv, crearea unui drum secundar de acces la facilitate, promovarea activităților sportive în rândul tuturor cetățenilor, a persoanelor cu dizabilități și a tineretului cu venituri reduse.</p>
<p>Perioada de implementare</p>	<p>Durata proiectului: 48 luni Perioada de implementare: 2016 - 2019</p>
<p>Indicatori</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 1 stadion municipal cu 15.000 locuri - 25.126,69 mp; ▪ 1 sală polivalentă cu 5.000 locuri - 13.269,10 mp; ▪ bazin olimpic de înot - 5.371,14 mp; ▪ 4 terenuri multifuncționale pentru sport în aer liber de handbal, baschet, volei, tenis - 7.224,00 mp; ▪ 2 amenajări spații verzi cu peisagistică deosebită; ▪ 1 parcare subterană, spații tehnice, spații comerciale (suprafața de 40.223,35 mp, 1.600 locuri parcare pentru public, traseele auto pentru sportivi, aprovizionare, intervenție, etc., precum și spațiile tehnice/anexă necesare funcționării ansamblului); ▪ 1 parcare la nivelul terenului (suprafața de 4.255,20 mp, vor fi amenajate aprox. 400 locuri de parcare la nivelul cotei superioare a terenului, pentru sportivi, oficialități și echipaje de intervenție, pe această locație se vor prevedea plantații cu arbuști decorativi: min. 1 arbust/100mp sau min. 1 arbust/ 8 locuri de parcare); ▪ asigurarea unei linii de transport public cu autobuze electrice la facilitate și crearea unei stații de așteptare în dreptul Complexului; ▪ 1 drum secundar de acces la facilitate cu profil total de 10,0 m, din care carosabil de 7,0 m (o banda de circulație de 3,5 m pe fiecare sens) și trotuare laterale de min. 1,5 m; ▪ Facilități accesibilitate pentru persoane cu dizabilități; ▪ grad de utilizare a facilităților (un număr minim de 15.000 utilizatori lunar (bilete și abonamente) și rezultate financiare pozitive; ▪ asigurarea unor facilități financiare pentru persoanele cu dizabilități și tineri cu venituri scăzute; ▪ minim 25 noi locuri de muncă aferente operării facilităților interne puse la dispoziție de Complex.
<p>Costuri</p>	<p>83.805.000 LEI</p>

12. Prioritizarea proiectelor viitoare

Elaborarea listei de proiecte prioritare vine ca răspuns direct la opțiunile de dezvoltare menționate de către toți partenerii de dialog și pe care comunitatea trebuie să le abordeze în următoarea perioadă: astfel, au fost luat în considerare prioritățile prezentate de stakeholders, opinia generală și specifică a populației, oportunitățile date de continuarea accesului la fondurile europene prin instrumentele operaționale, precum și prioritățile planurilor politice de la nivelul administrației locale.

Ierarhizarea proiectelor și identificarea acestei liste se face în funcție de resursele financiare necesare, sursa lor, reduceri ale emisiei de CO₂, impactul asupra comunității, eficiența investițiilor, etc.

Titlul proiectului	Impactul social	Status prioritar (după aplicarea procesului EEA) Prioritate mare/medie/mică
Direcția strategică	DS.1 REABILITAREA TERMICĂ A CLĂDIRILOR PUBLICE	
Valorificarea monumentului istoric Curtea Domneasca din Suceava pentru circuitul turistic local, regional și național utilizând surse alternative de energie	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Valorificarea durabilă integrată a unui monument istoric de patrimoniu, care până în prezent nu a suferit nici o intervenție constructivă; ▪ Modernizarea și redarea în utilizare a spațiului din zona centrală închis în prezent pentru protejarea monumentului; ▪ Creșterea numărului de locuri de muncă în domeniul turismului și asigurarea unui grad mai mare de stabilitate a celor existente; ▪ Sporirea numărului de turiști și de înnoptări în zona de acțiune; ▪ Creșterea vizibilității surselor de energie alternativă prin panouri solare și promovarea unor modele de bună practică; ▪ Dezvoltarea mediului de afaceri. 	Prioritate medie (perioada de programare 2014 - 2020)
Reabilitarea termică a clădirii Primăriei municipiului Suceava	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Îmbunătățirea condițiilor de muncă a angajaților Municipiului Suceava; 	Prioritate medie (perioada de programare 2014 - 2020)
Creșterea performanței energetice a celorlalte clădiri din instituții publice (altele decât unitățile de învățământ), prin reabilitarea termică a anvelopei și modernizarea instalațiilor de încălzire, iluminat, ventilare sau climatizare, furnizare apă și canalizare	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Îmbunătățirea condițiilor de muncă din instituțiile publice; 	Prioritate medie (perioada de programare 2014 - 2020)

Reabilitarea termică a blocurilor de locuit	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Reducerea sărăciei energetice (fuel poverty) în România, prin reducerea costurilor cu încălzirea populației, în special a celor cu venituri reduse, ceea ce va ajuta la îmbunătățirea puterii de cumpărare a categoriilor sociale defavorizate ▪ Îmbunătățirea condițiilor de confort interior; ▪ Reducerea consumurilor energetice; ▪ Reducerea costurilor de întreținere pentru încălzire și apă caldă menajeră; ▪ Reducerea emisiilor poluante generate de producerea, transportul și consumul de energie. 	Prioritate mare (Proiectul va fi depus în cadrul Programului Operațional Regional 2007-2013, Axa prioritară 1 - Sprijinirea dezvoltării durabile a orașelor - poli urbani de creștere, Domeniul de intervenție 1.2 - Sprijinirea investițiilor în eficiența energetică a blocurilor de locuințe")
Reabilitarea termică a clădirilor instituțiilor de învățământ cu prioritate a acelor care au un consum de energie mare și în care învață un număr mare de elevi	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Îmbunătățirea condițiilor de muncă pentru cadrele didactice din instituțiile de învățământ reabilite; ▪ Îmbunătățirea condițiilor de învățat pentru elevii din unitățile reabilite; 	Prioritate medie (perioada de programare 2014 - 2020)
Realizare de audituri energetice pentru clădirile administrative / de învățământ	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Reducerea consumurilor de CO₂ și îmbunătățirea condițiilor de viață a persoanelor care lucrează învață în clădire 	Prioritate medie (perioada de programare 2014 - 2020)
Regulament de intervenție pentru clădiri - un regulament municipal pentru a stabili standarde energetice pentru clădiri noi sau renovate în conformitate cu directivele UE	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Îmbunătățirea condițiilor de confort din cadrul clădirilor noi și reabilite; ▪ Reducerea consumurilor energetice pentru clădiri noi și reabilite; ▪ Reducerea costurilor de întreținere pentru încălzire și apă caldă menajeră pentru clădiri noi și reabilite; 	Prioritatea mare (în curs de realizare)
Direcția strategică	DS.2 TERMIFICARE	
Reconversia funcțională a depozitului de zgură și cenușă al S.C. TERMICA S.A. - Suceava - amenajare parc de panouri fotovoltaice	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Dezvoltarea unei structuri de producere a energiei electrice din surse alternative / regenerabile; ▪ Reducerea costurilor de funcționare a instituțiilor aflate în administrarea UAT Municipiul Suceava; ▪ Reintegrarea în sistemul urban a sitului industrial și reducerea riscului de poluare a mediului, cu efecte pozitive asupra calității vieții locuitorilor din zonă; ▪ Promovarea exemplarelor de bună practică (producerea de energie din surse regenerabile) la nivelul regiunii și la nivel național; ▪ Dezvoltarea mediului de afaceri (efect multiplicator la nivelul regiunii pentru furnizorii de soluții tehnice și echipamente destinate amenajării de parcuri de panouri fotovoltaice). 	Prioritate medie (perioada de programare 2014 - 2020)
Reabilitarea punctelor termice și a rețelei de transport agent	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Reducerea pierderilor din sistem și îmbunătățirea 	Prioritate medie

termic în vederea reducerii pierderilor din sistem	condițiilor de viață a populației	
Direcția strategică	DS.3 FURNIZAREA DE ENERGIE (INCLUSIV REGENERABILĂ)	
Piață regională sustenabilă - Bazar Suceava	<ul style="list-style-type: none"> ▪ creșterea calității vieții, prin modernizarea complexului comercial Bazar și încălzirea spațiului prin intermediul centralei pe biomasă, a sistemului fotovoltaic și a panourilor solare; ▪ ridicarea gradului de satisfacție a locuitorilor din municipiul Suceava, prin îmbunătățirea condițiilor de viață ca urmare a reducerii emisiilor de CO₂ din municipiu; ▪ protecția sănătății persoanelor angajate ce își desfășoară activitatea în Complexul comercial Bazar; ▪ crearea de noi locuri de muncă în municipiul Suceava. 	Prioritate mare
Încheierea de Contracte de performanță energetică de tip ESCO și atragerea companiilor de servicii energetice în vederea realizării investițiilor și exploatarea clădirilor (consultanță, soluții financiare și de finanțare, parteneriat în investiții în schimbul plății serviciilor și recuperarea investiției din suma economisită datorită modernizărilor)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Creșterea calității vieții persoanelor; 	Prioritate medie
Direcția strategică	DS.4 ILUMINAT PUBLIC	
MANAGEMENT MODERN ȘI EFICIENT AL ILUMINATULUI PUBLIC DIN MUNICIPIUL SUCEAVA	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Îmbunătățirea nivelului de trai al populației; ▪ Creșterea calității vieții, prin valorificarea și dezvoltarea spațiului public din municipiul Suceava; ▪ Creșterea numărului locurilor de munca în municipiul Suceava; ▪ Creșterea calității vieții în municipiul Suceava; ▪ Creșterea gradului de informare a populației municipiului Suceava cu privire la acquis-ul comunitar, în general. 	Prioritate mare
Amenajarea zonei de agrement Tatarasi, în Municipiul Suceava și asigurarea iluminatului public cu panouri fotovoltaice	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Îmbunătățirea și diversificarea infrastructurii și serviciilor turistice; ▪ Dezvoltarea suprafețelor de spații verzi și facilități pentru sport la nivelul UAT Municipiul Suceava; ▪ Îmbunătățirea calității vieții urbane prin crearea de noi suprafețe de spații verzi destinate recreerii; ▪ Crearea unor noi locuri de muncă. 	Prioritate medie (perioada de programare 2014 - 2020)
Modernizare rețea integrală de iluminat public	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Îmbunătățirea nivelului de trai al populației; ▪ Creșterea calității vieții, prin valorificarea și dezvoltarea spațiului public din municipiul Suceava; ▪ Creșterea numărului locurilor de munca în municipiul 	Prioritate medie (perioada de programare 2014 - 2020)

	<p>Suceava;</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Creșterea calității vieții în municipiul Suceava; ▪ Creșterea gradului de informare a populației municipiului Suceava cu privire la acquis-ul comunitar, în general; ▪ Dezvoltarea sistemului de iluminat public la obiectivele de interes local. 	
Extindere iluminat în cartiere noi - rezidențiale (ex. Tătărași)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Îmbunătățirea nivelului de trai al populației; ▪ Creșterea calității vieții, prin valorificarea și dezvoltarea spațiului public din municipiul Suceava; ▪ Creșterea numărului locurilor de muncă în municipiul Suceava; ▪ Creșterea calității vieții în municipiul Suceava; 	Prioritate medie (perioada de programare 2014 - 2020)
Direcția strategică	DS.5 TRANSPORT PUBLIC	
Sistem de transport public ecologic interurban	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Facilitarea accesului (prin intermediul ariei de acoperire a serviciului de transport public) la piața muncii (pentru persoanele care domiciliază în comunele limitrofe și își desfășoară activitatea în mediul urban), la serviciile de sănătate (pentru persoanele din mediul rural limitrof care au nevoie să acceseze serviciile medicale de la nivel urban), promovarea accesului egal la educația de calitate și reducerea părăsirii timpurii a școlii (pentru elevii din mediul rural); ▪ Dezvoltarea unor moduri alternative de transport; ▪ Reducerea costurilor de operare a companiei de transport public (aflată în proprietatea municipiului Suceava); ▪ Promovarea exemplurilor de bună practică (transport ecologic, alternativ și modern) la nivelul regiunii și la nivel național; ▪ Dezvoltarea mediului de afaceri. 	Prioritate medie (perioada de programare 2014 - 2020)
Electromobilitate - vehicule electrice pentru o municipalitate „verde”	<ul style="list-style-type: none"> ▪ creșterea calității vieții, prin achiziționarea de vehicule electrice silențioase cu emisii zero; ▪ ridicarea gradului de satisfacție a locuitorilor din municipiul Suceava, prin îmbunătățirea condițiilor de viață ca urmare a reducerii emisiilor de CO₂ din municipiu și reducerii zgomotului provocat de traficul rutier; ▪ crearea de noi locuri de muncă în municipiul Suceava. ▪ Reduceri zgomotului ca urmare a achiziționării de vehicule electrice silențioase; ▪ Reduceri emisiilor de CO₂ ca urmare a achiziționării de vehicule electrice cu emisii poluante zero; 	Prioritate mare

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Reducerea nivelului de poluare (reducerea nivelului de zgomot și a poluării aerului), în vederea creșterii standardului de viață a locuitorilor; ▪ Îmbunătățirea imaginii municipiului Suceava; ▪ Îmbunătățirea nivelului de trai al populației; ▪ Sporirea veniturilor administrației locale, prin creșterea economică ce va duce la creșterea competitivitatea IMM-urilor și sporirea profiturilor acestora. 	
Direcția strategică	DS.6 PLANIFICARE URBANĂ	
REABILITARE STRĂZI, PODURI ȘI PASAJ	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Economii la costurile de transport al mărfurilor; ▪ Reducerea numărului de accidente de circulație; ▪ Economii la costurile de poluare a mediului; ▪ Menținerea echilibrului social și stimularea dezvoltării socio-economice durabile în zonă; ▪ Se va facilita accesarea serviciilor medicale și educaționale de către locuitorii din zonă. 	Prioritate mare (proiect propus spre finanțare în cadrul Programului Operațional Regional 2007-2013 - Axa prioritară 1 „Sprijinirea dezvoltării durabile a orașelor - poli urbani de creștere”, Domeniul major de intervenție 1.1 „Planuri integrate de dezvoltare urbană”, sub-domeniul „Poli de dezvoltare urbană”.)
Construirea COMPLEXULUI SPORTIV Municipiul Suceava (zone verzi, parcuri, parcări, car pooling)	Creșterea calității vieții în zona metropolitană prin asigurarea accesului la facilități sportive; Promovarea unui stil de viață sănătos;	Prioritate medie (perioada de programare 2014 - 2020)
Realizarea de parcări în interiorul cvartalelor de blocuri de locuințe și în zona comercială a orașului	Descongestionarea traficului prin realizarea de parcări;	Prioritate medie (perioada de programare 2014 - 2020)
Extinderea rețelei de piste pentru bicicliști, în vederea îmbunătățirii siguranței, eficienței mobilității nemotorizate, încurajării cetățenilor în favoarea mijloacelor de transport durabil	Îmbunătățirea siguranței și eficienței mobilității nemotorizate a cetățenilor; Promovarea unui transport durabil în rândul cetățenilor;	Prioritate medie (perioada de programare 2014 - 2020)
Reabilitarea piețelor urbane (acces, mobilitate, selectare colectivă)	Îmbunătățirea condițiilor de muncă ale vânzătorilor din piețele municipiului; Îmbunătățirea condițiilor de acces în piață pentru cetățenii municipiului;	Prioritate medie

13. GANT-ul proiectelor

Planul de Acțiune pentru Energie Durabilă a Municipiului Suceava

Denumire proiect	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	>2020
Reabilitarea și optimizarea rețelei de apă și canalizare																	
Modernizare iluminat public						PROIECT 1			PROIECT 2		PROIECT 3 - EXTINDERE						
Reabilitare străzi, pod și pasaj, modernizare parcuri și creare stații modulare de transport public în comun în municipiul Suceava																	
Reabilitarea zonei centrale a municipiului Suceava, prin crearea de parcaje subterane, reabilitare pietonal și străzi																	
Șoseaua de centură a municipiului Suceava																	
Transport accesibil și ecologic pentru sănătatea comunității locale CATCH (Clean Accessible Transport for Community Health)																	
MIDAS - Măsuri privind influențarea cererii de transport pentru dezvoltare durabilă” (Measures to Influence transport Demand to Achieve Sustainability)																	
“EVUE - Mijloace de transport electrice în zonele urbane din Europa”																	
CIVITAS - SMILE - Alternative ecologice pentru dezvoltarea durabilă a orașelor Europei - towards Sustainable Mobility for people in urban areas																	

Planul de Acțiune pentru Energie Durabilă a Municipiului Suceava

Extinderea rețelei de piste pentru bicicliști, în vederea îmbunătățirii siguranței, eficienței și mobilității nemotorizate, încurajării cetățenilor în favoarea mijloacelor de transport durabil																	
Reabilitarea piețelor urbane (acces, mobilitate, selectare colectivă)																	
Comunicare, informare																	

14. Glosar de termeni

PAED	Plan de Acțiune al Energiei Durabile
BEI	Baseline Emission Inventory - Inventarul de Referință al Emisiilor
IPCC	Intergovernmental Panel of Climate Change - Comitetul Interguvernamental privind Schimbarea Climei
GES	Gaze cu efect de seră
SDL	Strategia de Dezvoltare Locală
JRC	Centrul Comun de Cercetare (CCC)
IE	Institutului pentru Energie
IES	Institutului pentru Mediu și Durabilitate
RES	Energii regenerabile